



วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2562 ISSN 1513 - 9514

บทความวิชาการ

- รูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน : นวัตกรรมจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ

บทความวิจัย

- การพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
- การพัฒนากระบวนการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย : รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ
- การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกม ที่สร้างเสริม ความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- การพัฒนาแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล
- การพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนเรื่อง การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์
- การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของจังหวัดสงขลา
- ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
- ชนิดงานเขียนและระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการเขียนย่อความของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษา
- ผลการพัฒนาทักษะการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมประกอบอาหาร
- ผลของการเสริมกิจกรรมการอ่านอังกฤษต่อความสามารถเขียนอังกฤษของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3
- รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เรวดี กระโหมวงศ์

ขรรค์ชัย แซ่แต้

ศุภรัตน์ ภู่ตอก

ลัดดาวรรณ จันทน์ใหม่

นำโชค บัวดวง

ศิริลักษณ์ ธีระภูธร

นุรชีตา เพอแสลละ

วรรณกร พรประเสริฐ

ดวงใจ จงธนาการ

จิรารัตน์ อภิชนังกูร

ปรีชมน อักษรจริง

มณฑกานต์ ตลิ่งจิตร

เจ้าของ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ 0 7431 7600 ต่อ 3104 , 0 7431 7681 โทรสาร 0 7431 7681

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการทางการศึกษา และสหวิทยาการทางการศึกษาแก่สังคมวิชาการ และสาธารณชนวงกว้าง
2. เพื่อเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ความคิด ทฤษฎีทางการศึกษา และสหวิทยาการทางการศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมให้นักวิชาการด้านการศึกษาและสหวิทยาการทางการศึกษา ได้สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการที่มี

คุณภาพการต่อสังคม

ที่ปรึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์	มหาวิทยาลัยทักษิณ
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ	มหาวิทยาลัยทักษิณ
กองบรรณาธิการ	
ศ.ดร.พฤษดิ์ ศิริบรรณพิทักษ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศ.ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ.ดร.นรินทร์ สังข์รักษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รศ.ดร.มอห์หมัดซากี เจ๊ะหะ	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
รศ.ดร.นรินทร์ จุลทรัพย์	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
รศ.เอื้อจิตร์ พัฒนจักร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.สมจิตร อุดม	อาจารย์เกษียร ราชการ
ผศ.ดร.ดนุตา จามจุรี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.สิทธิชัย วิชัยดิษฐ์	มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์
ผศ.ดร.พัชรเบศวร์ เวชวิริยะสกุล	มหาวิทยาลัยทักษิณ
อ.ดร.วรินทร์ เบญจศรี	มหาวิทยาลัยทักษิณ
อ.ดร.สุธาสินี บุญญาพิทักษ์	มหาวิทยาลัยทักษิณ
อ.ดร.เมธี ดิษฐ์สวัสดิ์	มหาวิทยาลัยทักษิณ
อ.ดร.ณัฐนันท์ ทองมาก	มหาวิทยาลัยทักษิณ

บรรณาธิการ

ผศ.ดร..มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ	มหาวิทยาลัยทักษิณ
--------------------------	-------------------

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อ.ดร.ศิริรัตน์ สิ้นประจักษ์ผล	มหาวิทยาลัยทักษิณ
-------------------------------	-------------------

ฝ่ายจัดการ

นางบุญญาภา นิธิพิเชฐ	มหาวิทยาลัยทักษิณ
นางสาวเปมิกา สังข์ขรณ์	มหาวิทยาลัยทักษิณ
นางมารีสา ปานงาม	มหาวิทยาลัยทักษิณ
นายชนากฤต แฝผล	มหาวิทยาลัยทักษิณ

กำหนดเผยแพร่

ฉบับปกติปีละ 2 ฉบับ (ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน

และฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม) และอาจจัดทำฉบับพิเศษตามโอกาสสำคัญ

พิมพ์ที่ : [ที่อยู่โรงพิมพ์]

- เป็นวารสารทางด้านการศึกษา จึงรับพิจารณาและตีพิมพ์เฉพาะสาขาวิชาการทางการศึกษา
- บทความเรื่องจะผ่านการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ
- ข้อความและบทความในวารสารศึกษาศาสตร์ เป็นแนวคิดของผู้เขียน มิใช่เป็นความคิดของคณะผู้จัดทำและมิใช่ความรับผิดชอบของคณะศึกษาศาสตร์
- กองบรรณาธิการวารสารไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงที่แสดงมา

บทบรรณาธิการ

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นพื้นที่การเรียนรู้ สร้างสรรค์ความรู้ และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ของนักวิจัย นักปฏิบัติการทางวิชาชีพ ผู้สอนในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมถึงนักวิชาการอิสระทางด้านการศึกษา ซึ่งผลงานที่น่าสนใจ มีทั้งผลงานที่ให้ความสำคัญกับรูปแบบการเรียนการสอนนวัตกรรมที่สะท้อนการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน การพัฒนาระบบการนิเทศและสื่อบทเรียนแนวใหม่ การออกแบบระบบการป้องกันความเสี่ยงการออกกลางคันของนักเรียน ความรู้เกี่ยวกับความเป็นพลเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล และการสร้างสรรค์รูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬา ในวารสารปีที่ 19 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม 2562 ประกอบด้วย บทความวิชาการ จำนวน 1 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปญญาร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน : นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และ บทความวิจัยจำนวน 12 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง การพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี , การพัฒนาระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย : รายการนิมิตมหาวิทยาลัยทักษิณ , การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น , การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น , การพัฒนารูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล , การพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนเรื่อง การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ , การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของจังหวัดสงขลา , ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ , ชนิตงานเขียนและระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการเขียนย่อความของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษา , ผลการพัฒนาทักษะการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมประกอบอาหาร , ผลของการเสริมกิจกรรมการอ่านอังกฤษต่อความสามารถเขียนอังกฤษของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 , รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

พื้นที่ของวารสารจะเป็นชุมชนวิชาการ (academic community) และเป็นกลไกแลกเปลี่ยนความรู้ความคิด และตั้งคำถามกับการศึกษา รวมถึงความรู้ที่มีอยู่มากมาย ทั้งในลักษณะของความรู้ทฤษฎี ความรู้จากการปฏิบัติจริง ความรู้ในระดับนโยบายการศึกษา ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของบรรดานักวิชาการ นักวิจัย และนักปฏิบัติทางวิชาชีพ จะได้เรียนรู้ร่วมกัน

ขอขอบคุณผู้สนับสนุนฉบับทุกท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาต้นฉบับที่ให้คำแนะนำอย่างลุ่มลึกและมีความเป็นกัลยาณมิตรทางวิชาการ ซึ่งช่วยให้วารสารมีคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการ รวมถึงสามารถพัฒนาไปสู่ความเข้มแข็งทางวิชาการด้านการศึกษา และมีคุณภาพในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ
บรรณาธิการวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

บทความวิชาการ

รูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัย
เป็นฐาน : นวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

Instructional Model Based on Reflective Metacognition Strategies with Research
Based Learning: A Learning Management Innovation for Develop 21st Skills

ผู้เขียน ทิพย์วิมล วังแก้วทิพย์..... 1

บทความวิจัย

การพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

The Development An Internationalized Characteristic test (International Culture)
For Undergraduate Students

ผู้วิจัย เรวดี กระโหมงค์ 17

การพัฒนาระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย : รายงาน มหาวชิราวุธศึกษา

Development Of A Social Media Based Professional Supervisory System For
Faculty Of Education In Southern Universities : A Case Of Thaksin University

ผู้วิจัย ชรรค์ชัย แซ่แต้, พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ, ทิพย์เกสร บุญอำไพ 29

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่าง
มีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

The Development Of Research -Base Project Learning Management Model To
Enhance Critical Thinking For Lower Secondaryschool Students

ผู้วิจัย ศุภรัตน์ ภู่ออก, ประกอบ ใจมั่น, หัสชัย สิทธิรักษ์ 46

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริม
ความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

The Development Of Blended Learning Management Model Based On
Gamification To Enhance Lower Secondary School Student

ผู้วิจัย ลัดดาวรรณ จันทน์ใหม่, ประกอบ ใจมั่น, กรวรรณ สืบสม 56

การพัฒนาแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล

The Development of Evaluation Model for Football Coaches' Competencies

ผู้วิจัย นาโชค บัวดวง, นภาพร ทศนายน, สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ, ประวิทย์ ทองไชย 66

สารบัญ

การพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนเรื่อง การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการ
ทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

The Development of Lesson Application on Android Operating System : Detection
of Viral Infection in Medical Laboratory

ผู้วิจัย ศิริลักษณ์ อีระภูธร, ดิเรก อีระภูธร, จุฑามาศ วงษ์ศรีเผือก, จิรฐา รัชกุล 81

การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียน
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของจังหวัด
สงขลา

Analysis of Dropout Risk Factors and Development of Protective Model For
Students Islamic Private School in Special Administration Zone in Southern Border
of Songkhla

ผู้วิจัย นุรชีดา เพอแผละ, จุฬารัตน์ คชรัตน์, นิวัฒน์ สวัสดิ์แก้ว, ยะมื่น แผละดี 90

ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

Digital Citizenship of Undergraduate Students in Higher Education Institutions

ผู้วิจัย วรณกร พรประเสริฐ, รักจิต สุทธิพงษ์..... 104

ชนิดงานเขียนและระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการเขียนย่อความของนักเรียนไทย
ระดับมัธยมศึกษา

Effects of Text Types and English Language Ability Levels on Summary Writing
Performance of Thai High School Students

ผู้วิจัย ดวงใจ จงชนกร..... 118

ผลการพัฒนาทักษะการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมประกอบอาหาร

Effects Of Cooking Activity Provision On the Reading Skills Of Young Children

ผู้วิจัย จิรารัตน์ อภิชนังกูร, ชลาธิป สมานิต, อรพรรณ บุตกัญญ..... 137

ผลของการเสริมกิจกรรมการอ่านอังกฤษต่อความสามารถเขียนอังกฤษของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3

The Effects of Supplementing English Reading Activities on the English Writing
Ability of Third Year Nursing Students

ผู้วิจัย ปรัชมน อักษรจรัส, รุ่งแก้ว พุ่มโพธิ์ 149

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและ
สื่อสารได้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

The Instruction Model Based on Brain Based Learning to Enhance Reading Literacy
and Communicate for Students in Secondary School

ผู้วิจัย มณฑกานต์ ตลิ่งจิตร, ประกอบ ใจมั่น, สืบพงศ์ ธรรมชาติ..... 166

รูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้
โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน : นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่ง
ศตวรรษที่ 21

Instructional Model Based on Reflective Metacognition
Strategies with Research Based Learning: A Learning
Management Innovation for Develop 21st Skills

Received : 2019-01-29

Revised : 2019-05-27

Accepted : 2019-10-18

ผู้เขียน ทิพย์วิมล วงแก้วหิรัญ¹

Thipwimol Wangkaewhiran¹
thipwimol.wan@gmail.com

บทคัดย่อ

รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการของแนวคิดทฤษฎีอภิปัญญา และการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นหลักการสำคัญในการพัฒนา KWPML Plus Research Based Learning เป็นชื่อที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ง่ายต่อการจดจำและการสร้างความเข้าใจ การเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว เป็นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจของตนเอง ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด เกิดการตระหนักรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการปฏิบัติจริง ตามขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย 6 คือ ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความรู้เดิม ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนดำเนินงานเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการและการกำกับตรวจสอบกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 5 การสรุปองค์ความรู้และสะท้อนผลการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนต่อยอดองค์ความรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การกำหนดหัวข้อโครงงานการวิจัย และเป้าหมายการเรียนรู้ 2) การวางแผนดำเนินโครงงานการวิจัยตามเป้าหมายการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 2.1) ระบุปัญหาการวิจัย 2.2) ตั้งสมมติฐานการวิจัย 2.3) วางแผนการพิสูจน์ทดสอบสมมติฐาน 2.4) เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล 2.5) นำเสนอและประเมินผล 3) การดำเนินการตามแผนโครงงานวิจัย และ 4) การสรุปองค์ความรู้และสะท้อนความคิด รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการวางแผน การสืบค้นข้อมูล การจัดการและนำเสนอข้อมูล การสรุปองค์ความรู้ การกำกับตนเองในการเรียนรู้ การตั้งคำถาม การเห็นประโยชน์ของการใช้ผลการวิจัย และการใช้กระบวนการวิจัยในการสร้างองค์ความรู้ซึ่งเป็นทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอน อภิปัญญา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

¹ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
Associate Professor of Curriculum and Instruction Department, Faculty of Education Rajabhat
Rajanagarindra University

Abstract

The instructional model based on reflective metacognition strategies together with research based learning was based on the principle of metacognitive theory and research based learning to be the core principles of the instructional model and was named KWPM L Plus Research Based Learning. There are 6 steps of learning process ; step 1 : reviewing prior knowledge, step 2 : setting learning outcomes goal, step 3 : planning to construct new knowledge, step 4 : operating and monitoring according to the plan, step 5: summarizing new knowledge and step 6 : setting a research based learning plan to construct further knowledge which follow 4 steps ; 1) setting project topic and learning outcomes, 2) planning learning activities according to the learning outcomes, which consisted of 2.1) specifying research question 2.2) making hypothesis 2.3) planning learning activities to prove the hypothesis 2.4) collecting and analyzing data 2.5) presenting and evaluating 3) operating step by step and 4) summarizing and reflecting the new knowledge. The KWPLM Plus Research Based Learning instructional model enhanced searching planning skill, searching skill, data management and presenting, summarizing skills, self-directed learning, questioning skill, realizing the benefits of research results and research skills, which were enhanced and strengthened 21st century skills.

Keywords : Instructional model, Metacognition, Research based learning

บทนำ

การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งจัดว่าเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชนให้สามารถใช้ชีวิตในสถานการณ์ต่าง ๆ บนพื้นฐานของความเป็นจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อผู้เรียนและส่งเสริมทักษะการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ตนเองจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรอันทรงคุณค่าของสังคมให้มีความคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นผู้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ทันท่อเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จึงต้องมีลักษณะเป็นพลวัต (dynamic) และมีลักษณะเชิงรุก (active) นั่นคือต้องไม่หยุดนิ่ง ควรมีลักษณะที่สามารถปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติและสังคมโลกได้อย่างเหมาะสมตลอดเวลา การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ถูกพัฒนาขึ้นโดยผู้เขียนโดยใช้รูปแบบกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และใช้แบบแผนการทดลองขั้นต้น (Pre Experiment Design) ที่มีกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวมีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest -Posttest Design) โดยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R1) เป็นขั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Develop : D1) เป็นขั้นการพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R2) เป็นขั้นการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนในรอบที่ 1 และขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Research : D2) เป็นการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอน จากนั้นได้นำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้และศึกษาผลการใช้กับครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 3 รายวิชาได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ (ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ, 2559, 2561) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นให้ผลการวิจัยที่ยืนยันได้ว่าเป็นหนึ่งในวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนทุกระดับชั้นสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นแห่งศตวรรษที่ 21 อันได้แก่ การวางแผน การสืบค้นข้อมูล การจัดการและนำเสนอข้อมูล การสรุปองค์ความรู้ การกำกับตนเองในการเรียนรู้ การตั้งคำถาม การเห็นประโยชน์ของการใช้ผลการวิจัย และการใช้กระบวนการวิจัยในการสร้างองค์ความรู้ ทักษะดังกล่าวเกิดขึ้นโดยอาศัยการใช้กระบวนการกำกับกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเองร่วมกับการใช้ผลการวิจัย และกระบวนการวิจัยในการสร้างองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และเป็นทักษะติดตัวที่ยั่งยืนได้ต่อไป

แนวคิดพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน

แนวคิดสำคัญที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ประกอบด้วย แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับทฤษฎีอภิปัญญา และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดสำคัญเกี่ยวกับทฤษฎีอภิปัญญา

จากการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจความหมายและองค์ประกอบสำคัญของอภิปัญญา พบว่า ฟลาวเวล (Flavell, 1979; เฟย์ฟิไล ฤทธาคุณานนท์, 2536; ทิศนา ขัมมมณี, 2540; สมจิตร ทรัพย์อัมระไมย, 2540; เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์, 2540) กล่าวถึงอภิปัญญาไว้ในแนวทางเดียวกัน สามารถอธิบายได้ว่า อภิปัญญา หมายถึง ความตระหนักรู้และเข้าใจในกระบวนการรู้คิดของตนเอง และสามารถ

ติดตาม กำกับ ควบคุม และประเมินการรู้คิดของตนเองได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ พบว่าการคิดแบบ
อภิปัญญา มี 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 เป็นการใช้อภิปัญญาที่รู้เป็นนัยว่าจะได้ประโยชน์ตามต้องการ

ระดับที่ 2 เป็นการใช้อภิปัญญาในเชิงตระหนักในการกระทำนั้น ตระหนักว่าเป็นอะไร และ
เมื่อใด

ระดับที่ 3 เป็นการใช้อภิปัญญาอย่างมียุทธศาสตร์ มีสติและมีแบบแผน

ระดับที่ 4 เป็นการใช้อภิปัญญาที่มีการสะท้อนคิดกลับ (reflection) เป็นการสะท้อนก่อน
ระหว่าง และหลังการกระทำ เป็นการใช้อภิปัญญาในการวางแผน การควบคุมติดตาม และการประเมินผล
ฟลาวเวล (Flavell, 1985, pp. 103-110) ได้อธิบายองค์ประกอบของอภิปัญญาไว้ 2 องค์ประกอบ
คือ

1) ความรู้อภิปัญญา (Metacognitive Knowledge) หมายถึง ความรู้ที่บุคคลสะสมไว้ใน
ระบบความจำ ทำให้บุคคลรู้ว่าตนเองรู้อะไร และคิดอย่างไร คิดถึงเป้าหมายและการบรรลุเป้าหมาย
อย่างไร ซึ่งความรู้เบื้องต้นนี้เป็นความเชื่อว่าเป็นสิ่งที่มีผลต่อการคิดใน 3 ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1.1) ตัวแปรด้านบุคคล หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะในด้าน
ความสามารถทางปัญญา การเรียนรู้ การทำงาน ความถนัด และความสามารถอื่น ๆ ของตนเอง โดยรู้ว่า
ลักษณะด้านบุคคลอย่างไรจึงจะทำงานเฉพาะอย่างนั้นได้เป็นอย่างดี

1.2) ตัวแปรด้านงาน หมายถึง การตระหนักในลักษณะของงานที่ทำ ซึ่งมีผลต่อการ
ปฏิบัติงานของบุคคลนั้นให้ประสบผลสำเร็จ รู้ว่าสิ่งใดที่ส่งผลทำให้งานนั้นยาก สิ่งใดที่ช่วยทำให้งานนั้น
ง่าย รวมถึงรู้สภาพปัญหาและอุปสรรคของงานนั้นที่จะเกิดแก่ตนเมื่อต้องลงมือดำเนินการ

1.3) ตัวแปรด้านกลวิธี หมายถึง ความรู้ของบุคคลเกี่ยวกับเทคนิค กลวิธีที่เหมาะสมที่จะ
ใช้ในการทำให้การทำงานนั้นบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดความ
เข้าใจในการจัดระบบ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ และการประเมินผล ทั้งในสิ่งที่ทำไปแล้ว และในสิ่ง
ที่จะทำต่อไป

2) ประสบการณ์อภิปัญญา (Metacognitive Experience) เป็นประสบการณ์ทางการคิดที่
บุคคลสามารถควบคุมได้ ประสบการณ์นี้มีความสำคัญต่อการกำกับตนเองในกระบวนการคิด ตั้งแต่การ
เข้าสู่สถานการณ์การคิด จนกระทั่งสามารถบรรลุเป้าหมาย หรือเลิกกระทำ เป็นกระบวนการที่บุคคลได้
วางแผน ควบคุม และกำกับพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งประกอบด้วย การสังเกตตนเอง กระบวนการตัดสินใจ
และกระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อตนเองเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ต่อมา โฟการ์ตี (Fogarty, 1994,
pp. 3) ได้แบ่งองค์ประกอบของประสบการณ์อภิปัญญาออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวางแผน
(Planning) เป็นการรู้ว่าจะตนเองคิดว่าจะทำงานนั้นอย่างไร ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย จนถึง
การปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย 2) การกำกับ (Monitoring) เป็นการทบทวนความคิดเกี่ยวกับแผนที่วาง
ไว้ว่าเป็นไปได้เพียงใด มีความเหมาะสมของลำดับขั้นตอนเพียงใด และวิธีการที่เลือกใช้เหมาะสมเพียงใด
และ 3) การประเมิน (Evaluating) เป็นการคิดเกี่ยวกับการประเมินการวางแผน ประเมินการกำกับ
ตรวจสอบ และประเมินผลลัพธ์

โฟการ์ตี (Fogarty, 1994, pp. 7) กล่าวว่า เราสามารถทำให้อภิปัญญาของบุคคลเพิ่มขึ้นได้
โดยการฝึกยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ซึ่งสามารถดำเนินการได้ด้วยวิธีการ ดังนี้

1. การวางแผน ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนควรแสดงให้เห็นยุทธศาสตร์และขั้นตอน
สำหรับการตีความข้อคำถาม การนำความรู้ที่เป็นกฎ ทฤษฎี ที่จะต้องจำและนำมาใช้ รวมถึงคำชี้แจง
ต่าง ๆ ระหว่างกิจกรรมผู้สอนสามารถชักชวนผู้เรียนให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความก้าวหน้า กระบวนการคิด

และการสร้างความเข้าใจขณะทำกิจกรรมการเรียนรู้ และหลังกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถชักชวนผู้เรียนให้ประเมินผลข้อดี และข้อควรปรับปรุงของการปฏิบัติตามการวางแผนดำเนินงานนั้น

2. การสร้างคำถามโดยผู้เรียนเอง ในการสร้างคำถามนั้นควรพิจารณาจากขอบเขตของเนื้อหาสาระการเรียนรู้แล้วจึงสร้างคำถามกันเอง เช่น หากเรียนรู้เนื้อหาผ่านการอ่าน อาจให้ผู้เรียนตั้งคำถามก่อนอ่านเนื้อหา และระหว่างอ่านเนื้อหา เป็นต้น

3. การเลือกอย่างมีสติ ครูสามารถสนับสนุนอภิปรายโดยช่วยให้ผู้เรียนค้นหาทางเลือกพิจารณาเหตุผลประกอบการตัดสินใจ โดยมีการสำรวจความต่อเนื่องของทางเลือก ในช่วงก่อนและระหว่างการตัดสินใจ

4. การประเมินผลด้วยเกณฑ์ที่หลากหลาย ผู้สอนสามารถเพิ่มอภิปรายโดยให้นักเรียนสะท้อนความคิด และจำแนกการปฏิบัติที่มีเกณฑ์การประเมิน 2 เกณฑ์หรือมากกว่า เช่น ชักชวนให้ผู้เรียนจำแนกได้ว่าทำอะไรไปแล้ว มีประโยชน์หรือมีอุปสรรคใดบ้าง อะไรที่ชอบ อะไรที่ไม่ชอบ และอะไรเป็นบวกหรือเป็นลบต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ทำไป

5. การส่งเสริมให้ได้รับความเชื่อถือ ผู้สอนจะให้ผู้เรียนระบุว่าอะไรที่สามารถทำได้ดี และชักชวนผู้เรียนให้พยายามหาข้อมูลสะท้อนกลับจากเพื่อน ผู้สอนควรถามว่าอะไรที่เราทำแล้วรู้สึกภูมิใจ และต้องการให้คนอื่นจดจำในสิ่งที่เราได้ทำ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสำนึกในสิ่งที่ได้ทำไป และซึมซับกับเกณฑ์พฤติกรรมที่ดีที่ผ่านการพิจารณาโดยผู้เรียนเอง

6. การยกเลิกการใช้คำว่าทำไม่ได้ ผู้เรียนควรระบุว่าต้องการข้อมูลอะไรที่จำเป็น ต้องการวัสดุอะไร ทักษะอะไรที่ยังขาดหรือไม่เพียงพอ และปรารถนาที่จะแสดงออก จะเป็นการช่วยระบุขอบเขตว่า ผู้เรียนรู้อะไรอยู่แล้ว และอะไรที่ปรารถนาจะรู้เพิ่มเติม

7. การเทียบเคียงประโยชน์หรือการสะท้อนกลับความคิดของผู้เรียน เป็นการที่ผู้สอนสร้างประโยคทวนความคิดของผู้เรียนขึ้นอีกครั้ง อาจมาจากการขยายความแนวคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนอาจพูดว่า “ครูคิดว่าครูได้ยินว่าอย่างนี้.... ถูกต้องใช่หรือไม่”

8. การจัดกลุ่มประเภทผู้เรียนตามพฤติกรรมการเรียนรู้ เมื่อผู้สอนจัดกลุ่มประเภทผู้เรียนตามพฤติกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสามารถกำหนดวิธีการในการปฏิบัติตนเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ผู้สอนควรรู้ว่าผู้เรียนได้ทำอะไรในการวางแผนปฏิบัติ หรือลงมือทดลองปฏิบัติ ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นตัวแบบของการให้ความร่วมมือเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน

9. การระบุนิยามของคำศัพท์เฉพาะให้ชัดเจน ผู้เรียนอาจเกิดความคลุมเครือในการทำความเข้าใจได้ เนื่องจากขาดความชัดเจนในการทำความเข้าใจคำศัพท์เฉพาะ เช่น ผู้เรียนอาจแสดงความคิดโดยพูดว่า “ไม่ยุติธรรม” “เข้มงวดเกินไป” “ไม่ดี” เป็นต้น ดังนั้นผู้สอนต้องสร้างความชัดเจนว่า อะไรที่เข้มงวดเกินไป อะไรที่ไม่ยุติธรรม อะไรที่ไม่ดี เพื่อนำไปสู่การสร้างความเข้าใจและเป้าหมายของการเรียนรู้ที่ชัดเจนร่วมกัน

10. การใช้บทบาทสมมติและการจำลองสถานการณ์ บทบาทสมมติช่วยสนับสนุนอภิปรายเนื่องจากเมื่อผู้เรียนมีโอกาสสมมติบทบาทของผู้อื่น จะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความมีเหตุผลและรักษาบุคลิกภาพนั้นๆ อย่างมีสติไตร่ตรอง การแสดงบทบาทสมมติผ่านการละคร จะสนับสนุนสมมติฐาน หรือการทำนายว่าบุคคลมีปฏิกิริยาโต้ตอบในสถานการณ์ที่เด่นชัดนั้นอย่างไร บทบาทสมมติจะลดทอนการรับรู้สถานการณ์จากความรู้สึกตนเองให้น้อยลง

11. การเขียนบันทึกประจำวัน เป็นการจดบันทึกความคิด และประสบการณ์ เชิงเหตุผลประจำวัน เพื่อสังเคราะห์ความคิด การกระทำ และการแปลความหมายเป็นสัญลักษณ์ การบันทึกช่วย

ให้สามารถนำข้อมูลกลับมาพิจารณาได้อีก เป็นการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มองเห็นและรับรู้เงื่อนไขของข้อมูล เป็นการกระตุ้นกระบวนการของยุทธศาสตร์การคิด และการตัดสินใจกระทำ เป็นการระบุเส้นทางสำหรับสิ่งที่มองไม่เห็นซึ่งเป็นทางผ่านของการกระทำ และเป็นการหนุนเสริมการทำงานให้ประสบความสำเร็จ (อาจทำได้ด้วยการบันทึกวิถีทัศน์และเทปบันทึกเสียง)

12. การเลียนแบบ เป็นยุทธศาสตร์ที่ใช้ได้ผลมากที่สุด ดังคำกล่าวที่ว่า การกระทำดีกว่าคำพูด ถ้าผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ด้วยการเลียนแบบพฤติกรรมทางบวกของผู้สอนหรือผู้อื่น เช่น เลียนแบบการวางแผนการบรรยายอย่างถูกต้อง และเมื่อผู้เรียนได้ใช้เหตุผลที่สนับสนุนพฤติกรรมที่ได้เรียนรู้ผ่านวิธีการเลียนแบบนั้น ผู้เรียนก็มีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบนั้นเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยเช่นกัน

อีกปัญญามีบทบาทสำคัญในกระบวนการสร้างการเรียนรู้ที่ผู้เรียนกำลังเรียนรู้ โดยจะใช้กลวิธีต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทักษะระดับพื้นฐานและในระดับสูง เพื่อสร้างความหมายในการเรียนรู้ ทักษะในขั้นตอนนี้คือ การใช้ความรู้ ความเข้าใจ (Cognition) แต่เมื่อใดผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจกับสาระการเรียนรู้ที่กำลังเรียนได้ จึงพยายามหาต้นเหตุของความล้มเหลว หากกลวิธีเพื่อเอาชนะความล้มเหลวนี้โดยใช้ทักษะในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเองซึ่งสามารถบอกได้ว่าได้ใช้กลวิธีใดมาช่วยทำความเข้าใจสาระการเรียนรู้ นั้น เรียกว่าเป็นทักษะอภิปัญญา การสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะอภิปัญญา มีความสัมพันธ์กับแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (constructivism) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) และการมุ่งเน้นการถ่ายโอนการเรียนรู้ (knowledge transfer) อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21

2. แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

การวิจัย เป็นการพยายามหาคำตอบของคำถามด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เป็นการค้นคว้าอย่างมีระบบแบบแผนเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเกิดประโยชน์แก่มนุษย์โดยอาศัยวิธีการอันเป็นที่ยอมรับในแต่ละสาขาวิชา การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research-based learning) เป็นแนวการสอนที่เน้นการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้กระบวนการวิจัยที่เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างข้อค้นพบองค์ความรู้ใหม่ สำหรับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานนั้นมีผู้ให้ความหมายไว้ในแนวทางเดียวกัน (ทิตินา แคมมณี, 2547; ลัดดา ภูเกียรติ, 2552; Learning and Development Center, 2018; Mile End Library, 2018) สรุปความได้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้สอนประยุกต์ใช้การวิจัยเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผลการวิจัย หรือใช้กระบวนการวิจัยซึ่งเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ หรือใช้ทั้งผลการวิจัยและกระบวนการวิจัย เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ หรือค้นหาคำตอบที่เชื่อถือได้ โดยอาศัยกระบวนการสืบสอบในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัย ดำเนินการสืบค้น พิสูจน์ ทดสอบ เก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษา และอภิปรายผล

กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน สามารถเป็นได้ทั้งการใช้ผลการวิจัยและการใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอนโดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถจำแนกได้ 4 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 ผู้สอนใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน โดยผู้สอนนำผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระที่ผู้สอนดำเนินการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มาประกอบการสอน เพื่อช่วยขยายขอบเขตของความรู้ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัยเป็นปัจจุบันมากขึ้น และคุ้นเคยกับแนวคิดของการสร้างความรู้ด้วยการวิจัย

รูปแบบที่ 2 ผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน โดยตัวผู้เรียนเองเป็นผู้สนใจใฝ่รู้ที่จะหาคำอธิบาย ข้อมูลสนับสนุนสิ่งที่ตนกำลังศึกษาจึงสนใจที่จะสืบค้นและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ตนเรียนอยู่ เพื่อเพิ่มเติมและต่อยอดความรู้ในเชิงกว้างและเชิงลึกมากขึ้น โดยมีผู้สอนคอยให้คำแนะนำในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ได้มาซึ่งผลการวิจัยที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้

รูปแบบที่ 3 ผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน โดยผู้สอนเป็นผู้ใช้กระบวนการวิจัยครบทุกขั้นตอนหรือใช้เป็นบางขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ วัยของผู้เรียน และแนวการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนการสอน รูปแบบนี้สามารถใช้ภาษาเรียกให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นว่า “ครูพาเด็กทำวิจัย”

รูปแบบที่ 4 ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน โดยผู้เรียนเป็นผู้ใช้กระบวนการวิจัยครบทุกขั้นตอนหรือใช้เป็นบางขั้นตอนก็ได้ แต่ผู้สอนมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการปฏิบัติ หรือทำวิจัยเพื่อสร้างความรู้หรือค้นหาความรู้จากการลงมือปฏิบัติของตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นที่ปรึกษา รูปแบบนี้สามารถใช้ภาษาเรียกให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นว่า “เด็กพาครูทำวิจัย”

ทั้งนี้ ในการใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอนนั้น มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่สำคัญ 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ระบุปัญหาการวิจัย เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจใฝ่รู้จากสิ่งต่างๆ รอบตัวทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน บ้าน ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถหาประเด็นวิจัยได้ พิจารณาวิเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้จากบทเรียนว่ามีส่วนใดที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถทำวิจัยเพื่อหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ตั้งประเด็นคำถามที่นำไปสู่ความสงสัยใคร่รู้คำตอบของผู้เรียน อาจเป็นคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ครูต้องการให้ผู้เรียนทำวิจัย เพื่อหาคำตอบได้ด้วยตนเอง และจัดกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนสามารถระบุปัญหาการวิจัย และวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 การตั้งสมมติฐาน เป็นการจัดกิจกรรมและจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นวิจัยที่สนใจจะศึกษา อาจพาผู้เรียนไปห้องสมุดหรือยืมหนังสือในห้องสมุดมาให้ผู้เรียนได้อ่านในห้องเรียน รวบรวมเอกสารต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นวิจัยที่ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้อ่านเพิ่มเติม ร่วมวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการคาดคะเนคำตอบของปัญหาการวิจัย ซึ่งก็คือสมมติฐานการวิจัยนั่นเอง การคาดคะเนคำตอบที่ผู้เรียนช่วยกันระดมความคิด โดยดูว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาหรือไม่ มีความสอดคล้องกับปัญหาวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ สมมติฐานนั้นสามารถทดสอบได้หรือไม่ และให้ผู้เรียนแนะนำข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากการร่วมวิเคราะห์เพื่อเขียนเป็นสมมติฐานที่ชัดเจนและสมบูรณ์

ขั้นที่ 3 การพิสูจน์ทดสอบสมมติฐาน เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คาดคะเนคำตอบหรือพิสูจน์สมมติฐานจากสถานการณ์ต่างๆ และให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ครูและผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ จุดดีจุดด้อยของคำตอบที่คาดคะเนไว้ตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด ให้ผู้เรียนร่วมกันออกแบบการพิสูจน์สมมติฐานตั้งแต่การสร้างเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่จะใช้ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ออกแบบไว้ก่อนลงมือทำจริงเพื่อให้เกิดข้อบกพร่อง หรือการผิดพลาดน้อยที่สุด

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยและผลการวิจัยที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 6 การสรุปผลการวิจัย เป็นขั้นที่ผู้สอนฝึกให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการเขียนสรุปผลการวิจัยโดยจัดกิจกรรมสร้างสถานการณ์ที่ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับสถานการณ์จริง เพื่อให้เข้าใจง่ายและนำไปปรับปรุงประยุกต์ใช้ในงานวิจัยของตนเองได้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ตั้งแต่เริ่มต้น โดยหาสาเหตุตัวแปรแทรกซ้อน ปัจจัยอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นเริ่มมาจากจุดใดตั้งแต่เมื่อใด และจะแก้ปัญหาอย่างไร และจัดกิจกรรมหรือสร้างสถานการณ์ในการฝึกการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยที่เกิดขึ้น ทั้งในด้านประโยชน์ในเชิงวิชาการและด้านอื่นๆ

แนวคิดและหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน อาศัยหลักการของแนวคิดทฤษฎีอภิปัญญา และการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มาใช้เป็นหลักการสำคัญในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน รวมถึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ แนวคิดการสร้างสรรคความรู้หรือการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้โดยการทำโครงการร่วมด้วย โดยกำหนดชื่อเป็น รูปแบบการเรียนการสอน KWPML Plus Research Based Learning เพื่อให้ง่ายต่อการจดจำและสร้างความเข้าใจ การเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนดังกล่าวมีหลักการสำคัญ คือ เป็นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจของตนเอง ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด เกิดการตระหนักรู้ เรียนรู้กระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติจริง

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน

การใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ที่ผ่านกระบวนการตระหนักรู้กระบวนการรู้คิดของตนเอง และต่อยอดการเรียนรู้ด้วยการใช้ผลการวิจัยและกระบวนการวิจัย

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีขั้นตอนดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความรู้เดิม (K = What do you Know?) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สำรวจความรู้เดิมของตนเองที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (W = What do you Want to know?) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมายที่เป็นความรู้ใหม่ในเรื่องที่เรียน

ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนดำเนินงานเพื่อสร้างความรู้ใหม่ (P = How do you Plan to Know?) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนวางแผน กำหนดภาระงานในการทำกิจกรรมเพื่อให้ได้คำตอบของความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนได้กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการและการกำกับตรวจสอบกระบวนการเรียนรู้ (M = How do you Monitoring to know?) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนทำการกำกับและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมตามภาระงานที่ได้วางแผนไว้

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปองค์ความรู้และสะท้อนผลการเรียนรู้ (L = What have you Learned?) เป็นขั้นที่ผู้เรียนทำการสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาของตนในรูปแบบผังสัมพันธ์ความหมาย

ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนต่อยอดองค์ความรู้ด้วยโครงงานฐานวิจัย (Plus Research Based Learning) เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อโครงงานการศึกษาวิจัยเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ประกอบด้วยขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอนได้แก่

1. การกำหนดหัวข้อโครงงานการวิจัยและเป้าหมายการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานรูปแบบที่ 3 หรือ รูปแบบที่ 4 ได้แก่ ผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน หรือ ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนพิจารณาความรู้เดิมของตนในเรื่องที่เรียน (Know) และ กำหนดประเด็นที่ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติม (Want) พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้

2. การวางแผนดำเนินโครงงานการวิจัยตามเป้าหมายการเรียนรู้โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการดำเนินโครงการวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ (Plan) และกำหนดวิธีการกำกับกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนที่วาง (Monitoring) ซึ่งประกอบด้วย 1) ระบุปัญหาการวิจัย 2) ตั้งสมมติฐานการวิจัย 3) วางแผนการพิสูจน์ทดสอบสมมติฐาน 4) เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล 5) นำเสนอและประเมินผล

3. การดำเนินงานตามแผนโครงงานวิจัย โดยดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หาข้อมูลตามที่วางแผนไว้ และกำกับกระบวนการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน (Monitor)

4. การสรุปองค์ความรู้และสะท้อนความคิด โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันถอดบทเรียนผลการศึกษาและจัดทำรายงานโครงงานวิจัยเพื่อนำเสนอ (Learned) ทั้งนี้หากเป็นการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานรูปแบบที่ 3 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปจัดทำรายงานโครงการวิจัย และหากเป็นการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานรูปแบบที่ 4 ผู้เรียนเป็นผู้สรุปจัดทำรายงานการวิจัยโดยมีผู้สอนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ

ทั้งนี้จากผลการวิจัยพบว่า การใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยรูปแบบที่ 3 ในการจัดการเรียนรู้ก่อนแล้วจึงใช้รูปแบบที่ 4 จะช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ดีกว่าการใช้รูปแบบที่ 4 เพียงรูปแบบเดียว

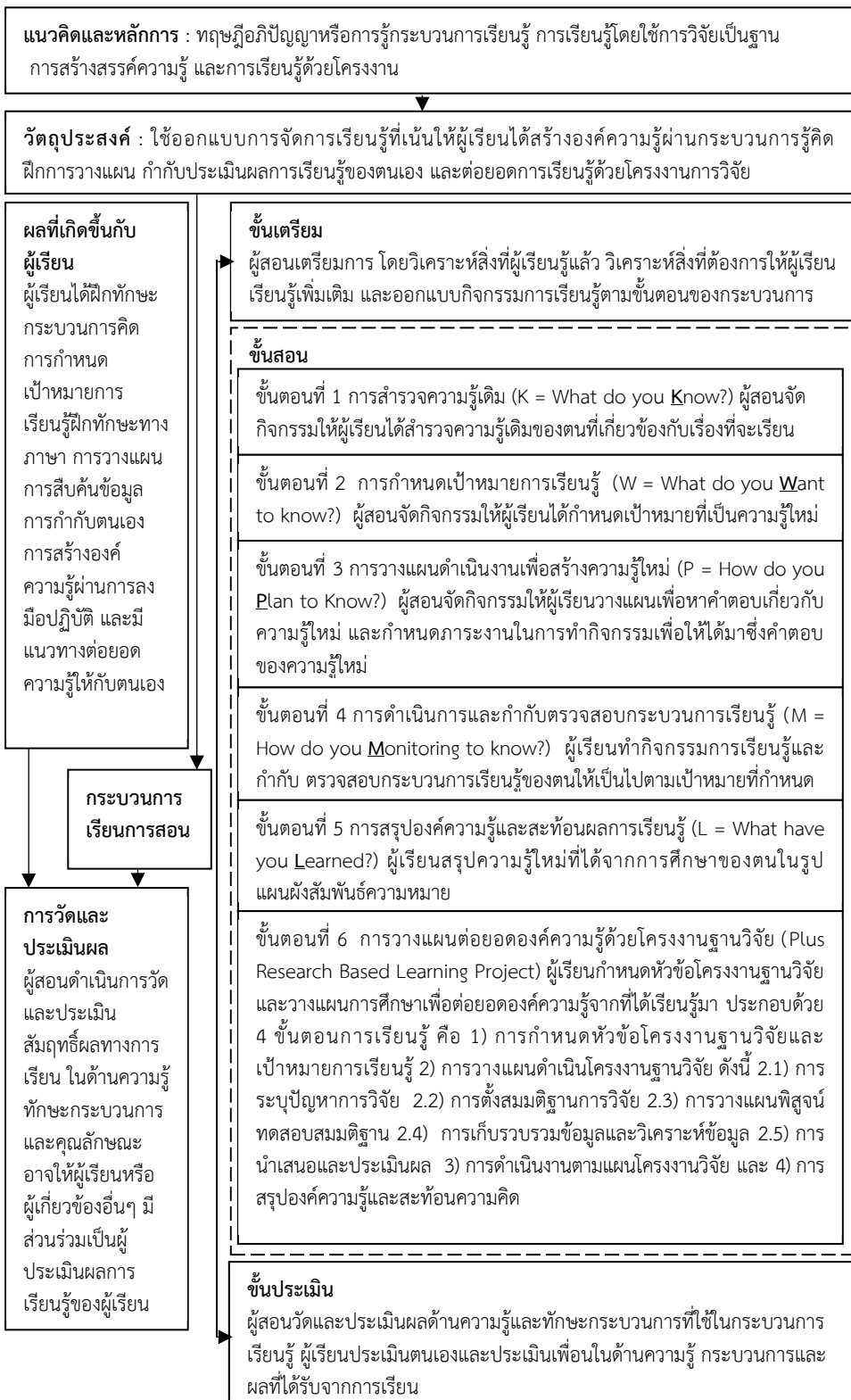
การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลจากการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการวัดและประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ ทั้งนี้อาจเลือกวิธีการประเมินที่ให้ผู้เรียนหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ มีส่วนร่วมเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยก็สามารถทำได้

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

การเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจของตนเองโดยใช้กระบวนการวิจัย ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด เกิดการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติจริง อีกทั้งยังได้ฝึกทักษะทางภาษา การค้นคว้าด้วยตนเอง และเกิดการพัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพได้อย่างยั่งยืนต่อไป

สามารถนำเสนอแผนภาพแสดงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (KWPMPL Plus Research Based Learning) ได้ดังภาพที่ 1 และแผนภาพแสดงบทบาทผู้สอนและผู้เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ได้ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 องค์ประกอบรูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภินิหารร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (KWPMPL Plus Research Based Learning Project)

การขับเคลื่อนกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้บังเกิดสัมฤทธิ์ผลนั้นจำเป็นต้องอาศัยบทบาทของทั้งผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งสามารถสรุปบทบาทผู้สอนและผู้เรียนได้ดังภาพที่ 2



ภาพที่ 2 บทบาทผู้สอนและบทบาทผู้เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์ สะท้อนอภิปรายญาร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

การใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญาร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ประเทศไทยในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ วิถีชีวิต วัฒนธรรม รวมทั้งสิ่งแวดล้อมบริบทรอบตัว เป็นยุคที่ต้องสามารถสร้างเด็กไทยให้ยืนอยู่ในเวทีบ้านเรา และเวทีโลกอย่างมีความสุขและอยู่รอดปลอดภัยกับภัยธรรมชาติและอุบัติภัยต่างๆ ได้ ภาพลักษณ์ที่สำคัญของเด็กไทยยุคนี้จึงต้องเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลโลกที่มีคุณภาพ และต้องมีทักษะสำคัญที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันอย่างมีความสุขด้วยควมมีคุณธรรมและจริยธรรมในเรื่องนี้ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ынดีสุข (2557, น. 1-3) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กไทยที่เป็นเด็กดี เด็กเก่ง เด็กมีสุข ว่าเป็นลักษณะของเด็กไทยที่ชาติต้องการเมื่อเติบโตเป็นเยาวชนไทย คนไทยจะเติบโตด้วยความเก่งคิด เก่งงาน เก่งคน เก่งเรียน อันเป็นกำลังของชาติ ด้วยทักษะ 2 กลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันได้แก่กลุ่ม 4R และ กลุ่ม 7C ซึ่งขยายความได้ดังนี้

1. กลุ่ม 4R เมื่อมีการจัดกลุ่มย่อย จะแบ่งเป็น 3 ทักษะหลักที่ควรเน้น คือ

1.1 การรู้หนังสือ (Literacy) คือ ความสามารถอ่านอย่างเข้าใจ (Read) และเขียนอย่างมีคุณภาพ (Write) อาทิ การเขียนรายงานวิชาการ รายงานโครงการ บทความ ตลอดจนการนำเสนอด้วยวาจา

1.2 การรู้เรื่องจำนวน (Numeracy) คือ ทักษะการใช้ตัวเลขความน่าจะเป็น สถิติ ทักษะการชั่ง ตวง วัด รวมทั้งการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

1.3 การใช้เหตุผล (Reasoning) คือ ความสามารถในการอุปนัย นิรนัย การให้คำตอบแบบคาดคะเน การอุปมาอุปมัย และ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อันเป็นปัจจัยของการทำงาน การดำเนินชีวิตและการอยู่อย่างพอเพียง

2. กลุ่ม 7C ประกอบด้วยทักษะหลัก ดังนี้

2.1 ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative problem solving skills) คือ ความสามารถของบุคคลผู้มีปัญญาในการค้นคว้า การแก้ปัญหาและผลิตงานเชิงสร้างสรรค์ สร้างสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ สร้างผลผลิตที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต

2.2 ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking skills) คือ ความสามารถอย่างชำนาญในการคิดที่จะทำหรือไม่ทำ เชื่อหรือไม่เชื่อในเหตุการณ์ของกิจกรรมชีวิตประจำวัน และชีวิตการทำงาน

2.3 ทักษะการทำงานอย่างร่วมพลัง (Collaborative skills) คือ ความสามารถอย่างเชี่ยวชาญในการทำงานกลุ่ม เป็นทีม แบบร่วมมือร่วมใจ แบบรวมพลังทำให้งานสำเร็จ และผู้ทำให้มีความสุข เป็นกระบวนการที่ทำให้เสริมความเป็นผู้นำ ผู้รู้จักบทบาทผู้นำ บทบาทสมาชิกและกระบวนการกลุ่ม

2.4 ทักษะการสื่อสาร (Communicative skills) คือ ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการอ่าน ฟัง เขียน พูด กล่าวคือ อ่านได้อย่างเข้าใจ ฟังอย่างเข้าใจ เขียนอย่างมีคุณภาพ พูดอย่างสื่อสารได้ตรงและง่ายต่อความเข้าใจ

2.5 ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ (Computer skills) คือ ความสามารถอย่างเชี่ยวชาญในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการค้นหาคำความรู้ ตลอดจนใช้เพื่อการออกแบบและผลิตชิ้นนวัตกรรม

2.6 ทักษะอาชีพและทักษะการใช้ชีวิต (Career and life skills) คือ ความสามารถ เชี่ยวชาญในอาชีพที่ตนสนใจและถนัด ซึ่งมีฐานมาจากการเรียนในระดับพื้นฐานมาก่อน การมีอาชีพทำให้ชีวิตมีความสุข จึงนำไปสู่ความเชี่ยวชาญในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ

2.7 ทักษะการใช้ชีวิตในวัฒนธรรมข้ามชาติ (Cross-cultural skills) คือ ความสามารถในการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขที่จะอยู่ร่วมกัน รู้เรา รู้เขา ในวิถีชีวิต การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมรวมทั้ง ประเพณี และวัฒนธรรมของต่างชาติ ทั้งประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยสรุป คือ ทักษะทั้งในระดับท้องถิ่น (local) ชาติ (nation) อาเซียน (ASEAN) และระดับโลก (global)

การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเตรียมเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีทักษะสำคัญในการเผชิญชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว การทำให้เยาวชนเป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็น ตัดสินใจอย่างเหมาะสมถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาได้โดยวิธีการที่สมเหตุผลในทุกสถานการณ์ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติสุขบนพื้นฐานของการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และร่วมกันสร้างสรรค์และพัฒนาความเจริญในด้านต่างๆ ให้แก่สังคมทุกระดับตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติและโลก เป็นสิ่งที่ควรได้รับการขับเคลื่อนผ่านการจัดการศึกษา แนวทางหนึ่งที่สถานศึกษาของไทยได้ขับเคลื่อนในเรื่องนี้ คือการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกมีทักษะ ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับเดียวกับมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ตามปณิธานว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ทั้ง 4 ด้าน คือ Learning to know, Learning to do, Learning to live together และ Learning to be ดังนี้

1. Learning to know หมายถึง การเรียนเพื่อให้ความรู้ในสิ่งต่างๆอันจะเป็นประโยชน์ต่อไป ได้แก่ การรู้จักการแสวงหาความรู้ การต่อยอดความรู้ที่มี และรวมทั้งการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่

2. Learning to do หมายถึง การเรียนเพื่อการปฏิบัติหรือลงมือทำ ซึ่งนำไปสู่การประกอบอาชีพจากความรู้ที่ได้ศึกษามา รวมทั้งการปฏิบัติเพื่อสร้างประโยชน์ให้สังคม

3. Learning to live together หมายถึง การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุขทั้งการดำเนินชีวิตในการเรียน ครอบครัว สังคมและการทำงาน

4. Learning to be หมายถึง การเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตัวเองอย่างถ่องแท้ รู้ถึงศักยภาพ ความถนัด ความสนใจของตนเอง สามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เลือกแนวทางพัฒนาตนเองด้านศักยภาพ วางแผนการเรียนต่อ การประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของตนเองได้

โดยที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการเน้นให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่สำคัญ ดังนี้ (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2558)

1. ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี ภาษาอังกฤษ ข้อมูลและทัศนภาพ วัฒนธรรม และมีความตระหนักสำนึกระดับโลก

2. ความสามารถคิดประดิษฐ์อย่างมีความสามารถในการปรับตัว สามารถจัดการกับสถานการณ์ที่มีความซับซ้อน เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้สามารถกำหนด/ตั้งประเด็นคำถาม เพื่อนำไปสู่การศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศ และสรุปองค์ความรู้ ใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการรับและส่งสาร การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งมีทักษะในการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ตลอดจนสามารถเลือกใช่วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ต่างๆในสังคม สามารถจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆอย่างเหมาะสม นำไปสู่การ ปฏิบัติและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม บริหารสาธารณะ ซึ่งหมายถึงการเป็นพลเมืองไทยและ พลเมืองโลก

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การสืบค้นหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้และวิธีการที่ หลากหลาย เลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆและมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา ตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม ในการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลและมีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นั้น กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะย่อยหรือทักษะพื้นฐานจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ในการสนับสนุน ส่งเสริมสู่ทักษะการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทักษะย่อยที่ควรได้รับการพัฒนา มีดังนี้

1. การตั้งคำถามและสมมติฐาน (Hypothesis Formulation) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด สังเกต ตั้งคำถามอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการตั้งคำถาม (Learning to question) เพื่อกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้กับตนเอง

2. การสืบค้นความรู้และสารสนเทศ (Searching for information) เป็นการฝึกทักษะในการ แสวงหาความรู้ ข้อมูลและสารสนเทศจากแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือจากการฝึกปฏิบัติ ทำการทดลอง เป็นต้น ซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ (Learning to search) ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการหาคำตอบให้กับเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง

3. การสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Formation) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้และ สารสนเทศที่ได้จากการแสวงหาความรู้มาถกเถียง อภิปราย วิพากษ์ เพื่อนำไปสู่การสรุป สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct)

4. การสื่อสารและนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) เป็นการฝึก ให้ผู้เรียน

นำความรู้ที่ได้เรียนรู้มาสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และ มีทักษะในการสื่อสาร (Learning to Communicate) โดยใช้วิธีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้วยช่องทาง และวิถีทางที่เหมาะสมได้ต่อไป

5. การบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Public Service) เป็นการนำความรู้ที่ได้รับประยุกต์ใช้ สู่การปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนต้องเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การทำประโยชน์ให้กับสังคมและชุมชนรอบตัวตาม บทบาทและวุฒิภาวะของผู้เรียน ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและบริการ สังคม (Learning to Serve)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและศักยภาพความเป็นสากล คือ เป็นบุคคลที่มี คุณภาพ ไม่เพียงแต่เป็นคนเก่งแต่เป็นคนดีของสังคมด้วยนั้น มีกระบวนการในการบ่มเพาะพัฒนา ความรู้ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้เป็นผู้มีทักษะในการ

ค้นคว้า แสวงหาความรู้และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็น สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะชีวิต ร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี จำต้องมีการบริหารจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นของการศึกษา การเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปรายร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเป็นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจของตนเอง ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด เกิดการตระหนักรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการปฏิบัติจริง มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจความรู้เดิม ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนดำเนินงานเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการและกำกับตรวจสอบกระบวนการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 5 การสรุปองค์ความรู้และสะท้อนผลการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนต่อยอดองค์ความรู้ด้วยการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การกำหนดหัวข้อโครงการการวิจัยและเป้าหมายการเรียนรู้ 2) การวางแผนดำเนินโครงการวิจัยตามเป้าหมายการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 2.1) ระบุปัญหาการวิจัย 2.2) ตั้งสมมติฐานการวิจัย 2.3) วางแผนการพิสูจน์ทดสอบสมมติฐาน 2.4) เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล 2.5) นำเสนอและประเมินผล 3) การดำเนินงานตามแผนโครงการวิจัย และ 4) การสรุปองค์ความรู้และสะท้อนความคิด รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว ช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะการวางแผน การสืบค้นข้อมูล การจัดการและนำเสนอข้อมูล การสรุปองค์ความรู้ การกำกับตนเองในการเรียนรู้ การตั้งคำถาม การเห็นประโยชน์ของการใช้ผลการวิจัย และกระบวนการวิจัยซึ่งเป็นทักษะย่อยสำคัญที่ต่อยอดสู่การพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

สรุป

คุณลักษณะบุคคลที่มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติเป็นอย่างมาก ดังนั้นการออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการสอนทักษะย่อยที่หล่อหลอมผู้เรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อาทิ ทักษะกลุ่ม 4R และ กลุ่ม 7C เป็นต้น โดยหล่อหลอม บ่มเพาะผ่านการเรียนรู้สาระวิชาต่าง ๆ ที่เน้นการสอดแทรก ขับเคลื่อนและบูรณาการเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้โดยอาจนานวัตกรรมทางเทคโนโลยี อาทิ การสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มาใช้เพื่อเอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งข้อมูลในการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชา ส่งเสริมบูรณาการแหล่งเรียนรู้จากชุมชนหรือสังคมเพื่อการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างการเรียนรู้ที่มีความหมาย และเป็นบุคคลที่มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น วิธีการหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะดังกล่าว คือการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปรายร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจของตนเองโดยใช้กระบวนการวิจัย ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด เกิดการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติจริง อีกทั้งยังได้ฝึกทักษะทางภาษา การค้นคว้าสืบค้นด้วยตนเอง ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพและอย่างยั่งยืนอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ควรได้รับการปลูกฝังให้เกิดแก่บุคคลทุกช่วงวัย

บรรณานุกรม

- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2540). “การพัฒนาคุณภาพการคิด”. *การวัดผลการศึกษา*. 18 (54), 1-20.
- ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา
ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 16 (พิเศษ), 61-77.
- ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ. (2561). ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยยุทธศาสตร์สะท้อนอภิปัญญา
ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน : กรณีศึกษารายวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา และ
วิทยาศาสตร์. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ*. 5 (1), 11-24.
- ทิตนา แคมมณี (2540). *การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ : โครงการ
พัฒนาการเรียนการสอนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักงานกฤษฎีกา.
- ทิตนา แคมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2557) *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร
: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญพิไล ฤทธาณานนท์. (2536). *พัฒนาการทางพุทธิปัญญา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2552). *การสอนแบบโครงงานและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน : งานที่ครูประมท
ได้*. กรุงเทพมหานคร: สาสะแอนด์ซันพริ้นติ้ง.
- สมจิตร ทรัพย์อัประไมย. (2540). *ผลของการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาเมตาคognitionชั้นที่มีต่อเมตาคognitionชั้น
และ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สุนันท์ สินธพานนท์. (2558). *การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*.
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพริ้นติ้ง,
- Flavell, J.H. (1979). Metacognition and Cognitive Monitoring : A new Area of Cognitive
Development Inquiry. *American Psychologist*. 34(10), 906-911.
- Flavell, J.H. (1985). *Cognitive Development*. Michigan :Prentice-Hall.
- Forgarty, R. (1994). *Teach for Metacognitive Reflection*. Palatine, IL: IRL/ SkyLight Training
and Publishing Inc.
- Learning and Development Center, 2018. *Research based Learning*. (Online). Available :
<https://warwick.ac.uk/services/ldc/resource/rbl/whatis/> (2018, February 20)
- Mile End Library, Queen Mary University of London. 2018. *What is Research based
Learning?*. (Online). Available: [http://www.thinkingwriting.qmul.ac.uk/ideas/
researchbasedapproach/learning](http://www.thinkingwriting.qmul.ac.uk/ideas/researchbasedapproach/learning). (2018, February 20)

การพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
The Development An Internationalized Characteristic test
(International Culture) For Undergraduate Students

Received : 2019-10-25

Revised : 2019-12-03

Accepted : 2019-12-09

ผู้วิจัย เรวดี กระโหมงศ์¹

Rewadi Krahamvong¹

Rawadi1960@hotmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการหาคุณภาพ สร้างเกณฑ์ปกติและคู่มือการใช้โดยยึดหลักความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) จากการศึกษาเอกสารและสรุปการวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ความเป็นประชาธิปไตย ความรับผิดชอบ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน การเห็นประโยชน์ส่วนรวม พฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม และการทำงานร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม เป็นแบบวัดที่เป็นสถานการณ์ และมีตัวเลือก 5 ตัวเลือก มีคำตอบถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว ด้านละ 20 ข้อ รวมทั้งสิ้นจำนวน 120 ข้อ หาคุณภาพด้านรายข้อ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน หาความยากง่าย และอำนาจจำแนก โดยใช้สูตรอย่างง่าย ค่าความเชื่อมั่นรายด้านและทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 และหาเกณฑ์ปกติโดยใช้คะแนนที่ปกติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบวัดความเป็นสากล ทั้ง 6 ด้าน มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00 มีความยากง่ายตั้งแต่ 0.27 - 0.60 มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 0.60 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.83
2. เกณฑ์ปกติของแบบวัดความเป็นสากล มีคะแนนดิบ ตั้งแต่ 68-110 คะแนน และคะแนนที่ปกติตั้งแต่ $T_{23} - T_{73}$

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบวัด แบบวัดความเป็นสากล

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Assistant Professor Dr. in Evaluation and Research Program, Faculty of Education, Thaksin University

Abstract

This research aimed to design and develop an internationalized characteristic test (international culture) form for undergraduate students through quality assessment. Normal criteria were designed and a guidebook, based on internationalization (international culture), was created to cover six characteristics; sense of democratic, responsibility, learning commitment, sense of common interest, social behavior, and living and working with people from other cultures. The assessment form consisted of situations, each of which had five options, but one correct answer, to choose from. Twenty items were constructed and assessed for each characteristic making the total number of 120 items. Each item was tested for its content validity by five experts. Level of difficulty and discrimination were tested using the simple KR-20 formula and T scores. The findings were as follows;

1. The internationalized characteristic (international culture) assessment form obtained its content validity with IOC value of 0.80 – 1.00, level of difficulty of .27 – .60, discrimination of .20 – .60, and the reliability of 0.83.
2. The normal criteria of the internationalized characteristic (international culture) assessment form obtained raw scores of 68 – 110 and the normal t scores of $T_{23} - T_{73}$.

Keyword : Development test Internationalized characteristic test

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ตามกฎบัตรอาเซียน ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านการศึกษา ทั้งนี้ที่ผ่านมา สกอ. ได้กำหนดให้การเปิดเสรีการค้าบริการด้านการอุดมศึกษา และบูรณาการการเป็นประชาคมอาเซียน เพื่อให้ระบบอุดมศึกษาเตรียมพร้อมในการรองรับให้ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ สกอ. ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการเปิดเสรีการค้าบริการด้านอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาใช้วางแผนยุทธศาสตร์และนโยบายทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต่อไป เพื่อให้คุณภาพบัณฑิตในอนาคตไปสู่สากล และนำประเทศให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ โดยสร้างความร่วมมือกับประเทศสมาชิกในการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบุคลากรไปยังประเทศเพื่อนบ้านในระยะเริ่มต้น และขยายวงให้กว้างขึ้น (จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (HEC Newsletter) ปีที่ 2 ฉบับที่ 52 ประจำวันที่ 7 มีนาคม 2554 <http://www.mua.go.th/prweb/>)

เมื่อสังคมแต่ละสังคมได้สร้างวัฒนธรรมของตนเองขึ้นมาและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่ตั้งอยู่บนสภาวะแวดล้อมทางกายภาพและสังคม หรือบริบทของสังคมนั้นๆ แต่วัฒนธรรมของสังคมทุกสังคมมีความคล้ายคลึงกัน มีวัฒนธรรมพื้นฐาน ที่เหมือนกัน ที่นักมานุษยวิทยาและนักสังคมวิทยา เรียกกันว่า “วัฒนธรรมสากล (International culture)” ก็จะหมายถึง วิถีชีวิตและหรือบุคลิกภาพของบุคคลในการอยู่ร่วมกัน ระหว่างชาติพันธุ์หรือมาจากต่างสังคม ดังนั้นในความหมายของวัฒนธรรมสากล นั้นมีอยู่หลากหลายแต่สิ่งที่จะต้องให้บุคคลในสังคมต้องปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมที่ยึดถือได้ทั้งโลก คือ ความเป็นประชาธิปไตย ความรับผิดชอบ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความเห็นประโยชน์ส่วนรวม พฤติกรรมการแสดงออกทางสังคมและการอยู่ร่วมกัน และทำงานร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการส่งเสริมความเป็นสากลให้กับอุดมศึกษาไทย โดยเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญา ที่ควรมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จะต้องพัฒนาตนเองให้มีวัฒนธรรมสากลตามองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน (สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550)

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคอาเซียน ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) รวมทั้งความจำเป็นและประโยชน์ของเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการประเมินความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) โดยเครื่องมือนั้นจะต้องเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ แต่เนื่องจากยังไม่พบว่าผู้ใดสร้างเครื่องมือวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นช่วงวัยที่สถาบันการศึกษาต้องพัฒนาศักยภาพนักศึกษาอย่างเต็มความสามารถเพราะเป็นการเรียนรู้ก่อนวัยทำงาน สิ่งที่สำคัญยิ่งคือเพื่อให้คุณภาพบัณฑิตในอนาคตไปสู่สากล และนำประเทศให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ ทั้งนี้เนื่องจากหากนำเครื่องมือวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) มาทดสอบแล้วพบว่านักศึกษามีความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ต่ำจะทำให้สามารถพัฒนาความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ได้ทันเวลา แสดงให้เห็นว่าเป็นการนำเครื่องมือไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า อีกทั้งข้อมูลที่ได้จากการวัดยังเป็นประโยชน์ต่อครูอาจารย์และสถานศึกษา ทำให้สามารถค้นพบประเด็นสำคัญที่เป็นแนวทางในการ

ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ของนักศึกษาให้สูงขึ้น และเครื่องมือวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ต้องมีความสอดคล้องกับความหลากหลายชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ต่อไป

ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะสร้างและพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ว่าสามารถวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ได้หรือไม่อย่างไร และศึกษาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้น ซึ่งผลจากการพัฒนาเครื่องมือจะทำให้ได้เครื่องมือวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ และเพื่อเป็นแนวทางในการให้คำปรึกษา ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวให้นักศึกษามีความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ที่สูงขึ้น และพร้อมที่จะสร้างสรรค์สิ่งดีงาม ให้สังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างและพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ ในประเด็นต่อไปนี้

1. สร้างและหาคุณภาพของแบบวัดความเป็นสากลสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) และคู่มือการใช้แบบวัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ได้แบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีคุณภาพทั้งด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น พร้อมทั้งเกณฑ์ปกติของแบบวัด ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์กับ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา ในการที่จะนำผลจากการทดสอบไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาคุณลักษณะความเป็นสากลต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยทักษิณ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8,840 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยทักษิณ ปีการศึกษา 2558 ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้ตารางยามานะ (Yamane.1973, pp. 886 - 887) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 360 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)

1. ประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้ตารางยามานะ (Yamane, 1973, pp. 886 - 887) ดังนี้

1.1 ใช้ทดลองแบบวัดครั้งที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง 60 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.2 ใช้ทดลองแบบวัดครั้งที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง 60 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.3 เพื่อหาเกณฑ์ปกติของแบบวัดเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทั้งนี้ ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 333 คน ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 360 คน โดยกำหนดสัดส่วนคณะละ 72 คน

2. คุณภาพของแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ประกอบด้วย

2.1 ความเที่ยงตรง (Validity) พิจารณา 2 ชนิด คือ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2.2 ค่าความยากง่าย (Default) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination)

2.3 ความเชื่อมั่น (Reliability)

เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบวัดมีรายละเอียดดังนี้

1. เครื่องมือที่พัฒนาในครั้งนี้ใน 1 ฉบับ จะประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1.1 ความเป็นประชาธิปไตย มีลักษณะคำถามเกี่ยวกับสิทธิและความเสมอภาคของมนุษย์ สมาชิกของสังคม ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมโดยรวม ซึ่งเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1.2 ความรับผิดชอบ มีลักษณะคำถามเกี่ยวกับภาระหรือพันธะผูกพันในการจะปฏิบัติหน้าที่การทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ จำเป็นต้องปรับลักษณะนิสัย เจตคติของบุคคลเพื่อช่วยเป็นเครื่องผลักดันให้ปฏิบัติงานตามระเบียบรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ซึ่งเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1.3 ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีลักษณะคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงถึง ความกระตือรือร้น สนใจ ใฝ่คิดค้นแสวงหาความรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนและนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1.4 การเห็นประโยชน์ส่วนรวม มีลักษณะคำถามเกี่ยวกับความสำนึกของบุคคลที่มีต่อสังคมส่วนรวม โดยการเอาใจใส่และการช่วยเหลือ พร้อมทั้งจะสละเวลา แรงกายสติปัญญาเพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นจิตที่มีความสุขเมื่อได้ทำความดี ซึ่งเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1.5 พฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม (Social Manner) มีลักษณะคำถามเกี่ยวกับการแสดงปฏิริยาต่อกันระหว่างบุคคลต่อบุคคล หรือกลุ่มคนต่อกลุ่มคนที่มีต่อขนบธรรมเนียมประเพณี อุดมการณ์ สถาบัน ภาษา ศิลปะ วรรณคดี วิทยาการ และเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

1.6 การอยู่ร่วมกัน และการทำงานร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม มีลักษณะคำถามเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และประเพณีปฏิบัติที่มี

ความแตกต่างกันก่อให้เกิดประเพณีและวิถีชีวิตที่มีความแตกต่างกันในสังคมทั้งความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิต ซึ่งเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบวัด ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบวัด ดังภาพ



จากภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการการพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.1 เพื่อสร้างแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)

1.2 สร้างเกณฑ์ปกติและคู่มือการใช้แบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ที่ประกอบด้วย 6 ด้าน ๆ ละ 20 ข้อที่มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงความยากง่ายอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นที่ดี

2. ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะที่แสดงถึงความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบและพัฒนาเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษา นิยาม ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะของความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีองค์ประกอบที่แสดงถึงความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) 6 ด้าน คือ ด้านความเป็นประชาธิปไตย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ด้านการเห็นประโยชน์ส่วนรวม ด้านพฤติกรรมมารยาทแสดงออกทางสังคม (Social Manner) และด้านการอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันของคนต่าง

วัฒนธรรม (ชัชริญา เจริญถัมภ์. สืบค้นจาก <http://cuturealthuman.wordpress.com> สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2558)

2.2 รวบรวมค่านิยมของพฤติกรรมที่แสดงถึงความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ในแต่ละด้าน

2.3 ศึกษารูปแบบของแบบวัดที่ใช้วัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ว่ารูปแบบใดเหมาะสมมากที่สุด ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ที่เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบเนื่องจากเห็นว่าเหมาะสมที่สุดในการวัดพฤติกรรมได้มากกว่ารูปแบบอื่น เพราะเป็นสถานการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นและผู้ตอบสามารถตัดสินใจได้ (ล้วน อังคณา สายยศ, 2543)

3. เขียนนิยามคุณลักษณะความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ที่ต้องการวัด ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประชาธิปไตย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ด้านการเห็นประโยชน์ส่วนรวม ด้านพฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม (Social Manner) และด้านการอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม ซึ่งสรุปจากนิยามและคุณลักษณะของผู้มีความเข้มแข็งในการมองโลก ที่ค้นคว้ามาจากเอกสารต่าง ๆ แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ซึ่งมีวุฒิการศึกษาสาขาการวัดผล การศึกษาจำนวน 3 คน และจิตวิทยาการศึกษา จำนวน 2 คน ตรวจสอบความหมายและพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ว่าคุณลักษณะที่นิยามไว้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ แล้วผู้วิจัยนำนิยามและคุณลักษณะที่ได้มาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เช่นตัดข้อความที่เยิ่นเย้อออกไป เขียนสถานการณ์ให้กระชับและมีโอกาสเป็นไปได้

4. กำหนดโครงสร้างของแบบวัด เขียนข้อคำถามเชิงสถานการณ์ และคำตอบที่ถูกที่สุด โดยแบบวัดที่สร้างขึ้นมี 1 ฉบับ จะประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ความเป็นประชาธิปไตย ความรับผิดชอบ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน การเห็นประโยชน์ส่วนรวม พฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม (Social Manner) และการอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม แบบเลือกตอบ มี 5 ตัวเลือก จำนวน 2 ฉบับ ๆ ละ 120 ข้อ เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก สร้างขึ้นตามนิยามของแต่ละแบบวัด และกรอบโครงสร้างเดียวกัน โดยให้ผู้ถูกวัดตามความถูกต้องที่เป็นสากล

5. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้วิจัยนำแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดผลการศึกษา จำนวน 3 คน และด้านจิตวิทยาการศึกษาจำนวน 2 คน พิจารณาความสอดคล้องของแบบข้อคำถามในแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่กำหนดให้หรือไม่ แล้วให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ตรง ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าวัดได้ไม่ตรง และให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าวัดได้ตรง แล้วนำผลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ค่าคำนวณที่ได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 ให้ถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของคุณลักษณะที่ต้องการวัด (Innes and Straker, 2003. 7 ; Cititngin Thorn and Deizt, 1989)

6. ทดสอบครั้งที่ 1 นำแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ทั้ง 2 ฉบับ ฉบับละ 120 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 60 คน ทดลองฉบับละ 30 คน

7. นำผลการทดสอบครั้งที่ 1 วิเคราะห์คุณภาพแบบวัดเป็นรายข้อ โดยพิจารณาถึงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของข้อสอบ โดยใช้สูตรอย่างง่าย โดยพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น. 304 – 306) คัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพดีที่สุด ของแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)

จัดเป็น 1 ฉบับ จำนวน 120 ข้อ ประกอบด้วย แบบวัดความเป็นประชาธิปไตย จำนวน 20 ข้อ แบบวัดความรับผิดชอบ จำนวน 20 ข้อ แบบวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน จำนวน 20 ข้อ แบบวัดการเห็นประโยชน์ส่วนรวม จำนวน 20 ข้อ แบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม จำนวน 20 ข้อ และแบบวัดการอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม จำนวน 20 ข้อ

8. ทดสอบครั้งที่ 2 โดยนำข้อสอบที่คัดเลือกและได้ทำการปรับปรุงจากการทดสอบครั้งที่ 1 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 60 คน

9. วิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบเป็นรายข้อจากการทดสอบครั้งที่ 2 หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบโดยสูตรอย่างง่าย โดยพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์

10. หาคุนภาพเครื่องมือ โดยนำแบบทดสอบที่คัดเลือกจากการทดสอบครั้งที่ 2 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 360 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งรายด้านและทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR - 20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539 น. 218 -220)

11. สร้างเกณฑ์ปกติ โดยนำคะแนนจากการหาคุนภาพเครื่องมือ หาคะแนนที่ปกติ (Normalized T-Score) แล้วปรับขยายคะแนนที่ปกติโดยใช้วิธีกำลังสองต่ำสุด (Least Squares Method) (เสริม ทศศรี , 2545 น. 116 -120)

12. พิมพ์แบบวัดและคู่มือการใช้แบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ประกอบด้วย

- 12.1 ความหมายความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)
- 12.2 ความมุ่งหมายของการใช้แบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)
- 12.3 โครงสร้างของแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)
- 12.4 การพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)
- 12.5 วิธีดำเนินการสอบ
- 12.6 เกณฑ์การให้คะแนน
- 12.7 เกณฑ์ปกติของแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)

ผลการวิจัย

1. ผลการหาคุนภาพด้วยความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ผู้วิจัยนำข้อสอบจำนวน 2 ฉบับ ๆ ละ 120 ข้อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคัดชั้นความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามคุณลักษณะในแต่ละด้านพบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาให้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 และมีข้อเสนอแนะให้ปรับสถานการณ์และข้อคำถามซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะและจัดฉบับใหม่เพื่อนำไปทดลองใช้ต่อไป

2. คุณภาพจากการทดลองใช้ครั้งที่ 1

จากการนำแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองครั้งที่ 1 ทั้ง 2 ฉบับ ๆ ละ 30 คน รวมเป็น 60 คน หลังจากนั้นนำคำตอบมาตรวจให้คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากและอำนาจจำแนกรายข้อ และคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าความยากตั้งแต่ .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

ผู้วิจัยได้นำผลการทดลองใช้ครั้งที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ทั้งสองฉบับ 240 ข้อ นำเสนอเป็นรายด้านและภาพรวมผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก จำแนกเป็นรายด้าน

ความเป็นสากล	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	จำนวนข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์	จำนวนข้อสอบที่ปรับปรุง	จำนวนข้อสอบที่ตัดทิ้ง
1. ความเป็นประชาธิปไตย	0.10 - 0.87	0.07 - 0.67	26	11	3
2. ความรับผิดชอบ	0.17 - 0.80	0.07 - 0.53	26	6	8
3. ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	0.10 - 0.83	0.07 - 0.47	35	1	4
4. ความเห็นประโยชน์ส่วนรวม	0.13 - 0.67	0.13 - 0.67	22	8	10
5. พฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม	0.17 - 0.70	0.07 - 0.73	34	4	2
6. การอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม	0.20 - 0.83	0.07 - 0.53	30	4	6
รวม			173	34	33

จากตารางที่ 1 หลังจากการทดลองใช้แบบวัดทั้งสองฉบับแล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกแล้วพบว่า มีข้อสอบในแต่ละด้านผ่านเกณฑ์คุณภาพทั้งสองอย่าง 173 ข้อ จำนวนข้อที่มีค่าความยากง่ายพอเหมาะ แต่ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .18 - .19 และข้อสอบมีค่าความยากค่อนข้างยากหรือค่อนข้างง่าย แต่ค่าอำนาจจำแนกดี จึงนำมาปรับปรุงสถานการณ์ และคัดเลือกจำนวน 34 ข้อ ส่วนข้อที่มีค่าความยากง่าย ยากหรือง่ายเกินไป หรือค่าอำนาจจำแนกต่ำเกินไปต้องตัดทิ้งไปจำนวน 33 ข้อ

จากนั้นนำมาจัดฉบับใหม่ คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายพอเหมาะตั้งแต่ .40 ถึง .65 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.25 ขึ้นไป จัดเป็นฉบับใหม่ให้มีจำนวนข้อสอบในแต่ละด้าน ๆ ละ 20 ข้อ สำหรับไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ความยากง่ายอีกครั้งและหาค่าความเชื่อมั่น

3. ผลการทดลองใช้ครั้งที่ 2

จากการทดลองใช้แบบวัดฉบับใหม่ 6 ด้าน ๆ ละ 20 ข้อ รวมทั้งสิ้น 120 ข้อ กับนักศึกษา จำนวน 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR - 20 ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นรายด้านและของแบบวัดทั้งฉบับ

ความเป็นสากล	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
1. ความเป็นประชาธิปไตย	.37 - .60	.20 - .47	0.85
2. ความรับผิดชอบ	.27 - .60	.20 - .47	0.87
3. ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	.27 - .60	.27 - .47	0.79
4. ความเห็นประโยชน์ส่วนรวม	.33 - .57	.27 - .53	0.83
5. พฤติกรรมการแสดงออกทางสังคม	.33 - .60	.27 - .47	0.76
6. การอยู่ร่วมกันและการทำงานร่วมกันของคนต่างวัฒนธรรม	.33 - .57	.27 - .60	0.84
			0.83

จากตารางที่ 2 พบว่า แบบวัดในแต่ละด้าน มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.27 – 0.60 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 0.60 และมีค่าความเชื่อมั่นรายด้านตั้งแต่ 0.76 – 0.87 และรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

4. ผลการทดลองครั้งที่ 3

จากการทดลองใช้แบบวัดครั้งที่ 3 กับนักศึกษา 360 คน เมื่อนำมาหาค่าเกณฑ์ปกติ ได้ค่าคะแนนดิบ ตั้งแต่ 68 – 110 คะแนน และคะแนนมาตรฐาน T ปกติ ตั้งแต่ $T_{23} - T_{73}$ เป็นไปตามมาตรฐาน และคู่มือการใช้ประกอบด้วย ความหมายความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) ความมุ่งหมายของการใช้แบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) โครงสร้างของแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) การพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) วิธีดำเนินการสอบเกณฑ์การให้คะแนน และเกณฑ์ปกติของแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)

อภิปรายผล

ผลจากการพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) พอจะอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คุณภาพของแบบวัดด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะที่จะวัดพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00 และมีการปรับแก้ข้อคำถามและตัวเลือกตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้วิจัยได้เขียนตามโครงสร้างและนิยามเฉพาะตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเขียนคำถามในแบบวัดด้านคุณลักษณะที่ต้องเขียนนิยามให้ชัดและเขียนข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามก็จะทำให้ข้อคำถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาชัดเจน (ล้วน และอังคณา สายยศ, 2543)

2. คุณภาพด้านความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก จากการทดลองใช้แบบวัดอยู่ในเกณฑ์ที่ยากมากถึงค่อนข้างง่าย เมื่อพิจารณาข้อคำถามแต่ละด้านบางครั้ง นักศึกษาอาจจะไม่ทราบคำตอบที่ถูกต้องชัดเจนตามมาตรฐานสากลก็ทำให้ข้อสอบนั้นยากเกินไป หรือบางข้อคำถามอาจจะเป็นคำถามที่นักศึกษามีโอกาสพบเห็นในภาพรวมทั่ว ๆ ไปก็ทำให้ง่ายเกินไปสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งนี้ เมื่อคัดเลือกไว้เฉพาะข้อคำถามที่เหมาะสมและมีครบทุกด้าน จัดเป็นฉบับใหม่ และไปทดลองใช้กับ

นักศึกษาจำนวนมาก ก็ทำให้ข้อคำถามมีความง่ายและค่าอำนาจจำแนก มีความเหมาะสมมากขึ้น ดังเช่นงานวิจัยของ นิธิมา หงส์ขำ (2549) ที่พัฒนาแบบประเมินทักษะชีวิตแล้วข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.28 - .049 และแบบวัดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของ นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548) ที่พบว่าแบบวัดความเป็นสากลมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.56

3. คุณภาพด้านความเชื่อมั่น พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.83 ซึ่งเป็นแบบวัดที่มีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง สามารถวัดได้สอดคล้องถึงร้อยละ 68.89 แต่อย่างไรก็ตามที่ยังต่ำความเชื่อมั่นทั้งสองฉบับกว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะชีวิตของ นิธิมา หงส์ขำ (2549) ที่ได้ค่าความเชื่อมั่นถึง 0.87 และของ นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548) ที่มีค่าความเชื่อมั่นถึง .927 ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากแบบวัดความเป็นสากลไม่ใช่เป็นความรู้จากแบบเรียนในเชิงทฤษฎีแต่เป็นความรู้ทั่ว ๆ ไป ผู้ตอบอาจจะเดาบ้างในบางข้อคำถามทำให้ความเชื่อมั่นอาจจะต่ำกว่าแบบวัดที่จะวัดเฉพาะเรื่อง เฉพาะด้าน และมีจำนวนข้อมีย่อมมีความเชื่อมั่นสูงกว่าแบบวัดที่มีจำนวนข้อน้อย (สมนึก ภัททิยธนี, 2558, น. 231)

4. คะแนนเกณฑ์ปกติ จากการทดลองใช้กับนักศึกษา 360 คน พบว่าได้ค่าคะแนนดิบตั้งแต่ 68 -110 และคะแนนมาตรฐาน T ปกติ ตั้งแต่ $T_{23} - T_{73}$ ก็เป็นไปตามมาตรฐานของการทดลองใช้แบบวัดที่ได้ ผู้ถูกวัดเป็นจำนวนมากน่าจะเป็นกลุ่มที่มีการกระจายเป็นแบบปกติจึงทำให้คะแนนกระจายได้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2558, น. 250) และสามารถวัดได้ว่าเป็นแบบวัดที่มีคะแนนมาตรฐานที่สามารถนำไปเทียบเคียงกันได้ และคู่มือการใช้ประกอบด้วย

- 4.1 ความหมายความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)
- 4.2 ความมุ่งหมายของการใช้แบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)
- 4.3 โครงสร้างของแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)
- 4.4 การพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)
- 4.5 วิธีดำเนินการสอบ
- 4.6 เกณฑ์การให้คะแนน
- 4.7 เกณฑ์ปกติของแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล)

ข้อเสนอแนะ

จากการสร้างและพัฒนาแบบวัดความเป็นสากล (วัฒนธรรมสากล) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีครั้งนี้ มีข้อจำกัดในประเด็นของสถานการณ์ที่จำกัดส่งผลให้สร้างได้จำนวนข้อในแต่ละด้านมีไม่มากพอ และเมื่อเป็นสถานการณ์ย่อมทำให้ผู้ตอบไม่ยอมอ่าน ดังนั้นในการนำไปใช้ก็คงต้องพิจารณาเป็นรายด้าน และควรที่จะพัฒนาสถานการณ์ให้กระชับและให้ทันยุคทันสมัยมากขึ้นและน่าสนใจในการอ่าน

บรรณานุกรม

- จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558. สืบค้นเมื่อ 25 ตุลาคม 2558 จาก <http://www.mua.go.th/prweb/>
- นิธิมา หงส์ขำ. (2549). การพัฒนาแบบประเมินทักษะชีวิตระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ)
- นิกา วงษ์สุรณินท์ (2548). การสร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน สำหรับนักเรียนระดับช่วง ชั้นที่ 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สมนึก ภัทธีธรณี. (2558). การวัดผลการศึกษา. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์
- เสริม ทศศรี. (2545). “การสร้างเกณฑ์ปกติโดยใช้วิธีการสองต่ำสุด” เอกสารประกอบการสัมมนาการวิจัยทางการวัดและประเมินทางการศึกษา. สงขลา : ภาควิชาการประเมิน และวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชัชรีญา เจริญถัมภ์. (2558). มนุษย์กับความจริงของวัฒนธรรม. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2558 จาก <http://culturealhuman.wordpress.com>
- Deutsch, M. (1975). Equity, equality, and need: What determines which value will be used as the basis of distributive justice? *Journal of Social Issues*, 31, 137-149.
- Innes, Ev. And Straker. (2003). “Good” validity in Validity of work-Related assessment : Retrieved. June 23, 2003, from E.Inne@cchs.usyd.edu.au, <http://homeEarthlink.net/medtox/analysis.html>.
- Kabanoff, B. (1991). Equity, equality, power, and conflict. *The Academy of Management Review*, 16(2), 416-441.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. 3 rd ed. New York: Harper and Row

การพัฒนาระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม
สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย : รายงาน
มหาวิทยาลัยทักษิณ

Development Of A Social Media Based Professional Supervisory
System For Faculty Of Education In Southern Universities : A
Case Of Thaksin University

Received : 2019-07-10

Revised : 2019-09-08

Accepted : 2019-10-01

ผู้วิจัย ขรรค์ชัย แซ่แต้¹

Khanchai Sae-tae¹

kinikukhan@gmail.com

พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ²

Pongprasert Hoksuwan²

ทิพย์เกสร บุญอำไพ³

Tipkesorn Boonumpai³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายงานมหาวิทยาลัยทักษิณ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ 4 ประการ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายงานมหาวิทยาลัยทักษิณ 2) เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของระบบฯ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบฯ และ 4) เพื่อรับรองระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายงานมหาวิทยาลัยทักษิณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน 2) อาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู จำนวน 8 คน 3) นิสิตฝึกสอน จำนวน 42 คน 4) ครูพี่เลี้ยง จำนวน 22 คน และ 5) ผู้ทรงคุณวุฒิรับรองระบบ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ต้นแบบระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายงานมหาวิทยาลัยทักษิณ 2) คู่มือการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

¹ นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Ph.D. candidate of Ph.D. Program in Educational Technology Faculty of Education Burapha University

² รศ.ดร. ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Associate Professor Dr. of Innovation and Educational Technology Department, Faculty of Education Burapha University

³ รศ.ดร. ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Associate Professor Dr. of Innovation and Educational Technology Department, Faculty of Education Burapha University

3) แบบประเมินประสิทธิภาพระบบฯ โดยผู้ใช้ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบฯ และ 5) แบบประเมินรับรองระบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิจัยพบว่า ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการนิเทศการปฏิบัติการสอน มี 8 องค์ประกอบ คือ 1) สมาชิกและการจัดการ 2) ข้อมูล สารสนเทศเพื่อการนิเทศ 3) กิจกรรมการนิเทศ 4) กระบวนการให้การนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม 5) ผลการนิเทศ 6) ผลป้อนกลับ 7) สื่อสังคมและเทคโนโลยีสนับสนุน และ 8) คู่มือการใช้ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม การประเมินประสิทธิภาพระบบฯ พบว่า ผลประเมินประสิทธิภาพระบบฯ โดยอาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู นิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยง อยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85, 3.96 และ 3.90 ตามลำดับ การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อ ระบบฯ พบว่า อาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู นิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90, 4.95 และ 4.92 ตามลำดับ และ การประเมินรับรองระบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ผลประเมินรับรองระบบฯ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.85)

คำสำคัญ : ระบบการนิเทศผ่านสื่อสังคม/ การนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

Abstract

This study is a research and development, aiming to develop a social media based professional supervisory system for Faculty of Education in southern universities: a case of Thaksin University. The research consisted of 4 objectives 1) to study the elements of social media based professional supervisory system for Faculty of Education at Thaksin University, 2) to test the efficiency of the system, 3) to investigate user satisfaction toward the system, and 4) to verify the social media based professional supervisory system for Faculty of Education in southern universities: a case of Thaksin University. The sample in this study consisted of, 1) 9 focus-group experts, 2) 8 teacher supervisors, 3) 42 student teachers, 4) 22 cooperating teachers, and 5) 5 system certification experts. The research instruments were: 1) a model of a social media based professional supervisory system for Faculty of Education in southern universities: a case of Thaksin University, 2) a manual of teaching supervision in educational institutions, 3) a system efficiency evaluation form for user, 4) an evaluation form for user satisfaction toward the system, and 5) a system verification form for experts.

The results found that a social media based professional supervisory system for Faculty of Education in southern universities: a case of Thaksin University consisted of 8 elements; 1) members and management, 2) information, 3) supervision activities, 4) supervision process for a social media based professional supervisory system in education institutions, 5) supervision results, 6) feedback, 7) social media and support, and 8) a supervisor manual of a social media based professional supervisory system in

education institutions. The efficiency of the system evaluated by supervising teacher, teacher students and cooperating teachers were at an excellent level with the mean of 3.85, 3.96, and 3.90 respectively. The user satisfaction evaluation showed that the satisfaction of teacher supervisors, student teachers and mentors was at the highest level with the mean of 4.90, 4.95, and 4.92 respectively. The supervisory system verified by the experts showed that the system was appropriate at the highest level (the mean = 4.85).

Keywords: Social Media Based Supervisory System/ Professional Supervision

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถในด้านต่าง ๆ และปลูกฝังคุณสมบัติที่ดีที่พึงปรารถนาให้กับคนในชาติ โดยคุณภาพ การศึกษา ประกอบด้วยปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ซึ่งปัจจัยที่เป็นส่วนสำคัญ คือ ครู เพราะครูมีหน้าที่ คือ การ จัดกระบวนการเรียนรู้ อบรมสั่งสอนผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงาม ให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะ ความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 7 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู โดยมาตรา 52 กำหนดให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการ ผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการ เป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้ง บุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนา บุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้กระบวนการผลิตครูให้มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็น ครู จะต้องผ่านกระบวนการทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเฉพาะการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เปรียบเสมือนหัวใจของการผลิตครู ทั้งนี้ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมี มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเปรียบเสมือน ห้องทดลองที่ช่วยให้บัณฑิตได้ฝึกหัดค้นหาตรวจสอบสะท้อนกลับและแสวงหาความรู้ โดยมีกิจกรรมสำคัญ อันเป็นเป้าหมายปลายทางประสบการณ์วิชาชีพในสถานการณ์จริงเสมือนครูประจำการในโรงเรียน เปิด โอกาสให้นิสิตนำสิ่งที่เรียนรู้เชิงทฤษฎีมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ภายใต้การให้คำปรึกษาแนะแนวช่วยเหลือจากอาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียนและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายต่าง ๆ (สุราสินี บุญญาพิทักษ์, 2558) การนิเทศการสอน เป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ของครู เพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน (วัชรรา เล่าเรียนดี, 2552) และต้องเป็น กระบวนการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีอาจารย์ นิเทศก์แสดงบทบาทหน้าที่เด่นชัด 2 ประการ คือ การนิเทศการสอน และการติดตามและประเมินการ ปฏิบัติงานด้านการสอนของนิสิตนักศึกษา ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงแสดงบทบาทหน้าที่ 4 ประการ คือ การ เป็นแบบอย่างการปฏิบัติการสอน การนิเทศการสอน การประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา และการ พัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครู (วรรณทิพา รอดแรงคำ และภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์, 2551)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มีพื้นที่ให้บริการการศึกษาครอบคลุมพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ และภาคใต้ตอนบน โดยผลิตบัณฑิตในหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี ที่จะต้องผ่านการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาตามหลักสูตร ซึ่งนิสิตที่เข้ารับการปฏิบัติการสอนใน สถานศึกษาส่วนหนึ่งเป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นิสิตส่วนหนึ่งมีความต้องการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีบริบททางวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับ ศาสนาที่ตนนับถือ และเป็นหน่วยฝึกที่อยู่ในภูมิลำเนาของตน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในระหว่างฝึก ปฏิบัติการสอน และจากรายงานการวิจัยสภาพการฝึกสอนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ทักษิณ นิสิตฝึกสอนมีความต้องการให้อาจารย์นิเทศก์ให้บ่อยครั้งขึ้นกว่าที่กำหนดไว้ แต่ด้วยปัจจัยด้าน ภาระงานของอาจารย์นิเทศก์ และปัจจัยด้านที่ตั้งของสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกสอนที่อยู่ห่างไกล

จึงเป็นข้อจำกัดในการเดินทางไปนิเทศนิสิตฝึกสอน (วิภาฤดี วิภาวิน, กิตติธัช คงชะวัน, ชวนพิศ ชุมคง และศรีอริการ ถาวโรฤทธิ์, 2549) และสอดคล้องกับรายงานผลการศึกษาศาสนาภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย ก็พบว่า การผลิตครูด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพขาดคุณภาพ เพราะอาจารย์นิเทศไม่สามารถนิเทศในสถานศึกษาได้ อาทิ พื้นที่ชนบทห่างไกล พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) โดยวิภาฤดี วิภาวิน และคณะ (2549) ได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาจากข้อจำกัดดังกล่าวมา คือ การนิเทศทางอ้อม หรือที่เรียกว่าการนิเทศทางไกล ซึ่งเป็นการให้การนิเทศโดยผู้นิเทศเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อเสนอแนะ ตลอดจนความช่วยเหลือต่าง ๆ แก่ผู้รับการนิเทศผ่านตัวกลางที่เป็นสื่อทางไกลโดยผู้นิเทศไม่ต้องเดินทางไปพบกับผู้รับการนิเทศโดยตรง ซึ่งนอกจากจะช่วยลดข้อจำกัดในการเดินทางไปนิเทศแล้ว การนิเทศทางไกลยังช่วยให้สามารถนิเทศได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งในอดีตผู้นิเทศอาจให้การนิเทศผ่านสื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่น วิทยุ สิ่งพิมพ์ โทรศัพท์ แถบบันทึกภาพ แถบบันทึกเสียง เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534) โดยอาจนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีใช้เพื่อการนิเทศทางไกล

สื่อสังคม คือ สื่อที่ผู้ส่งสารแบ่งปันสาร ซึ่งอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์โดยสามารถโต้ตอบกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร หรือผู้รับสารด้วยตนเอง (พิชิต วิจิตรบุญรักษ์, 2554) จากรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2559 โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พบว่า จำนวนชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 6.4 ชั่วโมงต่อวัน โดยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสูงถึงร้อยละ 96.1 ใช้ในการพูดคุยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ Facebook, Line, Instagram เป็นต้น และมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 88.1 ใช้เพื่อดูคลิปวิดีโอผ่าน You tube, ใช้เพื่อค้นหาข้อมูล, อ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และรับ-ส่งอีเมล ตามลำดับ โดยสื่อสังคมออนไลน์ยอดนิยม 5 อันดับ อันดับแรก ได้แก่ You tube มีผู้ใช้งานมากถึงร้อยละ 97.3 รองลงมา คือ Facebook และ Line ตามลำดับ ดังนั้น การนิเทศโดยใช้สื่อสังคม ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการนิเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นกระบวนการในการให้คำปรึกษาและสารสนเทศ ซึ่งเป็นการเรียนรู้สะท้อนความคิด และสร้างความเข้าใจ เพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยการสร้างสภาพแวดล้อมเสมือน (Fatzner, 1999 cited in Pauschenwein, Jandl, Riegler, & Vasold, 2006) ด้วยจุดเด่นของสื่อสังคม คือ การนำเสนอข้อมูลที่สามารถนำเสนอได้ทั้งข้อความ รูปภาพทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และในรูปแบบเสียง การสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่สะดวกรวดเร็ว ช่วยแก้ปัญหาผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศซึ่งอยู่ห่างกัน เกิดความยืดหยุ่นทางด้านสถานที่ เวลา และระยะทางในการให้การนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย หรือมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่จำเป็นที่จะต้องเดินทางเป็นเวลานานหลายชั่วโมงในการพบกันแบบเผชิญหน้า (Face to face meeting) และนิสิตฝึกสอนยังสามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตสื่อสารกับอาจารย์นิเทศก็ได้ตลอดเวลาทั้งในระบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลา เกิดความยืดหยุ่นทางด้านสถานที่และเวลา ซึ่งไม่จำเป็นที่จะต้องเดินทางเป็นเวลานานหลายชั่วโมงในการพบกันแบบเผชิญหน้า (Pauschenwein et al., 2006 และประทีป นานคงแนบ, 2554, น. 165)

จากสภาพปัญหาของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ความสำคัญของการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในกระบวนการผลิตครู และเทคโนโลยีที่เอื้อประโยชน์ต่อการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย : รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยมี Facebook เป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสารและการสะท้อนผลการนิเทศ, Youtube เป็นเครื่องมือในการสังเกตการณ์

สอน, Google drive เป็นเครื่องมือสนับสนุนการติดตามความก้าวหน้าการวิจัยในชั้นเรียน และ Facebook Messenger เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง ซึ่งผลการศึกษาพัฒนาจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการประสบการณ์วิชาชีพครูในกระบวนการผลิตครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการนี้ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการนี้ มหาวิทยาลัยทักษิณ
2. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการนี้ มหาวิทยาลัยทักษิณ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนิสิตฝึกสอนที่มีต่อระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการนี้ มหาวิทยาลัยทักษิณ
4. เพื่อรับรองระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการนี้ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการนี้ มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้นำแนวคิดการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา The seven-step model ของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) มาใช้ในการดำเนินการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ คือ 1) การศึกษาองค์ความรู้หรือเนื้อหาสาระเกี่ยวกับต้นแบบชิ้นงาน 2) สำรวจและประเมินความต้องการต้นแบบชิ้นงาน 3) การพัฒนากรอบแนวคิด 4) การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 5) ยกร่างต้นแบบชิ้นงาน 6) ทดสอบประสิทธิภาพหรือรับรองต้นแบบชิ้นงาน และ 7) ปรับปรุงต้นแบบชิ้นงานและเขียนรายงานการวิจัย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็นต่อต้นแบบชิ้นงานระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการนี้ มหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. อาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ปฏิบัติหน้าที่ อาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู ประจำปีการศึกษา 2562 ในหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 54 คน

3. นิสิตฝึกสอนในหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปีการศึกษา 2562 จำนวน 236 คน

4. ครูพี่เลี้ยงที่ปฏิบัติหน้าที่ครูพี่เลี้ยง ประจำปีการศึกษา 2562 ในหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 106 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. ผู้เชี่ยวชาญสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็นต่อต้นแบบชิ้นงานระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จำนวน 5 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 4 ท่าน

2. อาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ปฏิบัติหน้าที่ อาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู ประจำปีการศึกษา 2562 ในหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 8 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากอาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครูที่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และยินดีเข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. นิสิตฝึกสอนในหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 42 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากนิสิตฝึกสอนที่มีอาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครูเป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. ครูพี่เลี้ยงที่ปฏิบัติหน้าที่ครูพี่เลี้ยง ประจำปีการศึกษา 2562 ในหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จำนวน 22 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกจากครูพี่เลี้ยงที่มีนิสิตฝึกสอนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสารสนเทศด้านทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนารอบแนวคิดของระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการของระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาความต้องการระบบการนิเทศจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ใช้ ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู และนิสิตฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนารอบแนวคิดต้นแบบระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินร่างกรอบแนวคิดระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 ยกร่างต้นแบบระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ

ขั้นตอนที่ 6 ทดสอบและรับรองต้นแบบระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ มี 2 ขั้นตอน คือ 1) นำระบบการนิเทศไปใช้กับอาจารย์นิเทศก์ นิสิตฝึกสอน ครูพี่เลี้ยงในสถานการณ์จำลอง เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการใช้ระบบฯ และผลความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบ 2) ประเมินรับรองระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และผู้ทรงวุฒิ ที่มีเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 5 คน เป็นผู้ประเมินรับรองระบบ

ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุงต้นแบบระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์สำหรับการเผยแพร่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ
2. คู่มือการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
3. แบบประเมินประสิทธิภาพระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยอาจารย์นิเทศ นิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยง
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของอาจารย์นิเทศ นิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยงที่มีต่อระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ
5. แบบประเมินรับรองระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ
6. เครื่องมือวิจัยทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (f) ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการจัดกลุ่ม หมวดหมู่เนื้อหา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นสำรวจและประเมินความต้องการของผู้ใช้ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้แก่ ใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการของอาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของนิสิตฝึกสอนหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา แล้วจึงรวบรวมผลการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู และผลจากแบบสอบถามนิสิตฝึกสอน แล้วสรุปผลสำรวจและประเมินความต้องการของผู้ใช้ระบบฯ
2. ขั้นตอนการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ภายหลังจากผู้วิจัยแนะนำตนเองและผู้เชี่ยวชาญ แจ้งวัตถุประสงค์และประเด็นในการสนทนากลุ่มแล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอร่างระบบการนิเทศฯ และให้ผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อ

สังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยระหว่างสนทนากลุ่มให้ผู้ช่วยวิจัยจดบันทึกประเด็นต่าง ๆ แล้วจึงวิเคราะห์ผลการสนทนากลุ่มในประเด็นต่าง ๆ และปรับปรุงร่างระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทยรายกรณีศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ

3. ขั้นตอนการศึกษาผลการใช้ระบบ ให้อาจารย์นิเทศก์ นิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยงดำเนินการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาด้วยระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ แล้วจึงประเมินประสิทธิภาพ การใช้ระบบการนิเทศฯ และสอบถามความพึงพอใจของนิสิตฝึกสอน ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ที่มีต่อระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ แล้วจึงเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลประเมินประสิทธิภาพและผลจากการสอบถามความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ผลประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยใช้เกณฑ์คะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในการแปลความหมาย

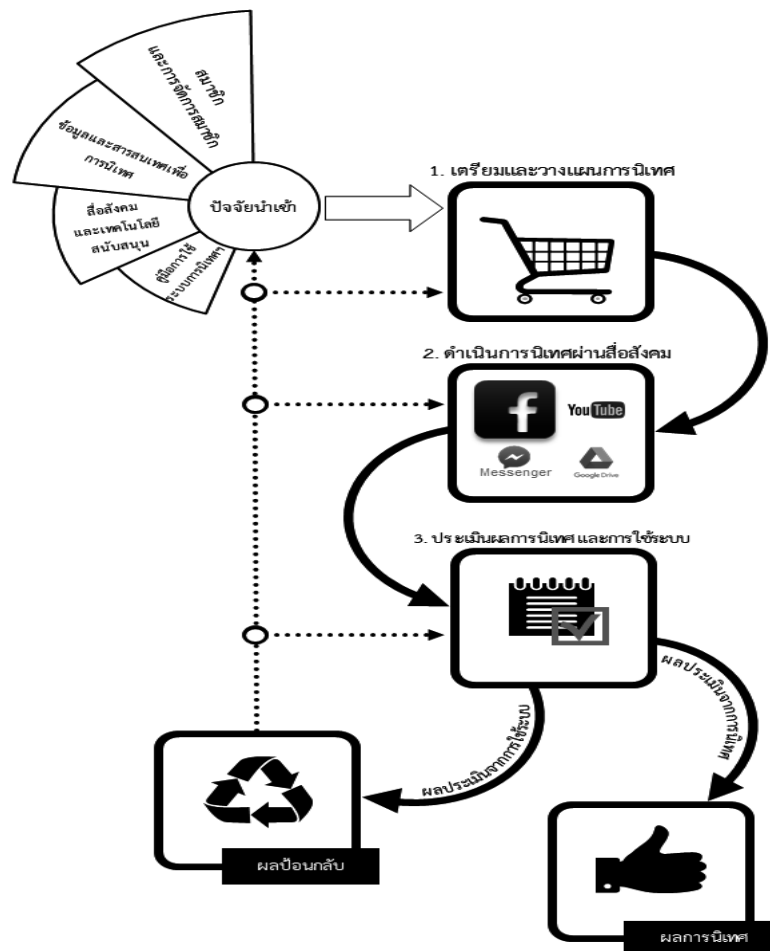
สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การพัฒนารอบแนวคิดต้นแบบชิ้นงาน

จากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านการนิเทศการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษา รวมจำนวน 9 คน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ ผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมฯ พบว่า ระบบมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง สอดคล้องกับรูปแบบวิธีการนิเทศที่มีการปรับเปลี่ยนและจะเกิดประโยชน์อย่างยิ่งกับองค์กรที่จะนำไปใช้ในการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่าย และสามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ แต่ระบบฯ ควรปรับปรุงองค์ประกอบผลป้อนกลับ ที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการในระบบ ซึ่งเป็นผลป้อนกลับที่มีได้มาจากการประเมินผลการนิเทศ แต่เป็นผลประเมินจากการใช้ระบบโดยผู้ใช้ ดังนั้นระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายกรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ จึงมีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) สมาชิกและการจัดการสมาชิก 2) ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการนิเทศ 3) กิจกรรมการนิเทศ 4) กระบวนการให้การนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม 5) ผลการนิเทศ เป็นผลประเมินนิสิตฝึกสอนโดยอาจารย์นิเทศก์ ตามกระบวนการและ

หลักเกณฑ์ของคณะศึกษาศาสตร์ 6) ผลป้อนกลับ เป็นผลประเมินการใช้ระบบโดยผู้ใช้ ได้แก่ อาจารย์ นิเทศ นิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยง เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำกลับมาปรับปรุงระบบให้ดีขึ้น 7) สื่อสังคมและเทคโนโลยีสนับสนุน โดยมี Facebook เป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสารและการสะท้อนผลการนิเทศ, Youtube เป็นเครื่องมือในการสังเกตการณ์สอน, Google drive เป็นเครื่องมือสนับสนุนการติดตามความก้าวหน้าการวิจัยในชั้นเรียน และ Facebook Messenger เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างอาจารย์ นิเทศและครูพี่เลี้ยง และ 8) คู่มือการใช้ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม โดยทั้ง 8 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง ดังแสดงในแบบจำลองระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย : รายการนี้ มหาวิทยาลัยทักษิณ ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 ภาพแบบจำลองระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมฯ

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการใช้ระบบ

ผลประเมินประสิทธิภาพระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณโดยอาจารย์นิเทศก์ พบว่าประสิทธิภาพจากการใช้ระบบการนิเทศฯ อยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย=3.85) โดยประเด็นที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00) ได้แก่ ระบบการนิเทศฯ สามารถนำเสนอสารสนเทศได้ครบตามความต้องการ,

สามารถให้การนิเทศปฏิบัติการสอนได้บ่อยตามความต้องการ, สามารถติดตามความก้าวหน้าการวิจัยในชั้นเรียนได้สะดวก และรวดเร็ว, สามารถลดความเสี่ยงจากการเดินทางไปนิเทศด้วยตนเอง, สามารถให้การนิเทศได้ทุกที่ ทุกเวลา, สามารถลดค่าใช้จ่ายในการนิเทศ และกิจกรรมการนิเทศวิจัยในชั้นเรียนของระบบการนิเทศฯ ให้ข้อมูลครอบคลุม เพียงพอต่อการประเมินความก้าวหน้าการวิจัยในชั้นเรียน

ผลประเมินประสิทธิภาพระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมสำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณโดยนิสิตฝึกสอน พบว่าประสิทธิภาพจากการใช้ระบบการนิเทศฯ อยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย=3.96) โดยประเด็นที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00) ได้แก่ ระบบการนิเทศฯ มีการจัดการสมาชิกที่ง่าย ไม่ซับซ้อน, ช่วยให้รับข้อมูล สารสนเทศได้สะดวกรวดเร็ว, ช่วยให้ขอรับการนิเทศปฏิบัติการสอนได้บ่อยตามความต้องการ และกิจกรรมการนิเทศวิจัยในชั้นเรียนของระบบการนิเทศฯ ช่วยส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าการวิจัยในชั้นเรียน

ผลประเมินประสิทธิภาพระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมสำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณโดยครูพี่เลี้ยง พบว่าประสิทธิภาพจากการใช้ระบบการนิเทศฯ อยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย=3.90) โดยผลประเมินประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.77–3.95

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบ

ผลประเมินความพึงพอใจของอาจารย์นิเทศก์ที่มีต่อระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า อาจารย์นิเทศก์มีความพึงพอใจต่อระบบการนิเทศฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.90) โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ได้แก่ เครื่องมือสื่อสารสังคมและแอปพลิเคชันสนับสนุนของระบบการนิเทศฯ เพียงพอกับงานนิเทศ, ระบบการนิเทศฯ มีความคุ้มค่าและประหยัดในการให้การนิเทศ และให้ความปลอดภัยแก่ผู้ใช้ระบบ

ผลประเมินความพึงพอใจของนิสิตฝึกสอนที่มีต่อระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า นิสิตฝึกสอนมีความพึงพอใจต่อระบบการนิเทศฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.95) โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ได้แก่ เครื่องมือสื่อสารสังคมและแอปพลิเคชันสนับสนุนของระบบการนิเทศฯ เพียงพอกับงานนิเทศ และให้ความปลอดภัย แก่ผู้ใช้ระบบ

ผลประเมินความพึงพอใจของครูพี่เลี้ยงที่มีต่อระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า ครูพี่เลี้ยงมีความพึงพอใจต่อระบบการนิเทศฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.92) โดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ได้แก่ เครื่องมือสื่อสารสังคมและแอปพลิเคชันสนับสนุนของระบบการนิเทศฯ เพียงพอกับงานนิเทศ และระบบการนิเทศฯ มีความคุ้มค่าและประหยัดในการสื่อสารกับอาจารย์นิเทศ

4. ผลการรับรองระบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลประเมินรับรองระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า ระบบการนิเทศฯ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.85) โดยประเด็นที่มีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) ได้แก่ เครื่องมือและแอปพลิเคชันสนับสนุนของระบบการนิเทศฯ, ความคุ้มค่าและประหยัดในการใช้ระบบการนิเทศฯ และความเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

อภิปรายผลการวิจัย

จากกระบวนการวิจัยและพัฒนาวัตรกรรมทางการศึกษา The seven-step model ตามแนวคิดของ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยงค์ พรหมวงศ์ (2556) เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณิ มหาวิทยาลัยทักษิณ ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ๆ จึงได้ผลผลิตคือ ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณิ มหาวิทยาลัยทักษิณ มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ทั้งนี้แต่ละองค์ประกอบมีการจัดลำดับโครงสร้างระหว่างองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอนหลักของกระบวนการนิเทศ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมและวางแผนการนิเทศ 2) ขั้นตอนดำเนินการนิเทศ และ 3) ขั้นประเมินผลการนิเทศและการใช้ระบบ สอดคล้องกับ Acheson and Gall (2003) ซึ่งได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอน ไว้ 3 ขั้นตอน 1) จัดประชุมเพื่อวางแผน (Planning Conference) 2) การสังเกตการสอน (Observation) และ 3) การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference) โดยมีกิจกรรมของกระบวนการนิเทศที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่การให้การนิเทศของอาจารย์นิเทศก์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ คือ ให้การนิเทศและประเมินผลการปฏิบัติการสอน ปฏิบัติงาน ปฏิบัติตน และการทำวิจัยในชั้นเรียนของนิสิตฝึกสอน (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2558)

จากผลประเมินด้านประสิทธิภาพระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณิ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยอาจารย์นิเทศก์ พบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.85 ผลประเมินประสิทธิภาพระบบฯ โดยนิสิตฝึกสอน พบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.96 และผลประเมินประสิทธิภาพระบบฯ โดยครูพี่เลี้ยง พบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.90 ทั้งนี้ อาจารย์นิเทศก์คิดเห็นว่าประเด็นที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00) คือ 1) ระบบการนิเทศฯ สามารถนำเสนอสารสนเทศได้ครบตามความต้องการ 2) สามารถให้การนิเทศการปฏิบัติการสอนได้บ่อยตามความต้องการ 3) สามารถติดตามความก้าวหน้าการวิจัยในชั้นเรียนได้สะดวกและรวดเร็ว 4) สามารถลดความเสี่ยงจากการเดินทางไปนิเทศด้วยตนเอง 5) สามารถให้การนิเทศได้ทุกที่ ทุกเวลา และ 6) สามารถลดลดค่าใช้จ่ายในการนิเทศ และกิจกรรมการนิเทศวิจัยในชั้นเรียนของระบบการนิเทศฯ ให้ข้อมูลครอบคลุม เพียงพอต่อการประเมินความก้าวหน้าการวิจัยในชั้นเรียน และนิสิตฝึกสอนคิดเห็นว่าประเด็นที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00) คือ 1) ระบบการนิเทศฯ มีการจัดการสมาชิกที่ง่าย ไม่ซับซ้อน 2) ช่วยให้ผู้รับข้อมูล สารสนเทศได้สะดวกรวดเร็ว 3) ช่วยให้ขอรับการนิเทศการปฏิบัติการสอนได้บ่อยตามความต้องการ และ 4) กิจกรรมการนิเทศวิจัยในชั้นเรียนของระบบการนิเทศฯ ช่วยส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าการวิจัยในชั้นเรียน

และจากผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณิ มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า อาจารย์นิเทศก์มีความพึงพอใจต่อระบบการนิเทศฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.90) นิสิตฝึกสอน มีความพึงพอใจต่อระบบการนิเทศฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.95) และครูพี่เลี้ยงมีความพึงพอใจต่อระบบการนิเทศฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.92) โดยประเด็นที่อาจารย์นิเทศก์ นิสิตฝึกสอน และครูพี่เลี้ยงมีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย = 5.00 คือ 1) เครื่องมือสื่อสังคมและแอปพลิเคชันสนับสนุนของระบบการนิเทศฯ เพียงพอกับ

งานนิเทศ 2) ระบบการนิเทศฯ มีความคุ้มค่า ประหยัดในการให้การนิเทศและการสื่อสารระหว่างครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ และ 3) ให้ความปลอดภัยแก่ผู้ใช้ระบบ

จากประเด็นประเมินประสิทธิภาพของระบบฯ ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00) และประเด็นที่อาจารย์นิเทศก์ นิสิตฝึกสอน และครูที่เลี้ยงมีความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) แสดงให้เห็นว่า ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมสำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคใต้ของไทย: รายการณี มหาวิทยาลัยทักษิณ ช่วยให้อาจารย์นิเทศก์ นิสิตฝึกสอน และครูที่เลี้ยงสามารถให้การนิเทศ รับการนิเทศ และติดต่อสื่อสารได้จากทุกที่ ทุกเวลา ทั้งในแบบประสานเวลา (Synchronous) และไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ที่เน้นความสะดวก ประหยัดเวลา ประหยัดงบประมาณ ลดความเสี่ยงจากการเดินทาง และง่ายต่อการใช้งานด้วยเครื่องมือของสื่อสังคมออนไลน์ที่ผู้ใช้นั้นเคย เป็นการนิเทศภายใต้สภาพแวดล้อมเสมือนด้วยสื่อสังคม ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการนิเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นกระบวนการในการให้คำปรึกษาและสารสนเทศ เป็นการเรียนรู้สะท้อนความคิด และสร้างความเข้าใจ เพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายใต้สภาพแวดล้อมเสมือน (Fatzer, 1999 cited in Pauschenwien et al., 2006) โดยการนิเทศอิเล็กทรอนิกส์ก่อให้เกิดความยืดหยุ่นทางด้านสถานที่และเวลา ซึ่งมันไม่จำเป็นที่จะต้องเดินทางเป็นเวลาหลายชั่วโมงในการพบกันแบบเผชิญหน้า (Face to face meeting) ถ้านักเรียนมีอินเทอร์เน็ต พวกเขาจะสามารถมีส่วนร่วมได้จากทุกที่ โดยการใช้การสื่อสารแบบไม่ประสานเวลา ซึ่งไม่มีความจำเป็นที่จะต้องออนไลน์ตลอดเวลา (Pauschenwien et al., 2006) สอดคล้องกับประทีป นานคงแนบ (2554, น. 165) และปราโมทย์ พรหมจันทร์ และจินตวีร์ คล้ายสังข์ (2555, น. 117-118) ได้สรุปว่าการนิเทศแบบออนไลน์ช่วยแก้ปัญหาอาจารย์นิเทศก์และนิสิตฝึกสอนที่ห่างไกลกัน ซึ่งอาจารย์นิเทศก์อาจไม่มีเวลาที่จะดูแลนิสิตฝึกสอนได้ตลอดเวลา มีเวลาพูดคุยสอบถามถึงปัญหาน้อย แต่การใช้การสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ในการนิเทศโดยการเขียนข้อความเพื่อขอรับการนิเทศ และให้การนิเทศ ช่วยให้อาจารย์นิเทศก์มีเวลาในการพิจารณาให้คำแนะนำปรึกษาได้อย่างละเอียดและตรงกับปัญหาของนิสิตฝึกสอน และช่วยให้นิสิตฝึกสอนมีเวลาในการทบทวนปัญหา สามารถกลับเข้ามาอ่านข้อความคำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์นิเทศก์ได้ตลอดเวลา อีกทั้งเป็นการประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมานิเทศในกรณีอยู่ห่างกัน

นอกจากนี้การนิเทศภายใต้สภาพแวดล้อมเสมือนผ่านสื่อสังคมยังสอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของนิสิตฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ซึ่งนิสิตฝึกสอนส่วนหนึ่งเห็นด้วยและมีความต้องการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการรับการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และสื่อสารกับอาจารย์นิเทศก์ โดยนิสิตฝึกสอนมีความคิดเห็นว่า สื่อสังคมออนไลน์จะช่วยให้การสื่อสารระหว่างนิสิตกับอาจารย์นิเทศก์ง่ายขึ้น การติดต่อสื่อสาร แชรซ์ข่าวสาร และข้อมูลทำได้รวดเร็ว ประหยัดเวลา ช่วยให้อาจารย์นิเทศก์สามารถนิเทศ อธิบาย และชี้แจงเรื่องต่าง ๆ ได้โดยผ่านสังคมออนไลน์ได้ และเมื่อนิสิตมีปัญหาหรือข้อสงสัยจะสอบถามอาจารย์ได้สะดวกขึ้น สามารถปรึกษากันได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงระยะทาง ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ลดภาระด้านเวลาที่มีอยู่ในสังคมอย่างจำกัด อาจารย์ไม่จำเป็นต้องเดินทางไปนิเทศทุกครั้ง โดยอาจจะส่งแผนให้อาจารย์ผู้ดูแลทางออนไลน์ การแพร่ภาพสดใน Facebook หรือการอัปโหลดคลิปวิดีโอใน You tube และให้อาจารย์ไปปรับชมและให้คะแนน สามารถร่วมกันอภิปราย/ วิจารณ์การสอนของนิสิต อาจทำให้มีคำวิจารณ์มากมายในการสอนเพื่อไปปรับใช้ในการสอน และอีกทั้งยังได้มีพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาผลงานของตนเอง อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมฯ จะเอื้อประโยชน์ต่อกระบวนการนิเทศดังที่กล่าวมา แต่การดำเนินการนิเทศภายใต้สภาพแวดล้อมเสมือนต้องดำเนินการ

ภายใต้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงเป็นข้อจำกัดในการดำเนินการนิเทศที่สามารถนำไปใช้ได้เฉพาะกับอาจารย์นิเทศ นิสิตฝึกสอน ครูพี่เลี้ยง และสถานศึกษาที่มีความพร้อมด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Carlin et al. (2013) พบว่าการนิเทศทางอิเล็กทรอนิกส์นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ให้การนิเทศ ผู้รับการนิเทศ และมหาวิทยาลัย การนิเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ยังมีข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีสนับสนุนของโรงเรียนในพื้นที่ชนบท

จากการใช้ระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมฯ พบว่า Facebook และ Youtube เป็นเครื่องมือที่เอื้อต่อการสังเกตการสอนและการสะท้อนผลการนิเทศได้ดี แต่ด้วยข้อจำกัดในการบันทึกคลิปวิดีโอการสอนของนิสิตฝึกสอน ที่เน้นไปที่นิสิตฝึกสอนเป็นหลัก ส่งผลให้อาจารย์นิเทศไม่สามารถสังเกตเห็นการตอบสนองของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นการนำระบบการนิเทศฯ ไปใช้ในสถานการณ์จริงจึงควรเตรียมทักษะที่จำเป็นในการบันทึกคลิปวิดีโอการสอนให้กับนิสิตฝึกสอน และเพื่อลดความกังวลของนิสิตฝึกสอนที่ต้องปฏิบัติการสอนและบันทึกคลิปวิดีโอการสอนด้วยตนเอง นิสิตฝึกสอนควรมีเพื่อนนิสิตฝึกสอนด้วยกันเป็นผู้ช่วยในการบันทึกคลิปวิดีโอการสอนในแต่ละครั้ง สอดคล้องกับการวิจัยของ Paulsen & Schmidt-Crawford (2017) ที่กล่าวว่ากระบวนการนิเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ควรได้รับการปรับปรุงด้านการใช้เทคโนโลยีของผู้ใช้ต้องใช้งานได้ง่าย มีการอบรมการใช้เทคโนโลยีก่อนการใช้อย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังพบว่า กระบวนการนิเทศด้วยระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมฯ มีการสะท้อนผลการนิเทศจากอาจารย์นิเทศวิชาชีพครูเพียงอย่างเดียว จึงยังมิได้ใช้ศักยภาพของสื่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศผ่านสื่อสังคมยังสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) เป็นกระบวนการ สร้างการเปลี่ยนแปลงโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มาร่วมตัวกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตฝึกสอนร่วมกัน ทั้งอาจารย์นิเทศวิชาชีพครู อาจารย์นิเทศวิชาเอก ครูพี่เลี้ยง และนิสิตฝึกสอนด้วยกัน ผ่านการสะท้อนผลการปฏิบัติงานทั้งในส่วนบุคคล และกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

1. ด้านปัจจัยนำเข้าของระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้แก่ ข้อมูล สารสนเทศเพื่อการนิเทศ คู่มือการใช้ระบบ ตลอดจนแบบประเมินผลการนิเทศ ควรมีการศึกษาและพัฒนาเป็นสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถนำไปใช้งานได้ง่าย
2. เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้การนิเทศที่สูงขึ้น อาจใช้การผสมผสานระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมควบคู่กับการนิเทศแบบเผชิญหน้าในสภาพแวดล้อมจริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรนำระบบการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคม สำหรับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ไปศึกษาวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์นิเทศกวีวิชาเอก
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพระหว่างการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาผ่านสื่อสังคมกับการนิเทศแบบเผชิญหน้า

3. ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาสื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะย่อยที่จำเป็นสำหรับนิสิตที่ออกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เพื่อเป็นสารสนเทศให้กับระบบการนิเทศ เช่น สื่อออนไลน์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะย่อยด้านการวิจัยในชั้นเรียน ในรูปแบบของไมโครเลิร์นนิ่ง

บรรณานุกรม

- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2558). *คู่มือการนิเทศการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี) ประจำปีการศึกษา 2558*. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). *การวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช.
- ประทีป นานคงแนบ, ปรัชญนันท์ นิลสุข, และพัลลภ พิริยะสุรวงศ์. (2554). รูปแบบการนิเทศฝึกงาน แบบผสม สำหรับนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม สถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 22(3), 163-177.
- ปราโมทย์ พรหมจันทร์ และจินตวีร์ คล้ายสังข์. (2555). พัฒนารูปแบบเครือข่ายกัลยาณมิตรนิเทศด้วย การใช้เทคโนโลยีเว็บ 2.0 โดยการวัดและประเมินตามสภาพจริงเพื่อส่งเสริมสมรรถนะทาง วิชาชีพของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. *วารสารครุศาสตร์*, 40(1), 115 -131.
- พิชิต วิจิตรบุญรักษ์. (2554). สื่อสังคมออนไลน์: สื่อแห่งอนาคต. *วารสารนักบริหาร*, 31(4), 99-103.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542. (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*, (หน้า 15). สืบค้นจาก http://www.moe.go.th/moe/nipa/ed_law/p.r.g.edu1.pdf
- วรรณทิพา รอดแรงคำ และภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ วิชาชีพครูวิทยาศาสตร์. ใน *การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 46* (47-55). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2552). *ศาสตร์การนิเทศการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครปฐม: ภาคหลักสูตรและวิธี สอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- วิภาฤดี วิภาวิน, กิตติธัช คงชะวัน, ชวนพิศ ชุมคง และศรีอังการ ถาวโรฤทธิ์. (2549). *รายงานการวิจัย สภาพการฝึกสอนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). *แนวปฏิบัติการนิเทศทางไกล*. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน). (2559). *รายงานผลการสำรวจพฤติกรรม ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2559*. สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การ มหาชน) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. สืบค้นจาก <https://www.etda.or.th/publishing-detail/thailand-internet-user-profile-2016-th.html>
- ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556. (2556, 4 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*, (หน้า 67). สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2556/E/130/65.PDF>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). *รายงานผลการศึกษสถานภาพการผลิตและพัฒนาครูใน ประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค. สืบค้นจาก <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1442-file.pdf>

- สุธาสินี บุญญาพิทักษ์. (2558). *ประสบการณ์วิชาชีพครูที่วิจัยในชั้นเรียนและระบบนิเทศ คู่มือนิเทศของผู้บริหาร อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นิเทศวิชาเอกการวัดผลและประเมินทางการศึกษา (กศ.บ. 4 ปี)*. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Acheson, K. A., & Gall, M. D. (2003). *Clinical supervision and teacher development: Preservice and inservice applications*. New York: John Wiley & Sons.
- Carlin, C. H., Boarman, K., Carlin, E., & Inselmann, K. (2013). The use of e-supervision to support speech-language pathology graduate students during student teaching practica. *International journal of telerehabilitation*, 5(2), 21.
- Paulsen, T. H., & Schmidt - Crawford, D. A. (2017). Enhancing student teacher supervision through hybridization: Adding e-supervision to the mix. *Journal of Agricultural Education*, 58(2), 166-179.
- Pauschenwein, J., Jandl, M., Riegler, A., & Vasold, G. (2006). How to use weblogs in eSupervision. In *Proceedings of the 6th International Conference on Knowledge Management I-KNOW* (Vol. 6). Graz, Austria.

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริม
การคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
The Development of Research -Base Project Learning
Management Model To Enhance Critical Thinking For Lower
Secondaryschool Students

Received : 2019-07-10

Revised : 2019-09-08

Accepted : 2019-11-28

ผู้วิจัย ศุภรัตน์ ภู่ดอ¹

ประกอบ ใจมั่น²

หัตชัย สิทธิรักษา³

Suparat Phoodok¹

bovy.pu@gmail.com

Prakob Jaiman²

Hatsachai Sitthirak³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) ประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี 2) จุดประสงค์ของรูปแบบ 3) สารการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนการสอน 5) การวัดและประเมินผล และขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มี 5 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจปัญหา ขั้นที่ 3 ขั้นสืบค้นความรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นลงข้อสรุป ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล

2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านได้ตรวจสอบคุณภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของรูปแบบ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Student Department of Innovation Management for Development of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

² ผศ. ดร., อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Assistant Professor, Ph.D. Faculty Of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

³ ผศ. ดร., อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Assistant Professor, Ph.D. Faculty Of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัยในการเรียนรู้ โดยการนำไปทดลองนำร่องที่โรงเรียนคลองรัฐราษฎร์อุทิศ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2/2561 จำนวน 39 คน พบว่า 1) ประสิทธิภาพของรูปแบบโดยคำนวณค่าดัชนีประสิทธิภาพ (E1/E2) มีค่า สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (70/70) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการคิดอย่างมีอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 4) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

3) ประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า 1) ประสิทธิภาพของรูปแบบโดยค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4) นักเรียนมีความพึงพอใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและ 5) ครู ผู้บริหารมีความเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โครงงานบนฐานวิจัย การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ

Abstract

This research aims to study, analyze, and synthesize components and processes of the research-based project learning management model to enhance students' critical thinking, to develop the research-based project learning management model to enhance lower secondary school students' critical thinking, and to evaluate the effectiveness of the use of the research-based project learning management model. The statistics used in the study were mean, standard deviation and t-test.

The results indicated that 1) the model comprised of 5 components which were 1) principles and theories, 2) objectives, 3) learning criteria, 4) teaching processes, and 5) evaluation and assessment. The five processes of the research-based project learning management model to enhance students' critical thinking consisted of 1) interest making, 2) problem survey, 3) knowledge exploration, 4) conclusion, and 5) assessment.

2) The efficiency of the model evaluated by five experts was at a high level. The model was appropriate to use and tested with 39 grade 8 students of Chalongrath-uthit School in the academic year 2/2018. The efficiency index of the model (E1/E2) was more than the criteria (70/70). 2. The learning outcomes of the students after using the model were significantly higher than those at .05 levels. 3. The results of the students' critical thinking after using the model were at high levels. 4. The students' satisfaction towards the model was at a high level.

3) The effectiveness index (E.I.) of the model was more than the criteria. The post-learning outcomes of the students were significantly higher than the pre-learning outcomes at .05 levels. The students' critical thinking was at a high level. The students, teachers, and school administrators satisfied with the model which was at a high level.

Keywords: Learning Management Model Research – Base Project Critical Thinking

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกลไกหลักในการพัฒนา ส่งเสริม ปลุกฝัง แนวความคิด ความรู้ ให้กับ พลเมือง และสังคมโดยรวมในทุกประเทศ เป็นตัวแปรหลักของความสามารถในการแข่งขันระยะยาว การออกแบบการศึกษาจึงเป็นข้อต่อสำคัญของการพัฒนาประเทศในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และ สังคม(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,2557)โดยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องเตรียมนักเรียนให้ พร้อมกับชีวิตตามกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมอันจะส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพในสังคมโดยเฉพาะ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อันจะนำไปสู่ความสามารถอย่างชำนาญใน การคิดที่จะทำหรือไม่ทำ เชื่อหรือไม่เชื่อในเหตุการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และชีวิตการทำงานโดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในการเผชิญ ต่อปัญหา และแก้ปัญหาได้ถูกทางสามารถตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมมีเหตุผล เป็นคนสุขุมรอบคอบ ก่อนตัดสินใจจะต้องมีข้อมูลหลักฐานประกอบแล้ววิเคราะห์ด้วยเหตุผลก่อน ตัดสินใจ (สุนทร สันธพานนท์,2552) และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยสภาวะการณ์การศึกษาไทยในเวที โลก ซึ่งเป็นการศึกษาเปรียบเทียบตัวชี้วัดทางการศึกษาระดับนานาชาติระหว่างประเทศต่างๆ กับประเทศไทยได้ผลซึ่งนำมาซึ่งข้อเสนอแนะว่า การจัดการศึกษาของประเทศไทยควรเร่งปรับปรุง คุณภาพการศึกษา สภาพการศึกษาของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันพบปัญหาสำคัญที่ เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ นักเรียนขาดเครื่องมือช่วยคิดในระหว่างเรียนรู้ นักเรียนไม่เกิดการเชื่อมโยง ความรู้และประสบการณ์ นักเรียนขาดประสบการณ์ความภาคภูมิใจจากผลงานที่คิดได้ (มนตรี วงษ์สะพาน และคณะ, 2556)

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย ซึ่งเริ่มจากความสงสัยวางแผนและเก็บรวบรวม ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสังเคราะห์ความรู้ใหม่ของตนเองโดยเอาทฤษฎีบทพื้นฐานมารวมอธิบายจน ได้เป็นความเข้าใจในความสัมพันธ์แบบเหตุและผล และสิ่งที่ได้มากกว่าความรู้ก็คือ “ทักษะ” ที่พึงมีใน ศตวรรษที่ 21 (สุธีระ ประเสริฐสรรพ, 2555) โดยเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎี แผนการเรียนรู้การออกแบบการเรียนรู้การสร้างสรรค์ประยุกต์ใช้และการประเมินผลล้วนเป็นการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวคิด Constructivism ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็น กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาสร้างความรู้ผ่าน กระบวนการคิดด้วยตนเองโดยมีผู้สอนเป็นผู้ช่วยจัดการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นความสำคัญโดยให้นักเรียนได้มีโอกาส คิด อย่างมีระบบคิดโดยใช้เหตุผล ยอมรับฟังและพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่น มีกระบวนการคิด ไตร่ตรองอย่างรอบคอบมี ความสัมพันธ์กับการตัดสินใจข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กับปัญหา การแก้ปัญหา และการลงข้อสรุป โดยใช้หลักการคิดด้วยวิจารณญาณ เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจ ไปใช้ในการคิดวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาพิจารณาสิ่งต่างๆได้ จัดโอกาสในการ เรียนรู้ตามระดับการเรียนรู้ และพัฒนาการของนักเรียนจัดกระบวนการเรียนการสอนตามความ แตกต่างของนักเรียน ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

จากความเป็นมา ความสำคัญ สภาพปัญหาปัจจุบัน สาเหตุ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย จึงมีความ สนใจ ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งคาดว่าจะสามารถสร้างการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ ให้เกิดในตัวผู้เรียน เห็นความสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และ กระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวใช้เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา วิเคราะห์สังเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่าง มีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อ สร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปากพูน จังหวัด นครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต12 ภาคเรียนที่ 2/2561 จำนวน 45 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปากพูน จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต12 ภาคเรียนที่ 2/2561 จำนวน 30 คน ขนาดของโรงเรียนไม่ต่างกัน เป็นการทดสอบแบบกลุ่มใหญ่ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายโดยการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตของตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ 2) แผนการ จัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ สาระที่ 6 โลกและการเปลี่ยนแปลง เรื่องดินหินแร่ 3) แบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบประเมินการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น 5) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน 6) แบบประเมินความเห็นของครูและผู้บริหาร

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียน ความพึงพอใจของนักเรียนและความเห็นของครู ผู้บริหาร

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัยเพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐาน 3) การจัดการเรียนรู้แบบโดยใช้โครงงานเป็นฐาน 4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็น ฐาน 5) ความพึงพอใจ 6) ความเห็นของครู ผู้บริหาร 7) เนื้อหาและสาระความรู้ที่ใช้ในครั้งนี้คัดเลือก

เนื้อหาเรื่อง ดิน หิน แร่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ตอบสนองตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ 18 เดือน (ตั้งแต่ เดือน กรกฎาคม 2560 ถึง มกราคม 2562)

พื้นที่การดำเนินการ โรงเรียนฉลองรัฐราชภัฏอุทิศ อำเภอลือชัย และโรงเรียนปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 2/2561 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบ โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารตำรา งานวิจัย บทความ ที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นข้อค้นพบจากประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารให้ได้องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นกรอบในการยกร่างรูปแบบประกอบด้วยองค์ประกอบของรูปแบบ 5 องค์ประกอบและกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

ระยะที่ 2 การพัฒนา ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เพื่อนำไปใช้ประกอบในการยกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สร้างเครื่องมือ เครื่องมือตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน แบบประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน และแบบประเมินความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และนำผลการตรวจสอบคุณภาพ พร้อมข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1 นำไปทดลองนำร่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อหาประสิทธิภาพกับนักเรียนจำนวน 30 คน โดยทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อน-หลัง ประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และประเมินความพึงพอใจ แล้วนำมาปรับปรุงครั้งที่ 2 จึงนำไปใช้จริง

ระยะที่ 3 ประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนฉลองรัฐราชภัฏอุทิศ อำเภอลือชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 2/2561 จำนวน 39 คน ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและประเมินความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี 2) จุดประสงค์ของรูปแบบ 3) สาระการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและ

ประเมินผล และกระบวนการจัดการเรียนรู้มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความสนใจ 2) ขั้นสำรวจปัญหา 3) ขั้นสืบค้นความรู้ 4) ขั้นลงข้อสรุป 5) ขั้นประเมินผล

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน พบว่ามีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านได้ตรวจสอบคุณภาพ โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการนำไปทดลองนำร่องที่โรงเรียนฉลองรัฐราษฎร์อุทิศ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2/2561 จำนวน 39 คน พบว่า 1) ประสิทธิภาพของรูปแบบโดยค่าเฉลี่ย (E1/ E2) มีค่าเท่ากับ 76.52/74.46 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (70/70) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย อยู่ในระดับมาก

3. ประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า 3.1) ประสิทธิภาพของรูปแบบโดยค่าเฉลี่ยประสิทธิผล (E.I.) มีค่าเท่ากับ 0.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 3.2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.3) นักเรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3.4) นักเรียนมีความพึงพอใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก และ 3.5) ครู ผู้บริหารมีความเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประเด็นที่จะอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) แนวคิด ทฤษฎีและหลักการ 2) จุดประสงค์ 3) สารการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และ 5) การวัดประเมินผล ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ โดยได้ศึกษา เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบ และได้นำมาวิเคราะห์ตามแนวทาง (สุภางค์ จันทวานิช, 2553) แล้วนำความถี่ของข้อมูลมาสังเคราะห์ได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ (Joyce & Weil, 1978) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบการสอน ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน คือ การกล่าวถึงความเชื่อและแนวคิดของทฤษฎีที่รองรับรูปแบบการเรียนการสอน หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน จะเป็นตัว

ชี้ นำ กำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และ ขั้นตอนการดำเนินการในรูปแบบการเรียนการสอน 2) จุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นส่วนที่ระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้น จากการใช้รูปแบบการเรียนการสอน 3) สารการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ระบุถึงเนื้อหาและกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 4) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนที่ระบุถึงวิธีการปฏิบัติในขั้นตอนหนึ่งๆ เมื่อนำรูปแบบไปใช้ และ 5) การวัดและประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนและสอดคล้องกับแนวคิดของ (ทิตินา แคมมณี, 2550) กล่าวว่า รูปแบบการสอนการเรียนการสอนคือสภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือ ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด การบรรยาย การอธิบายสภาพการจัดการเรียนการสอน การจัดระบบและวิธีสอน

2. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัยเพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มี 5 ขั้นตอน 1) ขั้นสร้างความสนใจ 2) ขั้นสำรวจปัญหา 3) ขั้นสืบค้นความรู้ 4) ขั้นลงข้อสรุป 5) ขั้นประเมินผล จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอน โดยใช้วิธีการ ศึกษา วิเคราะห์เอกสาร เนื้อหาของ (สุภางค์ จันทวานิช, 2553) แจกแจงนับความถี่ได้กระบวนการ 5 กระบวนการ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ (ทิตินา แคมมณี, 2555) กระบวนการจัดการเรียนรู้มีหลากหลายขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและสภาพทั่วไป 2) การนำทฤษฎีการเรียนรู้มาใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาค้นคว้าเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ 3) การปรับปรุงหลักสูตรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และตามสภาพของแต่ละบุคคลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร พรไตร และจิตติมา วัฒราช (2557) ที่พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเด่นชัดในเรื่อง ความสามัคคีและ การทำงานเป็นทีม ความอดทน ความกล้าแสดงออก และความพยายามขยันพากเพียร 2) สิ่งที่นักเรียนคิดว่าได้รับจากการเรียนรู้ แบบโครงงานฐานวิจัยมากที่สุด คือ การเรียนรู้ด้วยการค้นคว้าที่เกิดจากประสบการณ์นอกห้องเรียน ผ่านกระบวนการคิดในหลายรูปแบบ แล้วจึงสรุปเป็นองค์ความรู้ของตนเองและ 3) การเรียนรู้ผ่านการทำโครงงานฐานวิจัยทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองครบทั้งสามด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะกระบวนการ

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นลักษณะของคู่มือการดำเนินการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ได้สร้างอย่างเป็นระบบตามหลักการออกแบบและพัฒนารูปแบบโดยการนำเอาองค์ประกอบและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ในระยะที่ 1 มาออกแบบเป็นคู่มือ ซึ่งประกอบด้วย 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี 2) จุดประสงค์ของรูปแบบ 3) สารการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนการสอน 5) การวัดและประเมินผล

ประสิทธิภาพของรูปแบบ พบว่าประสิทธิภาพของรูปแบบอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด โดยวิธีการคำนวณดัชนีประสิทธิภาพ การประเมินประสิทธิภาพนวัตกรรมการเรียนการสอน หลังจากนวัตกรรมได้รับการตรวจสอบคุณภาพตามเกณฑ์ และปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 2 ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้ว ทดลองกลุ่มใหญ่ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายโดยนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 30 คนซึ่งมีลักษณะคุณสมบัติเดียวกันกับกลุ่มเป้าหมาย คือเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในสภาพการณ์จริงทุกประการ

ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า 1) ประสิทธิผลของรูปแบบสูงกว่าเกณฑ์กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการประเมินการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 4) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก 5) ผลการประเมินความเห็นครู ผู้บริหารมีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. การนำรูปแบบไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ครูต้องมีการพัฒนาตนเอง เตรียมความพร้อมทุกขั้นตอน ออกแบบกิจกรรมให้หลากหลาย เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างครบถ้วนตอบสนองความต้องการของนักเรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
2. การพัฒนาผู้เรียนโดยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูผู้สอน ควรใช้เนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสนใจ อาจจะมีการสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาในการนำมาใช้และผนวกกับสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร โรงเรียนจัดอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ เช่นคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อย่างทั่วถึงเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ทุกพื้นที่ทุกเวลา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่แบบโครงงานบนฐานวิจัย เพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกลุ่มสาระอื่นและในระดับชั้นอื่นๆด้วย
2. ศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่แบบโครงงานบนฐานวิจัยเพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่แบบโครงงานบนฐานวิจัยเพื่อสร้างเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

บรรณานุกรม

- ทิศนา แชมมณี. (2550). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกสี่ที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิศนา แชมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนตรี วงษ์สะพานและคณะ. (2556). การยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ. 13 (2): 125-139.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2557). รายงานการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบ เรื่อง การดำเนินงานด้านนโยบายการศึกษา ขององค์กรนโยบายการศึกษาระดับชาติในกลุ่มประเทศอาเซียนและอาเซียนบวกสาม. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2552). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของ เยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
- สุธีระ ประเสริฐสรรพ. (2557) รอยจารึกบนเส้นทางเพาะพันธุ์ปัญญา. กรุงเทพฯ : สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- สุภาพร พรไตร, จิตติมา วัชรราช (2557). “ผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานฐานวิจัยต่อการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา”. วารสารหน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้. 5 (2) 13(1), 176-185.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- Joyce, B. & Weil, M. (1978). *Information processing models of teaching, social models of teaching, personal models of teaching*. Englewood Clifts., N.J. : Prentice – Hall.

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบ เกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

The Development Of Blended Learning Management Model Based On Gamification To Enhance Lower Secondary School Student

Received : 2019-07-18

Revised : 2019-09-12

Accepted : 2019-10-01

ผู้วิจัย ลัดดาวรรณ จันทร์ใหม่¹

Laddawan Junmai¹

Laddawan.lanphet@gmail.com

ประกอบ ใจมั่น²

Prakob Jaiman²

กรวรรณ สืบสม³

Korawan Seubsom³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของรูปแบบ ขั้นตอน และเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3) ประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกม กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสินปุนคุณวิทย์ 1 ภาคเรียนที่ 2/2561 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาคอมพิวเตอร์ สารที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 3) แบบประเมินความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 5) แบบสอบถามความเห็นของครู ผู้บริหารมีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า

1) องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดประเมินผล

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Student Department of Innovation Management for Development Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

² ผศ. ดร., อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Assistant Professor, Ph.D. Faculty Of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

³ ดร.,อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Ph.D. Faculty Of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

6) บทบาท ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิด ออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน พบว่า 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ค้นคว้า ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างแรงจูงใจ ขั้นที่ 3 ขั้นถ่ายโอนข้อมูล ขั้นที่ 4 ขั้นการเรียนรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วย รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมสร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) นักเรียนมีความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการใช้รูปแบบการ จัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมสร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ฐานการคิดออกแบบเกม ความมุ่งมั่นแน่วแน่

Abstract

The purposes of this research were 1) to study, analyze, synthesize the compositions and processes Of Blended Learning Management Model Based On Gamification to Enhance Lower Secondary School Student 2) to develop the learning management Management Model Based On Gamification to Enhance Lower Secondary School Student, and 3) to evaluate the effectiveness of the learning management Management Model Based On Gamification to Enhance Lower Secondary School Student. The sample group consisted of 30 Mathayom Suksa 1 students, Sin Pun Kunwich 1 School, Department of Biology, 2/2561, 30 students. The research instruments consisted of 1) Computer Learning Management Plan 3, Information Technology and Communication 2) Assessment form for learning achievement in Information and Communication Technology 3) The determination of the commitment of lower secondary school students 4) Assessment form for student satisfaction towards the learning management model 5) Teacher opinion questionnaire Administrators have a learning management style.

1. The Learning Management Model consists of 6 components: 1) The principles, concept, and theory of the learning management model based on gamification to enhance lower secondary school student o2) objective , 3) content, 4) learning management processes, 5) evaluation, 6) the roles . And there were 5 Processes in learning management Searching, Motivation, Information, Learning, Evaluation

2. The grade 7 Students had the posttest average score of comprehensive higher than the pretest score which was significantly different at the .05 level.to develop the learning management Management Model Based On Gamification to Enhance Lower Secondary School Student

3. The grade 7 Students had the posttest average score of comprehensive higher than the pretest score which was significantly different at the .05 level to develop the learning management Model Based On Gamification to Enhance Lower Secondary School Student

Keywords : The learning management Model Based On Gamification Enhance student engagement.

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารโทรคมนาคมที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วโลก มีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากภายในสังคม ทำให้สังคมไทยกลายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (โสรัจจ์ หงส์ลดารมภ์, 2546, 6) โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุดคือทักษะการเรียนรู้ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษนี้มีความรู้ความสามารถและทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้หลายด้าน ดังนี้ ความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อ ความรู้ด้านเทคโนโลยี (วิจารณ์ พานิช, 2555, 16-21)

การปฏิรูปจากการยึดเนื้อหาวิชามาเป็นยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง ทำให้เกิดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (วนิดา จึงประสิทธิ์, 2543, 6) ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (student-centered) คือการสอนที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนโยบายตามหลักสูตรด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถกำหนดความครอบคลุมของเนื้อหาบทเรียน รวมถึงการจัดลักษณะห้องเรียนด้วย เป็นที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งว่าการสอนแบบนี้ผู้เรียนจะเป็นฝ่ายพูดและมีบทบาทมากกว่าผู้สอน มีการเรียนแบบกลุ่มเล็กมีการใช้สื่อหลากหลาย ผู้เรียนเลือกกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเรียนของตนเอง โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในห้องเรียนเท่านั้น (กิดานันท์ มลิทอง, 2543, 348) เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงมากในการส่งเสริมศักยภาพของบุคคล (Individual Potential) ที่จะพัฒนาไปได้ตลอดชีวิตผู้เรียนจะเรียนอย่างมีความสุข มีการพัฒนาไปด้วยความมั่นใจ และพึงพอใจ

การเรียนการสอนบนเว็บในลักษณะจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นการจัดการเรียนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์กับการเรียนแบบปกติที่สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในบริบทของสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการวางแผนการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยเป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสรรสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน ในสัดส่วนระหว่างการเรียนรู้แบบออนไลน์กับการเรียนแบบปกติ คือ การสอนบนเว็บให้เป็นการสอนหลักหรือการสอนเสริมจากการเรียนปกติเป็นการสอนหลัก ดังนั้นสัดส่วนของการผสมผสานจะเป็นคำตอบ (ปรัชญนันท์ นิลสุข และปณิดา วรรณพิรุณ, 2556) การนำเกมพีเคขึ้นมาประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอน เป็นการนำแนวคิดและทฤษฎีและระบบกลไกของเกมมาทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียน (Kaiser, 2012) สร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน เกมพีเคขึ้นประกอบด้วยเรื่องราว (Story) เวลาในการทำภารกิจ (Time) การท้าทาย (Challenge) การแข่งขัน (Competition) การสะสมแต้ม (Score) การเลื่อนระดับ (Level) การบ่งบอกระดับ (Badges or Achievements) เงินตราเสมือน (Virtual Currency) ของรางวัล (Gifting) การซื้อขาย/แลกเปลี่ยน (Kapp, 2012) ผู้เรียนติดตามผลการเรียนอยู่เสมอ การนำทฤษฎีและแนวคิดของเกมพีเคขึ้นมาใช้การจัดการเรียนรู้จะทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางบวก เนื่องจากผู้เรียนจะต้องตั้งใจและทำแบบทดสอบต่างๆ เพื่อที่จะได้รับรางวัลในการเรียนรู้ สร้างความสนใจในการเรียนพร้อมทั้งได้รับความรู้ได้เป็นอย่างดี (Dominguez, 2012)

การพัฒนาผู้เรียนให้มีความมุ่งมั่นแน่วแน่ เป็นความสำคัญด้านผลลัพธ์ในการจัดการศึกษา คือ นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข แต่ที่สำคัญสำหรับอนาคตที่ความก้าวหน้าทางวิชาการและความสำเร็จของนักเรียน และการสอนให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายมีแรงบันดาลใจ มีความมุ่งมั่นแน่วแน่และกระตือรือร้น ได้ (วิจารณ์ พานิช, 2556) ต้องเกิดจากการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและเป็นองค์รวม ผู้เรียนได้เรียนจากการลงมือทำ ซึ่งต้องเริ่มจากให้ผู้เรียนได้เริ่มที่จะลงมือคิด

จากความเป็นมา ความสำคัญ สภาพปัจจุบันปัญหา สาเหตุ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจ ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นการสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่ ให้เกิดในตัวผู้เรียน 4 ด้านคือ 1) พฤติกรรมมุ่งมั่น (Behavior Engagement) ได้แก่ การมีวินัยในการเรียนรู้ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นตั้งใจเรียนรู้และทำงาน 2) อารมณ์มุ่งมั่น ได้แก่ กระบวนการทำงาน การเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน ทำงานร่วมกันเป็นทีม รู้เท่าทัน 3) สติปัญญา มุ่งมั่น (Cognitive Engagement) โดยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวใช้เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบของรูปแบบ ขั้นตอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านมะม่วงเอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการทดสอบแบบกลุ่มใหญ่ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1) เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาดำเนินการ 18 เดือน (ตั้งแต่ เดือน กรกฎาคม 2560 ถึง มกราคม 2562)

พื้นที่การดำเนินการ โรงเรียนสินปุนคุณวิทย์ อำเภอเขาพนม และ โรงเรียนบ้านมะม่วงเอน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิดได้แก่

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาคอมพิวเตอร์ สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 2) แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 3) แบบประเมินความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้
- 5) แบบสอบถามความเห็นของครู ผู้บริหารมีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ประกอบ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย บทความ ที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การเรียนแบบผสมผสาน ฐานการคิดออกแบบเกม ความมุ่งมั่นแน่วแน่ ความพึงพอใจ ซึ่งเป็นข้อค้นพบจากประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารให้ได้องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นกรอบในการยกร่างรูปแบบ ประกอบด้วย องค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ และ กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

ระยะที่ 2 การพัฒนา ศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาของการจัดการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์ เพื่อนำไปใช้ประกอบในการยกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สร้างเครื่องมือ เครื่องมือ ตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน แบบประเมินความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน และแบบประเมินความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และนำผลการตรวจสอบคุณภาพ พร้อมข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1 นำไปทดลองนำร่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อหาประสิทธิภาพกับนักเรียนจำนวน 30 คน โดยทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อน-หลัง ประเมินความมุ่งมั่นแน่วแน่ และประเมินความพึงพอใจ แล้วนำมาปรับปรุงครั้งที่ 2 จึงนำไปใช้จริง

ระยะที่ 3 เพื่อประเมินประสิทธิผลการใช้รูปแบบความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเมินความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน 4 ด้าน ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและประเมินความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎี 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดประเมินผล 6) บทบาท ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกระบวนการจัดการเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอน 5 ขั้นตอนได้แก่ 1. ขั้นค้นคว้า 2. ขั้นสร้างแรงจูงใจ 3. ขั้นถ่ายโอนข้อมูล 4. ขั้นการเรียนรู้ 5. ขั้นประเมินผล

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยการนำไปทดลองนำร่องที่โรงเรียนสินปุนคุณวิทย์ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2561 จำนวน 30 คน พบว่า 1) ประสิทธิภาพของรูปแบบโดยค่าดัชนี (E1/E2) มีค่าเท่ากับ 76.48/74.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (70/70) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน อยู่ในระดับมาก

3. ประสิทธิภาพการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า 3.1) ประสิทธิภาพของรูปแบบโดยค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) มีค่าเท่ากับ 0. ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 3.2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3.3) นักเรียนมีความมุ่งมั่นแน่วแน่ โดยใช้แบบประเมิน 5 ระดับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3.4) นักเรียนมีความพึงพอใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 3.5) ครู ผู้บริหารมีความเห็นต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีประเด็นที่จะอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. องค์ประกอบของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้องค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) แนวคิด ทฤษฎีและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) เนื้อหา 5) การวัดประเมินผล และ 6) บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ โดยได้ศึกษา เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ และได้นำมาวิเคราะห์ตามแนวทาง (สุภางค์ จันทวานิช, 2553) แล้วนำความถี่ของข้อมูล มาสังเคราะห์ได้องค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ (Joyce & Weil, 1978)

2. รูปแบบกระบวนการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มี 5 ขั้นตอน 1. ขั้นค้นคว้า 2. ขั้นสร้างแรงจูงใจ 3. ขั้นถ่ายโอน 4. ขั้นการเรียนรู้ 5. ขั้นประเมินผล เพื่อสร้างความมุ่งมั่นแน่วแน่โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ เนื้อหาของ (สุภางค์ จันทวานิช, 2553) โดยวัดความมุ่งมั่นแน่วแน่ ความตั้งใจพร้อมที่จะพยายาม มีแรงจูงใจ และมีความกระตือรือร้น มีการบริหารจัดการเวลาในการเรียนมีความตั้งใจ เอาใจใส่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน โดยมีการเตรียมความพร้อมสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย สร้างความไว้วางใจกระตุ้นให้เกิดความอยากเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อจะนำไปสู่การเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา (2550, น. 9) ได้กล่าวว่า การเตรียมผู้เรียนก่อนเข้าเรียนด้วยการสร้างบรรยากาศที่ดีผ่านกิจกรรมทางบวกจะทำให้มีความทรงจำที่ชัดเจนกลายเป็นแรงเสริมในการเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดี ขั้นที่ 4 ขั้นการเรียนรู้ (Learning: L) เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติรวมถึงการทำความเข้าใจถึงความมุ่งมั่นในการเรียน มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ผ่านการทำงานกระบวนการกลุ่ม รวมถึงสะท้อนถึงผลปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดของ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2550, น.112) กล่าวว่า ความสำเร็จเกิดขึ้นจากตัวผู้เรียนต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับประสบการณ์ส่วนตนร่วมกัน ซึ่งในการปฏิบัติต้องอาศัยการเรียนรู้ร่วมกัน เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน ผ่านการรับผิดชอบร่วมกัน การทำกิจกรรมผ่านกระบวนการกลุ่ม เพื่อเปิดโอกาสให้มีการช่วยเหลือ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การรับฟังเหตุผล มีความพร้อมที่จะทำงานด้วยความตั้งใจสามารถรับผิดชอบตนเองได้สำเร็จ พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือ และแก้ปัญหาที่ได้จนสำเร็จ

3. ผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่านักเรียนมีความมุ่งมั่นแน่วแน่โดยมีคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถพัฒนาความมุ่งมั่นของนักเรียนเนื่องจากมีขั้นตอนที่ชัดเจน มีกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนผ่านการปฏิบัติจากกิจกรรมที่หลากหลาย มีการใช้คำถามกระตุ้นความคิด เน้นวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถและทัศนคติที่จำเป็นต่อการเรียน สร้างความตระหนักรู้ต่อหน้าที่ตนเองเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับกับแนวคิดของ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2558, น. 78) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีวิธีการที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ มีจิตสำนึกและตระหนัก มุ่งเน้นด้านการเปลี่ยนแปลงตามเจตคติ ความความถนัดและหาแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การนำรูปแบบไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ครูต้องมีการพัฒนาตนเอง เตรียมความพร้อม ทุกขั้นตอน ออกแบบกิจกรรมให้หลากหลาย เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างสนุกและนักเรียนเกิดความมุ่งมั่นและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

2. การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านผู้บริหาร ให้บุคลากรในสังกัด ในจัดทำนวัตกรรม การพัฒนา

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษา อย่างต่อเนื่อง ซึ่งโรงเรียนในปัจจุบันมี อุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ เช่นคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อย่างทั่วถึงเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ทุกพื้นที่ทุกเวลา

3. การพัฒนาผู้เรียนโดยการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นครูผู้สอน ควรใช้เนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสนใจ อาจจะมีการสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาในการนำมาใช้และผนวกกับสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มสาระอื่นและในระดับชั้นอื่นๆ ด้วย
2. ศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานบนฐานการคิดออกแบบเกมที่สร้างเสริมความมุ่งมั่นแน่วแน่ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาความมุ่งมั่นแน่วแน่ด้านสติปัญญา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ(2551). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์
- ทิศนา ขัมมณี. (2550). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วนิดา จิงประสิทธิ์. (2543). การบริหารและการบริหารงานโสตทัศนศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วิจารณ์ พานิช. (2556). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดศรีสอภววงศ์
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ .(2550). วิชา ECDE 201 การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. (2558) “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมของเด็กปฐมวัย,” วิชาการศึกษาศาสตร์.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ .พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- โสรัจจ์ หงส์ถาวรณ. (2545). วิทยาศาสตร์ในสังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2550). อัจฉริยะบนเส้นทางสีขาว. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : เอส พี เอส พรินติ้ง.
- Allen.L.E., Seaman, J.,&Garrett.R (2007). *Blending In : The Extent and Promise of Blended Education in the United States*. Needham, MA : The Sloan Consortium
- Kearsley, G., &Shneiderman, B. (1998). Engagement theory: A framework for McLaughlin, J. E., et al. (2013). Pharmacy Student Engagement, Performance and Perception in A Flipped Satellite Classroom. *US National Library of Medicine National Institutes of Health*, 77(9), 196.

การพัฒนาแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล

The Development of Evaluation Model for Football Coaches' Competencies

Received : 2019-07-23

Revised : 2019-12-10

Accepted : 2019-12-10

ผู้วิจัย น้าโชค บัวดวง¹

Namchok Buaduang¹

namchoktsu@hotmail.com

นภาพร ทศนัยนา²

Nopporn Tasnaina²

สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ³

Suntipong Plungsuwan³

ประวิทย์ ทองไชย⁴

Prawit Tongchai⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานเชิงปริมาณและคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเสนอแนวทางของรูปแบบเกณฑ์การประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 2) เพื่อประเมินความเหมาะสมในการนำสมรรถนะผู้ฝึกสอนฟุตบอลไปใช้ **วิธีการดำเนินการวิจัย** กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) และใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างรูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลสำหรับประเทศไทย ต่อจากนั้นนำมาประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้ของรูปแบบประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลสำหรับประเทศไทย โดยใช้เทคนิคสนทนากลุ่ม (Focus group) เครื่องมือวิจัยผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์ (Content Validity Index: CVI) มีค่า CVI ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป จากนั้นนำผลที่ได้เพื่อนำมาปรับปรุงเป็นแนวทางการสร้างแบบประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล ผลของการศึกษาพบว่า

สมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ **ด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงาน มี 11 ตัวชี้วัด** มีความรู้เชี่ยวชาญในกีฬาฟุตบอล และต้องมีความรู้พื้นฐานทางด้าน

¹ นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Ph.D. candidate of Ph.D. Program in Educational Technology Faculty of Education Burapha University

² รศ.ดร. ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Associate Professor Dr. of Innovation and Educational Technology Department, Faculty of Education Burapha University

³ รศ.ดร. ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Associate Professor Dr. of Innovation and Educational Technology Department, Faculty of Education Burapha University

⁴ รศ.ดร. ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Associate Professor Dr. of Innovation and Educational Technology Department, Faculty of Education Burapha University

วิทยาศาสตร์การกีฬา, **ด้านการมุ่งเน้นความสำเร็จ** มี 7 ตัวชี้วัด กำหนดเป้าหมาย วางแผน วิเคราะห์ และประเมินผลนำมาใช้ในการฝึกซ้อมได้, **ด้านการทำงานเป็นทีม** มี 7 ตัวชี้วัด กำหนดเป้าหมาย บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของทีมผู้ฝึกสอนอย่างชัดเจน, **ด้านภาวะผู้นำ** มี 7 ตัวชี้วัด การกำหนดแนวทาง จูงใจนักกีฬา และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักกีฬา, **ด้านความสามารถในการรับผิดชอบงาน** มี 7 ตัวชี้วัด มีการประชุม วางแผนปรับปรุงทีม โดยคำนึงประสิทธิภาพสูงสุดของทีม, **ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม** มี 7 ตัวชี้วัด มีการยึดมั่นในหลักการจรรยาบรรณผู้ฝึกสอน และปฏิบัติตามกฎกติกา, **ด้านการสื่อสาร** มี 7 ตัวชี้วัด มีการปรับปรุงทักษะด้านการสื่อสาร และด้านภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ, **ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์** มี 7 ตัวชี้วัด มีการกำหนดเป้าหมาย และวางแผนขั้นตอนการฝึกซ้อม ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวเพื่อความสำเร็จของทีม, **ด้านการสร้างความศรัทธา** มี 7 ตัวชี้วัด เป็นแบบอย่างที่ดี แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของการเป็นผู้ฝึกสอนที่ดี, **ด้านความคิดริเริ่ม** มี 7 ตัวชี้วัด มีการศึกษาหาความรู้เทคโนโลยี และองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพของตนอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, สมรรถนะผู้ฝึกสอน, กีฬาฟุตบอล

Abstract

This research is a combination of quantitative and qualitative research the objectives are 1) to propose the guidelines of the football coaches' competencies assessment criteria 2) to evaluate the suitability of applying football coaches' competencies. How to conduct research the samples were experts, experts and stakeholders. By purposive sampling, collecting data by semi-structured interviews and Delphi technique for evaluation model for football coaches' competencies in Thailand and assess the suitability, accuracy, feasibility, coaches' competencies for Thailand by using the focus group technique which has passed the consistency examination of the question with the objective (Content Validity Index: CVI) with the CVI value from 0.8 and up. Evaluate model for football coaches' competencies the results of the study showed that.

Football coaches' competencies form consisting of 10 element: expertise (11 indicators) have knowledge and expertise in football and must have basic knowledge in sports science, achievement motivation (7 indicators) set goals, plan, analyze and evaluate, use in practice, teamwork (7 indicators) targeting clear roles and responsibilities of the coach team, leadership (7 indicators) determination of motivation guidelines for athletes and being a good role model for athletes, accountability and responsibility (7 indicators) there is a meeting to plan the improvement of the team by taking into account the highest efficiency of the team, integrity (7 indicators) has adhered to the principles of ethics for trainers and follow the rules, communication (7 indicators) improved communication skills and foreign language to communicate effectively, analytical thinking (7 indicators) targeted and planning the short, medium and long terms training sessions for the team's success, trust building (7 indicators) a good example for others shows the image of being a good coaches, innovation (7 indicators) have education, knowledge, technology and new knowledge in the field of their profession continuously.

Keywords: model development, coaches' competencies, football

บทนำ

ผู้ฝึกสอน/โค้ช (Coach) บุคคลกรทางด้านกีฬาฟุตบอล มีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกีฬาฟุตบอล เนื่องจากมีบทบาทในการพัฒนานักกีฬาให้เป็นผู้มีศักยภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬานั้นมีการทำงานที่มีความซับซ้อน และต้องอาศัยความชำนาญในการพัฒนานักกีฬา ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลต่อตัวนักกีฬามากที่สุด และเป็นผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนานักกีฬา จึงจำเป็นต้องมีทักษะ และมีความเชี่ยวชาญในการฝึกสอนกีฬา การจะได้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ฝึกสอนที่มีความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญในการฝึกสอนกีฬานั้น หากนำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะมาประยุกต์ใช้ เพื่อพิจารณาความเป็นผู้ชำนาญการของผู้ฝึกสอนกีฬาจะพบว่า ผู้ฝึกสอนจะต้องเป็นผู้ที่มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันอย่างน้อย 3 ประการ คือ ความรู้ (Knowledge) ความสามารถหรือทักษะ (Competency or Skill) และทัศนคติหรือปรัชญา (Attitudes or Philosophies) ในการทำงาน (สนธยา สีละมิต, 2551, น. 455-458) การบริหารทรัพยากรบุคคลโดยใช้สมรรถนะเป็นพื้นฐาน นับว่าเป็นเครื่องมือที่นักบริหารในองค์กรต่าง ๆ ให้ความสนใจและได้รับความนิยม เนื่องจากการมีสมรรถนะสูงของบุคลากรจะเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะส่งผลต่อการเกิดผลงาน หรือการบรรลุเป้าหมาย และการเล็งเห็นความสำคัญภาครัฐและภาคเอกชน ในการดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมในการพัฒนาด้านต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรทางด้านการกีฬา เช่น แผนพัฒนานักกีฬามืออาชีพ 6 (พ.ศ. 2560-2564) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมมาตรฐานผู้ฝึกสอนกีฬาและผู้ตัดสินกีฬา (2560, น. 88-95) แผนแม่บทพัฒนาฟุตบอลแห่งชาติระยะยาว 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) เพื่อใช้ในการพัฒนานักกีฬาชาติ และวงการกีฬาฟุตบอลต่อไปในอนาคต

สมรรถนะ (Competency) เป็นตัวบ่งชี้สำคัญถึงคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ดังที่ สุกัญญา รัชมิธรรมโชติ (2550, น. 13) ได้กล่าวว่า “บุคลากรที่มีศักยภาพ” เป็นสิ่งที่คู่แข่งจะเลียนแบบได้ยาก จึงต้องมีการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สอดคล้องและเหมาะสม เพื่อให้สามารถทำงานได้ตามเป้าหมาย โดยจะต้องเน้นในการพัฒนาด้านความรู้และความสามารถของพนักงาน สอดคล้องกับ Lyle M. Spencer Jr. and Signe M. Spencer (1993) กล่าวว่า สมรรถนะ คือ คุณลักษณะที่เด่นชัดของแต่ละบุคคลซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเกณฑ์ในการพิจารณาด้านความเป็นเลิศและความมีประสิทธิภาพของงาน หรือสถานการณ์นั้น ๆ สรุปได้ว่าสมรรถนะประกอบไปด้วย ทักษะ ความรู้ และความสามารถหรือพฤติกรรมของบุคลากรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถทำงานจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของงาน (ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล, 2549, น. 12) สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้ฝึกสอนตามที่ สนธยา สีละมิต ได้กล่าวถึงทักษะและความสามารถที่ผู้ฝึกสอนกีฬาอันเป็นองค์ประกอบของผู้ฝึกสอนไว้ข้างต้นแล้ว

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ฝึกสอนพบว่า ความเป็นวิทยาศาสตร์ จะเกี่ยวข้องกับความรู้ ส่วนศิลปะ จะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ฝึกสอนกีฬา ซึ่งเป็นวิทยาศาสตร์สังคมประยุกต์ จึงต้องอาศัยความรู้และทฤษฎีที่เป็นวิทยาศาสตร์เป็นแนวทางไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งต้องอาศัยศิลปะในการถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ เนื่องจากผู้ฝึกสอนกีฬาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเชิงทักษะ แต่ผู้ฝึกสอนจำนวนมากขาดความสามารถ หรือการถ่ายทอดความรู้ ทักษะที่มีอยู่ให้กับนักกีฬา ทำให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะที่ดี และไม่สามารถสร้างความเชื่อถือให้กับนักกีฬาได้ อีกทั้งในการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬานอกจากความสามารถหรือทักษะกีฬาที่ตนเป็นผู้ควบคุมดูแลอยู่แล้ว ผู้ฝึกสอนยังจะต้องมีทักษะการสอน ทักษะการสร้างแรงจูงใจ การสังเกต และการวางแผนเป็น

อย่างนี้อีกด้วย หรือกล่าวได้ว่าผู้ฝึกสอนจะต้องมีความเป็นนักวิทยาศาสตร์แล้ว การฝึกสอนก็ายังต้องอาศัยความเป็นนักศิลปะอีกด้วย (The Art of Coaching) (สนธยา สีละมัต, 2551, น. 461-462)

จากความสำคัญของสมรรถนะสำหรับผู้ฝึกสอนที่มีต่อการพัฒนานักกีฬาในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษา สมรรถนะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลว่าควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปสร้างเป็นแบบในการประเมินสมรรถนะ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ประกอบของสมรรถนะในด้านต่าง ๆ ที่จะใช้ในการประเมินผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเสนอแนวทางของรูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมในการนำสมรรถนะผู้ฝึกสอนฟุตบอลไปใช้

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการรายงานผลการวิจัยคุณิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลสำหรับประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดทำมาตรฐานอาชีพ และคุณวุฒิวิชาชีพ จำนวน 5 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล เป็นนักวิชาการที่มีผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับฟุตบอลที่ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่ผ่านการอบรมตั้งแต่ ปี-ไลเซนส์ มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 19 ท่าน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 9 ท่าน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) รูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลสำหรับประเทศไทย และประเมินความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นไปได้สมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลสำหรับประเทศไทย โดยใช้เทคนิคสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อนำมาปรับปรุงเป็นรูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลสำหรับประเทศไทย

การสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำมาสร้างเป็นสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) และนำแบบสอบถามมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาเนื้อหาและภาษาที่ใช้

2) ตรวจสอบความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์ (Content Validity Index: CVI) ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน คะแนน 0.8 ขึ้นไป ถือว่ามีความเหมาะสมตรงตามเนื้อหาวัตถุประสงค์ของการวิจัย

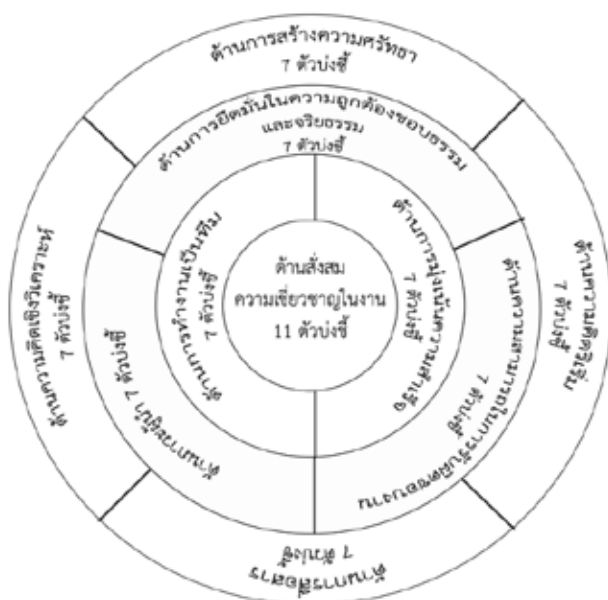
3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยเน้นที่องค์ประกอบความเป็นระบบและกรอบแนวคิดทฤษฎี
2. การทดสอบความเหมาะสมสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล โดยใช้เทคนิคสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อวิพากษ์ถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการสร้างแบบประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย การสร้างแบบประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล กับการนำไปใช้ในทางปฏิบัติมีความเหมาะสมในทุกองค์ประกอบของสมรรถนะทั้ง 10 องค์ประกอบ ตลอดจนการนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานด้านผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลให้ประสบผลสำเร็จ โดยสรุปสาระสำคัญและองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล ดังต่อไปนี้



ภาพที่ 1 องค์ประกอบรูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล

1. องค์ประกอบที่ 1 ด้านการสังคมผู้เชี่ยวชาญในงาน (Expertise) ประกอบด้วย
 - 1) มีความรู้เชี่ยวชาญในกีฬาฟุตบอล สามารถสถิติ วิเคราะห์ หลักวิธีการฝึกได้เป็นอย่างดี
 - 2) ผ่านประสบการณ์การเป็นนักกีฬาฟุตบอล
 - 3) ผ่านการอบรม ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลตั้งแต่ระดับซี-ไลเซนส์ (C-License) โดยมีสมาคมฟุตบอลฯ รับรองผลการอบรม
 - 4) มีความสามารถในการวิเคราะห์เกมการแข่งขัน การเตรียมแผนการเล่น และการกำหนดตัวผู้เล่นในแต่ละแมตซ์การแข่งขัน
 - 5) มีความรู้พื้นฐานทางด้านกฎกติกากีฬาฟุตบอล
 - 6) มีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีทางการกีฬา
 - 7) มีความรู้พื้นฐานทางด้านสรีรวิทยาทางการกีฬา
 - 8) มีความรู้พื้นฐานทางด้านชีวกลศาสตร์ทางการกีฬา
 - 9) มี

ความรู้พื้นฐานทางด้านโภชนาการทางการกีฬา 10) มีความรู้พื้นฐานทางด้านจิตวิทยาทางการกีฬา 11) มีความรู้พื้นฐานทางด้านเวชศาสตร์ทางการกีฬา

2. องค์ประกอบที่ 2 ด้านการมุ่งเน้นความสำเร็จ (Achievement Motivation) ประกอบด้วย

1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และวิเคราะห์หาวิธีการในการบรรลุเป้าหมาย 2) มีวิธีการฝึกที่หลากหลาย 3) มีกำลังใจ และกำลังใจ มีความตื่นตัว อยากฝึกซ้อมและแข่งขันอยู่เสมอ 3) นำความรู้พื้นฐานทางการศึกษา วิธีการสอน การวัดและประเมินผลนำมาใช้ในการฝึกซ้อม 4) นำความรู้พื้นฐานทางการศึกษา วิธีการสอนแบบต่าง ๆ การวัดและประเมินผลนำมาใช้ในการฝึก 5) ริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาโปรแกรมฝึก การวิเคราะห์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฟุตบอล 6) มีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่ดีในการพัฒนาทีมและ นักกีฬาให้ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่วางไว้ 7) วิเคราะห์ผลการฝึก การประเมินผลการฝึกเพื่อนำไปปรับปรุงแผนการฝึกในครั้งต่อไป

3. องค์ประกอบที่ 3 ด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork) ประกอบด้วย 1) กำหนดเป้าหมาย และความคาดหวังในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างชัดเจน 2) กำหนดบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของทีมนักกีฬาสอนอย่างชัดเจน 3) มีการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในทีม 4) ผู้ฝึกสอนรู้และเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักกีฬา และปรับตัวนักกีฬาให้เข้ากับทีม 5) มีการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปพัฒนานักกีฬาและ ทีมกีฬาต่อไป 6) ยึดหลักในความสามัคคี และเคารพในบทบาทซึ่งกันและกันในการแก้ไขข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในทีม 7) ชมเชย ยกย่องนักกีฬาทั้งบุคคลและทีม เมื่อฝึกซ้อมหรือแข่งขันได้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย

4. องค์ประกอบที่ 4 ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) ประกอบด้วย 1) การมีบุคลิกภาพที่ดี มีจิตใจ อารมณ์สุภาพอ่อนโยน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักกีฬา 2) มีการกำหนดแนวทางการฝึกซ้อม และจูงใจให้นักกีฬาปฏิบัติตามแผนการฝึกซ้อมที่กำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ 3) การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมทุกครั้ง และการวางตนได้อย่างเหมาะสมทั้งในและนอกสนามแข่งขัน 4) ถ่ายทอดประสบการณ์ การฝึกสอน ความรู้ ความสามารถ ได้อย่างเหมาะสม 5) เคารพในความสามารถ ประสบการณ์ พัฒนาการ และเป้าหมายของนักกีฬาแต่ละคนเพื่อช่วยให้นักกีฬาแต่ละคนสามารถพัฒนา ได้จนเต็มตามศักยภาพของตนเอง 6) กำหนด หรือแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ และการเลือกกลุ่ม Staff Coach ที่ดี 7) ประเมิน หรือคาดคะเน ผลของการฝึกซ้อม และการแข่งขันได้

5. องค์ประกอบที่ 5 ด้านความสามารถในการรับผิดชอบงาน (Accountability) ประกอบด้วย 1) พัฒนานตนเองเพื่อการฝึกสอนที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ 2) จัดแผนการฝึกที่มีระเบียบ เหมาะสมกับความต้องการและเป้าหมายของทีม 3) สร้างเสริมพัฒนาการของนักกีฬาแบบองค์รวม ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา 4) สร้างประสบการณ์ให้กับนักกีฬา โดยการแข่งขันอุ่นเครื่องกับทีมต่าง ๆ ให้เห็นแนวทางในการแข่งขัน หรือข้อควรแก้ไขปรับปรุง 5) มีการวางแผนเพื่อปรับปรุงทีม เปลี่ยนแปลงตัวผู้เล่น โดยคำนึงประสิทธิภาพสูงสุดของทีม 6) มีการวางแผนประชุมทีมหลังการแข่งขันทุกครั้ง เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงทีมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 7) กระตุ้นจูงใจ และปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรมีความรับผิดชอบ และมุ่งมั่นต่อเป้าหมายของการทำงาน

6. องค์ประกอบที่ 6 ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (Integrity) ประกอบด้วย 1) ยึดมั่นในหลักการ จรรยาบรรณผู้ฝึกสอน 2) ต่อต้านการใช้อำนาจต้องห้ามใด ๆ หรือการใช้วิธีการที่ผิดในการทำให้ประสิทธิภาพนักกีฬาส่งขึ้น 3) พึงปฏิบัติอยู่เสมอว่าตนมีอิทธิพลในการปลูกฝังให้นักกีฬาเป็นคนดี มีน้ำใจ มากกว่าการหวังผลการแข่งขัน 4) มีความรู้โปรแกรมการแข่งขัน และการ

วางแผนเป็นอย่างดี โดยใช้ประโยชน์ของกติกา 5) ปฏิบัติตามกฎหมายกติกาการแข่งขัน 6) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นที่อยู่ในวงการกีฬา ทั้งมีความซื่อสัตย์ มีเมตตาริจิต ความเปิดเผย และเคารพต่อกันและกัน 7) การฝึกซ้อมและโปรแกรมการฝึกซ้อมจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และสวัสดิภาพของนักกีฬา

7. องค์ประกอบที่ 7 ด้านการสื่อสาร (Communication) ประกอบด้วย 1) อธิบายขั้นตอนการฝึกซ้อมวัตถุประสงค์ เป้าหมาย สิ่งที่คาดหวังในการฝึกซ้อม ให้นักกีฬาเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ 2) ถ่ายทอด และสาธิตให้นักกีฬาเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง 3) มีการปรับปรุงทักษะด้านการสื่อสาร และด้านภาษาต่างประเทศอยู่เสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) กำหนดท่าทางสัญลักษณ์ในการสื่อสารในที่อย่างชัดเจน 5) อธิบายให้นักกีฬาเกิดกระบวนการเรียนรู้ แนวคิด ทฤษฎี การปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง 6) รักษาคำพูด มีความน่าเชื่อถือ และให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง 7) ผู้ฝึกสอนต้องให้ข้อมูล เป็นเชิงบวกต่อนักกีฬา ทีม และองค์กร

8. องค์ประกอบที่ 8 ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking) ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน จุดแข็ง จุดอ่อน ของนักกีฬาเพื่อนำมากำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จได้ 2) กำหนดเป้าหมาย และวางแผนขั้นตอนการฝึกซ้อม ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว แก่นักกีฬาได้ 3) บริหารจัดการ ตลอดจนการใช้ทรัพยากร

ต่าง ๆ ให้เหมาะสมและคุ้มค่า 4) คำนึงถึงความปลอดภัยของนักกีฬาเป็นสำคัญ โดยผู้ฝึกสอนต้องสามารถป้องกัน และพร้อมที่จะช่วยเหลือนักกีฬาได้อย่างทันที่ 5) ใช้กลวิธี และวิธีการจัดการต่อความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อให้การฝึกซ้อมหรือแข่งขันมีความปลอดภัย 6) จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะทางกาย จิตใจ และระดับทักษะของนักกีฬา 7) ประเมินศักยภาพความสามารถของนักกีฬาเป็นระยะ เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนานักกีฬา

9. องค์ประกอบที่ 9 ด้านการสร้างศรัทธา (Trust Building) ประกอบด้วย 1) มีจิตใจเป็นครู เข้าใจกฎ ระเบียบของการเรียนรู้ สามารถสอน และสาธิตวิธีการต่าง ๆ ให้นักกีฬาปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง 2) มีเทคนิคและวิธีการพูดที่เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลในระดับที่แตกต่างกัน 3) ให้การยอมรับนักกีฬาด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน 4) เป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับนักกีฬา เมื่อนักกีฬามีปัญหา และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม 5) เป็นแบบอย่างที่ดี แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของการเป็นผู้ฝึกสอนที่ดี ให้นักกีฬาปฏิบัติตาม 6) รู้จักและใกล้ชิดกับนักกีฬา รับรู้ รับฟัง ความทุกข์ สุข ของนักกีฬา ในทีม คอยแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง และหาทางออกที่ดี เป็นกำลังใจให้อยู่เสมอ

10. องค์ประกอบที่ 10 ด้านความคิดริเริ่ม (Innovation) ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา หรือค้นหาสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นกับนักกีฬาได้อย่างถูกต้อง 2) ศึกษาหาความรู้เทคโนโลยี และองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในสาขาอาชีพของตนอย่างต่อเนื่อง 3) นำวิชาการ ความรู้ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้กับนักกีฬา 4) ศึกษาค้นคว้า ผลิต พัฒนาสื่อและอุปกรณ์ประกอบการฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 5) บำรุงรักษา ซ่อมแซม วัสดุ อุปกรณ์เบื้องต้นสำหรับกีฬาฟุตบอล 6) ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคนิคต่าง ๆ จากข่าวสารและความเคลื่อนไหวในวงการฟุตบอลเพื่อนำมาพัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ ใช้กับนักกีฬาและทีม 7) ประเมิน อภิปรายผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มของตนเองในการนำมาใช้ได้

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการสร้างแบบประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล ใช้การสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบ ซึ่งได้รายละเอียดองค์ประกอบจำนวน 10 ด้าน ได้แก่ ด้านการสั่งสมความ

เชี่ยวชาญในงาน ด้านการมุ่งเน้นความสำเร็จ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านภาวะผู้นำ ด้านความสามารถในการรับผิดชอบงาน ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม ด้านการสื่อสาร ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ด้านการสร้างเสริมความศรัทธา และด้านความคิดริเริ่ม มี พบว่า ด้านการส่งเสริมผู้เชี่ยวชาญในงาน (Expertise) ของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลเป็นสิ่งที่อยู่ภายใต้ตัวของผู้ฝึกสอนเอง รูปแบบการประเมินจึงควร มีลักษณะสะท้อนถึงผู้ฝึกสอนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ในเชิงปริมาณนั้นควรพิจารณาผลการปฏิบัติงานที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ Frank (2012) ทักษะที่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะเรื่องวิเคราะห์พัฒนาความต้องการ พันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ ต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมในการดำเนินงานและพัฒนาแนวคิดของการดำเนินงาน การวิเคราะห์ความต้องการ รวมทั้งการกำหนดความต้องการในการใช้เทคโนโลยีตามแนวคิดสมรรถนะหลักสำหรับในศตวรรษที่ 21 ของ Canadian association of research libraries: CARL (CARL, 2010) แนวคิดของการดำเนินงานและความต้องการ เพื่อสนับสนุนการบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์นั้น องค์กรควรจะต้องกระตุ้นจิตใจให้พนักงานนำทักษะ ความรู้และประสบการณ์ออกมาใช้ ด้านการมุ่งเน้นความสำเร็จ (Achievement Motivation) ซึ่งถือเป็นมูลค่าเพิ่มจากการเรียนรู้ของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล ที่สัมพันธ์กับความสามารถในการพัฒนาด้านความรู้ เป็นสิ่งที่เกิดจากความละเอียดรอบคอบ ความเอาใจใส่ตรวจตรา พัฒนาตนเอง หรือมีการกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย ด้วยการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม จะทำให้เกิดผลลัพธ์และมูลค่าเพิ่มให้กับตนเอง สอดคล้องกับ Rothwell and Graber (2010) ได้เสนอรูปแบบแนวคิดสมรรถนะในเชิงของโปรแกรมการประเมินพัฒนาสมรรถนะของผู้นำการบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ (Achieving quality results) ด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork) ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนการปฏิบัติงานของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล จะต้องมีความสามารถนำเสนอแนวคิดเพื่อทำงานให้สำเร็จหรือผู้ร่วมงานยอมรับได้ มีความสามารถสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานกับผู้ร่วมงานได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนมีความสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม จึงควรมีเกณฑ์การพิจารณาที่เกี่ยวกับมาตรฐานที่สำคัญในการเสริมสร้างให้เกิดการพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรทางด้านผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลอย่างต่อเนื่อง ที่เกี่ยวกับผู้ฝึกสอนที่มีศักยภาพสูง สอดคล้องกับประมา ศาสตรระจุ (2550) ที่ระบุว่า ความร่วมแรงร่วมใจ หมายถึง ความตั้งใจ เต็มใจ ความพร้อมที่จะทำงานกับผู้อื่นความสามารถในการสร้างรักษาความสัมพันธ์อันดีกับสมาชิก เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน ทำให้เกิดพลังในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย จึงจะต้องให้ความสำคัญ ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) ภาวะผู้นำขององค์กรที่ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน การพัฒนาภาวะผู้นำให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จขององค์กร (NASA, 2009) มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นพนักงานในองค์กรให้แสดงศักยภาพและนำความรู้ความสามารถออกมาใช้ปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ (Zhu, Chew, & Spangler, 2005) และ Goleman et al., (2003, pp. 327 - 332) ได้พัฒนาแนวคิดเรื่องสมรรถนะของภาวะผู้นำด้านความฉลาดทางอารมณ์ ดังนั้น ในการพัฒนารูปแบบประเมินการประเมินสมรรถนะของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลจะต้องมีเจตคติในการทำงานที่ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วม ซึ่งมีความสอดคล้อง Miller (2003) ได้ดำเนินการวิจัยคุณภาพเพื่อศึกษาการรับรู้ต่อความเป็นผู้นำที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ของผู้ฝึกสอนกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย พบว่า ผู้ฝึกสอนมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะ ความสม่ำเสมอตรงไปตรงมา ความเท่าเทียม ความเอาใจใส่ และการเสริมพลัง ของผู้นำที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สำหรับปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ ได้แก่ ความสามารถตระหนักรู้ตนเอง การควบคุมตนเอง ทักษะด้านสังคม การเข้าใจผู้อื่น และแรงจูงใจและกำลังใจมีความสัมพันธ์ภาวะผู้นำที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ดังนั้นเพื่อให้

ผลลัพธ์ในการปฏิบัติที่ดี คณะที่จัดการเรียนการสอนจึงต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาผู้ฝึกสอน ให้เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ดังกล่าวเพื่อให้ผู้ฝึกสอนมีความเป็นมืออาชีพมากขึ้น ด้านความสามารถในการรับผิดชอบงาน (Accountability) เป็นการประเมินการปฏิบัติงานของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล ที่มีการปฏิบัติตามระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานที่สำคัญในการเสริมสร้างให้ เกิดการพัฒนาการที่ดี สอดคล้องกับ นกุล โสทธิพันธุ์ (2549) ศึกษารูปแบบการอบรมผู้ฝึกสอนกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ฝึกสอนพบว่า ผู้ฝึกสอนควรได้รับการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน 3 มิติ ดังนี้ 1) คุณลักษณะในตัวผู้ฝึกสอนประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความรับผิดชอบ บุคลิกภาพ 2) ทักษะที่ผู้ฝึกสอนมีในความรู้และความสามารถในการฝึกสอน ประกอบด้วย กีฬา วิธีการสอน และการทำงานเป็นทีม และ 3) บทบาทที่ผู้ฝึกสอนแสดงออก ประกอบด้วย นักการทูต ครู และนักจิตวิทยา ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกันในตัวผู้ฝึกสอน จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ดี ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (Integrity) ประเภทของสมรรถนะที่จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่คนเราจะแสดงออก (นิสตากร เวทยานนท์, 2549, น. 106-108) สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548), การกีฬาแห่งประเทศไทย (2551, น. 27) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554, น. บทนำ) กล่าวถึงสมรรถนะหลัก ด้านจริยธรรมว่า เป็นการครองตนและประพฤติปฏิบัติถูกต้องเหมาะสมตามหลักกฎหมาย คุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตของตน โดยมุ่งประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยพิจารณาได้จากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต แสดงความคิดเห็นตามหลักการอย่างมีเหตุผล รักษาคำพูด ไม่บิดเบือนโดยอ้างข้อยกเว้นให้ตนหรือพรรคพวก มีจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ด้วยความถูกต้อง เป็นธรรมแม้ผลของการตัดสินใจหรือปฏิบัติอาจสร้างศัตรูที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่ผู้ที่เสียผลประโยชน์หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และอุษณา ภาณุเมศ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะสำหรับผู้ฝึกสอนกรีฑา สมาคมกรีฑาแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ซึ่งการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม (Integrity) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของด้านสมรรถนะของผู้ฝึกสอนกรีฑา ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ชาลี ไตรจันทร์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การกำหนดและประเมินสมรรถนะบุคลากรภาครัฐที่เหมาะสมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า 1) การกำหนดสมรรถนะบุคลากรภาครัฐที่เหมาะสมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบไปด้วยสมรรถนะ 7 ด้าน คือ มนุษย์สัมพันธ์ ความซื่อสัตย์ การบริการที่ดี จริยธรรม ความเข้าใจข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเข้าใจผู้อื่น และการสร้างความศรัทธา 2) การพัฒนาแบบวัดสมรรถนะของข้าราชการในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่าจำแนกได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านจริยธรรม องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านการเข้าถึงประชาชน องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านการให้บริการที่ดี องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านความเข้าใจในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม และองค์ประกอบที่ 5 สมรรถนะด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการสื่อสาร (Communication) ต้องอาศัยการใช้หลักภาษาทั้งในและต่างประเทศแล้ว เทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนสำคัญต่อการสื่อสารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่หลากหลาย วิจารย์ พาณิข (2555, น. 32 - 44) ซึ่งสอดคล้องกับ Rothwell and Graber (2010, pp. 75) ได้เสนอรูปแบบแนวคิดสมรรถนะในเชิงของโปรแกรมการประเมินพัฒนาสมรรถนะของผู้นำ โดยในการที่จะนำสมรรถนะไปใช้เป็นแนวทางการเรียนรู้ แนวทางการประเมินสมรรถนะมีทั้งหมด 11 ด้าน ซึ่งด้านการสื่อสาร (Communication) เป็นด้านหนึ่งที่เป็นองค์ประกอบในการประเมิน และ มลิวลย์ ผิวกาม (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา

และวิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันการพลศึกษา: โมเดลจาก 3 มุมมอง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ การกีฬาได้องค์ประกอบที่สำคัญ จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ การกีฬากิจนีสัยในการทำงาน บุคลิกส่วนตัว พฤติกรรมในการทำงาน ทักษะด้านการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง และทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical thinking) เป็นสิ่งที่การปฏิบัติงานของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล จะต้องคำนึงถึงการทำงานแบบยกระดับ การตัดสินใจ อุปกรณ์ เครื่องมือและคุณภาพของงาน มาเป็นหลักวิเคราะห์ในการทำงาน ตลอดจนแนวความคิดการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล สอดคล้องกับแนวคิดทักษะการทำงานในอนาคตปี ค.ศ. 2020 ของ Future Work Skills 2020 (IFTF, 2011, pp. 1 - 14) จึงควรครอบคลุมในเรื่องการพัฒนาทักษะ การใช้ปัญญาเกี่ยวกับวิเคราะห์การสร้าง ความเข้มแข็งให้สอดคล้องกับการทำงาน การพัฒนา ทางปัญญา ที่ระบว่าการเรียนรู้ของผู้ฝึกสอนกีฬา ที่มีประสิทธิภาพควรจะต้องให้ความสำคัญและออกแบบวิธีการฝึกอบรมที่ให้ผู้ฝึกสอนกีฬาได้มี ประสบการณ์หรือปฏิบัติด้วยตัวเอง หรือผ่านการสอนชี้แนะจากบุคคลอื่น และสอดคล้องกับ Systems Thinking Enablers เป็นระบบแนวความคิดของ Davidz and Nitghtingale (2008, pp. 1-14) การพัฒนาทางปัญญาด้วยการให้การศึกษาและการฝึกอบรมจะช่วยเพิ่มการพัฒนาการปฏิบัติงานของ ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และมีความสอดคล้องกับ Petrova et al., (2014) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา และการประเมินสมรรถนะในมหาวิทยาลัย Vidzeme ของคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ พบว่า นักศึกษามี การประเมินสมรรถนะหลักด้วยตนเอง การประเมินผลสมรรถนะส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาอย่างดี ได้แก่ การวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร ความรับผิดชอบที่ เหมาะสม ความสามารถในการเรียนรู้ ทักษะการใช้ภาษาและอื่น ๆ ด้านการสร้างความศรัทธา (Trust Building) เป็นทักษะด้านชีวิตและการทำงานในการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ มีสาระสำคัญ คือ ต้องมีความยืดหยุ่นและปรับตัวเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัวของตัวเอง ด้วยการกำหนดเป้าหมายการทำงานด้วยตนเอง และเรียนรู้จากผู้มี ประสบการณ์ มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นในการทำงานที่มีความหลากหลายตามความรับผิดชอบที่ได้รับ มอบหมายสุดท้ายมีความเป็นผู้นำที่สามารถแนะนำผู้อื่นได้ และเป็นผู้ตามที่ดี พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะ จากผู้อื่นได้ วิจารย์ พาณิช (2555, น. 18) และสอดคล้องกับ Bennie (2009) ศึกษาการเป็นผู้ฝึกสอนที่ มีประสิทธิผลในกีฬาคริกเก็ต รักบี้กอล์ฟ และรักบี้ยูเนียน: การสร้างความศรัทธา การสร้างวัฒนธรรมเพื่อ ขับเคลื่อนทีม และการสร้างความกลมเกลียวเหนียวแน่นในทีม ปัจจัยดังกล่าวจะช่วยสร้าง และธำรง รักษาทีมไว้และนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการพัฒนาและปรับปรุงผลงาน และการนำไปสู่ชัยชนะในการ แข่งขันกีฬา ด้านความคิดริเริ่ม (Innovation) นวัตกรรมก็มีความสำคัญกับการปฏิบัติงานทำให้องค์กร มีมูลค่าเพิ่ม (Value-Added) เช่น ผู้ชม รายได้ กำไร เทคโนโลยีทางการกีฬา หรือสังคมการกีฬา (Sociology Of Sports) ที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Florida, Mellander and Stolarick (2008) การนำกิจกรรมคุณภาพไปประยุกต์กับการทำงานและการปฏิบัติงานของจะต้องมีส่วนร่วม ในการปรับปรุงการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานที่สำคัญในการเสริมสร้างให้เกิด การพัฒนาการปฏิบัติงาน ถ้าองค์กรยังใช้แรงงานมาก และยังขาดนวัตกรรมก็ถือว่าองค์กรยังไม่ดี การ พิจารณาความคิดสร้างสรรค์และการปรับเปลี่ยนความคิด จึงรวมถึงความสัมพันธ์กับผลการทำหน้าที่ ของผู้ปฏิบัติงาน และ Schramm (2006, pp. 2 - 8) ได้นำเสนอรูปแบบแนวคิดสมรรถนะการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ด้วยเทคโนโลยี โดยมีการนำเสนอสมรรถนะที่ใช้เป็นแนวทางของระเบียบกฎสำหรับการ ที่มนุษย์จะมีความเชี่ยวชาญมากขึ้น ในการบริหารสมรรถนะจะมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบกับ

เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้นในอนาคตทำให้เกิดช่องว่างพนักงานกับผู้จัดการ ทางด้านทักษะ ด้านความรู้ และด้านการฝึกอบรมเทคนิค

ผลการพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีองค์ประกอบ ด้านการวางแผน (Planning) 1. กำหนดแผนประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแผนการดำเนินการสอบขึ้นทะเบียนผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 2. มีแผนดำเนินการกำหนดรูปแบบขั้นตอนในการขึ้นทะเบียนประกอบอาชีพของบุคลากรทางการกีฬาด้านผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 3. มีแผนดำเนินการกำหนดหน่วยงานและบุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินการขึ้นทะเบียนประกอบอาชีพของบุคลากรกีฬา ด้านผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 4. มีแผนดำเนินการจัดทำคู่มือการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 5. มีแผนงานจัดทำเอกสารและคู่มือการอบรมผู้ประเมินผู้ฝึกสอนและอบรมผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล ตามมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 6. มีการกำหนดแผนการขึ้นทะเบียน (ปฏิทินการสอบขึ้นทะเบียนผู้ฝึกสอน) ด้านการจัดองค์กร (Organizing) 7. กำหนดหน่วยงานอบรมผู้ฝึกสอน หน่วยงานสอบ ผู้อบรม บุคคลที่ประเมินหน่วยงาน บุคคลที่ประเมินทักษะการปฏิบัติหน้าที่ หน่วยงานที่ทดสอบภาคทฤษฎี 8. กำหนดหน่วยงานเลขานุการ มีหน้าที่ขึ้นทะเบียนผู้สอบผ่านการประเมิน จัดการด้านการเงินและงบประมาณ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 9. กำหนดหน่วยวิชาการ มีหน้าที่จัดทำคลังความรู้ วิชาการ เอกสารในการเผยแพร่ งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 10. กำหนดหน่วยงานฝึกอบรม มีหน้าที่จัดอบรมให้ผู้สนใจตามหน่วยฝึกอบรม วิทยาการผู้ประเมิน และผู้ต้องการสอบขึ้นทะเบียนประกอบอาชีพ ตามมาตรฐาน ที่กำหนด 11. กำหนดหน่วยทดสอบ เพื่อกำหนดรูปแบบขั้นตอนการทดสอบ การดำเนินการ ทดสอบและแจ้งผลต่อ ผู้รับผิดชอบ 12. กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์แสดงข้อมูลและความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เกี่ยวกับวงการผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 13. กำหนดหน่วยติดตามประเมินผล วิชาการ งานวิจัย การประเมิน และการดำเนินการทั้งหมดเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข 14. กำหนดหน่วยรับเรื่องอุทธรณ์ร้องทุกข์ และแก้ปัญหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 15. การดำเนินหน่วยงานอบรมผู้ฝึกสอน จัดอบรม สัมมนาผู้เข้าร่วมอบรม บุคคลที่ประเมิน และทดสอบภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ นำหลักสูตรและเอกสารจากหน่วยวิชาการ มาดำเนินการจัดอบรมเผยแพร่แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง 16. การดำเนินการขึ้นทะเบียนผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ฝึกสอนและผู้ขึ้นทะเบียนรับสิทธิในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ฝึกสอนในรายการต่าง ๆ 17. การดำเนินงานหน่วยเลขานุการ ต้องทำระเบียบการสอบขึ้นทะเบียนทำทะเบียนผู้สอบผ่าน ทำบัตรประจำตัวของผู้ผ่านการประเมิน และทำหน้าที่ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ 18. การดำเนินงานหน่วยวิชาการออกแบบการทดสอบภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ กำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ จัดทำคลังข้อสอบ จัดทำหลักสูตรมาตรฐานการประกอบอาชีพผู้ฝึกสอน หลักสูตรเข้าอบรม หลักสูตรผู้ประเมิน 19. หน่วยติดตามประเมินผลดำเนินการเผยแพร่งานวิชาการ งานวิจัย สรุปการประเมิน และการดำเนินการทั้งหมดนำมาปรับปรุงแก้ไข ด้านการดำเนินงาน (Implement) 20. หน่วยรับเรื่องอุทธรณ์ร้องทุกข์ ดำเนินการรับข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ การกระทำผิดระเบียบ ข้อบังคับและจรรยาบรรณการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 21. หน่วยประเมิน ควรเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบให้เป็นหน่วยประเมิน หรือองค์กรที่ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยประเมิน 22. ผู้ประเมินต้องผ่านการอบรมและสอบขึ้นทะเบียนเป็น ผู้ประเมินและเมื่อได้รับอนุญาตเป็นผู้ประเมินแล้ว ให้สมัครเข้าเป็นผู้ประเมินสังกัดหน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับการรับรอง 23. สถานที่สำหรับการสอบ ควรมีความพร้อมทั้งทางด้านสนามกีฬาฟุตบอล อุปกรณ์ และบุคลากร 24. การจัดทำข้อสอบแยกเป็นการสอบพื้นฐานการเป็นผู้ฝึกสอนโดยการสอบสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะหลักกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทำหน้าที่

สอบผู้ฝึกสอนทุกชนิดกีฬาผู้ฝึกสอนที่สอบผ่านสมรรถนะทั้ง 2 ด้าน จึงมีสิทธิสอบ สมรรถนะตามหน้าที่เฉพาะชนิดกีฬาของตนและต้องสอบผ่านทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ด้านการควบคุม (Control) 25. หน่วยติดตามประเมินผลการดำเนินการวิจัยศึกษาความเหมาะสมของข้อสอบ รูปแบบวิธีการสอบเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและทันสมัย 26. การทวนสอบผู้ฝึกสอนที่ขึ้นทะเบียนไปแล้วให้มีความรู้ที่ทันสมัย ทันตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของวงการกีฬาฟุตบอลในปัจจุบัน 27. หน่วยยุทธธรรม์ร้องทุกข์ ดำเนินการออกข้อกำหนด ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ การกระทำผิดจรรยาบรรณ ผิดกฎหมายตาม พรบ. การสืบสวน สอบสวน บทลงโทษผู้กระทำความผิดจรรยาบรรณวิชาชีพผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล 28. มีการจัดทำระบบการรายงานการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฝึกสอนในทุกขั้นตอน เมื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ของรูปแบบประเมิน พบว่า ทุกประเด็นรายละเอียดที่กำหนดมีความถูกต้อง และความเหมาะสม ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเหมาะสมที่จะนำไปใช้ ซึ่งมีค่ามัธยฐาน ≥ 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50 ทุกประเด็น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารของทีม สมาคม หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรนำข้อพิจารณาของแต่ละตัวบ่งชี้ของรูปแบบการประเมินสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลสำหรับประเทศไทย ไปพัฒนาหรือกำหนดเป็นนโยบายการพัฒนา รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือ คอยติดตาม ควบคุม และประเมินผลของการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กรที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยยกระดับของวงการฟุตบอลพัฒนาให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรนำไปศึกษาวิจัยกับผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลในระดับต่าง ๆ ของประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์การปฏิบัติงานของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลของแต่ละกลุ่ม ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร อยู่ในระดับใด มีจุดแข็งจุดอ่อนอะไรบ้าง จะได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลของประเทศไทยได้อย่างชัดเจนต่อไป

บรรณานุกรม

- กลุ่มส่งเสริมมาตรฐานบุคลากรการกีฬา สถาบันพัฒนาบุคลากรการพลศึกษาและการกีฬา กรมพลศึกษา. (2560). ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมมาตรฐานผู้ฝึกสอนกีฬาและผู้ตัดสินกีฬา.
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2551). คู่มือการฝึกสอนวอลเลย์บอลชายหาด. กรุงเทพฯ: ไอเดีย สแควร์.
- ชาลี ไตรจันทร์. (2551). การกำหนดและประเมินสมรรถนะบุคลากรภาครัฐที่เหมาะสมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. เข้าถึงได้จาก <http://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2553/4941/2/294256.pdf>
- นกุล โสทธิพันธุ์. (2549). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมผู้ฝึกสอนกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์. (ปริญาญาคำตรุดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชอดุมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- นิสตาร์ เวชยานนท์. (2549). *Competency based approach*. กรุงเทพฯ: กราฟิโกซิสเต็มส์.
- ประมา ศาสตระรุจิ. (2550). การพัฒนาเกณฑ์สมรรถนะในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน. (ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2549). การค้นหาและวิเคราะห์เจาะลึก Competency ภาคปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- มลิวัลย์ ผิวคราม. (2551). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพทางวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การกีฬา สถาบันการพลศึกษา : โมเดลจาก 3 มุมมอง. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างไร. กรุงเทพฯ: แอพเพนนิ่ง.
- สนธยา สีละมอด. (2551). หลักการฝึกกีฬาสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภาปฏิรูปและพัฒนากีฬาฟุตบอลแห่งชาติ สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). แผนแม่บทพัฒนาฟุตบอลแห่งชาติระยะยาว 20 ปี (พ.ศ.2560-2579).
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552 ข 29 กันยายน). มาตรฐานและแนวทางการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ. นร 1008/ว 27
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยว กีฬา และกีฬา และการท่องเที่ยว. (2559). แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2560-2564). โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, โรงพิมพ์ข้าราชการพิมพ์.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). ข้อมูล พื้นฐานด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม. กรมทรัพยากรน้ำ. กรุงเทพฯ.
- สุกัญญา รัชมิธรรมโชติ. (2550). การจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้วย Competency Based HRM. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- อุษณา ภาณุเมศ. (2554). สมรรถนะสำหรับผู้ฝึกสอนกรีฑา. กรุงเทพฯ: สมาคมกรีฑาแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.

- Bennie. A. (2009). *Effective Coaching in Cricket, Rugby League and Rugby Union: A Qualitative Investigation Involving Professional Coaches and Players from Australia (Doctoral dissertation)*. University of Sydney. Australia.
- CARL (2010). *Core Competencies For 21st Century CARL Librarians*. Canadian Association of Research Libraries. Retrieved January 19, 2015 from http://carl-abrc.ca/uploads/pdfs/core_comp_profile-e.pdf
- Davidz, H.L., & Nightingale, D.J. (2008). *Enabling systems thinking to accelerate the development of senior systems engineers*. INCOSE Journal of Systems Engineering, vol. 11, no. 1, pp. 1-14.
- Florida, R., Mellander, C., Stolarick, K. (2008). Inside the Black Boof Regional Development, *Journal of Economic Geography*, 8 (2008) pp. 615–649.
- Frank, M. (2012). Engineering Systems Thinking: Cognitive Competencies of Successful Systems Engineers. *Procedia Computer Sciences*, 8 (2012), 273–278. Retrieved March 4, 2013 from <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877050912000580>
- Goleman, D., Boyatzis, R.E., & McKee, A. (2003). *The New Leaders: Transforming the art of leadership into the science of results*. Great Britain: Clays Ltd, St Ives plc.
- IFTF (2011). *Future Work Skills*. Institute for the Future for University of Phoenix Research Institute. California. Retrieved February 17, 2014 from http://cdn.theatlantic.com/static/front/docs/sponsored/phoenix/future_work_skills_2020.pdf
- Lyle M. Spencer, Jr., & Signe M. Spencer. (1993). *Competency at work*. New York: Wiley.
- Miller, L. M. (2003). *Qualitative Investigation of Intercollegiate Coaches' Perceptions of Altruistic Leadership*. PhD. The Ohio State University.
- NASA (2009). *Systems engineering competencies*. Retrieved June 24, 2011 from: http://www.nasa.gov/pdf/303747main_Systems_Engineering_Competencies.pdf
- Petrova, E., Jansone, D. & Silkane V. (2014). *The development and assessment of competencies in Vidzeme University of Applied Sciences*. Procedia – Social and Behavioral Sciences, 140, 241-245.
- Rothwell, W.J., & Graber, J.M. (2010). *Competency-based training basics*. The United State of America: Versa Press Inc.
- Rothwell, W.J., & Graber, J.M. (2010). *Competency-based training basics*. The United State of America: Versa Press Inc.
- Schramm, J. (2006). *HR technology competencies: New roles for HR professionals*. The United State of America: Society for Human Resource Management.
- Zhu, W., Chew, K.H., & Spangler, W.D. (2005). CE O transformational leadership and organizational outcomes: The mediating role of human-capital-enhancing human resource management. *The Leadership Quarterly*, 16(2005), 39-52.

การพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนเรื่อง การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัส ทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ The Development of Lesson Application on Android Operating System : Detection of Viral Infection in Medical Laboratory

Received : 2019-09-13

Revised : 2019-09-30

Accepted : 2019-10-01

ผู้วิจัย ศิริลักษณ์ อีระบุตร¹

Sirilak Teeraputon¹

sirilakt@nu.ac.th

ดิเรก อีระบุตร²

Direk Teeraputon²

จุฑามาศ วงษ์ศรีเผือก³

Juthamard Wongsriphruak³

จิรฐา รัชชกุล⁴

Jiratha Rachanakul⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างและตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชันบทเรียน เรื่องการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตสาขาเทคนิคการแพทย์ ชั้นปีที่ 3 คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 57 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ dependent ผลการวิจัยพบว่า การตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชันบทเรียน อยู่ในระดับดี ประกอบด้วยด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 และด้านสื่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า คะแนนหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77

คำสำคัญ: การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัส ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ แอปพลิเคชันบทเรียน ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาเทคนิคการแพทย์ คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Assistant Professor Sirilak Teeraputon, Ph.D. Department of Medical Technology, Faculty of Allied Health Science, Naresuan University,

²รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Associate Professor Direk Teeraputon, Ph.D. Department of Educational Technology and Communications, Faculty of Education, Naresuan University

³⁻⁴ นิสิต สาขาเทคนิคการแพทย์ คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Students Department of Medical Technology, Faculty of Allied Health Science, Naresuan University

Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) To create and evaluate the quality of application instruction media on android operating system 2) To compare pre-test score and post-test score of student's learning achievement after studying with lesson application instruction media 3) To study the students' satisfaction on using application. The samples were 57 students of the 3rd year in medical technology program from the faculty of allied health science who were selected by purposive sampling. The statistical analysis in

data were mean, standard deviation, and the t-test. The results revealed that: The quality of this lesson application was good level in both content assessment and media assessment, which consist of mean 4.04 and 4.07, and standard deviation 0.65 and 0.54, respectively. The students' learning achievement showed that the post-test scores were higher than pre-test scores at 0.01 level of statistical significance. The satisfaction on using lesson application was at good level with the mean 4.30 and standard deviation 0.77.

keyword : Diagnosis of viral infections Medical laboratory Lesson application Android operating system

บทนำ

การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ เป็นสิ่งสำคัญในการวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัส เพื่อประกอบการรักษา ทำให้แพทย์สามารถรักษาได้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ตลอดจนใช้ในการติดตามการรักษา และยังเป็นข้อมูลทางด้านระบาดวิทยา รวมทั้งเฝ้าระวังโรคติดเชื้อไวรัสที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน หรือ โรคติดเชื้อไวรัสที่อาจเกิดอุบัติซ้ำได้ การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ เป็นหนึ่งของบทเรียนในรายวิชาจุลชีววิทยาคลินิก 1 หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคนิคการแพทย์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสที่ต้องนำไปใช้ในวิชาชีพต่อไป

ในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยการศึกษาก่อนหน้านี้ ส่วนใหญ่จะเน้นการท่องจำ การเรียนรู้ในห้องเรียนผ่านผู้สอน การสนทนาถามตอบ ทำให้ความรู้ของผู้เรียนอาจมีขีดจำกัด ขาดการวิเคราะห์ข้อมูล จึงต้องเปลี่ยนแนวคิดในการเรียนรู้ใหม่ เพื่อให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน จึงมีการพัฒนาการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีมาส่งเสริมการเรียนรู้ (สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษา, 2560) และในปัจจุบันโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมโดยมีระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์เป็นระบบปฏิบัติการแบบเปิดเผยซอร์ฟแวร์ต้นฉบับ (Open Source) ของบริษัท Google ที่ได้รับความนิยมสูง เนื่องจากอุปกรณ์ที่ใช้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์มีจำนวนมาก อุปกรณ์มีหลายระดับราคา ทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกได้ตามต้องการ (โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์, 2557) ตลอดจนในปัจจุบันมีโมบายแอปพลิเคชัน (Mobile Application) ซึ่งเป็นโปรแกรมประยุกต์ที่พัฒนาขึ้นสำหรับอุปกรณ์เคลื่อนที่ และช่วยตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน อีกทั้งยังสนับสนุนให้ใช้งานได้ง่ายยิ่งขึ้น (ภาสกร เรืองรอง, 2556)

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้สร้างแอปพลิเคชันบทเรียนเรื่อง การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ของระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเข้าถึงบทเรียนได้ง่ายขึ้น สามารถเรียนรู้ ทบทวนบทเรียนด้วยตนเอง ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา โดยไม่จำกัดจำนวนครั้ง และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชันบทเรียน เรื่องการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สำหรับนิสิตสาขาเทคนิคการแพทย์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนรู้ ของนิสิตสาขาเทคนิคการแพทย์ ชั้นปีที่ 3 โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียน เรื่องการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียน เรื่องการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

ขอบเขตการวิจัย

1. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชันบทเรียน เรื่องการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ สำหรับนิสิตสาขาเทคนิคการแพทย์
2. การทดลองใช้แอปพลิเคชันบทเรียน เรื่องการตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์ ในกลุ่มตัวอย่างนิสิตสาขาเทคนิคการแพทย์ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560
3. การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตสาขาเทคนิคการแพทย์ ชั้นปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียน เรื่อง การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์

เครื่องมือในการวิจัย

1. บทเรียนเรื่อง การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์
2. โปรแกรม Weebly โปรแกรม MIT App Inventor โปรแกรม Pingendo โปรแกรม Bootstrap และโปรแกรม Adobe PhoneGap
3. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
4. แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา
5. แบบประเมินคุณภาพด้านสื่อ/เทคโนโลยี
6. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชัน

วิธีดำเนินการทดลอง

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย แบ่งตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องตามหลักของ ADDIE MODEL (McGriff, 2000) 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) ขั้นตอนการพัฒนา (Development) ขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) และขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) ดังนี้

1. การสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชันบทเรียน
 - 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพของปัญหาและผู้เรียน (Analysis) บทเรียนเรื่อง การตรวจวินิจฉัยโรคติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ เป็นบทเรียนที่ผู้เรียนไม่สามารถลงมือปฏิบัติได้จริง เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของสถานที่ อุปกรณ์และเวลา คณะผู้วิจัยจึงพัฒนาแอปพลิเคชันบทเรียนดังกล่าว เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และยังไม่เคยมีการพัฒนาบทเรียนในรูปแบบนี้
 - 2) ขั้นตอนการออกแบบ (Design) คณะผู้วิจัยได้สร้างเนื้อหาและแบบทดสอบ เรื่องวิธีการตรวจวินิจฉัยการติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ [5-8] ในรายวิชาการวิชาจุลชีววิทยาคลินิก 1 ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 หัวข้อหลัก คือ 1) การตรวจตัวอย่างโดยตรง 2) การแยกและพิสูจน์เชื้อไวรัส 3) การตรวจทางน้ำเหลืองวิทยา หรือการตรวจหาแอนติบอดี หลังจากนั้นนำ

เนื้อหาและแบบทดสอบที่สร้างเสร็จไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาประเมิน โดยใช้แบบประเมินด้านเนื้อหา และทำการปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3) ขั้นตอนการพัฒนา (Development) คณะผู้วิจัยได้นำเนื้อหาบทเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านเนื้อหาแล้ว มาสร้างเป็นแอปพลิเคชันบทเรียน โดยใช้โปรแกรม Weebly และโปรแกรม MIT App Inventor เมื่อสร้างแอปพลิเคชันบทเรียนเสร็จ ได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อตรวจสอบคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพด้านสื่อ และนำไปสู่การสร้างแอปพลิเคชันใหม่โดยใช้โปรแกรม Pingendo โปรแกรม Bootstrap และโปรแกรม Adobe PhoneGap หลังจากสร้างแอปพลิเคชันใหม่เสร็จได้นำไปให้กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้ก่อนนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

จากนั้นนำแอปพลิเคชันที่ผ่านการปรับปรุง แก้ไขไปทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตสาขาเทคนิค การแพทย์ ชั้นปีที่ 3 คณะสหเวชศาสตร์ ปีการศึกษา 2560 มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 57 คน ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน และศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้ออปพลิเคชันบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการนำไปใช้ (Implementation) และขั้นตอนการประเมินผล (Evaluation) ตามหลักของ ADDIE MODEL

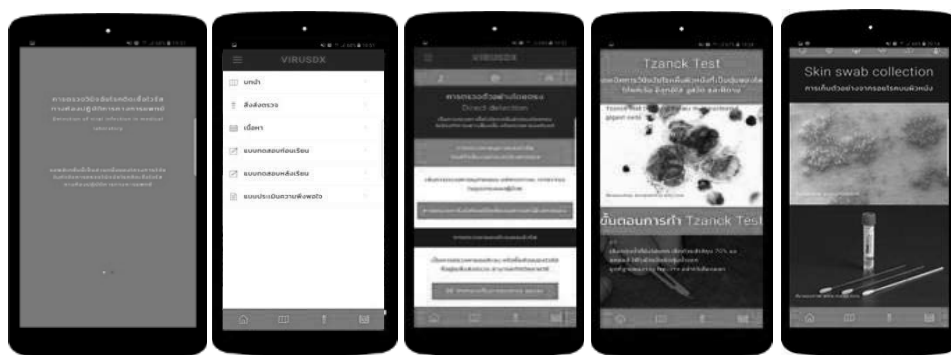
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียน โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียน ทำการทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยแอปพลิเคชันบทเรียนที่สร้างขึ้น ด้วยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน และทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. การศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียน หลังจากทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่าง ได้สอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันบทเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย (Results)

1. การสร้าง และตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชันบทเรียน

คณะผู้วิจัยสร้างแอปพลิเคชันโดยใช้โปรแกรม Pingendo โปรแกรม Bootstrap และโปรแกรม Adobe PhoneGap ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านเนื้อหาของบทเรียน ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 ตัวอย่างหน้าจอแอปพลิเคชันบทเรียน

พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 การตรวจสอบคุณภาพด้านสื่อ โดยภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54 และผลการประเมินคุณภาพด้านสื่อของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.65

2. การเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียนของผู้ใช้แอปพลิเคชันบทเรียนทำการวัดผลสัมฤทธิ์ของบทเรียน ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 57 คน โดยสถิติ pair t-test พบว่า คะแนนหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนผู้ ใช้แอปพลิเคชันบทเรียน

คะแนน	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t	p-value
ก่อนเรียน	57	7.68	2.03	6.39*	0.01
หลังเรียน	57	8.91	1.30		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, $P < 0.01$

3. การศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง หลังการเรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน

เมื่อนำแอปพลิเคชันบทเรียน ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 57 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการใช้อัปพลิเคชันบทเรียนนี้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.77 ดังตารางที่ 2 นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 มีความต้องการที่จะทบทวนบทเรียนผ่านแอปพลิเคชันในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีคำบรรยายประกอบในทุกภาพ และมีการฝึกศึกษาในรายวิชาอื่นๆ ในแอปพลิเคชันบทเรียน

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อการใช้อัปพลิเคชันบทเรียน

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ระดับ ความพึง พอใจ
	ค่าเฉลี่ย (X)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	
1. การมีแอปพลิเคชันบทเรียน ทำให้มีความน่าสนใจและ น่าเรียน	4.47	0.60	มาก
2. การใช้อัปพลิเคชันบทเรียน ทำให้เข้าใจบทเรียน และ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น	4.23	0.77	มาก
3. การมีแอปพลิเคชันบทเรียนทำให้ท่านสามารถทบทวน เนื้อหา ทั้งหมดจากที่เรียนในชั้นเรียน	4.40	0.77	มาก
4. แอปพลิเคชันบทเรียนทำให้ได้เรียนรู้เพิ่มเติมจาก เนื้อหาในตำรา เรียน	4.07	0.83	มาก
5. ท่านสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้นอกเวลาเรียน	4.67	0.60	มากที่สุด
6. ท่านสามารถเรียนรู้บทเรียนจากแอปพลิเคชันบทเรียน ได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดจำนวนครั้ง	4.21	0.69	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ระดับความพึงพอใจ
	ค่าเฉลี่ย (X)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	
7. การมีภาพประกอบช่วยให้ท่านเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนได้มากขึ้น	4.49	0.70	มาก
8. ลักษณะของขนาดตัวอักษร ชัดเจน อ่านง่าย และเหมาะสม	4.33	0.71	มาก
9. ภาพกราฟฟิกเหมาะสมชัดเจน	3.67	1.41	มาก
10. ท่านรู้สึกเพลิดเพลินเมื่อได้เรียนรู้ด้วยแอปพลิเคชันบทเรียน	4.21	0.69	มาก
11. ควรใช้แอปพลิเคชันบทเรียนเพื่อทบทวนความรู้ในรายวิชาอื่นด้วยบทเรียน	4.60	0.65	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.30	0.77	มาก

สรุปผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้สร้างแอปพลิเคชันบทเรียน โดยใช้โปรแกรม Pingendo โปรแกรม Bootstrap และโปรแกรม Adobe PhoneGap โดยมีผลการตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชันบทเรียนอยู่ในระดับดี ทั้งด้านเนื้อหาและสื่อ ($= 4.04$, $SD = 0.65$ และ $= 4.07$, $SD = 0.54$) เมื่อนำไปทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($= 4.30$, $SD = 0.77$) แสดงว่าแอปพลิเคชันบทเรียนนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการศึกษา

การอภิปรายผล

คณะผู้วิจัยได้สร้างแอปพลิเคชันบทเรียน โดยใช้โปรแกรม Pingendo โปรแกรม Bootstrap และโปรแกรม Adobe PhoneGap แทนการสร้างแอปพลิเคชันด้วยโปรแกรม MIT App Inventor เนื่องจากโปรแกรม MIT App Inventor สามารถสร้างเนื้อหาได้ไม่เกิน 10 หน้าScreen และโปรแกรม Weebly มีข้อจำกัด คือ ในการเปิดแอปพลิเคชันจะต้องเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตทุกครั้ง ไม่สามารถเปลี่ยนลักษณะตัวอักษรได้ สี่ที่ใช้ในการปรับแต่งมีให้เลือกใช้งานได้จำกัด

แอปพลิเคชันบทเรียนที่สร้างขึ้น ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านสื่อ และนำมาทดลองใช้ในกลุ่มเดียว พบว่ามีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากคณะผู้วิจัยใช้หลักการของ ADDIE MODEL ทำให้คณะผู้วิจัยได้แอปพลิเคชันที่มีคุณภาพ ใช้งานได้จริง และมีความน่าสนใจ

ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ เป็นเพราะแอปพลิเคชันบทเรียน มีความน่าสนใจ มีภาพประกอบทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรพตพรณ์ สิงห์ดี และศุภลักษณ์ สัตย์เพริศพราย (2558) และผลการวิจัยอรรณพ บัวแก้ว (2547) และในที่นี่มีผู้ที่มีคะแนนไม่เปลี่ยนแปลงจำนวน 18 คน และมีคะแนนลดลงจำนวน 3 คน อาจมีสาเหตุมาจากคณะผู้วิจัยได้ทำการทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างหลังการเลิกเรียน ซึ่งอาจทำให้เกิดความเหนื่อยล้า

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการเรียนผ่านแอปพลิเคชันบทเรียน ในระดับมากที่สุด ในเรื่อง สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ทุกที่ ทุกเวลา และไม่จำกัดจำนวนครั้งในการเข้าเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ของการพัฒนาบทเรียน เพื่อการเรียนรู้และทบทวนความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้แอปพลิเคชันบทเรียนบนโทรศัพท์เคลื่อนที่

บรรณานุกรม

- จริยา หาญจนวนวงศ์. (2541). *ไวรัสวิทยา เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ขอนแก่น: ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บรรพตพรณ์ สิงห์ดี และศุภลักษณ์ สัตย์เพริศพราย. (2558) *การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเสริมรายวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์*. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2560. จาก <http://gs.nsrh.ac.th/>
- ไพโรจน์ พุฒินัน และคณะ. (2559). *ไวรัสวิทยา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมาคมไวรัสวิทยา.
- ภาวพันธ์ ภัทรโกศล. (2550). *หลักไวรัสวิทยาทางการแพทย์*. กรุงเทพฯ: บริษัทโนว์เลจ เพลส จำกัด.
- ภาสกร เรืองรอง. (2556). *การพัฒนาบทเรียนบน Tablet PC*. กรุงเทพฯ: พรทิชา.
- ศิริลักษณ์ ชีระภูธร. (2550). *คู่มือการตรวจหาการติดเชื้อไวรัสทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ การเก็บรักษา และนำส่งสิ่งส่งตรวจ*. พิษณุโลก: คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษา. (2560). *การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2560, จาก <http://www.ptu.ac.th/quality/data/levyp1.pdf>
- อรรณพ บัวแก้ว. (2557). *การสร้างและหาประสิทธิภาพบทเรียนสำหรับการเรียนแบบ e-Learning วิชาการออกแบบตกแต่งภายใน เรื่อง หลักการเขียนทัศนียภาพเบื้องต้น หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. สืบค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2560. จาก <http://dcms/thailis.or.th/dcm>
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2557). *วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ : บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- McGriff, Steven J. (2000). *Instructional System Design (ISD): Using the ADDIE Model*. Instructional Design Models. 226 (14): 1-2.

การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออก
กลางคั่นของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนา
เฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของจังหวัดสงขลา

Analysis of Dropout Risk Factors and Development of Protective
Model For Students Islamic Private School in Special
Administration Zone in Southern Border of Songkhla

Received : 2019-10-21

Revised : 2019-12-09

Accepted : 2019-12-11

ผู้วิจัย นุรซีตา เพอแผละ¹

Nurseeta Phoesalae¹

jutarat@hu.ac.th

จุฑารัตน์ คชรรัตน์²

Jutarat Kotcharat²

นิวัตน์ สวัสดิ์แก้ว³

Niwat Sawatkeaw³

ยะมীন แหละดี⁴

Yameen Lahtee⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคั่นของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลา วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญในการออกกลางคั่นของนักเรียน ได้แก่ ปัญหาการมีวุ่นวายและยาเสพติดของนักเรียน ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์เชิงคู่ระหว่างเรียนอันนำไปสู่การออกจากระบบการศึกษอย่างสมบูรณ์ วัฒนธรรมการแต่งงานเพิ่มความรับผิดชอบและหลุดจากระบบการศึกษอย่างถาวร เยาวชนถูกเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ใช้แรงงานก่อนวัยอันควร

คำสำคัญ : ปัจจัยเสี่ยงในการออกกลางคั่น, รูปแบบการป้องกันความเสี่ยง, โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม, เขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

¹ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Ph.D. in Educational Measurement and Evaluation Faculty of Education Chulalongkorn University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Ph.D in Elementary Education Program Faculty of Education and Liberal Arts Hatyai University

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Ph.D. in Public Administration Program Faculty of Political Science Hatyai University

⁴ ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนดาร์ลุญญาฮีดีนวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา

Licensee Darul Mujahideen School Songkhla

Abstract

This research is a qualitative research which aims to analyze the risk factors and risk management affecting the effectiveness of islamic private school in special administration zone in southern border of songkhla. The methods of gathering the research are doing an in-depth interview and a focus group. The result of the research found that the risk factors are drug problems among the students, learning problems, adulterous problems which lead them to quit school completely, early marriage problems and premature labour problems.

Keyword: School dropout Education Risk Factor Special administration zone in southern border of songkhla.

บทนำ

สถาบันการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นประกอบด้วยสถาบันการศึกษาน้อยใหญ่มากมาย ทั้งสถาบันการศึกษาสามัญ สถาบันการศึกษาศาสนาควบคู่สามัญ สถาบันอาชีวศึกษา ตลอดจนสถาบันการศึกษานานาชาติ จากโครงการสำรวจคุณภาพชีวิตของประชาชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.2552 พบว่าประชากรวัยเรียนอายุระหว่าง 3-24 ปี มีอัตราการเรียนหนังสือแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงอายุ โดยประชากรอายุระหว่าง 7-12 ปี ทั้งชายและหญิงมีอัตราการเรียนสูงที่สุด คือ ประชากรเกือบทุกคนในกลุ่มนี้กำลังเรียนหนังสืออยู่ แต่อัตราการเรียนหนังสือได้ลดลงในกลุ่มประชากรอายุ 13-18 ปี และ 19-24 ปีตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าประชากร วัยเรียนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่เรียนจบชั้นประถมศึกษาเป็นอย่งน้อย แต่การเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไปจะลดลงเรื่อยๆ ทั้งในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประชากรที่นับถือศาสนาอิสลาม (ปราโมทย์ ประสาทกุล, 2553) จากผลสำรวจดังกล่าวทำให้ตระหนักได้ว่าประเด็นด้านการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงเป็นประเด็นที่นาเป็นห่วง โดยเฉพาะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาที่จำนวนผู้เรียนมีแนวโน้มลดลงเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น ดังนั้นการหาเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจยุติการศึกษาก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาหรือการออกกลางคัน ตลอดจนการหารูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการยุติการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาหลักของเยาวชนมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรให้ความสนใจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

จากผลการสำรวจของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในปีพุทธศักราช 2554 กระทรวงศึกษาธิการรายงานสถิติภาวะการจัดการศึกษาของประชากรวัยเรียนทั่วประเทศทั้งหมด 16 ล้านคน พบว่า มีเด็กและเยาวชนวัยเรียนอยู่ในระบบการศึกษาเพียง 14 ล้านคน แบ่งเป็นประชากรในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ 13 ล้านคน และสังกัดอื่นๆ อีก 1 ล้านคน ตัวเลขชุดนี้บ่งชี้ว่า ประชากรวัยเรียนของประเทศไทยหายไปจากระบบถึง 2 ล้านคน คิดเป็น 12.5 เปอร์เซ็นต์ หมายความว่า ในเด็กทุก ๆ 10 คน จะมีเด็ก 1 คนที่ไม่ได้รับการศึกษาจากระบบ (กฤษฎา ศุภวรรธนะกุล, 2556) และจากการที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ยกระดับคุณภาพการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 5 จังหวัด อาทิ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสตูล และ 5 อำเภอใน จังหวัดสงขลา เนื่องจากพบว่ามีเด็กที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ไม่เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือไปเรียนต่อในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามเพียงอย่างเดียว ดังนั้น สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้รวบรวมจำนวนเด็กที่ตกหล่นจากระบบโรงเรียนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจำนวนทั้งสิ้น 9,805 คน แยกเป็นตกหล่นจากระบบโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3,331 คน ตกหล่นจากระบบโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 185 คน และตกหล่นจากระบบโรงเรียนสังกัดโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม/สถาบันการศึกษาเอกชน จำนวน 6,289 คน สำหรับจังหวัดที่มีกลุ่มเด็กที่ยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ (ม.3) สูงสุด คือ 5 อำเภอ ในจังหวัดสงขลา ประกอบด้วย อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอเทพา และ อำเภอสะเตา มีจำนวนทั้งสิ้น 2,632 คน รองลงมาคือ จังหวัดปัตตานี 2,461 คน จังหวัดยะลา 2,408 คน จังหวัดนราธิวาส 1,848 คน และจังหวัดสตูล 456 คน ตามลำดับ (อภิชาติ จีระวุฒิ, 2557)

จากงานวิจัยและผลสำรวจต่างๆทำให้ตระหนักได้ว่าประเด็นด้านการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงเป็นประเด็นที่น่าเป็นห่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ผลการสำรวจชี้ให้เห็นว่ามีสถิติของเด็กตกหล่นมากที่สุดโดยเฉพาะในพื้นที่ อำเภोजะนะ อำเภอนาหวี อำเภเทพา และอำเภอบะยัอย จังหวัดสงขลาซึ่งเป็นอำเภอที่เป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างจังหวัดสงขลา กับจังหวัดปัตตานีและยะลา และยังเป็นเพียง 4 อำเภอในจังหวัดสงขลาที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติความมั่นคงเหมือนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น คณะผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคคลที่อยู่ในสถาบันการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในส่วนของจังหวัดสงขลาจึงสนใจศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลาเพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการรณรงค์ทั้งทางตรงและการอ้อมเพื่อลดปัจจัยที่ก่อให้เกิดการออกกลางคัน และสามารถนำรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันไปประยุกต์ใช้ป้องกันความเสี่ยงของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่อื่นภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

วิธีการวิจัย

การวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อสำรวจสถานการณ์การออกกลางคันของนักเรียนในปัจจุบันและปัจจัยเสี่ยงเบื้องต้นที่ทำให้เกิดการออกกลางคัน

ประชากร เพื่อการสำรวจให้ทราบสถานการณ์ที่ตรงตามสภาพจริงจึงมุ่งเน้นไปที่การสำรวจผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 5 ถึง 25 ปี ในพื้นที่ที่ศึกษา ประชากรสำหรับการศึกษาในส่วนนี้จึงเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 5 ถึง 25 ปี ทุกคนที่อาศัยหรือมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ของ อำเภोजะนะ อำเภอนาหวี อำเภเทพา และอำเภอบะยัอยของจังหวัดสงขลา

กลุ่มตัวอย่าง เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและเพื่อการสะท้อนลักษณะจริงของพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ส่วนนี้จึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) และทำการสุ่มในระดับ “หมู่บ้าน” เพื่อใช้ข้อมูลจากหมู่บ้านดังกล่าวอธิบายสภาพของภาพรวมทั้งหมด เนื่องจากในหมู่บ้านหนึ่งๆ มักจะมีลักษณะของประชากรในลักษณะต่างๆ ที่หลากหลายและครบถ้วนตามสภาพจริงของภาพรวม อีกทั้งการเก็บข้อมูลในลักษณะหมู่บ้านนี้มีความสะดวกในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้สุ่มเลือก หมู่บ้านบ่อโชน หมู่ที่ 7 ตำบลสะกอม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยหมู่บ้านที่ตกเป็นหมู่บ้านตัวอย่าง มีทั้งสิ้น 258 ครัวเรือน โดยมีกลุ่มประชากรตัวอย่าง ซึ่งในที่นี้หมายถึงผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 5 – 25 ปี ที่อาศัยหรือมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่ศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 367 คน

การหาปัจจัยเสี่ยงและการวางรูปแบบป้องกันความเสี่ยงการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) เด็กที่ออกกลางคัน 2) ผู้ปกครองของเด็กที่ออกกลางคัน 3) เพื่อนของเด็กที่ออกกลางคัน 4) ครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 5) ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 6) ประชาชนภายในชุมชน 7) ผู้นำชุมชน /ผู้นำศาสนา และ 8) ผู้บริหารหน่วยงานของรัฐด้านการศึกษาในพื้นที่

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ บางส่วนของประชากรดังที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ในที่นี้มีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Selection) และแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

วิธี/เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	ผู้ให้ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
➤ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ		
1. แบบสำรวจนักเรียน	1. หมู่บ้านตัวอย่าง	1.ทราบสถานการณ์การออกกลางคัน ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลามในพื้นที่ที่ศึกษา 2.ทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ ออกกลางคัน
➤ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ		
1. การสนทนากลุ่ม	1. ผู้บริหารและครู 2. กลุ่มสตรีในหมู่บ้าน	1. ทราบภาพรวมของการออก กลางคัน 2. ทราบข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย เสี่ยงที่ก่อให้เกิดการออกกลางคัน 3. ทราบข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การป้องกันความเสี่ยงในการออก กลางคัน
2. สัมภาษณ์เชิงลึก	1. ผู้ปกครองของเด็กที่ออก กลางคัน 2. นักเรียนที่ออกกลางคัน 3. นักเรียนที่เคยออกกลางคัน แล้วกลับมาเรียนใหม่จนสำเร็จ การศึกษา	1. ทราบปัจจัยที่ทำให้เกิดการออก กลางคัน 2. ทราบปัจจัยที่ทำให้เกิดการกลับ เข้าสู่ระบบการศึกษาของนักเรียนที่ เคยออกกลางคันแล้วกลับมาเรียน ใหม่จนสำเร็จ 3. ทราบข้อคิดเห็นที่สามารถนำไปสู่ การวางรูปแบบการป้องกันความเสี่ยง ในการออกกลางคัน
	1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม 2. ผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่ศึกษา (เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) 3. ผู้นำศาสนาอิสลามในพื้นที่ ที่ศึกษา	1. ทราบภาพรวมในเรื่องเกี่ยวกับ การศึกษาในบริบทของพื้นที่ที่ศึกษา 2. ทราบข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการออก กลางคัน 3. ทราบข้อคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ การป้องกันความเสี่ยงในการออก กลางคัน

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

- 1) ค้นคว้ารวบรวมข้อมูล ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หาข้อมูลทุติยภูมิเกี่ยวกับสถานการณ์การออกกลางคันของนักเรียนที่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเคยรวบรวมไว้
- 2) ทำการสุ่มตัวอย่างหมู่บ้านที่อยู่ภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด (อ.จะนะ อ.เทพา อ.นาทวี และ อ.สะบ้าย้อย) โดยการเลือกตัวอย่างเชิงทฤษฎี (Theoretical Sampling) โดยสุ่มในระดับหมู่บ้าน เมื่อได้หมู่บ้านที่ตกเป็นตัวอย่างแล้ว ทำการสำรวจทุกครัวเรือนเพื่อทราบสถานการณ์ด้านการศึกษาของผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 5 – 25 ปี
- 3) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้างต้น โดยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ เพื่อทราบสถานการณ์ด้านการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ สัดส่วนจำแนกตามปัจจัยต่างๆ ปัจจัยความเสี่ยงเบื้องต้นที่ทำให้เด็กนักเรียนออกกลางคัน
- 4) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก สทนากลุ่ม การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ในกลุ่มเด็กออกกลางคัน ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กที่ออกกลางคัน ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ ผู้นำชุมชนและผู้นำศาสนา
- 5) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการเก็บข้อมูลข้างต้นเพื่อสรุปปัจจัยความเสี่ยงที่ทำให้นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ที่ศึกษาออกกลางคัน
- 6) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม กับกลุ่มเด็กออกกลางคัน ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กที่ออกกลางคัน ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ ผู้นำชุมชนและผู้นำศาสนา
- 7) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อสรุปรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงที่ทำให้เด็กนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ที่ศึกษาออกกลางคัน

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลา

ภาพรวมด้านการศึกษาของชาวมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นพบว่าผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพราะต้องการให้ได้เรียนรู้ทั้งวิชาสามัญและศาสนา (นิเลาะ แวอุเซ็ง, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาของเยาวชนมุสลิมของศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่า เมื่อนักเรียนเริ่มเข้าเรียนในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่เข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ และด้วยวิถีชีวิตของชาวมุสลิม นักเรียนไทยเชื้อสายมลายูในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐดังกล่าวจะไปเรียนศาสนาในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ ที่โรงเรียนตากกา แต่อย่างไรก็ตามเมื่อขึ้นชั้นมัธยมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้จะอยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมากกว่าในโรงเรียนมัธยมของรัฐ (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2552) สอดคล้องกับการลงสำรวจพื้นที่ในเบื้องต้นของโครงการวิจัยชิ้นนี้ ซึ่งได้พบว่าเยาวชนมุสลิมส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่ศึกษาเลือกศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ นอกจากนี้ยังเป็นไปในทิศทางเดียวกับคำสัมภาษณ์ของผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่ศึกษา เช่น ผู้ใหญ่บ้านเกาะทาก ต.นาหว้า อ.จะนะ จ.สงขลา ซึ่งประชาชนในหมู่บ้านนับถือศาสนาอิสลามเกือบทั้งหมด ได้กล่าวว่า

“เด็กในหมู่บ้านส่วนใหญ่เรียนสามัญในระดับประถม ส่วนมากเรียนที่โรงเรียนบ้านเกาะทาก (โรงเรียนรัฐบาลในชุมชน) พอเริ่มเข้ามัธยมก็จะย้ายไปเรียนโรงเรียนศาสนาควบคู่สามัญเกือบทั้งหมด ทั้งหมู่บ้านมีอยู่ประมาณ 2-3 ครอบครัวเท่านั้นที่เรียนสามัญล้วน” เป็นต้น ดังนั้นในพื้นที่ 4 อำเภอดังกล่าวจึงปรากฏโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดเล็กน้อยใหญ่ได้ทั่วไป ดังตารางที่ 2 ซึ่งแสดงข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา และอำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ประจำปี 2556

ตารางที่ 2 : สถิติโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่อำเภอจะนะ นาทวี เทพา
สะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2556

อำเภอ	โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	
	โรงเรียน (โรง)	นักเรียน (คน)
จะนะ	16	9,035
เทพา	5	1,802
นาทวี	3	1,966
สะบ้าย้อย	2	2,288
รวม	26	15,091

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษาลำดับชายแดนภาคใต้

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าในพื้นที่ 4 อำเภอมีจำนวนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสิ้น 26 โรงเรียน มากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนโรงเรียนทั้งหมดเป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่อำเภอจะนะ ซึ่งสอดคล้องกับสัดส่วนระหว่างประชากรไทยพุทธและมุสลิม ซึ่งถึงแม้ว่าสัดส่วนในภาพรวมทั้ง 4 อำเภอจะมีความใกล้เคียงกัน แต่น้ำหนักสัดส่วนของชาวมุสลิมจะอยู่ในอำเภอจะนะมากกว่าในอำเภออื่นๆ โดยอำเภอจะนะมีสัดส่วนชาวพุทธ : มุสลิม อยู่ที่ประมาณ 25 : 75 ในขณะที่ อำเภอเทพาอยู่ที่ 30 : 70 อำเภอนาทวี 70 : 30 และอำเภอ สะบ้าย้อย 70 : 30 โดยประมาณ

นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ 4 อำเภอนี้ นอกจากเป็นนักเรียนชาวมุสลิมในพื้นที่แล้ว อีกส่วนหนึ่งที่นับว่ามีอยู่จำนวนไม่น้อยคือนักเรียนชาวมุสลิมจากภาคใต้ตอนบน โดยเฉพาะจากจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ชาวมุสลิมในบริเวณดังกล่าวต้องการให้บุตรหลานได้ศึกษาสามัญควบคู่กับศาสนา ในขณะที่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ของตนเองนั้นมีจำนวนไม่มากนัก จึงมองหาพื้นที่ที่เป็นแหล่งของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ประกอบกับสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงทำให้ประชาชนบางส่วนเกิดความกลัวที่จะส่งบุตรหลานเข้าไปอยู่ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส และถึงแม้ว่าพื้นที่ 4 อำเภอนี้จะมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นอยู่บ้างนั้น แต่ในการรับรู้ของคนทั่วไป โดยเฉพาะคนนอกพื้นที่แล้วความหวาดกลัวต่อสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่นี้ยังมีน้อยกว่าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ทั้ง 4 อำเภอนี้จึงเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่น่าสนใจต่อชาวมุสลิมในพื้นที่อื่น

จากบทสัมภาษณ์เกี่ยวกับภูมิปัญญาของนักเรียนจากครูท่านหนึ่ง โรงเรียนแห่งหนึ่งได้กล่าวว่า “ที่โรงเรียนเราส่วนใหญ่เป็นเด็กในพื้นที่นี้ โดยเฉพาะเด็กจะนะและใกล้เคียงซึ่งมีประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ ส่วนอีก 30 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือเป็นเด็กนอกพื้นที่ โดยเฉพาะจากภาคใต้ตอนบน เช่น สุราษฎร์

ธานี พังงา กระบี่ ภูเก็ต โดยเฉพาะพังงา กระบี่ ภูเก็ต จะเยอะที่สุดทุกปี และที่มีไกลที่สุดตอนนี้คือนักเรียนจากปทุมธานี” ในขณะที่อีกโรงเรียนหนึ่ง ครูท่านหนึ่งได้ให้สัมภาษณ์ไว้ว่า “โรงเรียนนี้เด็กส่วนใหญ่เป็นเด็กในพื้นที่และใกล้เคียง นอกจากนั้นเป็นเด็กในพื้นที่อื่น โดยเฉพาะจากสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ซึ่งมีประมาณ 30 เปอร์เซนต์ เด็กกลุ่มนี้ประมาณครึ่งหนึ่งที่มาอยู่ที่นี่เป็นเพราะตามพ่อแม่มา พ่อแม่มาทำงานละแวกนี้ เช่นมาตัดยางที่ลำลอง (ต.ลำลอง อ.นาทวี จ.สงขลา) ส่วนอีกครึ่งหนึ่งพ่อแม่ก็ส่งเฉพาะเด็กมาเพื่อเรียนที่นี่เอง” เป็นต้น

สถานการณ์การออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลา

จากการลงพื้นที่ไปยังโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามหลายๆโรงเรียนในพื้นที่ที่ศึกษา พบว่าทุกโรงเรียนให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี โดยเฉพาะข้อมูลปัญหาอันเกี่ยวกับตัวนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ แต่เนื่องจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนั้นมีการได้รับเงินอุดหนุนรายหัวตามยอดของเด็กนักเรียนที่มีทั้งหมด โดยในปัจจุบันแต่ละโรงเรียนได้รับการกวาดขันและมีการตรวจสอบอยู่อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการรายงานยอดนักเรียนให้ตรงสภาพความเป็นจริงจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ด้วยความต้องการหลีกเลี่ยง การสอบถามในประเด็นเกี่ยวกับยอดของนักเรียนจากทางโรงเรียนซึ่งอาจเป็นประเด็นที่มีความละเอียดอ่อน การลงพื้นที่ในแต่ละโรงเรียนของคณะผู้วิจัยจึงเป็นการลงพื้นที่เพื่อการรับฟังข้อมูลเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ โดยเฉพาะในประเด็นปัญหาที่เป็นสาเหตุอันส่งผลให้นักเรียนออกกลางคันเป็นหลัก สำหรับการสำรวจเพื่อทราบภาพรวมของสถานการณ์การออกกลางคันของนักเรียนในเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยจึงลงชุมชนและทำการสำรวจจากชุมชนควบคู่กันไปด้วย

กรณีศึกษาจากหมู่บ้านตัวอย่าง

ชุมชนที่คณะผู้วิจัยเลือกมาในที่นี้เป็นชุมชนในระดับหมู่บ้าน โดยทำการเก็บข้อมูลของเยาวชนทุกคนในหมู่บ้าน จำนวน 1 หมู่บ้าน โดยถือว่าหมู่บ้านนี้จะสามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดเนื่องจากใน 1 หมู่บ้านจะมีประชากรในลักษณะต่างๆที่ครอบคลุมในทุกลักษณะ อีกทั้งการเก็บข้อมูลในลักษณะนี้คณะผู้วิจัยสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจได้ง่ายกว่าการเก็บข้อมูลที่กระจ่ายในทุกพื้นที่ ทั้งนี้การเก็บข้อมูลจากหมู่บ้านนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการหาสัดส่วนเชิงปริมาณในประเด็นต่างๆ แต่สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นคณะผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพกระจ่ายในหลายชุมชน หลายพื้นที่ สำหรับชุมชนที่นำมาศึกษาเชิงปริมาณในครั้งนี้ คือ หมู่บ้านบ่อโชน หมู่ที่ 7 ตำบลสะกอม อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา

หมู่บ้านบ่อโชนเป็นหมู่บ้านขนาดกลางที่มีพื้นที่ติดทะเล ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 12 กิโลเมตร ประชากรเกือบทั้งหมดเป็นชาวมุสลิม โดยทั้งหมู่บ้านมีทั้งสิ้น 258 ครัวเรือน มีครัวเรือนที่สมาชิกในครัวเรือนนับถือศาสนาพุทธเพียง 2 ครัวเรือน ไทยพุทธและมุสลิมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีการยอมรับในวัฒนธรรมของกันและกันอย่างไม่มีข้อแบ่งแยก มีโรงเรียนประจำหมู่บ้านคือ โรงเรียนบ้านบ่อโชน ซึ่งมีการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล – ประถมศึกษาปีที่ 6 มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำหมู่บ้าน นอกจากโรงเรียนประจำหมู่บ้านแล้ว ภายในรัศมี 5-7 กิโลเมตรของหมู่บ้านบ่อโชนโดยประมาณแล้วอยู่ในเขตพื้นที่ของ 3 ตำบล คือ ตำบลสะกอม ตำบลลิ้นช้าง ของอำเภोजะนะ และตำบลสะกอม ของอำเภอกะทิงในพื้นที่ของ 3 ตำบลนี้มีโรงเรียนตั้งอยู่มากมายครอบคลุมการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา และมีทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาสามัญ ซึ่งมีทั้งสิ้น 14 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านปางาม โรงเรียนบ้านตลิ่งชัน โรงเรียนบ้านนันท โรงเรียนบ้านสุหร่า โรงเรียนบ้านเลียบ โรงเรียนบ้านบ่อโชน โรงเรียนบ้านปากบาง โรงเรียนบ้านสะกอม โรงเรียนบ้านม่วงถ้ำ โรงเรียนวัดคงคาสวรรค์ โรงเรียนบ้านชะ โรงเรียนบ้านเขาน้อย โรงเรียนบ้านพรหมพิ

โรงเรียนบ้านปากบางสะกอม นอกจากนี้ในช่วงรัศมี 5-7 กิโลเมตรดังกล่าวยังมีโรงเรียนที่จัดการศึกษา ศาสนาควบคู่สามัญ (โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม) จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนจริยธรรม ศึกษามูลนิธิ โรงเรียนเจริญธรรมวิทยา และโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิสงขลา ถนนภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง 2 เลน การเดินทางเข้า-ออกจากหมู่บ้านจึงมีความสะดวกพอสมควร โดยมีรถ สลื้อประกอบหลังคาเป็นรถโดยสารประจำทางด้วยค่าโดยสารราคา 5 – 20 บาท โดยประมาณขึ้นอยู่กับ ระยะทาง

การเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้จากแต่ละครัวเรือนในหมู่บ้านบ่อโชนครั้งนี้ มีจุดประสงค์หลักเพื่อ การสำรวจภาพรวมของสถานการณ์การออกกลางคันและปัจจัยเบื้องต้นของกลุ่มเด็กที่ออกกลางคันโดย เน้นผลลัพธ์ เชิงปริมาณมากกว่าคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจึงใช้แบบสอบถามที่มีข้อความ ไม่มากนักเพื่อลด ความคลาดเคลื่อนจากการตอบข้อคำถาม เมื่อได้ข้อมูลครบแล้วจึงตรวจสอบความ ถูกต้องข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง จากผู้ใหญ่บ้านและกลุ่มสตรีในหมู่บ้าน จากการเก็บข้อมูลของทุกครัวเรือนใน หมู่บ้านบ่อโชน ทั้ง 258 ครัวเรือนพบว่า ทั้งหมู่บ้านมีเยาวชนที่อายุระหว่าง 5 – 25 ปี จำนวน 367 คน เมื่อจำแนกตามปัจจัยเบื้องต้น ได้ผลดังตารางที่ 3 ซึ่งพบว่าในจำนวนนี้มีผู้ที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา หรือไม่สำเร็จการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้น	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	191	52.0
ชาย	176	48.0
รวม	367	100.0
การศึกษา		
กำลังศึกษา	270	73.6
ไม่ได้ศึกษา (และยังไม่สำเร็จการศึกษา)	97	26.4
รวม	367	100.0

จากเพศหญิงจำนวน 191 คน พบว่ามีจำนวน 152 คน ที่อยู่ในระบบการศึกษาหรือสำเร็จ การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าแล้ว คิดเป็นร้อยละ 79.6 ในขณะที่เพศหญิงอีก 39 คน ไม่อยู่ในระบบการศึกษาและไม่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิด เป็นร้อยละ 20.4 และจากเพศชายจำนวน 176 คน พบว่ามีจำนวน 118 คน ที่อยู่ในระบบการศึกษา หรือสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าแล้ว คิดเป็นร้อยละ 67.0 ในขณะที่ เพศชายอีก 58 คน ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษาและยังไม่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 33.0 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงสัดส่วนการอยู่ในระบบการศึกษาของเพศชายและเพศหญิง

การศึกษา	เพศ	
	หญิง	ชาย
ศึกษา	152 (79.6%)	118 (67.0%)

ไม่ได้ศึกษา (และยังไม่มีสำเร็จการศึกษา)	39 (20.4%)	58 (33.0%)
รวม	191 (100%)	176 (100%)

สำหรับผู้ที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษาและไม่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า เมื่อวิเคราะห์สัดส่วนจำแนกตามปัจจัยต่างๆ ได้ผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงสัดส่วนของเด็กออกกลางคันจำแนกตามปัจจัยต่างๆ

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	39	40.2
ชาย	58	59.8
รวม	97	100.00
ประเภทของโรงเรียนก่อนออกจากระบบการศึกษา		
โรงเรียนทั่วไปในประเทศไทยที่จัดการศึกษาในสายสามัญ	33	32.63
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	62	65.26
สถาบันการศึกษาในต่างประเทศ	0	0
สถาบันการศึกษาปอเนาะ	0	0
การศึกษานอกระบบ	2	2.11
รวม	97	100.00
พื้นที่ของสถานศึกษา ก่อนออกจากระบบการศึกษา		
สถานศึกษาในจังหวัดสงขลา	96	98.95
สถานศึกษานอกจังหวัดสงขลา	1	1.05
รวม	97	100.0
อาชีพหลักของผู้ปกครองของเด็กที่ออกกลางคัน		
รับจ้างทั่วไป	44	45.4
ข้าราชการ	3	3.1
ประมง	41	42.3
ค้าขาย	6	6.2
เกษตรกรรม	3	3.1
โรงงาน/บริษัท/ลูกจ้าง	0	0.00
รวม	97	100.0
การประกอบอาชีพในปัจจุบันของเด็กที่ออกกลางคัน		
รับจ้างทั่วไป	45	46.4
ข้าราชการ	1	1.0
ประมง	25	23.7
ค้าขาย	4	4.10
เกษตรกรรม	1	1.00
โรงงาน/บริษัท/ลูกจ้าง	7	7.20

ไม่ได้ประกอบอาชีพ	14	14.4
รวม	97	100.0

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลาจากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ตลอดจนการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่ออกกลางคัน ผู้ปกครองของเด็กที่ออกกลางคัน ซึ่งรวมทั้งสิ้นได้เรื่องราวของเด็กที่ออกกลางคันทั้งสิ้น 60 เรื่องราว ตลอดจนกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม คณะครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา เจ้าหน้าที่ภาครัฐในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลดังกล่าวทั้งหมดมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วจึงสามารถสรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลา ได้เป็น 5 ปัจจัยเสี่ยงฯ คือ 1) ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากตัวนักเรียน ได้แก่ การขาดเป้าหมายในชีวิต การถูกคนรอบข้างชักจูงไปในที่ผิด ความติดคนนอน อยากรู้อยากลอง ขาดความรับผิดชอบ การเห็นความสำคัญของการศึกษาน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ระดับสติปัญญา ขาดความเกรงกลัวในกฎระเบียบและบทลงโทษเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์เชิงชู้สาวของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และไม่ชอบการศึกษาจึงเลือกทางเลือกอื่นที่ทำให้สามารถออกจากระบบการศึกษาได้ 2) ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากครอบครัว ได้แก่ การดูแลและปลูกฝังเด็กให้เห็นโทษของการมั่วสุม เกล และติดยาเสพติดของพ่อแม่ยังไม่เพียงพอ ขาดการแนะแนวและส่งเสริมการทำกิจกรรมเพื่อป้องกันการใช้เวลาว่างอย่างเป็นโทษ การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบ้านกับโรงเรียนยังไม่เพียงพอ การให้เด็กเรียนไกลบ้าน ไกลผู้ปกครอง ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาน้อยกว่าที่ควรจะเป็น การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเรียนของเด็กนักเรียนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ผู้ปกครองไม่เข้าใจ / ไม่มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับระบบการศึกษาในปัจจุบัน การปลูกฝังและการเน้นย้ำเรื่องความสัมพันธ์เชิงชู้สาวตามหลักอิสลามยังไม่เพียงพอ การมีค่านิยมเกี่ยวกับการให้เยาวชนแต่งงานมีครอบครัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาการขาดความรับผิดชอบ ผู้ปกครองเสนอทางเลือกระหว่างการเป็นผู้ใช้แรงงานกับการกลับไปเข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาของเยาวชนในความดูแล และการไม่เปิดเผยข้อมูลความยากลำบากในการศึกษาของเยาวชนในความดูแลเพื่อขอความช่วยเหลือจากสังคมและชุมชน ตลอดจนโรงเรียนและหน่วยงานภาครัฐในด้านการศึกษา 3) ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากสถานศึกษา ได้แก่ การดูแลและปลูกฝังเด็กให้เห็นโทษของการมั่วสุม เกล และติดยาเสพติดยังไม่เพียงพอ ขาดการแนะแนวและส่งเสริมการทำกิจกรรม เพื่อป้องกันการใช้เวลาว่างอย่างเป็นโทษ การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบ้านกับโรงเรียนยังไม่เพียงพอ ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนและการกวดขันยังไม่เพียงพอ การแนะแนวเส้นทางการศึกษาให้แก่นักเรียนและผู้ปกครองยังไม่เพียงพอ ระบบการแก้ 0 , ร , มส. ของบางโรงเรียนยังไม่เหมาะสม การปลูกฝังและเน้นย้ำเรื่องการกระทำความผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงชู้สาวตามหลักอิสลามยังไม่เพียงพอ 4) ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากชุมชนและสังคม เช่น ชุมชนและสังคมเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาเรื่องการออกกลางคันไม่มากนัก การมองเห็นปัญหาการมั่วสุม เกล และยาเสพติด เป็นเรื่องปกติของชุมชน จึงทำให้ปัญหาเหล่านี้แพร่ระบาดเข้ามาในชุมชนอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สถาบันทางศาสนาในชุมชนเข้ามามีบทบาทในการกวดขันเยาวชนเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงชู้สาวตามหลักอิสลามไม่มากนัก ขาดการผลักดันจากชุมชนและสังคมในการที่จะให้ผู้ที่ถูกทอดทิ้ง

ระบบการศึกษาและมีวิถีชีวิตในรูปแบบต่างๆกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาในรูปแบบที่ภาครัฐได้มีความพยายามจัดไว้ให้โดยคำนึงถึงสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน และชุมชนและสังคมเข้ามามีบทบาทเบื้องต้นไม่เพียงพอในการดูแลเยาวชนที่ประสบปัญหาทางการศึกษาจากสภาพเศรษฐกิจและครอบครัว และ 5) ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดและการรวมตัวมั่วสุมกันทำเรื่องผิดกฎหมายของวัยรุ่น ถึงแม้ว่าปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐจะเพิ่มการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดโดยใช้การบำบัดรักษาตามหลักอิสลามแล้ว ซึ่งนับว่ากลุ่มนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามน่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ แต่พบว่าข้อมูลดังกล่าวยังไม่เป็นที่ทราบต่อประชาชนในพื้นที่อย่างกว้างขวางนักถึงแม้ว่าหน่วยงานทางการศึกษามีการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน แต่การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตลอดจนการผลักดันให้ประชาชนเข้าสู่ระบบการศึกษายังไม่เพียงพอ จึงทำให้ประชาชนทราบข้อมูลและสมัครใจกลับเข้าศึกษาในรูปแบบต่างๆที่ภาครัฐจัดไว้ให้น้อยกว่าที่ควรจะเป็นรวมถึงรูปแบบการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆที่ภาครัฐได้จัดเตรียมไว้ให้สำหรับผู้ที่เคยหลุดจากระบบการศึกษาอาจจะยังไม่เอื้ออำนวยและยังไม่สอดคล้องตามวิถีชีวิตของประชาชนจริง ตลอดจนอาจจะยังไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

ในส่วนของรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลา จากการกระจายปัญหาที่เป็นปัจจัยเสี่ยงในการออกกลางคันไปยังผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ทั้ง 5 กลุ่มข้างต้นเพื่อให้สะดวกต่อการกำหนดรูปแบบของการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันจากผู้เกี่ยวข้อง จึงสามารถสรุปรูปแบบการป้องกันความเสี่ยงในการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภายในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ของจังหวัดสงขลา ได้ดังนี้ 1) รูปแบบการป้องกันความเสี่ยงฯ ของตัวนักเรียน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายในชีวิตของตนเองและความหนักแน่นในการที่จะดำเนินชีวิตในทางที่ถูกที่ควรโดยต้องตระหนักถึงการมีความรับผิดชอบต่อทุกหน้าที่ของตนเองและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษารวมถึงตระหนักถึงบทลงโทษที่เกิดจากการกระทำผิดต่อบทบัญญัติของศาสนาและกฎระเบียบของโรงเรียนเกี่ยวกับกับการมีความสัมพันธ์เชิงคู่สวาระหว่างชายหญิง ที่ยังมีได้แต่งงานตามหลักศาสนาอิสลาม 2) รูปแบบการป้องกันความเสี่ยงฯ ของผู้ปกครอง ได้แก่ ผู้ปกครองควรเพิ่มการดูแลและปลูกฝังให้เยาวชนเห็นโทษของการมั่วสุม เกล และติดยาเสพติดและการผลักดันให้เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาอย่างรวดเร็วที่สุด ควรแนะและส่งเสริมการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อป้องกันการใช้เวลาว่างอย่างเป็นโทษ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบ้านกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอและหากเยาวชนในความดูแล มีความยากลำบากในการรับการศึกษา ผู้ปกครองควรพยายามและมุ่งมั่นในการเปิดเผยข้อมูลความยากลำบากในการศึกษาของเยาวชนในความดูแลเพื่อขอความช่วยเหลือจากสังคมและชุมชนตลอดจนโรงเรียนและหน่วยงานภาครัฐในด้านการศึกษา 3) ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาควรเพิ่มการดูแลและปลูกฝังเด็กให้เห็นโทษของการมั่วสุม เกล และติดยาเสพติดรวมถึงควรเพิ่มการแนะและส่งเสริมการทำกิจกรรมต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบ้านกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรวางระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการศึกษาจากสภาพเศรษฐกิจและปัญหาครอบครัวทั้งในระยะสั้นและระยะยาวและหมั่นตรวจสอบและส่งต่อข้อมูลของนักเรียนในโรงเรียนที่ประสบปัญหาทางการศึกษาจากสภาพเศรษฐกิจและครอบครัวไปยังหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรต่างๆที่มีความพร้อมในการช่วยเหลือ 4) ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากชุมชนและสังคม ได้แก่ ชุมชนและสังคมควรเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาเรื่องการออกกลางคันและควรตระหนักถึงปัญหาการมั่วสุม เกล และยาเสพติด สถาบันทางศาสนาในชุมชนควรเข้ามามีบทบาทในการ

กวดขันเยาวชนเกี่ยวกับการแก้ปัญหาคอมพิวเตอร์เชิงชั่วช้าก่อนการแต่งงานตามหลักอิสลามในเยาวชน และควรเข้ามามีบทบาทเบื้องต้นในการดูแลเยาวชนที่ประสบปัญหาทางการศึกษาจากสภาพเศรษฐกิจและครอบครัว 5) ปัจจัยเสี่ยงอันเกิดจากหน่วยงานภาครัฐต่างๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยควรเพิ่มการกวดขันเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดและการรวมตัวมั่วสุมกัน ทำเรื่องผิดกฎหมายของวัยรุ่นและควรเร่งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดโดยหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะการบำบัดรักษาโดยใช้ศาสนาอิสลามบำบัด (เช่น ปอเนาะ ญาลันนินบารู) เนื่องจากเป็นการบำบัดที่สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม รวมถึงการบูรณาการด้านวิชาการระหว่างสามัญศึกษาและอิสลามศึกษา เพื่อลดภาระการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและหน่วยงานด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและเพิ่มการประชาสัมพันธ์เพื่อผลักดันให้ประชาชนที่หลุดจากระบบการศึกษาและมีความสนใจที่จะกลับมาศึกษาต่อสามารถเข้าถึงการศึกษาในรูปแบบต่างๆที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตแต่ละรูปแบบเพื่อเอื้ออำนวย และสอดคล้องตามวิถีชีวิตเพื่อรองรับผู้ที่เคยหลุดจากระบบการศึกษาและมีความสนใจที่จะกลับเข้ามาศึกษาต่อ

บรรณานุกรม

- กฤษฎา ศุภวรรณกุล. (2556). *อึ้งเติ้ง 3 ล้านคนหายจากระบบการศึกษา ความยากจน-มุ่งคะแนนผลัก
เด็กพัน ร.ร.สืบค้นเมื่อ 13 มิถุนายน 2558. จาก [http://www.tcijthai.com/officetcij/
_view.php?ids=2982](http://www.tcijthai.com/officetcij/
_view.php?ids=2982).*
- ปราโมทย์ ประสาทกุล (2553). *โครงการสำรวจคุณภาพชีวิตของประชาชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
พ.ศ.2552. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.*
- นิเลาะ แวอุเซ็ง. (2555). *รายงานการวิจัยสภาพปัญหาและการพัฒนาศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด
(ตาดีกา) ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). *สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.*
- อภิชาติ จีระวุฒิ (2557). *ศธ.เดินหน้าจัดการศึกษาภาคใต้ มอบ กศน.ตามเก็บเด็กตกหล่นในเขตพัฒนา
พิเศษเฉพาะกิจ จ.ชายแดนใต้ เข้าเรียน ม.ต้นสายสามัญ. สืบค้นเมื่อ 13 มิถุนายน 2558. จาก
https://wbns.oas.psu.ac.th/shownews.php?news_id =76772*

**ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ**
**Digital Citizenship of Undergraduate Students in Higher
Education Institutions**

Received : 2019-07-03

Revised : 2019-11-20

Accepted : 2019-11-25

ผู้วิจัย วรรณกร พรประเสริฐ¹

Wannakorn Phornprasert¹
praewphornprasert@gmail.com

รักชิต สุทธิพงษ์²

Ruksit Suttipong²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มคณะวิชา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 950 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดความเป็นพลเมืองดิจิทัล มีลักษณะเป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ 4 ตัวเลือกเชิงพฤติกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ การทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1) นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีความเป็นพลเมืองดิจิทัลอยู่ในระดับดี จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 26.21 ระดับพอใช้ จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 35.58 และระดับปรับปรุง จำนวน 363 คน คิดเป็นร้อยละ 38.21

2) ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เมื่อเปรียบเทียบตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มคณะวิชา พบว่ามีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความเป็นพลเมืองดิจิทัล, นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี, สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

¹ อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

Lecturer Dr., Program in Education, School of Education, University of Phayao

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

Assistant Professor Dr., Program in Education, School of Education, University of Phayao

Abstract

The purpose of this research were to study digital citizenship of undergraduate students in Higher Education Institutions and to compare their levels of digital citizenship which classified by gender, clusters program of study, and years of study. The sample was consisted of 950 undergraduate students with selected from a multi-stage random sampling. The research tools including situational test with 4 behavioral choices. The data were analyzed by using frequency, percentage, independent samples t-test, and One-way ANOVA.

The result revealed that:

1) digital citizenship of undergraduate students in Higher Education Institutions there were 249 digital citizenships at a fairly high level with representing 26.21 percent, 338 digital citizenships at a fair level with representing 35.58 percent, and 363 digital citizenships at a low level with representing 38.21 percent.

2) digital citizenship of undergraduate students in Higher Education Institutions when to compare classified by gender, clusters program of study, and years of study which result revealed that digital citizenship is no difference.

Keywords: Digital Citizenship, Undergraduate Students, Higher Education Institutions

บทนำ

สังคมโลกในปัจจุบันนี้ได้ก้าวเข้าสู่ยุคของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ประกอบกับเทคโนโลยีดิจิทัลนั้นได้กลายเป็นปัจจัยที่ 5 ของมนุษย์ไปแล้ว ส่งผลให้มนุษย์ได้ก้าวเข้าสู่กระบวนทัศน์ใหม่ทางเทคโนโลยี (New Technological Paradigm) อันมีผลทำให้พฤติกรรมในการดำรงชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม (Castells, 2000) ดังนั้นเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ จึงจำเป็นต้องเตรียมพลเมืองให้พร้อมเพื่อก้าวเข้าสู่พลเมืองยุคใหม่ (Eric and Jared, 2014)

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2559 จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์โดยเน้นในเรื่องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ เพื่อเตรียมกำลังคนเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560 มาตรา 6 ได้กำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลไว้ คือ มีการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและการนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่เหมาะสมกับยุคสมัย (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) เช่นเดียวกันกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติในเรื่องของการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) และแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2574) ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ให้นักเรียน นักศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ในเรื่องของการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มคนที่ใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือสูงที่สุดก็คือกลุ่มคนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมากถึงร้อยละ 71.70, 95.10 และ 99.50 ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2561) เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนิสิตนักศึกษาเติบโตและใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถเข้าถึงได้ทุกที่และทุกเวลา และถึงแม้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะช่วยอำนวยความสะดวกและนำมาซึ่งประโยชน์ที่มากมาย แต่อย่างไรก็ตามก็นำมาซึ่งความเสี่ยงมากมายหลากหลายรูปแบบเช่นกัน โดยจากผลการวิจัยของแพทย์หญิงพรณพิมล วิบุลากร ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มวัยรุ่นแสดงพฤติกรรมที่เป็นความเสี่ยงมากขึ้น จึงก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงเพิ่มขึ้นตามมา ไม่ว่าจะเป็นการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (Cyberbullying) การพนันออนไลน์ การหลงเชื่อโฆษณาชวนเชื่อ การด่าทอกันในโลกออนไลน์หรือที่เรียกกันอีกอย่างว่าโลกเสมือนจริง ทำให้นำมาซึ่งปัญหาการทะเลาะวิวาทกันในชีวิตจริง อีกทั้งอิทธิพลของเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้เกิดสังคมก้มหน้า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและคนรอบข้างน้อยลง การรับรู้เรื่องราวจากสังคมภายนอกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนั่นส่งผลต่อการใช้ชีวิต กระบวนการคิด ภาวะทางอารมณ์ การยับยั้งชั่งใจ และการตัดสินใจโดยพลการ (ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์, 2553)

จากปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและไร้ขีดจำกัดของเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้สมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (International Society for Technology in Education, 2007) ได้ให้ความสำคัญในการใช้ชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัล จึงได้เสนอให้ความเป็นพลเมืองดิจิทัลเป็นมาตรฐานหนึ่งด้านเทคโนโลยีการศึกษา มุ่งเน้นให้ทุกคนสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามที่ Ribble (2011) ได้กล่าวถึงเรื่องความเป็นพลเมืองดิจิทัลว่าเป็นเรื่องที่พลเมืองในยุคนี้ต้องเรียนรู้และควร

จะทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ของเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย และที่สำคัญต้องถูกตามหลักของกฎหมายทางเทคโนโลยีดิจิทัล เช่นเดียวกันกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในองค์ประกอบด้านที่ 5 ได้เน้นในเรื่องของทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะเห็นได้ว่า 1 ใน 5 ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้มีการเน้นในเรื่องของการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ซึ่งจะสอดคล้องกับเรื่องความเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ Ribble (2011) ได้ให้นิยามไว้ว่าหมายถึงบรรทัดฐานที่เป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ สามารถใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ที่สำคัญต้องถูกตามหลักของกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตามการเป็นพลเมืองดิจิทัลนั้นเป็นอะไรที่มากกว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพราะการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลจะต้องเป็นบุคคลที่ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและรับผิดชอบ ตระหนักถึงความปลอดภัย และไม่เกิดผลกระทบที่ร้ายแรงต่อตนเองและผู้อื่น

ดังนั้นจากความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับพลเมืองกลุ่มคนในระดับการศึกษาอุดมศึกษาซึ่งก็คือนิสิตนักศึกษาดังที่กล่าวไว้ข้างต้น หากสถาบันการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบหรือนิสิตนักศึกษาเหล่านี้มีความเป็นพลเมืองดิจิทัลอย่างไร จะได้สร้างความตระหนักและเตรียมการสร้างความพร้อมให้กับนิสิตนักศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับสถาบันการศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา ในการนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดิจิทัล และนำไปสู่การจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความรู้ ความพร้อม และสามารถก้าวเข้าสู่ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
2. เพื่อเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มคณะวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 73 มหาวิทยาลัย ได้แก่ กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 12 มหาวิทยาลัย กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 12 มหาวิทยาลัย กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 40 มหาวิทยาลัย และกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 มหาวิทยาลัย ที่กระจายอยู่ทั่ว 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 950 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) มีรายละเอียดดังนี้

1) ทำการสำรวจสถาบันอุดมศึกษา ที่กระจายอยู่ทั่ว 5 ภูมิภาค และแบ่งออกตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified sampling) ทำให้ได้สถาบันอุดมศึกษา ที่กระจายอยู่ทั่ว 5 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ และแบ่งตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐ กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ และกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

2) ทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากรายชื่อมหาวิทยาลัย แยกตามภูมิภาคทั้ง 5 ภาค และตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่ม ทำให้ได้จำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งสิ้น 19 สถาบัน

3) แบ่งนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามกลุ่มคณะวิชาเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

4) ทำการสุมนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยละ 50 คน ให้ครอบคลุมตามกลุ่มคณะวิชา ทำให้ได้จำนวนนิสิตนักศึกษาทั้งสิ้น 950 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือวิจัยที่ปรับมาจากงานวิจัยของ วรณกร พรประเสริฐ, เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ปกรณ์ ประจันบาน, และน้ำทิพย์ ่องอาจวานิชย์ (2562) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดและเกณฑ์ปกติความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่ง (first order confirmatory factor analysis) พบว่ามีจำนวน 11 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 1 การเข้าถึงดิจิทัล ตัวบ่งชี้ที่ 2 การทำธุรกรรมทางดิจิทัล ตัวบ่งชี้ที่ 3 การสื่อสารทางดิจิทัล ตัวบ่งชี้ที่ 4 มารยาททางดิจิทัล ตัวบ่งชี้ที่ 5 การรู้เท่าทันดิจิทัล ตัวบ่งชี้ที่ 6 กฎหมายดิจิทัล ตัวบ่งชี้ที่ 7 สิทธิและความรับผิดชอบทางดิจิทัล ตัวบ่งชี้ที่ 8 สุขภาพกายและใจทางดิจิทัล ตัวบ่งชี้ที่ 9 การรักษาความปลอดภัยทางดิจิทัล ตัวบ่งชี้ที่ 10 อัตลักษณ์ทางดิจิทัล และตัวบ่งชี้ที่ 11 ความปลอดภัยในการใช้ดิจิทัล ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง 0.522 – 0.869 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยได้นำตัวบ่งชี้มาสร้างเป็นแบบวัดจำนวนทั้งสิ้น 48 ข้อ มีลักษณะเป็นเชิงสถานการณ์ (situation test) โดยข้อคำถามเชิงสถานการณ์จะเป็นข้อความ รูปภาพ บทสนทนา โฆษณา คำพูด และเรื่องราวจากข่าวสารต่างๆ ที่นิสิตนักศึกษาสามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ตัวเลือกในแต่ละสถานการณ์มีจำนวน 4 ตัวเลือก มีลักษณะเป็นตัวเลือกเชิงพฤติกรรม ที่เรียงลำดับจากประโยชน์ที่สุดไปยังประโยชน์ที่ต่ำที่สุด ส่วนเกณฑ์ในการให้คะแนนแบบวัดความเป็นพลเมืองดิจิทัล คือ ตอบถูก ให้ 1 คะแนน และตอบผิดให้ 0 คะแนน

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบวัดความเป็นพลเมืองดิจิทัล ไปทดลองใช้กับกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน เพื่อหาความเที่ยง (reliability) โดยการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความคงที่ภายใน (internal consistency reliability) โดยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Procedure) KR₂₀ ได้เท่ากับ 0.83

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยการวิเคราะห์ค่าความถี่ ร้อยละ จากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนความถี่ที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ปกติเพื่อจำแนกระดับของความเป็นพลเมืองดิจิทัล โดยใช้เกณฑ์ปกติของงานวิจัยของวรรณกร พรประเสริฐ และคณะ (2562) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบวัดและเกณฑ์ปกติความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีเกณฑ์ปกติในการแปลความหมายดังตาราง 1

ตาราง 1 เกณฑ์ปกติ (Norms) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการวัดความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

คะแนนดิบ (Raw Score)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile)	คะแนนมาตรฐานที่ (Normalized T-score)	ระดับ ความเป็นพลเมือง ดิจิทัล
43 คะแนนขึ้นไป	$P_{75.00}$ ขึ้นไป	T_{58} ขึ้นไป	สูง
34 – 42 คะแนน	$P_{50.00} - P_{74.99}$	$T_{51} - T_{56}$	ค่อนข้างสูง
21 – 33 คะแนน	$P_{25.00} - P_{49.99}$	$T_{44} - T_{50}$	ปานกลาง
น้อยกว่า 21 คะแนน	น้อยกว่า $P_{25.00}$	น้อยกว่า T_{44}	ต่ำ

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์ค่าทีแบบไม่เป็นอิสระ (t-test independent)

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มคณะวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ผลการวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	518	54.53
หญิง	432	45.47
ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	243	25.58
ชั้นปีที่ 2	213	22.42
ชั้นปีที่ 3	214	22.53
ชั้นปีที่ 4	280	32.31
กลุ่มคณะวิชา		
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	293	30.84
กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	299	31.47
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	358	37.69
รวม	950	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 950 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 518 คน คิดเป็นร้อยละ 54.53 ชั้นปีที่ศึกษาที่ให้ข้อมูลสูงสุด คือ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 32.31 และส่วนมากอยู่ในกลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 358 คน คิดเป็นร้อยละ 37.69

1.2 ผลการวิเคราะห์ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	การแปลผล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
43 ขึ้นไป	$P_{75.00}$ ขึ้นไป	มีความเป็นพลเมืองดิจิทัล ในระดับสูง	0	0.00
34 – 42	$P_{50.00} - P_{74.99}$	มีความเป็นพลเมืองดิจิทัล ในระดับค่อนข้างสูง	249	26.21
21 – 33	$P_{25.00} - P_{49.99}$	มีความเป็นพลเมืองดิจิทัล ในระดับปานกลาง	338	35.58
น้อยกว่า 21	น้อยกว่า $P_{25.00}$	มีความเป็นพลเมืองดิจิทัล ในระดับต่ำ	363	38.21

จากตาราง 3 พบว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ จำนวน 363 คน คิดเป็นร้อยละ 38.21 รองลงมา อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 35.58 และระดับค่อนข้างสูง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 26.21 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และกลุ่มคณะวิชา

ผลการวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามเพศ ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามเพศ

ความเป็นพลเมืองดิจิทัล ของนิสิตนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig
	$\bar{x}$	SD.	$\bar{x}$	SD.		
	33.85	12.14	33.66	11.78		

จากตาราง 4 พบว่า นิสิตเพศชายมีคะแนนเฉลี่ยของความเป็นพลเมืองดิจิทัล เท่ากับ 33.85 คะแนน ส่วนนิสิตเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยของความเป็นพลเมืองดิจิทัล เท่ากับ 33.66 และเมื่อพิจารณาค่าสถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.238 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่านิสิตเพศชายและนิสิตเพศหญิงมีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

ความเป็นพลเมืองดิจิทัล ของนิสิตนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	MS _b	MS _w	F	Sig	การเปรียบเทียบราย คู่
	327.41	137.65	2.378	0.068	ไม่มีคู่ใดที่แตกต่าง

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่อยู่ต่างชั้นปีการศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 มีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามกลุ่มคณะวิชา ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามกลุ่มคณะวิชา

ความเป็นพลเมืองดิจิทัล ของนิสิตนักศึกษาระดับ ปริญญาตรีใน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	MS _b	MS _w	F	Sig	การเปรียบเทียบราย คู่
	370.45	136.02	2.723	0.066	ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

จากตาราง 6 พบว่า นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่อยู่ต่างกลุ่ม
คณะวิชา 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่ม
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากข้อสรุปการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้
ดังนี้

1. ผลการศึกษาความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จากผลการวิจัย พบว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มนิสิตนักศึกษา
เหล่านี้ถูกแวดล้อมไปด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะสมาร์ทโฟน และโซเชียลมีเดีย หรืออาจกล่าว
ได้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของนิสิตนักศึกษาไปแล้ว ประกอบกับการ
ใช้งานผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลนั้นรวดเร็วเพียงปลายนิ้วสัมผัสบนสมาร์ทโฟน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ
ตามมาไม่ว่าจะเป็นกรกั่นแกล้งทางไซเบอร์ (Cyberbullying) การหลงเชื่อโฆษณาชวนเชื่อ การด่าทอ
กันในโลกออนไลน์และนำมาซึ่งปัญหาการทะเลาะวิวาทกันในชีวิตจริง อีกทั้งอิทธิพลของเทคโนโลยี
ดิจิทัลทำให้เกิดสังคมก้มหน้า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและคนรอบข้างน้อยลง การรับรู้เรื่องราวจาก
สังคมภายนอกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนั่นส่งผลต่อการใช้ชีวิต กระบวนการคิด ภาวะทางอารมณ์ และการยับยั้ง
ชั่งใจ ด้วยสาเหตุเหล่านี้จึงทำให้นิสิตนักศึกษามีความเป็นพลเมืองดิจิทัลในระดับที่ต่ำกว่าที่พึงประสงค์
ดังนั้นนิสิตนักศึกษาควรเรียนรู้ว่าจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างจริงจังจะปกป้องตนเองจาก
ความเสี่ยงต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามแนวคิดของ Ribble (2011) ได้กล่าวถึงความเป็นพลเมือง
ดิจิทัลของเยาวชนในยุคดิจิทัลว่า เยาวชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ และทักษะในการดำรงชีวิตในโลกยุค
ดิจิทัล และมักพบว่าเยาวชนเหล่านี้มักใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในทางที่ผิด ส่งผลกระทบทั้งต่อตนเองและ
ผู้อื่น ซึ่งนั่นอาจก่อให้เกิดผลกระทบในระยะยาวได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pescetta (2011)
ได้ทำการศึกษาเรื่องการสอนพลเมืองดิจิทัลในสถาบันอุดมศึกษาระดับโลก ที่พบว่าพลเมืองใน
สถาบันอุดมศึกษานั้นยังมีความเป็นพลเมืองดิจิทัลอยู่ระดับที่ควรปรับปรุง เนื่องจากพลเมืองใน
สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มักนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้อย่างผิดวิธี เช่นเดียวกับ Synder (2016)

ได้ทำการศึกษาเรื่องการรับรู้ของครูเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียนในเรื่องของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่พบว่า ผู้เรียนนั้นใช้สื่อออนไลน์ในทางที่ผิด และไม่คำนึงถึงอิทธิพลทางลบของรอยต่อทางเทคโนโลยีดิจิทัลกับชีวิตของตนเอง นอกจากนี้ Suppo (2013) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสอนความเป็นพลเมืองดิจิทัลในโรงเรียน เครือรัฐเพนซิลเวเนีย ที่พบว่าเรื่องของความเป็นพลเมืองดิจิทัลนี้ควรต้องส่งเสริมให้กับผู้เรียนทุกคน เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการเป็นพลเมืองดิจิทัล อีกทั้งวรรณกร พรประเสริฐ และคณะ (2563) ได้กล่าวว่าการขยายตัวของเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างไร้ขีดจำกัด อีกทั้งกลุ่มนิสิตนักศึกษาเป็นกลุ่มคนในช่วง Generation Z ที่เกิด เติบโต และใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางช่วงเวลาแห่งเทคโนโลยีดิจิทัล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมให้กับพลเมืองกลุ่มนิสิตนักศึกษาให้มีความเป็นพลเมืองดิจิทัล สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบ ใช้ในลักษณะที่เกิดประโยชน์ ปลอดภัยทั้งต่อตนเอง และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบที่ร้ายแรงต่อผู้อื่น รวมถึงสามารถรับมือกับผลกระทบจากภัยออนไลน์ที่เกิดขึ้นต่อตนเองได้

2. ผลการเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

2.1 ผลการเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามเพศ จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตเพศชายและนิสิตเพศหญิงมีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะทั้งนิสิตเพศชายและนิสิตเพศหญิง ต่างก็เป็นบุคคลที่เกิดและเติบโตท่ามกลางยุคของเทคโนโลยีดิจิทัลเช่นเดียวกัน มีความสามารถและพฤติกรรมในการใช้และการรับรู้เกี่ยวเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้มีความสามารถและมีพฤติกรรมในการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ไม่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยแตกต่างจากงานวิจัยของ Boyle (2010) ที่พบว่าหนึ่งในสามของวัยรุ่นเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางออนไลน์ นอกจากนี้ยังมีการขโมยข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างผิดกฎหมาย การเข้าถึงเว็บไซต์ลามกอนาจาร ซึ่งมีคำถามในการวิจัยคือ การสอนด้วยหลักสูตรความเป็นพลเมืองดิจิทัลมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีของนักเรียนหรือไม่ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental) ทำการทดลองกับโรงเรียนในเมืองเซตตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแบ่งกลุ่มควบคุม จำนวน 75 คน และกลุ่มทดลอง จำนวน 75 คน และผลการวิจัยพบว่าความเป็นพลเมืองดิจิทัลของเพศชายและเพศหญิงนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่ปฏิบัติตามผลการวิจัยของ Suppo (2013) ซึ่งพบว่าเพศชายและเพศหญิงนั้นมีความเป็นพลเมืองดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เพศหญิงมีความเป็นพลเมืองดิจิทัลมีคะแนนต่ำกว่าเพศชาย อีกทั้งผลการวิจัยยังไม่สอดคล้องกันกับ Jones and Mitchell (2016) ที่พบว่าเพศชายและเพศหญิงนั้นมีความเป็นพลเมืองดิจิทัลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมว่าคะแนนการเคารพทางออนไลน์และการมีส่วนร่วมทางสังคมออนไลน์ในกลุ่มเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย

2.2 ผลการเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่อยู่ต่างชั้นปีที่ศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 มีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีอายุที่ไม่ได้แตกต่างกันมากนัก อีกทั้งพฤติกรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลค่อนข้างคล้ายคลึงกัน คือ เล่นโซเชียลมีเดีย อาทิ การเล่น Facebook Line Instagram เพื่อใช้ในการติดตามข่าวสารต่างๆ และเพื่อการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน สอดคล้องกันกับงานวิจัยของ Pescetta (2011) ที่ทำการสอนเรื่องพลเมืองดิจิทัลในสถาบันอุดมศึกษาระดับโลกนั้น พบว่าพลเมืองดิจิทัลในสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละ

ชั้นปีมีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน แต่ไม่เป็นไปตามงานวิจัยของ Berardi (2015) ที่พบว่าความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องมาจากการรับรู้และความสามารถของนิสิตในแต่ละชั้นปีแตกต่างกัน ส่งผลให้มีพฤติกรรมการปฏิบัติในเรื่องของความเป็นพลเมืองที่ดีในยุคดิจิทัลแตกต่างกัน และผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gazi (2016) ที่พบว่าความเป็นพลเมืองดิจิทัลของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องมาจากการเรียนการสอนเรื่องความเป็นพลเมืองดิจิทัลในแต่ละชั้นปี มีการรับรู้และการสร้างความตระหนักในเรื่องของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ต่างกัน นอกจากนี้ Gazi ยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรมีการบูรณาการความรู้ด้านดิจิทัลในหลักสูตรการศึกษาเพื่ออนาคตของการศึกษาทุกระดับการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัลเนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเป็นพลโลก

2.3 ผลการเปรียบเทียบความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามกลุ่มคณะวิชา จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่อยู่ต่างกลุ่มคณะวิชา 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากนิสิตนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มวิชาไม่ว่าจะเป็นทางด้านกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น ต่างก็ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการรู้ในแต่ละเฉพาะสาขาวิชาชีพเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการสืบค้นหาข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลที่ถ้าโหม่เข้าในโลกออนไลน์ไม่ใช่ข้อมูลที่เป็ประโยชน์และไม่ใช่อข้อมูลที่เป็นความจริงทั้งหมดอีกด้วย ดังนั้นนิสิตนักศึกษาควรเลือกใช้ข้อมูลออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ คำนึงถึงอันตรายที่แฝงมากับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้อสามารถใช้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ และปลอดภัย เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ Pescetta (2011) ที่พบว่า ความสามารถและทักษะของผู้เรียนที่ต่างคณะและต่างสาขาวิชา มีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีการขโมยความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kingsmill (2016) ที่พบว่า ผู้เรียนที่เรียนโปรแกรมการเรียนแตกต่างกัน มีความเป็นพลเมืองดิจิทัลไม่แตกต่างกัน ซึ่งยังมีข้อค้นพบเพิ่มเติมอีกว่าผู้เรียนยังขาดทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ อีกทั้งยังไม่รู้วิธีการลดผลกระทบจากความเสี่ยงในโลกออนไลน์ รวมถึงขาดความเข้าใจเรื่องสิทธิและความรับผิดชอบในโลกยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่าความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้นส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งหมายความว่านิสิตนักศึกษาควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขความเป็นพลเมืองดิจิทัลโดยเร่งด่วน ดังนั้นคณาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา สามารถนำสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ไปวางแผนในการพัฒนากิจกรรม หรือออกแบบหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัลให้กับนิสิตนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อที่จะได้สามารถนำปัจจัยที่ส่งผลไปพัฒนาและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัลให้กับนิสิตนักศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตนักศึกษามีความรู้และความพร้อม เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ และสามารถใช้ชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนของเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *พระราชบัญญัติ การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560*. เล่มที่ 134 ตอนที่ 10 ก, 24 มกราคม 2560, หน้า 1-23.
- วรรณกร พรประเสริฐ, เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ปกรณ์ ประจันบาน และน้ำทิพย์ ่องอาจวานิชย์. (2562). *การพัฒนาแบบวัดและเกณฑ์ปกติความพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- วรรณกร พรประเสริฐ, เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, ปกรณ์ ประจันบาน และน้ำทิพย์ ่องอาจวานิชย์. (2563). *การพัฒนาแบบวัดและเกณฑ์ปกติความพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 22(3), อยู่ในระหว่างรอตีพิมพ์.
- ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการทำความรุนแรงทั้งทางกายและการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทย*. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561- 2580)*. เอกสารประกอบการประชุมประจำปี 2561 ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ, กันยายน 2561.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2574)*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ, กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2561). *สรุปผลที่สำคัญ สํารวจการมี การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2560 (ไตรมาส 1)*. กรุงเทพฯ: กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- Berardi, Ryan P. (2015). *Digital Citizenship: Elementary Educator Perceptions and Formation of Instructional Value and Efficacy*. Doctor of Education, Immaculata University.
- Boyle, C. J. (2010). *The Effectiveness of a Digital Citizenship Curriculum in an Urban School*. Doctor of Education, Johnson & Wales University.
- Castells, M. (2000). *Communication Power*. New York: Oxford University Press.
- Eric, S., and Jared, C. (2014). *The New Digital Age: Reshaping the Future of People, Nations and Business*. London, UK: John Murray.
- Gazi, Z. A. (2016). Internalization of Digital Citizenship for the Future of All Levels of Education. *Education and Science Journal*, 41(186), 137-148.
- International Society for Technology in Education. (2007). *National Educational Technology Standards for Student*. (2nd ed.). Eugene, OR: International Society for Technology in Education.

- Jones, C. and Shao, B. (2011). *The Net Generation and Digital Natives: Implications for Higher Education*. The Open University.
- Kingsmill, T. J. (2016). *The Experience of Digital Citizenship in a Secondary School Curriculum*. Doctor of Education, Australian Catholic University.
- Pescetta, M. (2011). *Teaching Digital Citizenship in a Global Academy*. Doctor of Philosophy, Nova Southeastern University.
- Ribble, M. (2011). *Digital Citizenship in School*. (2nd Ed). Eugene, Oregon: The International Society for Technology in Education.
- Snyder, Shabe E. (2016). *Teachers' Perceptions of Digital Citizenship Development in Middle School Students Using Social Media and Global Collaborative Projects*. Doctor of Education, Walden University.
- Suppo, C, A. (2013). *Digital Citizenship Instruction in Pennsylvania Public Schools: School Leaders Expressed Beliefs and Current Practices*. Doctor of Education, Indiana University of Pennsylvania.

ชนิดงานเขียนและระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการเขียนย่อ ความของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษา

Effects of Text Types and English Language Ability Levels on Summary Writing Performance of Thai High School Students

Received : 2019-06-27

Revised : 2019-10-09

Accepted : 2019-10-09

ผู้วิจัย ดวงใจ จงชนากร¹

Duangchai Chongthanakorn¹

duangchai_ch@yahoo.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาชนิดงานเขียนและระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการเขียนย่อความของนักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 90 คนที่ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จัดเป็นนักเรียนกลุ่มเก่ง กลางและอ่อน นักเรียนแต่ละคนเขียนย่อความจากการอ่านบทอ่าน 2 ประเภท คือแบบพรรณนาโวหารและ แบบที่กล่าวถึงปัญหาและแนวทางแก้ไข เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย บทอ่าน 2 บทอ่านและเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการตรวจการย่อความ 4 ด้าน 1.ด้านความสมบูรณ์ของใจความ 2.ความถูกต้องของใจความ 3.การถอดความด้วยคำพูดของตนเอง 4.คุณภาพโดยรวมของข้อความที่ย่อมา สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ผลการวิจัยพบว่า 1. ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของประเภทบทอ่านที่มีต่อคุณภาพของการย่อความ 2. นักเรียนกลุ่มเก่งมีทักษะในการย่อความมากกว่านักเรียนกลุ่มกลาง และนักเรียนกลุ่มกลางมีทักษะในการย่อความมากกว่านักเรียนกลุ่มอ่อน 3. ไม่มีความสัมพันธ์ของปัจจัยประเภทบทความและปัจจัยความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน 4. การย่อความของนักเรียนกลุ่มเก่งดีกว่ากลุ่มกลางและกลุ่มอ่อน กลุ่มเก่งเขียนย่อความได้ใจความสำคัญมากกว่า แต่ยังมีทักษะในการถอดความโดยใช้ภาษาตนเองไม่เพียงพอ กลุ่มกลางมักเขียนย่อความด้วยข้อความที่ไม่สมบูรณ์หรือเขียนใจความที่ไม่ถูกต้องและเขียนรายละเอียดปลีกย่อย ส่วนกลุ่มอ่อนขาดทักษะการย่อความ ควรได้รับการฝึกอ่านจับใจความสำคัญ การหาใจความหลักและใจความรอง รวมถึงวิธีเขียนข้อความตามโครงสร้างที่เหมาะสม ผลของงานวิจัยครั้งนี้พบว่า มีความจำเป็นในการสอนอ่านจับใจความสำคัญของบทอ่าน เพื่อเพิ่มทักษะการย่อความให้กับนักเรียนไทย ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ : ชนิดงานเขียน ระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ การเขียนย่อความ นักเรียนไทยระดับมัธยมศึกษา

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เลขที่ 2 ถนนอังรีดูนังต์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
Assistant Professor Dr. Patumwan Demonstration School, Srinakharinwirot University
at 2 Henri Dunant Road, Patumwan, Bangkok 10330

Abstract

The purpose of this study was to investigate Thai high school summary writing performance. The researcher investigated the effects of reading text types and the students' English language ability on their summary writing performance. The subjects were 90 Thai grade 12th students who were divided into three different levels of English language ability: High, Average and Low. Each student was asked to write two summaries of texts in different text types: description and problem-solution. The research instruments included two reading passages and a rubric scoring scheme for evaluating summary writing performance. The rubric criteria were based on (1) completeness of idea units (2) accuracy of idea units (3) paraphrasing skills and (4) total quality of the summary. The research data were analyzed by using Two-Way ANOVA. The findings of the study were as follows. First, it revealed that there was no significant difference between students' writing summary performance in terms of text types. Second, the mean score of the students with low ability was different from the mean score of those with average and high ability. Obviously, it was revealed that the students in high language ability level possessed more effective summary skills than those in the average and the low groups. Third, there was no significant interaction effect between text types and language ability levels. Lastly, the students' summary writing performance was analyzed in detail. The high ability students could write better summaries than the other two groups. However, they still lacked paraphrasing skills. As for the average ability group, most of their summaries comprised some distorted or inaccurate main ideas with some unimportant details. As for the low ability groups, they lacked summary skills and needed to be taught how to read for global comprehension, to find main ideas and important details, and then to write a well-organized paragraph. The implications of the findings were discussed to support the need of instructional practice for summarizing skills which would enhance students' reading and writing abilities in their academic future.

Keywords: Text Type; English Language Ability Levels; Summary Writing; Thai High School Students

Introduction

The ability to summarize has been identified as one of the essential skills required in academic studies such as in reading and writing academic texts. It has been contended to be the ‘hub in the wheel of reading comprehension’ (Axelrod, 1975 as cited in Yu, 2008: 522). Students who had strong summarizing skills could comprehend what they read by reading for global comprehension which was referred to the understanding of propositions beyond the level of microstructure - main ideas and important details (Wier et al, 2000).

A summary task was usually used as an aspect of formal classroom assessment. It aimed to test examinees’ ability to communicate the main idea of one’s reading (Koda, 2005). Cohen (1994) confirmed that “Summarizing tasks on reading comprehension tests has a natural appeal as authentic tests in the era of communicative language testing”. The response formats of summary could be extended-response or selected-response tasks. Researchers i.e., Kobayashi (2002) and Sawaki (2005) used the summary writing format; whereas, Huhta and Randell (1995) utilized the multiple-choice summary format in their studies. Both formats had pros and cons of their utilization.

Cohen and Upton (2006) stated that in the new TOEFL iBT reading test, there was one type of questions for reading comprehension in the form of ‘multiple-selection multiple choices’ summary task called “The Reading to Learn-Prose Summary”. The test takers were called on to read through the entire text and then selected three out of six statements that represented the major ideas in the text. It was clear that one of the outstanding advantages of the multiple-choice summary task was that this format was not a muddled test for writing and reading abilities. On the contrary, the summary writing test was a muddled one. Alderson (2002) pointed out that in the summary writing, test takers might understand the text but were unable to express their ideas in their writing adequately. Moreover, the summary writing scoring was another subjective issue.

In spite of the fact that the summary writing had some disadvantages in evaluating reading and writing abilities, it was still a useful format which reflected a real-world task (Cohen, 1994). Johns (1985: 79) insisted that “In studying a foreign language, there seems to be no escape from the acquisition and development of summarizing skill”. Thus, research studies on the summary skill were still of immense value. It was worth investigating students’ summary writing ability which was a required skill in the academic world. Particularly, it was a challenge of developing a proper summary scoring scheme, then brought into attention for writing instruction.

According to literature review, there were a number of studies involving in terms of text types. Kobayashi (2002) utilized four types of texts in her research study: ‘association’, ‘description’, ‘causation’, and ‘problem-solution’. These types of rhetorical

organization represented the degree of interconnectedness of ideas from loosely-organized to tightly-organized. Similarly, Urquhart and Weir (1998) proposed that ‘problem-solution’ texts lent themselves better to test reading carefully for main idea comprehension than descriptive texts with lots of detailed information. Besides, Yamada (2002) confirmed that text types mattered on summary writing performance. ‘Problem-solution’ was easier to be summarized than ‘description’ because of the clause-relational features of the texts.

Regarding the research studies on language ability, there were findings of the positive relationship between language proficiency and summary writing skills. Language proficiency or language ability did matter on summarizing products. Johns (1985) as well as Johns and Mayes (1990) pointed out that the summaries written by students with different language proficiency levels were distinguishable on the basis of the differences in inclusions, replications and distortions of idea units of reading texts. Moreover, Shi (2004) contended that students with higher language ability possessed more effective summary expertise than those with lower English language ability. It was said that in their writing summaries, students with lower language ability did more direct copying, made more distortions of idea units, and had less syntactic reformulation. In addition, Kobayashi (2002: 193) studied these two factors and revealed that “When texts were clearly structured, the more proficient students achieved better results in their summary writing. By contrast the structure of the text made little difference to the performance of the less proficient students”.

To sum up, the researcher of this study was interested in investigating the effects of text types and language ability levels on Thai high school students’ summary writing performance. The results would pave the way for more efficient reading and writing instruction in Thai context. The marking scheme for summary writing as well as the selection of text types would be examples for further research studies and implications in the future.

Hypotheses

1. The mean score obtained from summary writing of description text type was significantly different from that obtained from summary writing of problem-solution text type at the significant level of .05.
2. The mean score obtained from students’ summary writing in high ability group was significantly different from that obtained from students’ summary writing in average ability group, and significantly different from that obtained from students’ summary writing in low ability group.

3. There was a significant interaction effect between text types and students' levels of English language ability on summary writing scores at the significant level of .05.

4. Summary writing performance of students in high language ability group differed from that of average language ability group and that of low language ability group.

Research questions

1. Did text types (problem-solution and description) have a significant effect on summary writing performance?

2. Did students' levels of English language ability have a significant effect on summary writing performance?

3. Was there a significant interaction effect between text types and students' levels of English language ability on summary writing performance?

4. To what extent did summary writing performance of students in the high language ability group differ from that of the average and the low language ability groups?

Methodology

The research design in this study was “a Factorial Design”. There were two independent variables: Text Types and English Language Ability Levels. There were two levels for the former independent variable: Description (D) and Problem-Solution(P) and three levels for the latter independent variable: High(H), Average(A) and Low(L) as shown in Table 1 below.

Table 1: 2 3 Factorial Design for the study

Text Types	English Language Ability Levels		
	High(H)	Average (A)	Low(L)
Description(D)	D(H)	D(A)	D(L)
Problem Solution	P(H)	P(A)	P(L)

Subjects

The subjects in this study were stratified randomly selected from the population of 196 Thai grade 12th students. There were altogether 90 subjects in three levels of language ability: High, Average and Low. 30 subjects from each language ability group were assigned to do two writing summaries of two texts: Description and Problem-Solution.

Instruments: Texts & Scoring Scheme

The research instruments were two reading texts and a rubric scoring scheme.

The two reading texts were well-structure text types named description and problem-solution. Kobayashi (2002) specified that these two text types were tightly-organized so that they lent themselves to test reading for main ideas. Moreover, these two text types were selected because they were mentioned as important expository text structures in content area literacy (teacherthrive.com, n.d.). In addition, Akhondi et al. (2011) confirmed that well-structure texts could facilitate reading comprehension.

The first reading text was a description entitled “An Exciting Way to Visit the Wilderness” (Comprehension Skills, n.d.) and the second one was a problem-solution entitled “Recycling Can Reduce Pollution” (Jamestown Education, 2002). (see AppendixA) Table 2 showed types of the texts and the readability scores calculated by the Automated Readability Index (ARI) (Tests Document Readability, n.d.). It was seen that both texts were in the similar level of difficulty with the index 6.32 and 6.82 respectively.

Table 2: Reading texts

Title	Text Type	Readability
1. An Exciting Way to Visit The Wilderness	Description	6.32
2. Recycling Can Reduce Pollution	Problem - Solution	6.82

Regarding the rubric scoring scheme, three experts were invited to write summaries of the two texts and then the rubric scoring scheme was developed. The agreed main ideas and important details were counted as the idea units (Alderson, 2002). The rubric scoring criteria were (1) completeness of idea units counted by the number of idea units (2) accuracy of idea units (3) paraphrasing skills (4) total quality of the summary (see AppendixB). The researcher was the only one rater checking all the summary writing.

Results and Discussion

The results of this study were the findings of data from the analysis of summary writing scores and writing performance. The scores of the summaries were analyzed through Two Factors Independent Measures (Two-Way ANOVA); whereas, the summary writing performance was analyzed in detail and presented in percentages.

Findings of the data from the analysis of summary writing scores: Descriptive statistics, Tests of two main effects and interaction effect between the two IVs

The data from this research study were analyzed through Two Factors Independent Measures (Two-Way ANOVA) by the SPSS software.

Descriptive Statistics

The output of SPSS containing the important information of the descriptive statistics could be seen from the Descriptive Statistics Table (Table 3). It displayed the mean scores of the summaries of the two different text types: description and problem-solution. They were written by test takers with high, average and low language ability levels.

Table 3: Descriptive statistics of the three groups

GROUP	TEXT TYPE	Mean	Std. Deviation	N
High	description	12.63	1.80	30
	problem-solution	12.80	1.95	30
	Total	12.71	1.86	60
Average	description	8.60	1.69	30
	problem-solution	9.10	2.04	30
	Total	8.85	1.87	60
Low	description	4.46	1.85	30
	problem-solution	4.53	1.69	30
	Total	4.50	1.76	60
Total	description	8.56	3.78	90
	problem-solution	8.81	3.88	90
	Total	8.68	3.82	180

From the table, when the factor of “GROUP” was considered, it could be seen from the Total rows that the mean score obtained from the test takers with high ability (12.71) was more than that of average ability (8.85), and more than that of low ability (4.50). Meanwhile, when the factor of “TEXT TYPE” was considered, the mean score obtained from the high group’s summary of description text type (12.63) was slightly lower than that obtained from the summary of problem-solution text type (12.80). The mean score obtained from the average group’s summary of description text type (8.60) was also lower than that obtained from the summary of problem-solution text type (9.10). Similarly, the mean score obtained from the low group’s summary of description text type (4.46) was lower than that obtained from the summary of problem-solution text type (4.53). To conclude, by observing the Total in the bottom row, it could be seen that the overall mean scores obtained by “TEXT TYPE” did not show much difference, no matter whether the test takers had high, average or low ability level. In short, the mean score of the test takers’ summary of description text type (8.56) was only a bit lower than that of the test takers’ summary of problem-solution text type (8.81).

Tests of two main effects and interaction effect between the two IVs

There were four hypotheses in this research study. To test the first hypothesis, the output of SPSS was presented by Tests of Between-Subjects Effects Table (Table 4).

Table 4: Tests of Between-Subjects Effects

Source	Type III Sum	df	Mean	F	Sig.	Partial Eta
	of Squares		Square			Squared
Corrected Model	2031.978(a)	5	406.396	119.326	.000	.774
Intercept	13589.422	1	13589.422	3990.144	.000	.958
GROUP	2027.744	2	1013.872	297.695	.000	.774
TEXT TYPE	2.689	1	2.689	.790	.375	.005
GROUP*TEXT TYPE	1.544	2	.722	.227	.797	.003
Error	592.600	174	3.406			

$P < .05$

Hypothesis 1

From Table 4 for the factor “TEXT TYPE”, there was not a significant main effect, $F(1,174) = .790$, $p < .05$. The result showed that there was not a significant difference between the two different reading text types. The value of “Partial Eta Squared” was .005 which represented a small effect size. There was less variance in reading scores among the two reading text types.

This finding was inconsistent with those of previous studies, e.g. Urquhart & Weir (1998); Yamada (2002); and Kobayashi (2002). Urquhart & Weir (1998) stated that problem-solution lent itself better to test reading for main ideas than description. Kobayashi (2002: 203) found that in summary writing, scores were significantly different depending on text types: tightly-organized texts (causation and problem-solution texts) produced higher mean scores in summary writing than loosely-organized texts (association and description texts).

However, the result of this present study could be supported by Alderson’s claim (2002: 236). The summary writing risked testing both reading and writing skills. In the summary task, the students might understand the text, but were unable to express their ideas in writing adequately, especially within the time available for the task. Thus, this inconsistency might be caused by the response task. Students might comprehend problem-solution text better than description text. However, they could not write better summaries. Consequently, mean scores in summary writing of each level of language ability of both text types were not significantly different.

Hypothesis 2

As for the factor “GROUP”, the finding revealed that there was a significant main effect, $F(2,174) = 297.695$, $p < .05$. In other words, there was a significant difference among the groups of high, average and low ability. The value of “Partial Eta Squared” for the factor “GROUP” was .774 representing a large effect size. Thus, there was a lot of variance in the scores among the three language ability groups.

The differences among the three levels of the factor “GROUP” could be seen from the Multiple Comparison Table (Table 5) as follows:

Table 5 : Multiple Comparisons

(I)GROUP	(J)GROUP	Mean	Std.Error	Sig.	95% Confidence Interval	
		Difference(I-J)			Lower Bound	Upper Bound
high	average	3.86*	.33	.000	3.07	4.66
	low	8.21*	.33	.000	7.42	9.01
average	high	-3.86*	.33	.000	-4.66	-3.07
	low	4.35*	.33	.000	3.55	5.14
low	high	-8.21*	.33	.000	-9.01	-7.42
	average	-4.35*	.33	.000	-5.14	-3.55

From Table 5, in the column “Mean Difference”, it could be seen that the difference in mean scores between the high group and the average group was 3.86. The difference in mean scores between the high group and the low group was 8.21. The difference in mean scores between the average group and the low group was 4.35. All the p-values were highly significant at the .05 level. Therefore, all the three ability groups differed from one another.

The differences among the three levels of the factor “GROUP” could also be illustrated from the Homogeneous Subsets Table (Table 6) as follows:

Table 6: Homogeneous Subsets

Tukey HS

GROUP	N	Subset		
		Low	Average	High
low	60	4.50*		
average	60		8.85*	
high	60			12.71*

$$\bar{x}_H > \bar{x}_A > \bar{x}_L \quad p \leq .05$$

From Table 6, it could be seen that the mean score for the test takers with low ability was 4.50, for those with average ability was 8.85, and for those with high ability was 12.71. Therefore, it could be concluded that the mean scores obtained from

the three groups of test takers with high language ability, average language ability and low language ability were significantly different.

This finding was consistent with the previous research studies which revealed that ‘language ability’ affected reading ability as well as writing ability (Johns, 1985; Johns and Mayes, 1990; Devine, 1993; Wolf, 1993; Riley and Lee, 1996; Shi, 2004). Obviously, Shi (2004) discovered that the students with higher language ability possessed more effective summary skills than those with lower language ability. Similarly, Kobayashi’s study (2002: 208) confirmed that “the difference between proficiency groups became greatest in summary writing”. Cohen (1994) and Corbeil (2000) also revealed that language ability did matter on summarizing products.

Hypothesis 3 : Interaction effect

Table 4 presented that there was not a significant interaction effect between the two factors “GROUP*TEXT TYPE”, $F(2,174) = .227$, $p < .05$. In other words, the interaction effect between the two variables was not evident. This was supported by Hinton et al.’s study (2004: 221). In addition, the value of “Partial Eta Squared” was only .003 which indicated a very small effect size (Muijs, 2004).

In order to see the interaction effect clearly, a graph was plotted (Figure 1) as shown below:

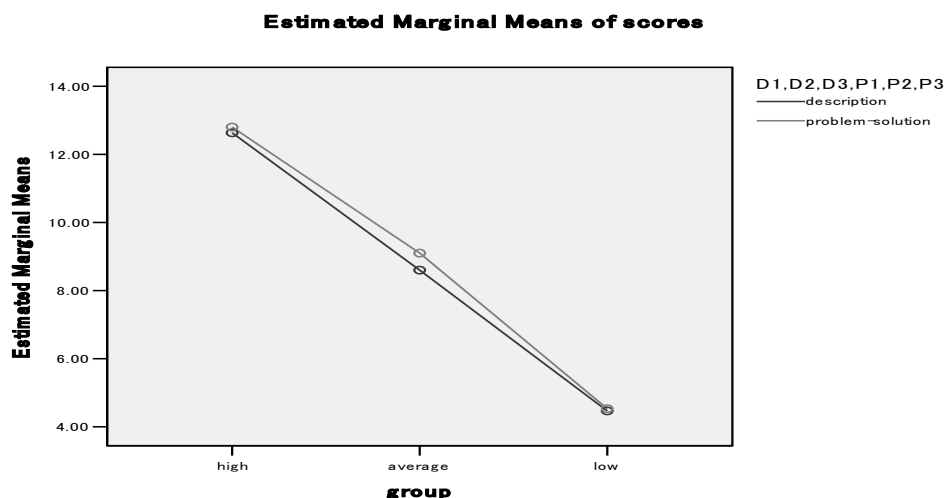


Figure 1: Estimated marginal means of scores

From Figure 1, the graph showed the two main factors and the interaction effect that were identified as part of the ANOVA analysis. The plot indicated that there were significant differences among the mean scores of the three language ability groups.

However, there were no significant differences between the mean scores of the two text types: description and problem-solution. In other words, there was no significant interaction effect between text types and language abilities because the effect of text types was almost the same for the students in high, average and low ability groups.

The plot presented that the two lines were almost parallel. The mean score obtained from the low group of problem-solution text type (4.53) was a bit higher than that obtained from the low group of description text type (4.46). The mean score obtained from the average group of problem-solution text type (9.10) was also a bit higher than that obtained from the average group of description text type (8.60). In addition, the mean score obtained from the high group of problem-solution text type (12.80) was a bit higher than that obtained from the high group of description text type (12.63). In short, the mean scores of the three language ability groups of problem-solution text type were only a bit higher than those of the three language ability groups of description text type.

Moreover, the plot also showed that the difference of the mean scores of the low ability groups between two text types ($4.53 - 4.46 = 0.07$) was not as much as that of the high ability groups between two text types ($12.80 - 12.63 = 0.17$), and that of the average ability groups between two text types ($9.10 - 8.60 = 0.50$).

The result shown by the plot could be firstly discussed in terms of types of text. The mean scores of all the three language ability groups for problem-solution text type were a bit higher than those for description text type. This result was evidenced in Kobayashi's study. She claimed that, "When texts were clearly structured, the more proficient students achieved better results in summary writing" (Kobayashi, 2002, abstract).

Secondly, in the aspect of the interaction between language abilities and text types, it revealed that the effect of text types was almost the same for the students with high, average and low ability groups. This result was supported by Chinnawongs' study (2000). She stated in her study that language proficiency levels affected the kind and the number of writing errors. Thus, it could be assumed that no matter which text types they read, it was likely that students with the same language ability level made the same amount and kind of errors in their writing summaries. Thus, there were no significant differences between the mean scores of the two text types when the students were in the same language ability level.

However, the difference of the mean scores of the low groups between two text types was not as much as those of the high and average ability groups. This result was also confirmed by Kobayashi's study (2002: 193). She contended that, "The structure of the text made little difference to the performance of the less proficient students". In addition, she stated that, "It does not matter for learners of lower language

proficiency what kind of text structure is involved in the passages that are used as input for summary writing” (Kobayashi, 2002, pp. 193).

Hypothesis 4 : Summary writing performance

Findings of the data from the analysis of summary writing performance

The data of summary writing performance were analyzed in order to see the differences of summary writing performance of the three different language ability groups: High, Average and Low. The analysis criteria of both text types: description and problem-solution were (1) completeness of idea units (2) accuracy of main ideas and important supporting details (3) paraphrasing skills (4) total quality of summary. The result of the analysis was presented in Table 7 and Table 8.

Table 7: Analysis of Summary Writing Performance (Description)

	High Ability Group (30)	Average Ability Group (30)	Low Ability Group (30)
(1)completeness of idea units			
4 idea units (4)	60%(18)	26.66%(8)	
3 idea units (3)	40%(12)	53.33%(16)	16.66%(5)
2 idea units (2)		20%(6)	36.66%(11)
1 idea unit (1)			46.66%(14)
0 idea unit (0)			
(2)accuracy of main ideas and important supporting details			
completely accurate (4)	53.33%(16)	30%(9)	
fairly accurate, a few distorted (3)	40%(12)	70%(21)	
some inaccurate; some distorted (2)	6.66%(2)		33.33%(10)
mostly distorted (1)			60%(18)
Extremely distorted (0)			6.66%(2)
(3)paraphrasing skills			
paraphrased & qualified(4)	16.66%(5)		
copied/ some paraphrased & qualified(3)	73.33%(22)	6.66%(2)	
copied / modified but not qualified(2)	10%(3)	86.66%(26)	30%(9)
copied unimportant details(1)		6.66%(2)	66.66%(20)
copied unimportant details & extremely unqualified (0)			3.33%(1)

	High Ability Group (30)	Average Ability Group (30)	Low Ability Group (30)
(4)total quality of summary			
well-organized paragraph. correct grammar (4)	3.33%(1)		
fairly well-organized paragraph, a few grammar mistakes(3)	43.33%(13)	3.33%(1)	
moderate well-organized paragraph, some disconnected sentences, some grammar mistakes (2)	50%(15)	30%(9)	
poor-organized paragraph, lots of grammar mistakes(1)	3.33%(1)	56.66%(17)	20%(6)
very poor summary, lots of grammar mistakes(0)		10%(3)	80%(24)

The data of summary writing performance as shown in Table 7 were presented in percentages. The bold numbers represented the highest proportions.

As for the aspect of the completeness of idea units, most of the high ability students (**60%**) included complete idea units (4 idea units) in their summaries; whereas, only 26.66% of the average ability students and none of the low ability students did it. Fifty-three point three three percent (**53.33%**) of the average ability students included 3 idea units and **46.66%** of the low ability students included only 1 idea unit.

For the accuracy of main ideas and important supporting details, **53.33%** of high ability students wrote completely accurate main ideas and important supporting details, but only 30% of the average ability students and none of the low ability students did it. Seventy percent (**70%**) of the average ability students wrote a few distorted main ideas and some unimportant details. Sixty percent (**60%**) of the low ability students wrote mostly distorted main ideas with lots of unimportant details.

The ability to paraphrase effectively varied widely among the students. Only 16.66% of the high ability students possessed paraphrasing skills. Most of them (**73.33%**) copied main ideas and important details from the texts with some modified phrases that were all qualified. Only 6.66 % of the average ability students possessed paraphrasing skills; while, none of the low ability students were able to complete the task. Eighty-sipoint sisippercent (**86.66%**) of the average ability students copied and modified some phrases but not all of them were qualified. Sixty-sipoint sisippercent (**66.66%**) of the low ability students copied unimportant details.

As for the total quality of summary, **50 %** of the high ability students wrote a moderately well-organized paragraph with some disconnected sentences and some

grammar mistakes. Forty-three point three three percent (43.33 %) of them wrote a fairly well-organized paragraph with a few grammar mistakes. Fifty-six point six percent (56.66%) of the average ability students wrote poor summaries with lots of grammar mistakes. Thirty percent (30 %) of the average ability group wrote a moderately well-organized paragraph with some disconnected sentences and some grammar mistakes. Obviously, 80% of the low ability students wrote very poor summaries with lots of grammar mistakes.

Similarly, Table 8 provided the data of the analysis of summary writing performance of problem-solution text type as follows:

Table 8: Analysis of Summary Writing Performance (Problem-solution)

	High Ability Group(30)	Average Ability Group(30)	Low Ability Group (30)
(1)completeness of idea units			
4 idea units (4)	60%(18)	36.66%(11)	
3 idea units (3)	36.66%(11)	23.33%(7)	6.66%(2)
2 idea units (2)	3.33%(1)	40%(12)	50%(15)
1 idea unit (1)			43.33%(13)
0 idea unit (0)			
(2)accuracy of main ideas and important supporting details			
completely accurate (4)	43.33%(13)		
fairly accurate, a few distorted (3)	53.33%(16)	40%(12)	
some inaccurate; some distorted (2)	3.33%(1)	56.66%(17)	33.33%(10)
mostly distorted (1)			63.33%(19)
Extremely distorted (0)			3.33%(1)
(3)paraphrasing skills			
paraphrased & qualified(4)	26.66%(8)		
copied/ some paraphrased & qualified(3)	66.66%(20)	13.33%(4)	
copied / modified but not qualified(2)	6.66%(2)	73.33%(22)	10%(3)
copied unimportant details(1)		13.33%(4)	83.33%(25)
copied unimportant details & extremely unqualified (0)			6.66%(2)
(4)total quality of summary			
well-organized paragraph. correct grammar (4)	10%(3)		

	High Ability Group(30)	Average Ability Group(30)	Low Ability Group (30)
fairly well-organized paragraph, a few grammar mistakes(3)	43.33%(13)	3.33%(1)	
moderate well-organized paragraph, some disconnected sentences, some grammar mistakes (2)	46.66%(14)	70%(21)	
poor-organized paragraph, lots of grammar mistakes(1)		26.66%(8)	56.66%(17)
very poor summary, lots of grammar mistakes(0)			43.33%(13)

The data of summary writing performance as shown in Table 8 were presented in percentages. The bold numbers represented the highest proportions.

As for the aspect of the completeness of idea units, most of the high ability students (**60%**) included complete idea units (4 idea units) in their summaries; whereas, only 36.66% of the average ability students, and none of the low ability students did it. For the average ability students, 23.33% of them included 3 idea units and **40%** of them included 2 idea units. For the low ability students, **50%** of them included 2 idea units, and 43.33% included only 1 idea unit.

For the accuracy of main ideas and important supporting details, 43.33% of high ability students wrote completely accurate main ideas and important supporting details, but none of the average and the low ability students did it. Fifty-three point three three percent (**53.33 %**) of the high ability students wrote a few distorted main ideas and some unimportant details; whereas, 40% of the average ability students did it. Fifty-sipoint sisippercent (**56.66%**) of the average ability students wrote some inaccurate main ideas and supporting details with some unimportant details. Sixty-three point three three percent (**63.33%**) of the low ability students wrote many distorted main ideas with lots of unimportant details.

In terms of paraphrasing, only 26.66% of the high ability students possessed the skills necessary to complete the summary task. Most of them (**66.66%**) copied main ideas and important details from the texts with some modified phrases that were all qualified; whereas, 13.33 % of the average ability students and none of low ability students did it. Seventy-three point three three percent (**73.33%**) of the average ability students copied and modified some phrases but not all of them were qualified. Eighty-three point three three percent (**83.33%**) of the low ability students copied unimportant details.

As for the total quality of summary, less than half of the high ability students (43.33%) wrote a fairly well-organized paragraph with a few grammar mistakes, but **46.66 %** of them wrote a moderately well-organized paragraph with some disconnected sentences and some grammar mistakes. For the average ability students, more than half of them (**70%**) wrote a moderately well-organized paragraph with some disconnected sentences and some grammar mistakes. For the low ability students, a bit more than half of them (**56.66%**) wrote poor summaries with lots of grammar mistakes, and 43.33% of them wrote very poor summaries with lots of grammar mistakes.

To conclude, Table 7 and Table 8 showed the number of students in percentages with their summary writing performance. This performance was analyzed in 4 criteria: (1) the completeness of idea units (2) the accuracy of main ideas and important supporting details (3) the paraphrasing skills (4) the total quality of summary.

Conclusions and Implications

This study was conducted in order to investigate the effects of text types and the language ability levels on Thai students' summary writing performance. The first finding was not consistent with the result in some previous research studies. In this study, there was not a significant difference between students' summary writing performance in terms of text types: description and problem-solution. The second result confirmed the information of earlier research studies that students in high language ability group had more effective summary competencies than those in average and low ability groups. The third finding was that there was not a significant interaction effect between text types and language ability levels. In other words, the mean scores of both text types in each language ability level were not significantly different. This might also be affected by the writing competence of the subjects in this study. Finally, the analysis of summary writing performance showed that the high ability students could write better summaries than the other two groups. Most of them wrote accurate main ideas and important ideas which showed that they could read for global comprehension. However, they still lacked paraphrasing skills. As for the average ability group, most of their summaries comprised some distorted or inaccurate main ideas with some unimportant details. As for the low ability groups, they lacked summary competencies and needed to be taught how to read for global comprehension, to find main ideas and important details, and then to write a well-organized paragraph.

To conclude, this study could offer both theoretical and practical implications. In terms of theoretical contributions, it provided more insights on the relationship between text types and summary writing performance. The replication of this study should be conducted to confirm this relationship. As for the practical implications, this

study could shed some light on Thai students' summary writing competencies at different English language ability levels. This could pave the way for the reading and writing instruction for Thai students. Obviously from the summary marking scheme developed in this study, students should be taught how to read for global comprehension by finding main ideas and important supporting details. Then, the writing skills such as how to write a well-organized paragraph with paraphrasing strategies should be embedded in their writing instruction curriculum. Lastly, this research study should be replicated in order to find more evidence from a larger sample size in other Thai academic settings.

References

- Alderson, J. C. (2002). *Assessing Reading* (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Akhondi, M., Malayeri, F. A. & Somad, A. A. (2011). *How to Teach Expository Text*. Retrieved from <http://www.ldonline.org/article/52251/>
- Chinnawongs, Supanee. (2000). *A Study of the Writing Ability of EAP Science Students*. Chulalongkorn University Language Institute. Chulalongkorn University.
- Comprehension Skills. (n.d.). *Summarizing*. California State University Sacramento, 149.
- Cohen, D. A. (1994). *Assessing Language Ability in the Classroom*. (2nd ed.). Boston: Heinle & Heinle Publishers.
- Corbeil, G. (2000). Exploring the effects of first- and second-language proficiency on summarizing in French as a second language. *Canadian Journal of Applied Linguistics*, 3(1-2), 35-62
- Cohen, A., & Upton, T. (2006). *Strategies in responding to the new TOEFL reading tasks*. NJ:ETS.
- Devine, J. (1993). The relationship between general language competence and second language reading proficiency: Implications for teaching. In P.L. Carrell, J. Devine, & D.E. Eskey (Eds.), *Interactive approaches to second language reading* (pp.260-277). Washington, DC: TESOL.
- Hinton, R. P., Brownlow, C., McMurray, I., & Cozens. B. (2004). *SPSS Explained*. New York: Routledge.
- Huhta, A., & Randell, E. (1995). Multiple-choice Summary: A Measure of Text Comprehension. In A. Cumming & R. Berwick (Eds.), *Validation in Language Testing*. (pp.94-110). Avon: Cromwell.
- Jamestown Education. (2002). *Timed Reading Plus in Science, Book 5*. Ohio: Glencoe/McGraw-Hill.
- Johns, A. M. (1985). Summary protocols of “underprepared” and “adept”. university students: replications and distortions of the original. *Language Learning* 35: 495-517.
- Johns, A. M., & Mayes, P. (1990). An analysis of summary protocols of university ESL students. *Applied Linguistics* 11, 3: 253-271.
- Kobayashi, M. (2002). Methods effects on reading comprehension test performance: text organization and response format. *Language Testing* 19, 2: 193-220.
- Koda, K. (2005). *Insight into Second Language Reading : A Cross-Linguistic Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Muijs, D. (2004). *Doing quantitative research in education with SPSS*. London: Sage Publications.

- Riley, L.G., & Lee, F.J. (1996). A comparison of recall and summary protocols as measures of second language reading comprehension. *Language Testing* 13, 2: 173-189.
- Sawaki, Y. (2005). *A comparison of summarization and free recall as reading comprehension tasks in Web-based assessment of Japanese as a foreign language*. Doctoral Dissertation. University of California.
- Shi, L. (2004). Textual borrowing in second-language writing. *Written Communication*, 21(2): 171-200.
- Teacherthrive. (n.d.). Teaching Nonfiction Text Structures. Retrieved from <http://teacherthrive.com/?s=text+structure>
- Tests Document Readability. (n.d.). *Readability Calculator*. Retrieved from https://www.online-utility.org/english/readability_test_and_improve.jsp
- Urquhart, S., & Weir, C. (1998). *Reading in a Second Language: Process, Product, and Practice*. Essex: Pearson Education Limited.
- Weir, C.J., Huizhong, Y., & Yan, J. (2000). *An empirical investigation of the componentiality of L2 Reading in English for academic purposes*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wolf, D.F. (1993). A comparison of assessment tasks used to measure FL reading comprehension. *Modern Language Journal* 77, 4: 473-489.
- Yamada, K. (2002). Comparison of Two Summary/Text-Integration Writing Tasks Requiring Different Inferential Processes. *RELC Journal*, 33: 142-156.
- Yu, G. (2008). Reading to summarize in English and Chinese: A tale of two languages? *Language Testing*, 25: 521-551.

ผลการพัฒนาทักษะการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมประกอบอาหาร Effects Of Cooking Activity Provision On the Reading Skills Of Young Children

Received : 2019-07-10

Revised : 2019-10-21

Accepted : 2019-10-24

ผู้วิจัย จิรารัตน์ อภิชนังกูร¹

Jirarat Apichanangkul

ziiim_za@hotmail.com

ชลธิป สมาหิโต²

Chalatip Samahito²

อรพรรณ บุตกตัญญู³

Oraphan Butkatunyoo³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยด้านการอ่านออกเสียงคำหรือประโยคและความเข้าใจความหมายของคำหรือประโยค

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ที่เป็นห้องเรียน English Program เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร จำนวน 24 แผน และแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจำนวน 15 ข้อ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 8 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากับ 7.40 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากับ 13.64

คำสำคัญ : กิจกรรมประกอบอาหาร , ทักษะการอ่าน , เด็กปฐมวัย

¹ นิสิตปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Graduate student Faculty of Education Department of Education Kasetsart University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาปฐมวัยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Assistant Professor Dr. in Early Childhood Education Faculty of Education Kasetsart University

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาปฐมวัยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Assistant Professor Dr. in Early Childhood Education Faculty of Education Kasetsart University

Abstract

The purpose of this research was to study the effects of cooking activities on English reading skills of Young children.

The target group used for this research was 25 boys and girls at the age of four to five years old from an English Program classroom who were enrolled in the second Kindergarten level in the second semester of 2018 at Anuban Suratthani School. The instruments used in this research were 24 lesson plans of cooking activities and 15 items of English reading skills

assessment forms. The data was collected in 8 weeks and it analyzed by mean, standard deviation, and content analysis.

The research results showed that young children who participated in cooking activities achieved English reading skill mean scores higher than their pretest mean scores. children before and after using of cooking activities on English reading skills of preschool children meanscore was 7.40 and the post cooking activities meanscore was 13.64

Keyword : Cooking Reading Skills Young Children

บทนำ

สังคมทุกแห่งมีภาษาถิ่นของตน คนทุกคนเกิดมาจะต้องรู้จักพูดจาเพื่อสื่อความหมายและใช้ภาษาของตนให้ถูกต้อง ในการเรียนรู้ภาษา เด็กจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับระบบของเสียงเป็นสำคัญ การสอนศิลปะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ควรเป็นการเตรียมความพร้อมในการสื่อสารให้กับเด็ก โดยเด็กจะเรียนรู้พื้นฐานของภาษาได้อย่างรวดเร็ว จากการจัดกิจกรรมอย่างไม่เป็นทางการ (เยาวยา เดชะคุปต์, 2542) จึงนับได้ว่าภาษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อเด็กปฐมวัย เพราะภาษาเป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงพื้นฐานพัฒนาการอันก้าวล้ำของเด็ก ทั้งยังส่งผลต่อพัฒนาการด้านอื่นๆ โดยรวมของเด็กอีกด้วย ซึ่งเป็นการสร้างรากฐานที่มั่นคงถาวรสำหรับการพัฒนาด้านต่างๆ ของเด็กในอนาคต

ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อม เป็นการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาตามแนวธรรมชาติ โดยร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเล่นและกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้เกิดความสุข สนุกสนานโดยใช้ภาษาในระดับพื้นฐานง่าย ๆ มุ่งเน้นความสามารถในการสื่อสารด้วยการฟัง พูด ในระยะเตรียมความพร้อม และเริ่มผสมผสานความสามารถในการอ่าน เขียน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ในระดับพื้นฐานมาตรฐานตอนกลาง เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน (จีระพันธุ์ พูลพัฒน์, 2548) และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตรเพื่อพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษต่อไป

การสอนภาษาอังกฤษจึงนับได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ของเด็กในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะตามนโยบายการเตรียมความพร้อมเด็กสู่ประชาคมอาเซียนที่มุ่งเน้นการให้เด็กใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับคนต่างชาติดังวัฒนธรรมอื่น ซึ่งแนวการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กควรคำนึงถึงพัฒนาการตามวัยและความสามารถในการรับรู้ของเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งตามหลักพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลนั้น เด็กวัยนี้ป็นวัยที่เรียนรู้จากความสนใจเป็นหลัก การเรียนรู้จากการเล่น การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้ใหญ่ผ่านแนวการสอนภาษาธรรมชาติแบบองค์รวม (Whole Language) ที่เน้นการจดจำโครงสร้างรูปคำ (Word-shape Recognition) จะนำไปสู่การเรียนรู้อย่างสนุกสนานและมีความหมาย

การพัฒนาภาษาจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เด็กใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการกับบุคคลที่อยู่รอบข้างให้เข้าใจตรงกัน อีกทั้งยังช่วยให้เด็กคิดถึงจุดมุ่งหมายของการกระทำและแนวทางในการแก้ปัญหา เด็กใช้ภาษาในการแสวงหาความรู้ด้วยการสอบถามและสนทนาพูดคุยเพื่อหาคำตอบที่ต้องการ ขณะที่เด็กได้เรียนรู้ความคิดรวบยอดใหม่ๆ เด็กก็ได้พัฒนาภาษาไปพร้อมๆ กัน (อรุณี หรดา, 2558)

ดาร์รตัน อุทัยพยัคฆ์ (2555) ได้กล่าวถึง สถานการณ์การอ่านของคนไทยในปี 2552 พบว่า การทำให้คนไทยอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นต้องเริ่มตั้งแต่คนเรายังเป็นเด็กเล็กๆ คือต้องเริ่มตั้งแต่การเรียนการสอนในระดับปฐมวัย และผู้ที่อบรมเลี้ยงดูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการปลูกฝังการรักการอ่านอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัยของเด็ก ไม่ใช่การสอนเขียนอ่านอย่างเป็นทางการในตอนแรก เพราะเด็กเรียนรู้จากการเล่น กิจกรรมที่จัดให้กับเด็กต้องเป็นกิจกรรมที่让孩子ได้กระทำ หรือได้ลงมือปฏิบัติอย่างมีความสุข มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมกับการเรียนรู้ไปด้วย ดังนั้นการอ่านและการเขียนจึงมีความสัมพันธ์ไปด้วยกันไม่สามารถแยกกันได้ การอ่านเป็นต้นแบบการเขียน และการเขียนคือการสื่อสารหรือสร้างสิ่งที่สามารถอ่านได้ เป็นการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน

การเรียนรู้ที่ดีที่สุดสำหรับเด็กปฐมวัยคือการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง ดังที่ Dewey (1938 อ้างใน เยาวพา เดชะคุปต์, 2542) เชื่อว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาคือ ความเจริญงอกงาม ประสบการณ์ทางด้านบวกเท่านั้นที่จะช่วยให้คนมีความเจริญงอกงาม การเรียนโดยการปฏิบัติจริง หรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของการศึกษา ความรู้จะมีความสัมพันธ์กับ ประสบการณ์สอดคล้องกับ Piaget ซึ่งเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาจากในตัวของเด็กเองจากการ มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

จากความสำคัญของภาษาอังกฤษที่มีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนรู้ของบุคคลในยุคสังคม แห่งการเรียนรู้ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกฝ่ายต่างก็พยายาม พัฒนาการเรียน การสอนภาษาอังกฤษให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังจะเห็นได้จาก ความเคลื่อนไหวการ เปลี่ยนแปลงทั้งด้านหลักสูตรและวิธีการ รวมทั้งการเสนอทางเลือกในการจัดการศึกษาในแบบต่างๆ ให้ แก่ประชาชนที่พร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งทางเลือกหนึ่งในการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนในขณะนี้ ก็คือ โรงเรียนสองภาษา หรือ โครงการจัดการ เรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็น ภาษาอังกฤษ ที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า English Program (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) หรือ การศึกษาระบบสองภาษา (Bilingual Education) นั้น นับว่าเป็นการจัดการศึกษา แนวทางใหม่ที่เป็นทางเลือกหนึ่งที่จัดให้กับเด็กไทยได้มีโอกาสพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ ในการ ใช้ภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับการเรียนเนื้อหา (Content) ตามหลักสูตร ของกระทรวง ศึกษาธิการ ผสมผสานความเป็นไทยและความเป็นสากลบนพื้นฐานของ ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงามของ ไทย (จิระพันธุ์ พูลพัฒน์, 2548)

วิธีการเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ภาษาที่ 2 และรู้สึกสนุกสนาน ได้ลงมือทำมีหลายวิธี ซึ่งความรู้ เบื้องต้นทางภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย ให้เด็กเรียนรู้จากสิ่งรอบ ๆ ตัวโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามความสนใจ ในชีวิตประจำวัน จากคำศัพท์ง่าย ๆ หรือสิ่งของรอบ ๆ ตัว ที่เด็กมองเห็น กิจกรรมประกอบอาหารเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เด็กได้เรียนรู้แบบเด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วย ตนเองอย่างสนุกสนาน ให้เด็กลงมือประกอบอาหารและสามารถอ่านคำศัพท์ที่เป็นสื่อ อุปกรณ์และ วัตถุดิบ เด็กจะได้พัฒนาทักษะทางภาษา เรียนรู้คำศัพท์ต่างๆ จากวัตถุดิบ อุปกรณ์และขั้นตอนในการ ประกอบอาหารจากการเน้นย้ำโดยใช้ภาพประกอบกับคำศัพท์เหล่านั้น มีความสามารถในการออกเสียง คำศัพท์ภาษาอังกฤษ รู้จักคำและความหมายของวัตถุดิบและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมประกอบอาหาร เข้าใจความหมายและความสามารถอ่านประโยคขั้นตอนในการทำอาหารเป็นภาษาอังกฤษ

จากความสำคัญของทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ และการจัดกิจกรรมที่让孩子ได้เป็นผู้ลงมือ ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างสนุกสนานและเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกันและปัญหาที่พบว่าเด็กในชั้นเรียนไม่ สามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมประกอบ อาหารเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้านการอ่านออกเสียงคำหรือประโยคและความ เข้าใจความหมายของคำหรือประโยค เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้นและ เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กระดับปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดโดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ของเด็กปฐมวัย ด้านการอ่านออกเสียงคำ และประโยคและความเข้าใจ ความหมายของคำและประโยค

ขั้นที่ 2 กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่เป็นห้องเรียน ห้องเรียนในโปรแกรมภาษาอังกฤษ English Program จำนวนนักเรียน 25 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- | | | |
|-----------|-----|--|
| ตัวแปรต้น | คือ | การจัดกิจกรรมประกอบอาหารสำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น |
| ตัวแปรตาม | คือ | ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย |
| | | 1.1 ด้านการอ่านออกเสียงคำหรือประโยค |
| | | 1.2 ความเข้าใจความหมายของคำและประโยค |

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร ได้แก่

1. แผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหารสำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น จำนวน 24 แผน
2. แบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ
 - ด้าน 1.1 ด้านการอ่านออกเสียงคำหรือประโยค จำนวน 15 ข้อ
 - 1.2 ความเข้าใจความหมายของคำและประโยค จำนวน 15 ข้อ
3. แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะการอ่าน

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมประกอบอาหารสำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น มีดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร จำนวน 24 แผน ดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยและเรื่องของการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร

1.2 ดำเนินการสร้างแผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร โดยกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม สื่อการเรียนรู้และการประเมินผล

1.3 นำแผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร สำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ตรวจสอบภาษา แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร สำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหารสำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาโดยใช้แบบตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัย เป็นเครื่องมือในการประเมิน จากนั้นจึงนำผลการประเมินที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 อยู่ในเกณฑ์ ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

1.6 นำแผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำแผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อหาข้อบกพร่องของแผน แล้วปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งให้สมบูรณ์

2. แบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจำนวน 15 ข้อ

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะด้านการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย และแบบประเมินทักษะด้านการอ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้านการอ่านออกเสียงคำหรือประโยคและความเข้าใจความหมายของคำและประโยค

2.2 สร้างแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นแบบประเมินแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือกมีลักษณะเป็นรูปภาพให้เด็กเลือกคำศัพท์ที่ตรงกับภาพที่กำหนด แบ่งเป็น 3 หมวดหมู่ คือ หมวดวัตถุสิ่งของ หมวดอุปกรณ์ และหมวดกรรมวิธีในการปรุงอาหาร

2.3 นำแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ และการประเมินที่ถูกต้อง และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องแล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ผลการดำเนินงานพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ IOC (Index of Item Objectives Congruence) ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 มีจำนวน 10 ข้อ จากทั้งหมดจำนวน 10 ข้อ

2.4 นำแบบประเมินทักษะการอ่านที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 นำแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

2.6 นำแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยมาวิเคราะห์คุณภาพ เพื่อคัดเลือกแบบประเมินที่มีค่าความยากง่าย (p) โดยจากการประเมินคุณภาพจากค่าความยากง่ายของแบบประเมินจำนวน 15 ข้อ เป็นข้อสอบที่ดี

3 แบบบันทึกพฤติกรรมทักษะการอ่าน

เป็นแบบบันทึกพฤติกรรมทักษะการอ่านของเด็กปฐมวัยรายสัปดาห์ ในด้านการอ่านออกเสียงคำหรือประโยคและความเข้าใจความหมายของคำหรือประโยค ผู้วิจัยทำการบันทึกเป็นรายสัปดาห์หลังการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ภาพรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองและข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองรายบุคคล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์มูลเชิงคุณภาพของทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ก่อนทำการทดลองผู้วิจัยทำการทดสอบ (Pretest) กับเด็กกลุ่มเป้าหมายด้วยแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นรายบุคคล จำนวน 15 ข้อ

2. จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ สถานที่ที่กำหนดทำการทดลองให้พร้อม

3. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมประกอบอาหารกับเด็กกลุ่มเป้าหมาย ตามแผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหารสำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น

4. เมื่อครบ 8 สัปดาห์ แล้ว ทำการทดสอบความสามารถในการอ่าน หลังการทดลอง (Post-test) ด้วยแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เป็นรายบุคคลฉบับเดียวกับก่อนการทดลอง

5. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งแรก (Pre - test) และครั้งหลัง (Post - test) มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองมาตรวจให้คะแนนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบครั้งแรก (Pre - test) และครั้งหลัง (Post - test) ของเด็กกลุ่มเป้าหมายมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะด้านการอ่านภาษาอังกฤษก่อน (Pre - test) และหลัง (Post - test) การทดลอง

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพของทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการบันทึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากับ 7.40 ค่า หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากับ 13.64 เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

ก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบ พบว่า คะแนนหลังการจัดกิจกรรมของเด็กสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.) ของคะแนนแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.22 หลังการทดลองค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.32 เมื่อนำค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบ พบว่า คะแนนสอบหลังการจัดกิจกรรมของเด็กสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

3. ค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องแล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป

4. ค่าความยากง่ายของแบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ มีค่า P อยู่ในระดับ 0.35 - 0.7 คือ โดยประเมินคุณภาพจากค่าความยากง่ายของแบบประเมินทุกข้อเป็นข้อสอบที่ดี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง โดยก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากับ 7.40 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากับ 13.64 ทั้งนี้เป็นเพราะกิจกรรมประกอบอาหารเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เด็กได้เรียนรู้แบบเด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างสนุกสนาน เป็นกิจกรรมที่เร้าความสนใจในการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดี เด็กจะได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยเด็กจะได้อ่านคำศัพท์ประกอบภาพ และในขั้นตอนการประกอบอาหารเด็กจะเรียนรู้คำศัพท์จากการเน้นย้ำ จากขั้นตอนและกระบวนการในการประกอบอาหาร

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายได้ดังนี้

การทดลองการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษก่อนการทดลองและหลังการทดลองจัดกิจกรรมประกอบอาหาร เด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งนี้เป็นเพราะกิจกรรมประกอบอาหารเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เด็กได้เรียนรู้แบบเด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างสนุกสนาน เป็นกิจกรรมที่เร้าความสนใจในการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดี เด็กจะได้พัฒนาทักษะทางภาษา โดยเด็กจะได้อ่านคำศัพท์ประกอบภาพ และในขั้นตอนการประกอบอาหารเด็กจะเรียนรู้คำศัพท์จากการเน้นย้ำ จากขั้นตอนและกระบวนการในการประกอบอาหาร

ผลการวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายได้ดังนี้

การทดลองการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษก่อนการทดลองและหลังการทดลองจัดกิจกรรมประกอบอาหาร เด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากับ 7.40 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเท่ากับ 13.64 ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การกิจกรรมประกอบอาหารสามารถส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งนี้เป็นเพราะกิจกรรมประกอบอาหารเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เด็กได้เรียนรู้แบบเด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างสนุกสนาน เป็นกิจกรรมที่สร้างความสนใจในการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดี เด็กจะได้พัฒนาทักษะทางภาษา โดยเด็กจะได้อ่านคำศัพท์ประกอบภาพ และในขั้นตอนการประกอบอาหารเด็กจะเรียนรู้คำศัพท์จากการเน้นย้ำ จากขั้นตอนและกระบวนการในการประกอบอาหาร ดังภาพ

			
แนะนำคำศัพท์โดยแสดงบัตรภาพและบัตรคำศัพท์ของอาหาร และวัสดุอุปกรณ์ โดยครูอ่านออกเสียงให้เด็กฟังและให้เด็กอ่านตาม	ครูอธิบายขั้นตอนในการทำอาหารง่ายๆ เป็นภาษาอังกฤษ (เน้นคำศัพท์ที่ต้องการให้เด็กอ่านด้วยสีแดง) โดยอธิบายขั้นตอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 1 ครั้ง และย้ำอีกครั้งพร้อมการสาธิตประกอบไปที่ละขั้นตอน	เด็กมีส่วนร่วมในการลงมือประกอบอาหารและชิมอาหารที่ปรุง	เด็กและครูช่วยกันสรุปบทวนขั้นตอนในการทำอาหารและทบทวนคำศัพท์ของวัสดุและอุปกรณ์ที่ทำโดยเด็กอ่านออกเสียงคำศัพท์จากป้ายคำศัพท์ผ่านเกมค้นหาคำศัพท์

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

ในการทดลองครั้งนี้จึงจะเห็นได้ว่าการใช้กิจกรรมประกอบอาหารสามารถส่งเสริมทักษะการอ่านที่ดีขึ้นดังนี้

1. เด็กเรียนรู้จากของจริง ได้ลงมือทำ เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ภาษาผ่านสิ่งเหล่านี้ เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากของจริงและเชื่อมโยงกับการอ่านคำ เด็กส่วนใหญ่สามารถจำคำศัพท์และบอกขั้นตอนการทำอาหารได้เป็นเพราะ ในการจัดประสบการณ์ผู้วิจัยออกแบบแผนการจัดกิจกรรมประกอบอาหาร ที่ทำให้เด็กได้อ่านคำศัพท์ซ้ำๆ และการนำคำศัพท์มาใช้ในประโยคของขั้นตอนการประกอบ

อาหาร ซึ่งทำให้คำศัพท์ที่เด็กเรียนรู้ไปแล้วนั้นมีความหมายกับตัวเด็ก สอดคล้องกับ Dewey (อ้างใน ชลาธิป สมมติโต, 2556) ที่กล่าวว่าถึงการเรียนรู้ภาษาของเด็ก ไว้ว่า เกิดจากประสบการณ์ตรงโดยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing) และผู้เรียนต้องเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ Piaget ที่เชื่อว่าภาษาที่เด็กใช้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นระดับพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก เด็กจะเรียนรู้ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว เด็กเรียนรู้คำโดยเชื่อมโยงคำกับกิจกรรม ซึ่งตรงกับที่ ธนาพร กิมขง (2553) ได้ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นและการอ่านคำประกอบภาพเพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาด้านภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนแบบทดสอบความสามารถทางสติปัญญาด้านภาษาหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นและการอ่านคำประกอบภาพสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นและการอ่านคำประกอบภาพ เป็นไปอย่างมีความสอดคล้องและตรงกัน

2. การจัดสภาพแวดล้อมและบทบาทครู ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ทักษะการอ่านของเด็กดีขึ้น เนื่องจากเด็กจะเห็นคำศัพท์นั้นทุกๆ วันโดยครูนำคำศัพท์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมติดบอร์ดหรือกระดาน เพื่อให้เด็กเห็นคำศัพท์ และครูทบทวนคำศัพท์โดยให้เด็กออกเสียงตามและให้เด็กออกเสียงเองสอดคล้องกับ Halliday (1974 อ้างใน ชลาธิป สมมติโต, 2556) ได้กล่าวว่า บริบทที่แวดล้อมในสถานการณ์ต่างๆ มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการใช้ภาษาของเด็ก การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนที่เกี่ยวข้อง เด็กจะเป็นผู้ใช้ภาษาจากการเรียนรู้ทุกสิ่งผ่านภาษาและเรียนเกี่ยวกับภาษาไปพร้อมๆ กัน ซึ่งจะเห็นว่าครูจัดประสบการณ์ให้เด็กฝึกพูดคำศัพท์และประโยคภาษาอังกฤษควบคู่สลับกันไปและกระตุ้นให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์พูดคุยกับเพื่อนๆ ในขณะทำกิจกรรมในชั้นเรียน การจัดประสบการณ์โดยมีครูและเพื่อนเป็นบุคคลสำคัญที่เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์และได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารนั้น สอดคล้องกับ Vygotsky (1962 อ้างใน อรุณี หรดาล, 2558)

ที่ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ภาษาของเด็กว่า เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ทางภาษากับบุคคลใกล้เคียง เช่น พ่อแม่ เพื่อน ครู และอิทธิพลของบริบทสิ่งรอบตัวเด็ก การช่วยเหลือ และลงมือทำเป็นขั้นตอนผ่านการเล่นและกิจกรรม ช่วยให้เด็กการเรียนรู้ภาษาผ่านการใช้สัญลักษณ์ ผลการสังเกตพฤติกรรมยังสอดคล้องกับผลที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมดังนี้ จากผลการทดสอบโดยใช้แบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยพบว่าการทดสอบหลังเรียน (Post-test) สูงกว่าผลการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ซึ่งมีผลการพัฒนาที่สูงขึ้น เนื่องจากก่อนการทดสอบก่อนเรียนเด็กไม่ได้รับการส่งเสริมทักษะทางการอ่าน แต่หลังจากนั้นมีการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยใช้การจัดกิจกรรมประกอบอาหาร ที่มีขั้นตอน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของ Vygotsky ที่เชื่อว่ามนุษย์มีความต้องการภายในที่จะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเติบโตทางภาษาขึ้นอยู่กับสิ่งที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและสิ่งแวดล้อม บทบาทของผู้ใหญ่มีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็ก เมื่อระดับการรู้ภาษาของเด็กมีความต่างจากระดับจริงที่เด็กสามารถทำได้ ปฏิสัมพันธ์ของผู้ใหญ่ต่อเด็กจะช่วยชี้แนะและขยายประสบการณ์ด้านภาษาของเด็กได้ Vygotsky (1962 อ้างใน อรุณี หรดาล, 2558)

3. จัดการเรียนรู้โดยให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ ความหมายของคำควบคู่ไปกับการอ่านออกเสียงพยัญชนะเพื่อสะกดคำ เป็นการสอนตามธรรมชาติของเด็กจากการสอนเป็นคำๆ ก่อนแล้วค่อยสอดแทรกเรื่อง Phonics ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของบริบทของเรื่องที่เรียนอยู่แล้ว เป็นการเรียนรู้ทางภาษาแบบองค์รวม โดยเฉพาะการอ่าน เขียน คือเน้นความเข้าใจเนื้อเรื่องมากกว่าท่องจำตัวหนังสือผ่านการฟังนิทาน เรื่องราว สนทนาโต้ตอบ คิดวิเคราะห์ร่วมกับครูและการสอนอ่านแบบ Phonic หรือการอ่านออกเสียง โดยเริ่มจากการทำให้เด็กคุ้นชินกับรูปพยัญชนะและเสียงพยัญชนะและสามารถเชื่อมโยง

กับคำและความหมายได้ ซึ่งเป็นการสอนอ่านแบบสะกดคำ ที่เป็นแนวทางที่จะไปสู่การเขียนหนังสือให้ถูกต้อง เด็กจะเขียนคำได้อย่างถูกต้องนั้นต้องอาศัยทักษะและนิสัยของการพูด การฟังและการอ่านที่ดี การสอนสะกดคำจึงได้สอนควบคู่กับการให้เด็กรู้จักความหมายของคำไปด้วย ซึ่งเป็นไปตามหลักการสอนแบบ Balance Literacy ที่เป็นการสอนที่บูรณาการระหว่างการสอนภาษาแบบธรรมชาติและการสอนอ่านแบบแจกลูก อย่างสมดุล (อารี สันทรวี, 2550)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรเพิ่มระยะเวลาในการทำให้อาหารสุกโดยวิธีการนึ่งและย่าง เนื่องจากวิธีการปรุงอาหารทั้งสองวิธีนี้ค่อนข้างใช้เวลานาน

2. ในการให้เด็กอ่านคำศัพท์ควรจัดประเภทของอาหารที่มีคำศัพท์คำเดียวกันไว้ในสัปดาห์เดียวกัน เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์และใช้คำศัพท์คำนั้นซ้ำๆ และสามารถนำคำศัพท์ไปใช้อธิบายขั้นตอนการประกอบอาหารได้

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาดูผลการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น ทักษะการพูด ทักษะการฟัง เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาดูผลการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมการเล่นิทาน กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

- จิระพันธ์ พูลพัฒน์. 2548. *ความเข้าใจสำคัญเพื่อการทำงานกับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- ชลธิป สมานิติ. 2556. *การพัฒนาภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: พี เอส.พรินท์.
- ดรรรัตน์ อุทัยพยัคฆ์. 2555. *พฤติกรรมกรรมการอ่านในเด็กปฐมวัย* (Online). <https://www.gotoknow.org/posts/452264>, 30 มิถุนายน 2561.
- ธนาพร กิมขง .2553. *ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเล่นและการอ่าน คำประกอบภาพเพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาด้านภาษารับเด็กปฐมวัย*. (ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- เยาวพา เดชะคุปต์. 2542. *การศึกษาปฐมวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เอพีกราฟฟิคดีไซน์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557. *แนวทางการนำมาตรฐานการจัดการศึกษาตาม โครงการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) สู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อรุณี หรดาล. 2558. *พัฒนาการและการเรียนรู้ทางภาษาของเด็กปฐมวัย*. เอกสารการสอนชุดวิชา พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- อารี สันหลวี. 2550. *สอนภาษาไทยแนวสมดุลภาษา*. กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.
- Clay, M. 1979. *Reading: Patterning of Comple Behavior*. Auckland: Heinemann.
- Holdaway,D. 1979. *The Foundation of Literacy*. New Hampshire: Heineman.

ผลของการเสริมกิจกรรมการอ่านอังกฤษต่อความสามารถเขียนอังกฤษของ
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3

The Effects of Supplementing English Reading Activities on the
English Writing Ability of Third Year Nursing Students

Received : 2019-04-04

Revised : 2019-12-02

Accepted : 2019-12-02

ผู้วิจัย ปรีชมน อักษรจรุง¹

Prachamon Aksornjarung¹

kinikukhan@gmail.com

รุ่งแก้ว พุ่มโพธิ์²

Rungkaew Phumpho²

บทคัดย่อ

เป็นที่รู้กันในเชิงลบว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ในประเทศไทยด้อยกว่าผู้เรียนในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนเมื่อคำนึงถึงความสามารถด้านภาษาอังกฤษ จากการสังเกตของผู้วิจัย นักศึกษาพยาบาลของมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในภาคกลางประเทศไทยถือว่ารวมอยู่ในกลุ่มความสามารถต่ำ การศึกษานี้ซึ่งใช้แนวคิดความเชื่อมโยงของการอ่าน-การเขียน มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการอ่านเสริมในวิชาการเขียนจะสามารถเพิ่มพูนความสามารถเขียน 2 ด้าน (ความสามารถเขียนโดยรวม และความซับซ้อนของประโยค) และจำนวนคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้หรือไม่ โดยศึกษาว่าผู้เรียนถ่ายโอนความรู้จากประสบการณ์การอ่านไปสู่การเขียนหรือไม่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 60 คน ถูกเลือกอย่างเจาะจงจากประชากรนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 138 คน ซึ่งเรียนวิชาการเขียนอังกฤษกับผู้วิจัย กลุ่มตัวอย่างถูกจัดให้อยู่ในกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองอ่านบทความและทำกิจกรรมท้ายจำนวน 7 บทควบคู่กับการเรียนการเขียนในชั้น นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ทำข้อสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $\alpha < 0.05$ กลุ่มทดลองมีผลการเรียนดีกว่ากลุ่มควบคุมในด้านคำศัพท์ (0.030^*) และความซับซ้อนของโครงสร้างประโยค (0.018^*) ตามลำดับข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ได้ข้อมูลสนับสนุนทฤษฎีการเชื่อมโยงของการอ่าน-การเขียน

คำสำคัญ : การเชื่อมโยงของการอ่าน-การเขียน, ผู้เรียนไทย, กิจกรรมการอ่าน, ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ, นักศึกษาพยาบาล

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยคริสเตียน จ.นครปฐม

Assistant Professor Dr. in English Program Christian University

² อาจารย์ สาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยคริสเตียน จ. นครปฐม

Teacher in English Program Christian University

Abstract

Thai EFL (English as a foreign language) learners have notoriously known as being inferior to most of their ASEAN counterparts considering the English language proficiency. Based on the researcher's observation, nursing students at a private university in the central Thailand could be included in the marginal proficiency group. Adhered to a reading-writing connection framework, the study aimed to investigate the effects of the intervention of the writing course by supplementing with reading activities could improve the learners' two aspects of writing ability (the overall writing ability and the ability to use sentences of different complexity), and lexical repertoire, with the general objective to study whether the learners transfer the knowledge from their reading experiences to the writing. Sixty 3rd year nursing students were purposely selected from the population of 138 nursing students enrolling in the English Writing course taught by the researchers. Thirty participants were assigned to the experiment group and thirty to controlled group. The experiment subjects were assigned to read seven reading passages with following-up activities along with the writing course. A pre-test and a post-test were administered to both groups. It was found that statistically, at α 0.05, the experiment group performed statistically significantly better in lexicon (0.030*), and sentence complexity (0.018*), respectively. To certain extent the present study has added a piece of evidence to the theory of reading and writing connection.

Keywords: reading-writing connection, Thai learners, reading activities, English writing ability, nursing students

Introduction

Statement of the Research Problem

The English language has played a vital role globally for several decades since the founding of the United Nations (Crystal, 2003). In this digital society in particular, English is most widely used compared to other languages. The extent of significance English has been recognized as depicted by an authority of *World Englishes*, David Crystal, in his book as quoted below.

[P]eople all over the world, in many walks of life, have come to depend on English for their economic and social well-being. The language has penetrated deeply into the international domains of political life, business, safety, communication, entertainment, the media and education.... Several domains, as we shall see, have come to be totally dependent on it – the computer software industry being a prime example. (p. 29-30)

All world population, thus, seem to be required to have a certain degree of the English language proficiency. This situation has well been realized by the Thai Government. According to the Basic Education Core Curriculum (BEC), Thai learners study English for 12 years or more in the school system. In addition, a large number of non-Thai English teachers have been hired to teach English in both school and university levels. Despite no official number of non-Thai English instructors reported, an annual income acquired by a company was over ten million Baht simply running a non-Thai teacher recruiting agent (Isranews.org, 2561, pp. 1).

When the language has become a global language and the official lingua franca of the ASEAN since 2015, as declared in The ASEAN Charter, Article 34 (Association of South East Asian Countries, 2015), the organization to which Thailand is firmly affiliated as a founding member, English received even more attention in Thailand.

The present government, leading by Prime Minister Prayuth Chan-ocha, has launched a new policy; from November 2016 onward Grade 1 to 3 students are required to learn English for 5 hours a week (Frederickson, 2016). The English learning policy not only involves time but also financial investment. The government has allocated a generous budget for the Thai education, including English education (OBEC, 2017).

Despite the huge capital investment and the government's recognition of the importance of the language, it was reported recently that the English language competence or ability of Thai people was very low (Kaur, Young, & Kirkpatrick, 2016). An evidence was reported in the EF English Proficiency Index 2017 conducted by Education First Language Institute; Thailand ranked 16th out of 20 countries in Asia and 53rd out of 80 countries worldwide (EF EPT, 2017). The report of 2018 showed as low rank; i.e. Thailand was at the Low Level group, ranked 64 from 80 countries (EF EPT, 2018).

Concerning this issue, a large body of research studies covering all the four skills have been conducted in the Thai context. Related to the English writing skill, studies have focused on several areas. In the field of English language teaching (ELT), it has been well documented that writing is the most difficult skill for English learners to master (Widodo, 2006). Difficulties in teaching and learning writing are also reported (Tangpermpoon, 2008). Empirical studies on writing in the ELT covers several issues, including errors in writing, writing assessment, coherence in writing, new technology and writing, genre-based writing instruction, written discourse analysis, Genre-based writing instruction, as listed in Chuenchaichon (2015).

Rather considerable attempt has been made to improve the teaching and learning English writing and resolve problems involving writing. Techniques in teaching writing have interested a number of researchers. Toh (2000) reported on a practical writing workshop for Thai teachers of English in a rural area in Thailand. It was proposed in the workshop project to employ the genre approach to help teachers look beyond structural elements like vocabulary, punctuation, and spelling. In another study, Kaewkasi & Aksornjarung (2013) investigated the effects of two types of direct corrective feedback (DCF) on writing by a group of Thai EFL university students to find out the proper way of giving feedback to writing. Most recently, in a quantitative based study, Boonyaratanasontorn (2018) investigated the use of writing strategies of a group of college EFL learners. The problems in writing English of the sample groups were also examined in the same study were the problems in writing English of the sample group. She reported that the subjects experienced several types and degrees of writing problems. In addition, grammar was found the most problematic for the subjects.

A more recent concept in teaching composition is integrating reading and writing in the writing class to enhance the learner's writing ability. Three approaches were advanced to explain the connection of reading and writing, namely rhetorical relations, procedural connections, and shared knowledge (Tierney & Shanahan, 1991, cited in Fitzgerald & Shanahan, 2000). In this vein, there is literature confirming that a number of ESL / EFL researchers advocate for teaching the two skills together.

Nonetheless, to date research on reading-writing connection involving Thai EFL nursing learners has not been conducted. Besides English proficiency of the Thai as a whole, English language ability has been a big challenge for nursing students. Like those nursing students learning English as a second language (ESL), those learning the language as a foreign language (like Thai, Japanese, etc.) have also found facing the challenge (Malu & Figlear, 1998). Li, Chen & Duanmu (2010), for example, reported that the nursing students in Australia had difficulties with comprehending lectures and academic texts, writing academic English, and using technical terms. In particular, while performance in the hospital context, they were found encountered difficulties with communicating in English with people involved. In a qualitative study, Miguel, & Rogan (2012) found that, aside

from pronunciation, those ESL nursing students needed to improve literally all aspects of the English language ability--grammar, sentence structure, spelling, terminology, abbreviations, and writing.

The present study, thus, aims to investigate the effect of intervention of writing class by supplementing reading activities. The results are expected to shed certain light on this instruction approach to the Thai teachers of EFL writing.

Objectives of the Research

1. To examine whether the use of English reading activities improve learners' English writing skill.
2. To examine whether the use of English reading activities result in learners' incidental English vocabulary learning.
3. To examine the subjects' attitudes supplementing reading activities to the English writing course.

Conceptual Framework

The concept of reading and writing connection / relationship the present study adhered to is the Shared Knowledge Approach (Fitzgerald & Shanahan, 2000), as quoted below.

Shared knowledge and cognitive processes between reading and writing.... [R]eading and writing are constellations of cognitive processes that depend on knowledge representations at various linguistic levels (phonemic, orthographic, semantic, syntactic, pragmatics). Reading and writing are connected, according to such views, because they depend on identical or similar knowledge representations, cognitive processes, and contexts and contextual constraints (Fitzgerald & Shanahan, 2000, pp. 40).

In this instance reading is the facilitating mode for writing (Rijlaarsdam & Bergh, 2005). Recent research suggests that readers and writers share five kinds of knowledge when they compose.

1) Information knowledge. This includes world knowledge and concepts that a reader needs from the texts and from their own background of experience to comprehend the text; and the information that the writer has and uses the text to convey it. The information gained in reading benefits writing and, at the same time, writing gives and clarifies this information.

2) Structural knowledge. This knowledge has been traditionally taught through writing programs. It comprises knowledge of structure of discourse and writing formulas (problem- solution frames, cohesion and coherence devices, etc.). Writers usually produce texts with structure and readers use this structure when they convey meaning.

In this knowledge, however, it is difficult to assess the reading and writing effects as separate processes.

3) Transactional knowledge. This knowledge involves the conceptualization of a text as a medium of communication between author and reader and makes people consider the audience which also influences the writer's topic choice and revision. On the other hand, readers make use of it by investigating and questioning the author's purpose and style.

4) Aesthetic knowledge. This knowledge implies certain alliterate styles, interjections, length which echo in the readers and writers ears and affect their choices.

5) Procedural knowledge. This knowledge makes readers and writers aware of their writing/ reading process which helps them make conscious decisions about revising and the strategy to use in rereading (Rubin and Hansen, 1984).

To sum up, by orienting the students to read in search of meaning, the type and amount of reading material to which they are exposed will influence their choice of topic, writing style and vocabulary while writing. Writers make use of reading in a number of different ways: as they develop drafts, as they review their notes during writing, as they compare their style with that of other authors, as they work and evaluate their arguments (Tierney & Leys, 1984).

Expanded from the concept, several reading-writing connection models were advanced. Kroll (1993), for instance, maintained that initial research suggests a correlation between reading and writing ability in second language learning and the transfer of reading/writing skills across languages. It was also suggested that teachers establish mediating links between students and the academy: devising a sequential, recursive syllabus based on reading and writing, and finding writing tasks that foster critical thinking and which maximize the students' interaction with the text.

Based on the transfer of skills hypothesis, three models of reading – writing connection are advanced: 1) directional, 2) non-directional, and 3) bidirectional model. Each of these models indicates a different relationship between the development of reading and writing skills.

Eisterhold (1993) confirmed the relationship between first language reading and writing indicates that better writers tend to be better readers, better writers read more than poorer writers, and better readers produce more syntactically mature writing than poorer readers. To this end, the researchers aimed to examine whether supplementing reading activities would have positive effects on EFL adults learners' writing ability and vocabulary.

Literature Review

A large body of reading-writing connection research studies have been conducted in the ESL context. Results of those reading-writing connection in the ESL context supported the positive correlation of the two skills, which is not reviewed in this article

due to space limitation. Presented below, thus, is a brief review of recent related studies in the EFL context.

Parodi (2007) conducted a large scale study having four hundred and thirty-nine grade eight learners participating. The purpose of the study was to investigate the connection between reading and writing from a discourse and cognitive perspective. Participants were administered four tests. It was found that there was a significant coefficient between reading and writing of argumentative texts in all the psycholinguistic levels analyzed was found.

Another study, Habibi, Salleh, & Singh (2015) studied the effect of integrating reading in writing tasks to enhance the English writing skills of EFL Iranian students studying in an international school in Malaysia. It was found that after the reading intervention the participants' writing skills improved significantly.

In addition to studies conducted with school graders and university learners, there are also studies that investigated the reading-writing connection in the English learning of learners at the vocational level. Mokhamar (2016), for example, examined the effects of combining reading and writing skills on paragraph writing of Palestine vocational college students. It was found there were a significant difference between the mean scores of the experimental group and that of the control one in writing paragraph. The experimental group had more improvement in their scores than the control group did. Hence, results showed that integrating reading and writing skills can positively affect students' writing ability

Those are cross-sectional studies aimed at investigating the effect of reading on writing ability. Reading-writing connection was also investigated employing longitudinal design. Ahmed, Wagner, & Danielle (2014) investigated long term relations between reading and writing skills at the word, sentence and text levels. Latent change score models were used to compare unidirectional pathways (reading-to-writing and writing-to-reading) and bidirectional pathways in a test of nested models. Measures of reading included pseudo-word decoding, sentence reading efficiency, oral reading fluency and passage comprehension. Measures of writing included spelling, a sentence combining task and writing prompts. It was found that a reading-to-writing model better described the data for the word and text levels of language, but a bidirectional model best fit the data.

In the Thai context, the reading-writing connection has not interested much attention of writing instructors or researchers. Kirin (2010) investigated the correlation of extensive reading and English writing ability of a group of non-English major students. The subjects were assigned to read abridged books weekly for 15 weeks, with varying amount of reading at the readers' willingness. They wrote an essay every five weeks. It was found that those who read smaller amount, characterized as 'High' group, did not improve their writing ability, while those characterized as 'Low' performed better. In

other words, a marginal degree of connection between the two skills was found, which was insufficient to support other previous studies.

The present study, although somewhat similar to that of Kirin in terms of experiment, was conducted in the context of ESP (English for Specific purpose). Results of the present study, therefore, was expected to add to the existing body of research in this area in relation to Thai ESP learners.

Research Methodology

Research Procedure

The present study was carried out at a small private university in the central part of Thailand. The context of study was a lower-intermediate writing course taught by the researchers. The course was organized as shown in Table 1.

Table 1: English writing Course Outline

Week	Contents
Week 1	Course Orientation & Part of Speech
Week 2	Part of Speech (Cont.) & Basic Sentence patterns (declarative, negative and interrogative)
Week 3	Sentence Structure (Simple Sentences)
Week 4	Sentence Structure Compound Sentences
Week 5	Sentence Structure Complex Sentences
Week 6	Writing Process
Week 7	Paragraph Writing , Paragraph Components
Week 8	<i>Midterm Exam</i>
Week 9	Descriptive Paragraph (Describing People)
Week 10	Descriptive Paragraph (Describing Places)
Week 11	Narrative Paragraph
Week 12	Argumentative Paragraph
Week 13	Basic Essay Writing
Week 14	Basic Essay Writing (Continue)
Week 15	Basic Essay Writing (Continue)
Week 16	<i>Final Exam</i>

As shown in Table 1, the writing course was a 3-hour one-meeting per week course. Regarding the course contents, due to the fact that the students were considered having limited language proficiency, almost the whole time of the first half of the semester was devoted to the review of basic language elements—parts of speech,

sentence structure, etc.; the course materials were prepared by the researchers. Along the course students were required to do weekly exercises as well as two quizzes, besides the mid-term and the final examination.

Participants

The present study was carried out during the second semester of the 2018 academic year in Thailand. Restricted by the availability of the target group, the researchers employed a purposive selection technique. Sixty students chosen from the population of 138 third year nursing students, aged 20 to 24 years. All the participants enrolled in the' writing course conducted by the researchers. Thirty students were randomly assigned to the control and thirty to the experiment groups. They were rather homogeneous in that they were all third year nursing students, and only two (3.33 percent) out of 60 were male, as shown in Table 2 below.

Table 2: Demographic Profile

Variable	Frequency	Percentage (%)
Gender		
Male	2	3.33 %
Female	58	96.67 %
Year Levels		
First Year	0	0.00 %
Second	0	0.00 %
Third Year	60	100.00 %
Fourth Year	0	0.00 %

Instruments and data collection

Research instrument consisted of 1) a pre-post-test consisting of 2 parts: an essay writing test, and a vocabulary test; 2) a questionnaire asking about the subjects' background information and attitudes about English language learning and reading supplement (carried out in small group interview sessions for experiment subjects after the last reading supplement), and 3) seven reading passages with relevant exercises (for experimental subjects).

The pre-post-test consisted of a writing test and a vocabulary test. In the writing test the participants were requested to write an essay of 250 words on a topic related to health science. Regarding the vocabulary test, to assess their vocabulary repertoire, they were given a list of 50 words selected from the seven reading tasks, which were selected based on the rationale that all the 60 subjects were nursing students. Thus, all the passages and selected words included in the vocabulary test involved general health. As they were third year students, all the participants were assumed to have

exposed to the selected words in other nursing courses. They were requested to write the meaning of each word in Thai, their mother tongue language.

The reading passages, selected from On-line sources, were about health issues. The exercises following each reading assignment varied according to the contents of the passages. Comprehension questions were asked in all of the reading assignments. Some contained information arrangement exercise, for instance. The test items in the vocabulary test administered as the pre-and post-test were selected from the reading passages. In the essay writing test the sample group was asked to write an essay of 200-250 words on *how to keep oneself healthy*.

As for the subjects' attitudes towards the reading supplement, an open-ended questions were given in small group interview sessions. The question for the group interview was: *What are your opinions or attitudes towards the reading tasks supplementing your English writing course?* The interview sessions were conducted by the major researcher at the interviewees' time availability. Audio recording were made for the subsequent coding and analysis carried out together by the two researchers.

Data Analysis procedure

Data analysis consisted of the analysis of the quantitative data obtained from the writing and vocabulary tests. Descriptive statistics (means, standard deviation) were computed to answer the research questions. The data obtain from the questionnaire, which consisted of closed and open-ended questions were analyzed using descriptive statistics (demographic information) and qualitative analysis (information from the open-ended question).

The essay writing scores were rated by the researchers using the criteria adapted from a published grading rubric (<http://home.snu.edu/~hculbert/criteria.pdf>), as shown in table 3.

Table 3: Writing elements under investigation

Element rated	Contents covered
Organization	Coherence, logically organized, transitions used between ideas and paragraphs, overall unity of ideas.
Content	Synthesis of ideas, in-depth analysis and evidence of original thought and support for the topic.
Paragraph development	The main points developed, quality and quantity support, extent of critical thinking.
Grammar and mechanics	Sentence types, Spelling, punctuation, and grammatical errors including fragments, comma splices, and run-ons.
Style	Variety in sentence structure, diction, rhetorical devices, and coordination.

Two raters (researchers) graded each essay according to the criteria in Table 3. Scores on paragraph and essay organization, level of content, and paragraph development were employed to assess the subjects' overall writing ability. Grammar and mechanics, and style, on the other hand, were used to identify the sentence complexity in the writing. In grading the essays, the first rater was not allowed to make any comments or remark on each essay to avoid opinion leading. Upon finishing, the scores of each subject from the two raters were combined and divided by two to reach the mean score. If the scores of any essay given by the two raters differed more than 4, the particular essay would be reread by the two raters and rerated until a consensus was reached to ensure rater reliability.

In addition to the quantitative data analysis, a qualitative data analysis was conducted using the data sought from the open-ended question of the question: *What are your opinions or attitudes towards the reading tasks supplementing your English writing course?*

Summary of Results

Findings

Through the quantitative and qualitative data analysis, two conclusions were reached: a) reading is connected to writing in certain aspects, and b) reading connected to an increase in number of vocabulary, as reported below. In addition, students' attitudes toward the reading supplement were found positive.

Reading-writing connection

To answer the two research questions, the data collected were analyzed using descriptive analysis. Percentages of the focus contents were calculated, followed by a subsequent analysis to identify the means. A series of t-test was also conducted to identify the difference between means of the scores of the aspects under investigation performed by the controlled and experiment groups. Presented below are the results reported according to the research questions.

Research question 1: Does the use of English reading activities improve learners' English writing skill?

To answer Research Question 1, researchers examined two aspects of essay writing: the overall writing ability (OWAb), and syntactic complexity (SCpx). The OWAb was rated according to the grading rubric aforementioned (<http://home.snu.edu/~hculbert/criteria.pdf>).

Table 4: Post-test scores on the three aspects under investigation of the Control and Experiment Groups

	Control group	Experiment group	t	P
	$\bar{X}$ (SD)	$\bar{X}$ (SD)		
OWAb	13.07 (1.44)	13.68 (1.31)	-1.73	0.088
VR	12.63 (1.30)	13.33 (1.12)	-2.23	0.030*
SCp	13.00 (0.92)	13.58 (0.93)	-2.45	0.018*

∞ 0.05

Table 4 shows the means scores ($\bar{X}$), standard deviation (SD) of the overall writing ability (OWAb), syntactic complexity (SCpx), and vocabulary repertoire (VR) performed by the two sample groups. It is shown that there was no significant difference between means of the OWAb performed by the two groups after the intervention, $P = 0.088$, ∞ = 0.05. In contrast, a statistically significant difference was found in the means scores of vocabulary repertoire between the experiment and control groups, 0.030*, ∞ 0.05. Likewise, a statistically significant difference was found in the means scores of sentence complexity between the experiment and control groups, 0.018*, ∞ 0.05. In other words, the experimental group scored better than their counterpart in two aspects under investigation: vocabulary and sentence complexity.

Reading-vocabulary connection

Research question 2: Does teaching English writing by using reading activities affect in learners' incidental English vocabulary learning?

To answer Research Question 2, we ran a statistical test to find whether there was any change in the learners' vocabulary repertoire (VR). Results of the test are presented in Table 5.

Table 5: Comparison of Pre-Post-test vocabulary scores of the experiment group

	$\bar{X}$	SD	t	P
Pre Voc	10.90	1.45	-13.72	0.000*
Post Voc	13.33	1.12		

∞ 0.05

Table 5 shows that the experimental subjects performed better in the post-test than the pre-test. The means scores of the pre-and post-test on vocabulary were 10.90 and 13.33, respectively.

Students' View toward Reading supplement

To determine the subjects' attitudes towards supplementing reading activities to their actual writing course, they are requested to answer a questionnaire and attend a group interview. Besides demographic information, we reached the answer to an open

ended question in group of three interviews: *What are your opinions or attitudes towards the reading tasks supplementing your English writing course?*

It was found that the subjects had positive attitudes. The responses were grouped into three categories. The first involved the contents of the reading materials. They unanimously agreed that the tasks made them know more about health. They accepted that the tasks were interesting and concerning everyone's daily life. The second was related to the subjects' survival academically. They revealed that although they needed to spend time doing the tasks, the tasks made them read more and helped them prepare themselves for their exit examination. The last category reflected their English language learning. They admitted that although they realized the possible benefits of the tasks, they did not put enough effort to them because they did not have time; almost half of them confessed that they only did some of the reading tasks and copied the rest. One observation was that not all of the informants were articulate. However, they were willing to participate in the interview. Thus, the information obtained was rather fruitful.

Discussion

The hypotheses, paralleling with the research questions, were accepted. Results from the present study confirmed the reading-writing connection framework. The experiment group had to read along with taking the writing course while the controlled group took the same writing course without any reading supplement, performed better in vocabulary and syntax. They scored better in the post-test than their counterpart in the control group in two aspects: lexicon and sentence complexity, at $\alpha = 0.05$. (0.030*, and 0.018*, respectively). It could be interpreted that the syntactic structures and vocabulary they exposed to in the passages they read were shared in their writing. This supports the Shared Knowledge Approach (Tierney & Shanahan, 1991, cited in Fitzgerald & Shanahan, 2000). The vocabulary score results were also congruent with Krashen (1984) in which he advocates pleasure reading to enhance learners' writing ability. More importantly, the experimental group was found using lexical items from the passages they had read in the reading passages assigned to them; it can be a piece of evidence to support the shared knowledge framework, one of the reading –writing connection theories.

The only aspect that no significant difference was found between the mean scores of the experimental and controlled subjects was the *Overall Writing Ability*. This might be due to the reading passages which were authentic news articles, not strictly written following the 5-paragraph essay convention. It could be interpreted that the subjects only had additional exposure to reading experience and lexicon, but not formal

writing, the criteria of rating which was relevant to the objectives of the writing course both groups were taking.

Overall, results supported previous studies that reading enhanced writing. In a large scale study by Graham, S., Liu, X., Bartlett, B. (2017), for example, it was found that teaching writing had improved the preschool and graders' writing regarding overall measure of writing, specific measures of writing quality, and words writing. As for adult learners, our findings confirmed the results of a study by Parodi (2007) in which correlation was found between reading and writing argumentative essays of grade eight subjects.

Although the researchers in the present study found significant differences between means of the experimental and controlled subjects, they should have been more considerable provided certain factors were otherwise. One of those was the subjects' language proficiency. The subjects in the present study could be considered as marginal EFL learners, who had limited proficiency in all the four skills. These findings could be interpreted based on the input hypothesis which emphasizes that the learners are able to learn only when the input is comprehensible (Krashen, 1984). Due to their inadequate language proficiency, thus, the learner could minimally transfer the language features or the writing models from the reading passages they had experienced to their writing.

Recommendation

As reported above, significant differences were found between groups on the two aspects in question. However, no significant difference was found between the $\bar{x}$ of the experimental group's pre-and post-intervention in all the aspects under investigation, it could be concluded that although supplementing reading activities to the writing class might improve the learners' vocabulary repertoire and writing ability should other factors, such as motivation, be controlled; The present study was limited to a group of limited English proficiency learner. It is, therefore, recommended that further research be carried out with learners having different language proficiency, or different research methodology.

References

- Ahmed, Y., Wagner, R.K., & Lopez, D. (2014). Developmental Relations between Reading and Writing at the Word, Sentence and Text Levels: A Latent Change Score Analysis, *Journal Education Psychology*, 106 (2), 419–434.
- Association of Southeast Asian Nations (2017). *Charter of the South East Asian Nations*. Jakarta, Indonesia. Retrieved September 2, 2018, from <https://asean.org/storage/2017/07/8.-July-2017-The-ASEAN-Charter-21th-Reprint-with-Updated-Annex-1.pdf>
- Boonyarattanasoontorn, P. (2018). An investigation of Thai students' English language writing difficulties and their use of writing strategies, *Journal of Advanced Research in Social Sciences and Humanities Volume 2* (2). Retrieved April 22, 2018, from <https://dx.doi.org/10.26500/ARSSH-02-2017-0205>.
- Chuenchaichen, Y. (2015). *A Review of EFL Writing Research Studied in Thailand in the Past 10 Years*. Retrieved February 3, 2018, from www.human.nu.ac.th/jhnu/file/journal/2015
- Crystal, D. (2003). *English as a Global Language*, (2nd Ed.). New York: Cambridge University Press.
- EF EPI (2017). *EF English Proficiency Index 2017: How well does each country use English (Translation)* February 1, 2018, from <http://www.ef.co.th/epi>
- EF EPI (2018). *Special report*. Retrieved February 1, 2018, from <https://www.ef.co.th/epi/>
- Eisterhold, J. C. (1993). "Reading-Writing Connection: Towards a Description for Second Language Learners." In B. Kroll (Ed.), *Second Language Writing: Research Insights for the Classroom*. Cambridge Applied Linguistics (pp. 88-101). Cambridge, M.A.: Cambridge University Press.
- Fitzgerald, J. & Shanahan, T. (2000). Reading and Writing Relations and Their Development, *Journal of Educational Psychologist*, 35 (1), 39-50.
- Fredrickson, T. (2016, June 6). More English for Prathom students. *Bangkok Post*. Retrieved June 4, 2018, from <https://www.bangkokpost.com/learning/easy/1003037/more-english-for-prathom-students>
- Graham, S., Liu, X., Bartlett, B. (2017). Reading for Writing: A Meta-Analysis of the Impact of Reading Interventions on Writing, *SAGE Journal*, 88 (2), 243-284. Retrieved July 1, 2018, from <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.3102/0034654317746927>.
- Habibi, H., Salleh, A.H., & Singh, M.K.S. (2015). The Effect of Reading on Improving the Writing of EFL Students. *Pertanika Journal. Social Science & Humanities* 23 (4): 1115 – 1138.

- Isranews (2561, 4 ตุลาคม). Dig into the Pockets of 3 Companies Supplying Foreign Language Teachers for Nakhon Pathom Kindergartn (translation). Retrieved July 1, 2018, from <https://www.isranews.org/investigative/investigate-procure/70004-inves-70004.html>.
- Kaewkasi, P. & Aksornjarung, P. (2013). The Effects of Two Types of Direct Corrective Feedback on EFL University Students' Writing, *Prince of Songkla University Journal of International Studies*, 3 (2), pp. 1-14.
- Kaur, A.; Young, D.; & Kirkpatrick, R. (2016). English Education Policy in Thailand: Why the Poor Results? In R. Kirkpatrick (Ed.) *English Language Education Policy in Asia*, (pp.345-361), Kuwait: Springer International Publishing. DOI 10.1007/978-3-319-22464-0_16.
- Kirin, W. (2010). Effects of extensive reading on students' writing ability in an EFL class. *The Journal of Asia TEFL*, 7 (1), 285-308.
- Krashen, S. (1984). *Writing: Research, theory and applications*. Oxford: Pergamon Institute of English.
- Kroll, B., Ed. (1993). *Exploring the Dynamics of Second Language Writing*, Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Li, G., Chen, W., & Duanmu, J-L. (2010). Determinants of International Students' Academic: A comparison between Chinese and other international students. (Abstract). *Journal of Studies in International Education*, Retrieved 20 February, 2018, from <https://doi.org/10.1177/1028315309331490>.
- Malu, K.F. & Figlear, M.R. (1998). Enhancing the language development of immigrant ESL nursing students: a case study with recommendations for action. *Nurse Education*, 23 (2), 43-6.
- Microsoft Word - Written Communication Rubric.doc*. Retrieved 20 February, 2018, from <http://home.snu.edu/~hculbert/criteria.pdf>.
- Miguel, C., Rogan F. (2012). Clinical expectations: what facilitators expect from ESL students on clinical placement. *Nurse Education Today*, 35 (6), 771-776.
- Mokhamar, N. W. (2016). The Impact of Integrating Reading and Writing Skills on Palestine Technical College Students' Paragraph Writing and Attitudes. MA Thesis, Faculty of Education, The Islamic University – Gaza. Retrieved June 2, 2018 from https://iugspace.iugaza.edu.ps/bitstream/handle/20.500.12358/20916/file_1.pdf?
- OBEC (2017). *Ministry of Education Announcement*. The Office of Basic Education Commission.
- Parodi, G. (2007). Reading–writing connections: Discourse-oriented research, *Reading and Writing* 20, 225–250.
- Rijlaarsdam, G., & Bergh, H. van den (2005). Effective Learning and Teaching of Writing: Student involvement in the teaching of writing, in G. Rijlaarsdam, & H. van den Bergh (Eds.), *Effective Learning and Teaching of Writing: Handbook of Writing*, pp.1-15. Dordrecht, the Netherlands: Kluwer Academic Publishing,

- Rubin, A., & Hansen, J. (1984). *Reading and Writing: How are the Two "R'S" Related Reading?* (Education Report, 51). Urbana Champaign: University of Illinois, Center for the Study of Reading.
- Tangpermpoon. T. (2008). Integrated Approach to Improve Students Writing Skills for English Major Students. *ABAC Journal*, 28 (2), 1-9.
- Tierney, R., & Leys, M. (1984). *What Is the Value of Connecting Reading and Writing?* Reading Education Report No.55, Champaign, IL: Center for the Study of Reading.
- Toh, G. (2000). Teaching Writing in Rural Thailand: Considering New Perspectives, *TESL Canada Journal*, 17 (2), 101-109.
- Widodo, HP (2006). Designing a genre-based lesson plan for an academic writing course', *English Teaching: Practice & Critique*, 5 (3), 173-199.

รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้าง
เสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

The Instruction Model Based on Brain Based Learning to
Enhance Reading Literacy and Communicate for Students in
Secondary School.

Received : 2019-07-23

Revised : 2019-10-31

Accepted : 2019-10-31

ผู้วิจัย มณฑกานต์ ตลิ่งจิต¹

Montakak Talungjit¹

kinikukhan@gmail.com

ประกอบ ใจมัน²

Prakob Jaiman²

สีบพงศ์ ธรรมชาติ³

Suebphong Thammachat³

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยนี้ ประกอบด้วย 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ 2) เพื่อประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและ 3) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่านครธนาวิทยาสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 32 คน ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากการวิเคราะห์องค์ประกอบและขั้นตอนของ พบว่า มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ 1) ทฤษฎี หลักการ แนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหา 4) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5) เทคนิควิธีการสอน 6) การวัดและประเมินผล ผลการวิเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช “ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติประจำปี 2561”

Student Department of Innovation Management for Development of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

²ผศ. ดร., อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Assistant Professor, Ph.D. Faculty Of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

³ดร.,อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช Ph.D. Faculty Of Education Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

ที่พัฒนาขึ้นมีกระบวนการจัดการเรียนรู้คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน(Heavenly Stage) ขั้นที่2 ขั้นเรียนรู้ (ActiveLearning Stage) 3. ขั้นฝึก (Practice Stage) 4. ขั้นการจัดการความรู้และประมวลผล (Processing Stage) 5. ขั้นนำไปประยุกต์ใช้ด้วยตัวเอง (Yourself application Stage) 2) ผลการประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้

Abstract

The purposes of this research were 1) To develop the instruction model base on brain base learning to enhance reading literacy and communicate. 2) To evaluate the Literacy and communication skill of the students in the secondary school. 3). To evaluate the effectiveness of the instruction model base on brain based leaning to enhance reading literacy and communication for Junior high school students. The sample used consisted of 32 students in Mathayom Suksa 3 at Thanakhon Yanwaropat Utith School under the Secondary Educational Service Area office 12 by purposive sampling. The instruction model base on brain based leaning to enhance reading literacy and communicate for students in secondary school has 6 components: 1) The principles, concept, and theory, 2) objectives, 3) content, 4) learning management procedure, 5) Teaching techniques 6) Measurement and evaluation. The results of the analysis of the process of teaching and learning activities follow the learning by using the brain as a base to enhance reading, knowing and communication for Junior high school students. The developed learning management process were step 1) Heavenly Stage 2) Active Learning Stage 3) Practice Stage 4) Processing Stage 5) Yourself application Stage. 2) The results of the evaluation of reading literacy and communication for Junior high school found that the students learned achievement in reading, knowing and communication higher than Pre-test was significant at .05 and the students learned achievement in Thai language by using the brain-based teaching and learning model to enhance reading, knowing and communication for Junior high school students higher than Pre-test was significant at .05 3) The effectiveness of the teaching and learning model based on the brain-based approach to enhance reading, literacy and communication for Junior high school students at the high level.

Keywords: Brain based Learning Reading literacy

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมโลก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและกระแสโลกาภิวัตน์ในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของคนในสังคมอย่างทั่วถึง ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องเผชิญสภาวะการแข่งขันสูงและต้องเร่งพัฒนาคนของตนให้มีคุณภาพเพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสามารถรับมือกับสภาวะที่ท้าทายดังกล่าวได้ ด้วยเหตุนี้นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยจึงได้เร่งปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการหล่อหลอมเยาวชนให้เติบโตขึ้นเป็นแรงงานที่มีศักยภาพ (วิจารณ์ พานิช, 2555 น.16.)

การดำเนินการจัดการศึกษาของประเทศไทยจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่สะท้อนให้สังคมไทยเห็นมาอย่างต่อเนื่องในภาพรวม คืออยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ ตกต่ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกลับพบว่าความสามารถด้านการอ่านและการสื่อสารของนักเรียนไทย ทั้งที่เป็นการสำรวจโดยองค์กรระหว่างประเทศ และการประเมินโดยองค์กรภายในประเทศ เช่น โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA (Programme for International Student Assessment) ซึ่งเป็นโครงการประเมินผลในระดับนานาชาติที่สำคัญที่ประเมินศักยภาพของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี ในการใช้ความรู้ ทักษะจำเป็น เพื่อเผชิญกับโลกในชีวิตจริงโดยทำการประเมินความสามารถด้านการอ่านและการสื่อสารของผู้เรียนต่อเนื่องทุก ๆ 3 ปี ผลการประเมินการรู้เรื่องการอ่าน ในภาพรวมทั้งประเทศ พบว่า นักเรียนที่สามารถทำข้อสอบการอ่านได้ถูกมีสัดส่วนไม่ถึงครึ่ง ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ (NT) ซึ่งต่างก็พบภาพซ้ำ ๆ กันว่า ประเทศไทยมีคุณภาพการศึกษาตกต่ำ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552ก)

จากข้อมูลอันเป็นปัญหาวิกฤตทางการศึกษาและวิกฤตของผู้เรียนที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าบุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนการสอนคือ ครูผู้สอน ซึ่งต้องทบทวนทำความเข้าใจการ จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติทางการศึกษาและวิกฤติของผู้เรียนครูต้องให้ความสนใจและหาแนวทางมาใช้ในการปฏิบัติงานของตนให้ประสบผลสำเร็จดังนั้นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพครูจึงต้องรู้จักผู้เรียนอย่างรอบด้านและสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองตามศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.2542)

การอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ (Reading literacy) หมายถึง ความรู้และทักษะที่จะเข้าใจเรื่องราวและสาระของสิ่งที่ได้อ่าน สามารถตีความหรือแปลความหมายของข้อความที่ได้อ่าน และประเมินคิดวิเคราะห์ ย้อนกลับไปถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่าต้องการส่งสารสาระอะไรให้ผู้อ่าน การจัดกิจกรรมหรือออกแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจึงเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของทักษะอื่นๆ อาจทำได้หลายวิธีและหลายเทคนิคที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพคือมีการจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกนิสัยรักการอ่านให้มีการฝึกทักษะกระบวนการและการจัดการและมีการผสมผสานเนื้อหาสาระด้านต่างๆ อย่างสมดุลต้องจัดการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และรอบรู้และต้องจัดให้มีการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคนแต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความต้องการความสนใจความถนัดและยังมีพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้อันได้แก่ความสามารถในการฟังพูดอ่านเขียนความสามารถทางสมองระดับสติปัญญาและการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกันครูจึง

ควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่ต่างกันตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน(ทิตนา แคมมณี, 2545)

การจัดการเรียนการสอนที่ดีมีคุณภาพ (Quality of Instruction) สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสร้างเสริมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้ผู้เรียนทำทหายสติปัญญาของผู้เรียนเน้นจัดประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเข้าใจสิ่งที่เรียนได้ลึกซึ้งและสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยยึดหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้แนวคิดความเชื่อของนักจิตวิทยาการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ จนถึงทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยตรงส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพคือการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง (BBL : Brain-based Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งปรับเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อันหลากหลายด้วยเทคนิควิธีสอนหลายรูปแบบบนพื้นฐานแนวคิดของความแตกต่างระหว่างบุคคล สำหรับการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง มาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นแนวทางที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนตลอดจนการสร้างนิสัยรักการอ่านการเขียนให้แก่ผู้เรียนอีกทั้งยังสามารถคิดเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม (วิโรจน์ ลักษณะอดิสร, 2550) สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย และวิชาอื่น ๆ อีกทั้งเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและจุดเน้นการส่งเสริมภาษาไทยอันจะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาเด็กเรียนอ่านไม่รู้เรื่องและสื่อสารไม่สัมฤทธิ์ผลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้สำหรับตนเองจนสามารถดำรงชีวิตในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์1) เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาของการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อนำไปใช้ประกอบในการยกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สร้างเครื่องมือตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน และแบบประเมินความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และนำผลการตรวจสอบคุณภาพ พร้อมข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1 นำไปทดลองนำร่องรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อหาประสิทธิภาพจากนักเรียนโรงเรียนท่านครญาติโรภาสุทธิศ จำนวน 30 คน โดยทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อน-หลัง ประเมินการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ และประเมินความพึงพอใจ แล้วนำมาปรับปรุงครั้งที่ 2 จึงนำไปใช้จริง

ระยะที่ 2 เพื่อประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระยะที่ 3 ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีกลุ่มเป้าหมายนักเรียนโรงเรียนท่านครญาติโรภาสุทธิศ จำนวน 32 คน ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทดสอบการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและประเมินความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร

สรุปผลการวิจัย

ผลการดำเนินการวิจัย แต่ละระยะมีดังนี้

1) ผลการพัฒนาของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่พัฒนาขึ้น (HAPPY MODEL) มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Heavenly Stage) การสร้างความสุข สร้างอารมณ์และสร้างบรรยากาศให้กับผู้เรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ดีที่สุด อาทิ เล่นเกม ร้องเพลง สาธิต จำลองสถานการณ์ เล่านิทาน ดูวิดีโอ ใช้สื่อโซเชียลมีเดีย ในขั้นนี้ผู้สอนกำหนดขั้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดตามแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นเรียนรู้ (Active Learning Stage) คือ การให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเอง โดยเลือกอ่านจากสื่อหลากหลายตามที่คุณเรียนถนัดตามความสนใจและถ่ายทอดสาระที่อ่านได้ทั้งการพูดและการเขียน ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก (Practice Stage) คือ การฝึกอ่านซ้ำ ๆ จนเกิดความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ตรงประเด็นและบรรลุเป้าหมายของการอ่านโดยสามารถประเมินค่าและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงในสังคมได้ ขั้นที่ 4 ขั้นการจัดการความรู้และประมวลผล (Processing Stage) คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านโดยตีความสาระที่อ่าน และประเมินการเขียนอย่างวิพากษ์วิจารณ์ได้ ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปประยุกต์ใช้ด้วยตัวเอง (Yourself application Stage) คือ การตั้ง

สาระความรู้จากการอ่านมาเป็นแนวคิดสำหรับตนเองได้แม้สิ่งที่อ่านจะไม่คุ้นเคยหรือไม่ใกล้เคียงกับสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังไว้ก็ตาม

2) ผลการประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้และการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ดีเนื่องจากรูปแบบการสอน มีขั้นตอนที่มุ่งพัฒนาอารมณ์เชิงบวกและสิ่งแวดลอมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Heavenly Stage) สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองที่ พบว่า อารมณ์และสิ่งแวดลอมมีผลต่อการเรียนรู้ ดังแนวคิดของคันนีย์ ฉัตรคุปต์และคณะ (2544); สถาบัน ส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้ (2550); Caine et al (2009) และ Hardiman (2012) ที่สรุปได้ว่า อารมณ์และสิ่งแวดลอมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความจำและการเรียนรู้ กล่าวคือ การรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ จะเข้าสู่สมองส่วนลิมบิก (limbic brain) ซึ่งเป็นสมองส่วนที่รับอารมณ์ความรู้สึก ก่อนที่จะเข้าสู่สมอง ส่วนที่เป็นการจำและการเรียนรู้ ดังนั้น หากสมองได้รับข้อมูลที่พึงพอใจ สมองจะหลั่งสารเคมีที่นำไปสู่ การสร้างความสุขในการเรียนรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 3 ขั้นฝึก (Practice Stage) ที่ให้ นักเรียนฝึกทำกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ยังมีส่วนในการพัฒนาความสุขในการเรียนด้วย เพราะนักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บพิตร อิสระ (2550) ที่พบว่า การเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดในการเรียน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนมีความสุขในการเรียน ผลการประเมินทักษะการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สูงกว่าก่อนเรียน ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้นำไปใช้จริงกับโรงเรียนท่านครูณวโรภาสสุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นเวลา 1 ภาคเรียน ผลปรากฏว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อ รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาขึ้นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การนำรูปแบบไปใช้ครูควรศึกษาเรื่องการเรียนรู้ของสมอง เพราะเป็นเรื่องที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ครูผู้สอนควรปรับเปลี่ยนตนเองจากผู้ส่งความรู้มาเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การใช้อารมณ์ขัน การใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์ การให้นักเรียนได้ทำงานตาม ความสนใจ การเสริมแรงทางบวก เป็นต้น
3. ครูผู้สอนควรสอบถามความรู้เดิมของนักเรียนก่อนขึ้นบทเรียนใหม่ทุกครั้ง เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามประสบการณ์ ความถนัดและความสนใจของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรนำแนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การวิจัยครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายได้แก่ครูผู้สอน ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการประยุกต์ไปใช้กับการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทิตินา แคมมณี และคณะ. (2551). *รูปแบบการเรียนรู้การสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2554). *การเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธาดาพับลิเคชั่น จำกัด.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2551). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 (พ.ศ. 2549 - 2553)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุดทอง.
- Guskey, T, R. (2000). *Evaluation professional development*. California: A Sage Publication Company.
- Mayer, B. (1997). *The Organization of Prose and Its Effects on Memory*. Amsterdam North Holland.

รูปแบบเรื่องเต็ม
ไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ A4
พิมพ์ด้วยตัวอักษร TH SarabunPSK

↑
3 ซม.
↓

ขนาดตัวอักษร 18

ภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถี คน น้ำ ป่า เขาปู่
Cultural Landscapes of Khao Pu's Community Learning Center
on the Way of life, water and forest

Received :

Revised :

Accepted :

ขนาดตัวอักษร 14 และใส่ตัวเลข
(ผู้แต่ง)ท้ายนามสกุลสำหรับ
Corresponding author

ผู้วิจัย ชัชวาล ชุมรักษา¹

Chatchawan Chumruksa

chumruksa@gmail.com

คุณอนันท์ นิรมล²

Khunaman Niramol

ศิลป์ชัย สุวรรณมณี³

Sinchai Suwanmanee

ขนาดตัวอักษร 16

บทคัดย่อ

ขนาดตัวอักษร
14

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน น้ำ ป่า เขาปู่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ 2)พัฒนารูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน น้ำ ป่า เขาปู่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ 3)ประเมินรูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน น้ำ ป่า เขาปู่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน น้ำ ป่า เขาปู่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กระบวนการสัมภาษณ์ และการจัดประชุมกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน น้ำ ป่า เขาปู่เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ ใช้กระบวนการปฏิบัติการภาคสนาม ระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน น้ำ ป่า เขาปู่เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ ใช้กระบวนการประชุมปฏิบัติการกับผู้นำชุมชนจำนวน 5 คน และสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

← 3.5 ซม. →

ผลการวิจัยพบว่า

← 3 ซม. →

ขนาดตัวอักษร 12

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
Assistant Professor Dr. Program in Educational Technology and Communications Faculty Education
Thaksin University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
Assistant Professor Dr. Program in Educational Technology and Communications Faculty Education
Thaksin University

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
Dr. Program in Educational Administration Faculty Education Thaksin University

↑
3 ซม.
↓

.....
.....
.....

คำสำคัญ ภูมิทัศน์วัฒนธรรม ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จิตสำนึกรักษ์น้ำ

Abstract

This research aims to 1) Study the needs for the development of the cultural landscapes model of Khao Pu's community learning center on the way of life, water and forest to enhance the awareness of water conservation consciousness. 2) Develop the cultural landscapes model of Khao Pu's community learning center on the way of life, water and forest to enhance the water conservation consciousness and 3) Evaluate the cultural landscapes model of Khao Pu's community learning center on the way of life, water and forest to enhance the water conservation consciousness. Phase 1: study the needs for the development of the cultural landscapes model of Khao Pu's community learning centers on the way of life, water and forest to enhance the water conservation consciousness. The data were collected by using an interview process and the meeting with 25 key persons. Phase 2 : development the cultural landscape model of Khao Pu's community learning center on the way of life, water and forest to enhance the water conservation consciousness. The data were collected by using a field operations with 5 key persons. Phase 3: evaluate the cultural landscape model of Khao Pu's community learning center on the way of life, water and forest to enhance the water conservation consciousness. The data were collected by a focus group discussion process with 5 experts and 5 key persons.

The research found that: 1)

.....

.....

Keywords Cultural Landscape Community Learning Center Water Conservation Consciousness

ชุมชนลุ่มน้ำคลองท่าแนะจังหวัดพัทลุง มีชีวิตผูกพันกับสายน้ำคลองท่าแนะ ถึงแม้ว่าปัจจุบัน โครงข่ายถนนหนทางเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสัญจรแทนลำน้ำเอกเช่นในอดีต หากแต่คลองท่าแนะ ยังคงมีความสำคัญกับชุมชน ทั้งการประกอบอาชีพ การท่องเที่ยว เศรษฐกิจ วิถีชีวิต ความหลากหลาย ทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติ คลองท่าแนะจึงเปรียบเสมือนเส้นเลือดหล่อเลี้ยงชุมชนบริเวณลุ่ม น้ำแห่งนี้ โดยเฉพาะคนต้นน้ำที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและสวนผลไม้ อย่างไรก็ตามคลองท่า แแนะได้เกิดปัญหาวิกฤตทั้งภาวะน้ำแล้ง น้ำท่วมและน้ำเสียซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่เกิดจากการ ขาดจิตสำนึกทั้งสิ้น (กฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์ วรินทร์ เบญจศรี วินัส ศรีศักดา จินตนา กลิ่นนัท เสาวรส ยิ่งวรรณ และคุณอนันท์ นิรมล, 2559, น.2-5).....

.....

.....

กรอบแนวคิดการวิจัย (ถ้ามี)

ภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถี คน น้ำ ป่า เขาปู่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ เกิดขึ้นจากความต้องการของชุมชนในพื้นที่ เพื่อพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเขาปู่ให้มีความมั่นคงและ ยั่งยืน มีรูปแบบในการจัดการภูมิทัศน์วัฒนธรรมสอดคล้องและเหมาะสมกับพื้นที่ ในการพัฒนารูปแบบ ภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถี คน น้ำ ป่า เขาปู่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ ใช้ภาควิ ศาสตร์ ชุมชน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชุมชน และนักวิจัยชุมชนสนับสนุน.....

.....

.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชน วิถี
2.

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาความต้องการในการพัฒนารูปแบบ ภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน น้ำ ป่า เขาปู่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ การพัฒนา รูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน น้ำ ป่า เขาปู่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ และ การประเมินรูปแบบ ภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน น้ำ ป่า เขาปู่เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก รักษ์น้ำ การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ.....

.....

.....

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความต้องการจำเป็นการพัฒนา รูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคนน้ำ ป่า เขาปู่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักถิ่นน้ำ สรุปได้ดังนี้

.....

.....

.....

.....

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนเขาปู่ พบว่า.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การพัฒนารูปแบบภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคน.....
2.
3.

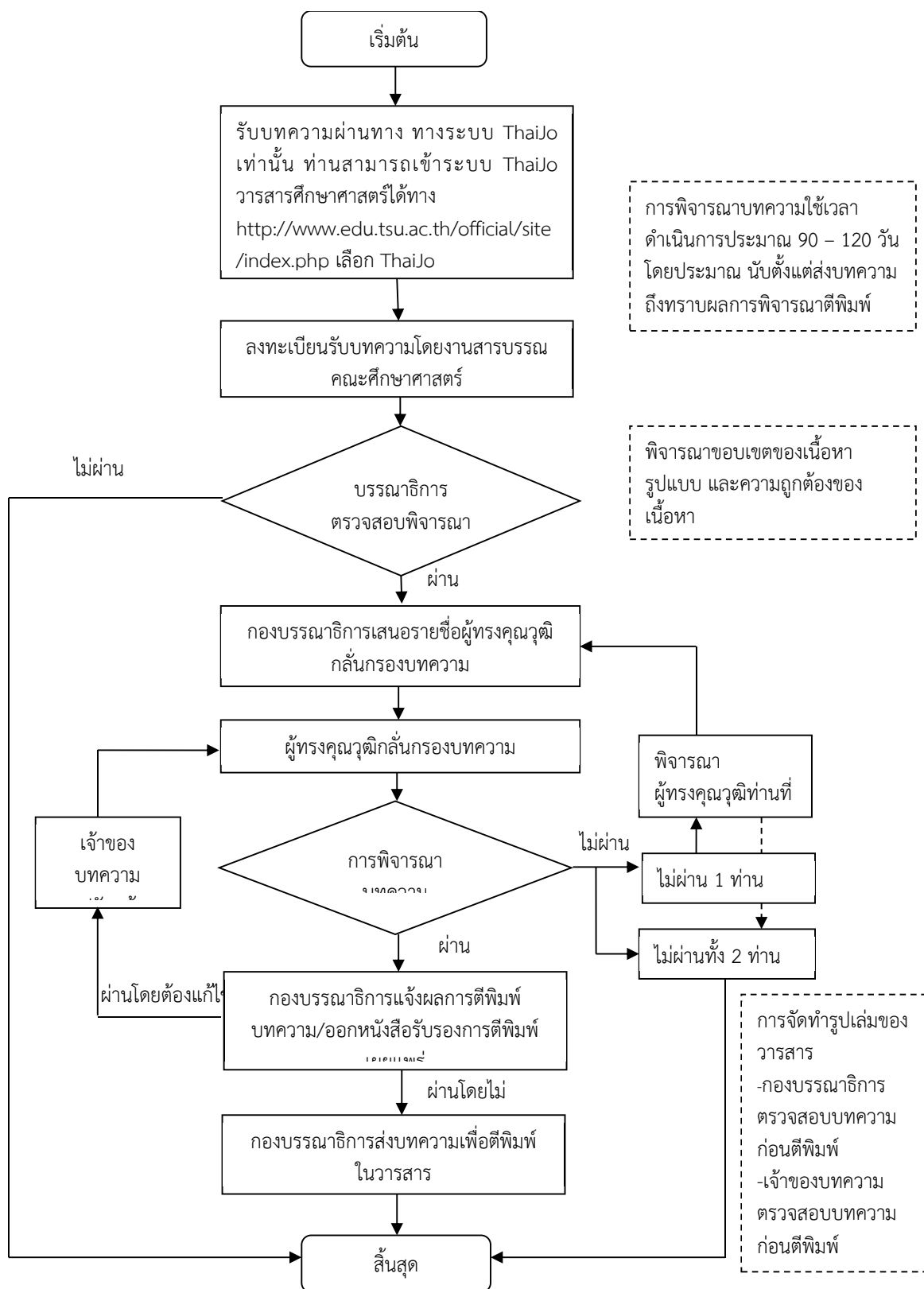
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์วัฒนธรรมกรณีศึกษาตำบลเขาปู่
2.
3.

บรรณานุกรม (ใช้รูปแบบ APA 6th edition)

- กฤตยาภาณุจัน โดพิทักษ์ วรินทร์ เบญจศิริ วินัส ศรีศักดิ์ดา จินตนา กสินันท์ เสาวรศ ยิ่งวรรณะ คุณ
อานันท์ นิรมล และศิริรัตน์ ลิษฐ์ประจักษ์ผล. (2559). *การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อ
เสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำของเยาวชนลุ่มน้ำคลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง*. รายงานวิจัย.
สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เกรียงไกร เกิดศิริ. (2557). “องค์รวมภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนและสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเรือนที่อยู่
อาศัยในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา,” หน้าจั่ว. ฉบับที่ 11, 116-213.
- ชัชวาล ชุมรักษา และคุณอานันท์ นิรมล. (2560). *การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน “คน น้ำ ป่า เขา
ปู่” เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ*. รายงานการวิจัย. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ทักษิณ.
- ณัชชา สกุลงาม. *ภูมิทัศน์วัฒนธรรมชุมชนชาวแพ : กรณีศึกษาชุมชนชาวแพบริเวณสะพานรันตี หมู่ 2
ต.ไล่โว่ อ.สังขละบุรี จ.กาญจนบุรี*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2560, จาก,
http://www.proceedings.su.ac.th/e1/files/art/o_02.pdf.

ขั้นตอนการตีพิมพ์เผยแพร่วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ



รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาบทความวารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 19 ฉบับที่ 2

- | | |
|----------------------------------|--|
| 1. ผศ.ดร.อัญชลี จันทรเสม | มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 2. รศ.ดร.พูนสุข อุดม | มหาวิทยาลัยทักษิณ |
| 3. ผศ.ดร.กฤตยากาญจน์ โตพิทักษ์ | มหาวิทยาลัยนเรศวร |
| 4. อ.ดร.บุญสิทธิ์ ไชยชนะ | มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา |
| 5. ผศ.ดร.วัชรวิภา เล่าเรียนดี | อาจารย์เกษียณอายุราชการ มหาวิทยาลัยศิลปากร |
| 6. ผศ.ดร.วันวิสาข์ ไชรัมย์ | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา |
| 7. รศ.ดร.เกตุมณี มากมี | อาจารย์เกษียณอายุราชการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ |
| 8. รศ.ดร.มารุต พัฒนผล | มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 9. อ.ดร.อรทัย พรหมเทพ | มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ |
| 10. ผศ.ดร.วิมลรัตน์ จตุรนนท์ | มหาวิทยาลัยบูรพา |
| 11. ผศ.ดร.สุวรรณี ยะหะกร | มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช |
| 12. ผศ.ดร.ภูฟ้า เสวกพันธ์ | มหาวิทยาลัยนเรศวร |
| 13. อ.ดร.ถาวรสิน รัชชบารุง | มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี |
| 14. รศ.ดร.ณัฐกฤต ดิษฐ์วิรุฬ | มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 15. ดร.เด่นนภา แซ่หล่อ | มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ |
| 16. ผศ.ดร.โอภาส เกาไศยาภรณ์ | มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี |
| 17. ผศ.ดร.ชวลิต เกิดทิพย์ | มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี |
| 18. อ.ดร.สุธาสินี บุญญาพิทักษ์ | มหาวิทยาลัยทักษิณ |
| 19. อ.ดร.ศิริรัตน์ สีนประจักษ์ผล | มหาวิทยาลัยทักษิณ |
| 20. ผศ.ดร.จันทิมา ชิมป์สัน | มหาวิทยาลัยนเรศวร |
| 21. ผศ.ดร.จิรภรณ์ มั่นเศรษฐวิทย์ | มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา |
| 22. ผศ.ดร.ศิริประภา พฤทธิกุล | มหาวิทยาลัยบูรพา |
| 23. ผศ.ดร.ชลลดา เลหาวิริยานนท์ | มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ |
| 24. ผศ.ดร.เกร็ดทราย วุฒิพงษ์ | มหาวิทยาลัยทักษิณ |
| 25. รศ.ดร.พรพันธ์ เขมคุณาศัย | มหาวิทยาลัยทักษิณ |
| 26. ผศ.ดร.กฤษณีย์ ไวยะวงนิช | มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ |
| 27. ผศ.ดร.ปัทมา ชีชมประเสริฐกุล | มหาวิทยาลัยศิลปากร |

Publisher

Faculty of Education, Thaksin University Muang Songkhla, Songkhla Province 90000 Thailand
Tel. 074-317681 Fax. 074-317681 <http://www.edu.tsu.ac.th/edujournal/>

Objective

1. To broadly publicize academic work on education and interdisciplinary education for academic society and public.
2. To exchange knowledge, ideas, theories, of education and interdisciplinary education.
3. To enhance scholars of education and interdisciplinary education to create useful academic works for society.

Consulting Editor

Dean of Faculty of Education	Thaksin University
Vice Dean for Research and Academic Services	Thaksin University
Assistant Dean for Planning and International Affairs	Thaksin University

Editorial Board

Professor Dr.Paitoon Seelarat	Dhurakij Pundit University
Professor Dr.Pruet Siribanpitak	Chulalongkorn University
Professor Dr.Sirichai Kanjanawasee	Chulalongkorn University
Associate Professor Dr. Narin Sungrugsa	Silpakorn University
Associate Professor Dr.Moohammadsakee Jeaha	Fatoni University
Associate Professor Dr. Niran Chullasap	Hatyai University
Associate Professor Auijit Pattanajak	Khon Kuen University
Assitant Professor Dr.Somchit Udom	Retired Officer Thaksin University
Assitant Professor Dr.Danulada Jamjuree	Srinakharinwirot University
Assistant Professor Dr.Sitichai Wichaidit	Thammasat University
Assistant Professor Dr.Phatsirabet Wetwiriyaakun	Thaksin University
Dr.Warintorn Benjasri	Thaksin University
Dr.Suthasinee Boonyaphitak	Thaksin University
Dr.Matee Di-sawat	Thaksin University
Dr. Natthanan Thongmark	Thaksin University

Editor

Assitant Professor Dr.Montana Pipatpen	Thaksin University
--	--------------------

Assistant Editor

Dr.Sirirat Sinprajakpol	Thaksin University
-------------------------	--------------------

Managing

Mrs.Punyapa Nitipichat	Thaksin University
Miss. Pamika Sangkhorn	Thaksin University
Mrs. Marisa Panngam	Thaksin University
Mr. Thanakrit Phaephon	Thaksin University

Publication

Two regular issues annually (No.1 January-June, No.2 July-December) and a special issue according to important occasion.

Printing House: [[ที่อยู่โรงพิมพ์]]

- Journal of Education and submitted Education Articles.
- All articles submitted for publication will be verified by a group of distinguished reviewers.
- The Faculty of Education and the editorial board claim no responsibility for the contents or reviews by expressed the others of individual articles.
- Copying is allowed freely, provided acknowledgement is made thereof.



คณะศึกษาศาสตร์

FACULTY OF EDUCATION



Journal of

EDUCATION

THAKSIN UNIVERSITY



The background of the entire page features a grayscale illustration of orchid flowers. The flowers are delicate with five petals each, and some are in full bloom while others are buds. They are arranged in a vertical cluster on the right side of the page, with some flowers extending into the dark central band.

EDUCATION

THAKSIN UNIVERSITY

ปกหลังใน



Journal of

EDUCATION

THAKSIN UNIVERSITY

www.edu.tsu.ac.th

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ 074-317681 โทรสาร 074-317681

